

Pozoruhodne výroky

Aforizmy, citáty, maximy, príslovia, sentencie a výroky
známych i menej známych osobností

Vybral a preložil
Jozef Tomaščín

Vydavateľstvo Michala Vaška
1996

ÚVOD

Táto zbierka obsahuje cez 3000 výrokov a citátov od zhruba 750 autorov, okrem toho v závere viac ako stovku výrokov neznámych autorov a vyše štyristo prísloví od takmer 60 európskych i mimoeurópskych národov, ktoré boli preložené z cudzojazyčných (anglických, francúzskych, nemeckých, talianskych a maďarských) zbierok citátov, aforizmov, resp. prísloví (pozri zoznam zdrojov literatúry).

Autori zahrňujú širokú paletu od predstaviteľov antického staroveku cez veľkých esejistov osvietenského obdobia až po súčasnosť.

Z toho vyplýva aj neobyčajná pestrosť a rôznorodosť výrokov. Mnohé z nich obsahujú hlboké pravdy o živote, o človeku, o jeho dobrých a zlých charakterových vlastnostiach, morálne zásady a poučenia (maximy a sentencie). Iné sa na životnú realitu a na človeka pozerajú skôr z toho veselšieho uhla, ba dakedy si ich prenikavé postrehy neodpustia žeravú iróniu prechádzajúcu až do roztrpčeného cynizmu. Zasa autori iných výrokov, ako sa zdá, mali v úmysle iba pobaviť a občas aj šokovať nezvyčajnosťou svojej výpovede.

Mnohé z výrokov v tejto zbierke si zjavne odporujú a navzájom sa popierajú, čo je dané aj tým, že ich autorov možno označiť za zástancov odlišných a často protikladných myšlienkových smerov, ktorí nezriedka boli aj v skutočnom živote protivníkmi.

Všade tam, kde použité pramene obsahovali výroky v jazyku autora, sú takto v origináli odcitované aj tu. Myslel som tu na tých čitateľov, ktorí ovládajú vyššie uvedené cudzie jazyky, alebo sa ich učia, a dávam im možnosť vychutnať krásu originálu, pretože "preklad je v najlepšom prípade iba ozvena", ako hovorí George Borrow. Aj z tohto dôvodu som pri preklade zámerne uprednostnil zásadu vernosti prekladu pred voľnejším (a krajším) "prebásnením".

Zároveň boli výroky doplnené údajmi o autoroch, a síce stručnou konštatáciou, čím bol alebo je autor výroku a rokom narodenia, resp. smrti (na základe dostupnej encyklopedickej literatúry). Týmto kontextom sa mnohé výroky lepšie ozrejmiť a priblížiť čitateľovi. V niektorých prípadoch sa mi napriek snahe nepodarilo spoľahlivo zistiť rok smrti niektorých autorov, ktorí pravdepodobne už nie sú medzi živými. Takéto prípady sú označené značkou **.

Tam, kde cudzojazyčná zdrojová literatúra obsahuje pri citáte aj názov literárneho diela autora, z ktorého je citát prevzatý, je jeho názov uvedený v preklade za citátom.

Treba však povedať, že táto zbierka, aj napriek pomernej rozsiahlosti, nie je v žiadnom ohľade komplexným, reprezentatívnym prierezom svetovej literatúry, kultúry a historického diania. Chýbajú v nej citáty od mnohých významných svetových autorov, klasických alebo súčasných. Je to dané prevažne tým, že som v prameňoch, ktoré som mal k dispozícii buď nenašiel

žiadny výrok od daného autora, alebo žiadny taký, ktorý by podľa mňa mohol upútať pozornosť širšieho okruhu čitateľov.

Okrem toho by si rozsah takto komplexne koncipovanej, rozsiahlej, reprezentatívnej zbierky vyžiadal omnoho väčšiu časovú náročnosť i prístup k širšiemu okruhu zdrojov literatúry (napríklad, mne osobne veľmi chýbajú podobné zdroje zo slovanských jazykov). Ak sa však vyskytne záujem a potreba, rád budem uvažovať aspoň o rozšírení terajšej zbierky.

Ako bolo spomenuté na začiatku, táto zbierka vznikla na základe výberu a prekladu výrokov z cudzojazyčných zbierok citátov, resp. diel. Z tohto dôvodu neobsahuje žiadne citáty od slovenských, resp. českých spisovateľov, osobností kultúrneho, spoločenského a politického diania. Pritom slovenská i česká klasická aj moderná literatúra obsahuje množstvo múdрых, vtipných, veľmi osobitých a pozoruhodných výrokov, ktoré v ničom nezaostávajú za výrokmi v tejto zbierke. To isté možno povedať o spoločenskej, kultúrnej apolitickej scéne. Ich zozbieranie autriedenie si však istotne vyžaduje niekoľko rokov usilovnej práce na systematickom spracovaní rozsiahleho zdrojového materiálu - a to nie pre jednotlivca, ale pre menší pracovný team. Takáto úloha už zrejme presahuje moje možnosti.

Avšak verím, že si túto moju zbierku prečíta čerstvý absolvent filozofickej fakulty so špecializáciou pre slovenskú literatúru alebo mladý ambiciózny novinár a že ho táto zbierka inšpiruje k tomu, aby s kolektívom podobne zanietených pracovníkov postupne zozbieral všetky zrnká múdrosti, všetko vtipné korenie, ktoré sa skrýva v slovenskej i českej slovesnej tvorbe. Vykoná veľký kus záslužnej práce a určite vyplní citeľnú kultúrnu medzeru.

Záverom by som rád vyzdvihol osobnú skúsenosť, ktorá pre mňa vyplynula z práce na tejto zbierke výrokov a ktorá sa podľa môjho skromného názoru dá zhrnúť do jediného slova - tolerancia. Ak si totiž pozorne prečítame výroky v tejto zbierke, nemôže ujsť našej pozornosti, že hocako sú navzájom odlišné, ba až protikladné, každý z nich nám má čo povedať, má čím zaujať, resp. každý výrok si vie nájsť svojho čitateľa.

Posolstvo, ktoré z toho - aspoň pre mňa - vyplýva, je také, že sa nám treba učiť tolerancii k rôznorodosti názorov, tolerancii k ich odlišnosti od nášho vlastného názoru. Vylúčiť ktorýkoľvek odtieň z pestrej palety myšlienok, vytrhnúť a zavrhnúť čo i len jediný kvietok z pestrej lúky nápadov, len preto, že "nie je náš", to by znamenalo urobiť prvý krok na ceste k nezživnej, obmedzenej, do seba zahľadenej uniformite atak sa vedome ochudobniť o časť myšlienkového a kultúrneho bohatstva ľudstva.

Autor

Pod'akovanie

Úprimne ďakujem celému redakčnému kolektívu vydavateľstva Michala Vaška za veľkú starostlivosť, pozornosť a námahu vynaloženú pri redakčnej a grafickej úprave tejto kruhy a za veľmi dobrú spoluprácu počas jej prípravy do tlače.

Zároveň vyslovujem srdečné pod'akovanie pani Eufrozíne Kratochvílovej za obetavú pomoc poskytnutú pri korektúre slovenských textov.

Osobitne ďakujem pánovi Ing. Ondrejovi Dankovi zo spoločnosti SOLDI s.r.o., Šaľa, za sponzorskú podporu pri vydaní tejto knihy a za povzbudivý podnet vydať túto zbierku knižne.

Vrelou vďakou som zaviazaný aj mnohým priateľom a známym, doma i v zahraničí, zato, že mi dobrou radou, kritickými pripomienkami i poskytnutím zdrojovej literatúry účinne pomohli pri práci na zostavení tejto zbierky.

Jozef Tomaščín, september 1996

K

- **Abélard. Pierre:**

francúzsky filozof a teológ 1079 - 1142

Le doute amène l'examen, et l'examen la vérité.

Pochybnosť prináša skúšku a skúška pravdu.

- **Achard. Marcel:**

francúzsky dramatik 1899 - 1974

Il y a chez les femmes une certaine dose de fourberie. Une fois qu'on l'a mise en route, rien ne l'arrête.

Ženy majú v sebe určitú dávku prešibanosti. Akonáhle sa dá do pohybu, nič ju nezastaví. (Domino)

Les idiots ne sont jamais aussi idiots qu'on croit; les idiots, si.

Idiotky nie sú nikdy natoľko hlúpe, ako si myslíme; idioti áno. (Idiotka)

On n'aime que les femmes qu'on rend heureuses.

Máme radi len tie ženy, ktoré urobíme šťastnými. (Pri mojej blondínke)

- **Acheson. Dean Gooderham:**

americký štátnik, minister zahraničia (1949-1953) 1893-1971

A memorandum is written not to inform the reader but to protect the writer.

Memorandum sa nepíše na informovanie čitateľa, ale na ochranu pisateľa. (Wall Street Journal, 8. 9. 1977)

- **Acton, lord (John Emmerich Edward Dalberg):**

anglický historik 1834 -1902

Power tends to corrupt, and absolute power corrupts absolutely. Great men are always almost bad men.

Moc má snahu korumpovať a absolútna moc korumpuje absolútne. Veľkí ľudia sú takmer vždy zlí ľudia. (Život M. Creightona)

- **Adamov. Arthur:**
francúzsky dramatik a prozaik rusko-arménskeho pôvodu 1908 - 1970
J'n'aime pas travailler, mais j'admets que les autres travaillent.
Nerád pracujem, ale pripúšťam, aby druhí pracovali.
(Pingpong)
- **Adams. Henry Brooks:**
americký historik a spisovateľ 1838 - 1918
A friend in power is a friend lost.
Priateľ, ktorý sa dostal k moci, je stratený priateľ.
(Výchova Henryho Adamsa)
Morality is a private and costly luxury.
Morálka je súkromný a drahý prepych, (tamtiež)
Politics has always been the systematic organization of hatreds.
Politika vždy bola systematickou organizáciou nenávisť.
(tamtiež)
Practical politics consists in ignoring facts.
Praktická politika spočíva v ignorovaní faktov, (tamtiež)
Chaos often breeds life when order breeds habit.
Chaos často plodí život, keď poriadok plodí zvyk.
- **Adams. John:**
americký štátnik, 2. prezident USA (1797-1801) 1735 - 1826
The happiness of society is the end of government.
Šťastie spoločnosti je koniec vlády. (Myšlienky o vláde)
- **Adenauer. Konrad:**
nemecký štátnik, spolkový kancelár (1949-1963) 1876 - 1967
Pánboh stanovil medze ľudskej múdrosti, ale nestanovil
žiadne medze pre ľudskú hlúposť - a to nie je fair!
*Wenn die anderen glauben, man ist am Ende, so muß man erst
richtig anfangen.*
Keď si druhí myslia, že sme na konci, až vtedy treba
naozaj začať.
- **Adler. Alfred:**
rakúsky psychológ a psychiater 1870 - 1937
Je ľahšie bojovať za princípy, ako žiť podľa nich.

- Zlú náladu musíme interpretovať ako znak menejcennosti.
- **Adorno. Theodor Wiesearund:**
nemecký filozof a sociológ 1903 - 1969
Keine Universalgeschichte führt von Wilden zur Humanität, sehr wohl eine von der Steinschleuder zur Megabombe.
Svetové dejiny nevedú od divochov k humanite, skôr od praku k mega to novej bombe.
 - **Aischylos:**
grécky dramatický básnik 525 - 456 pr. Kr.
Počúvaj ženy, aj keď nemáš ženy rád.
Žena tľieska svojim názorom viac ako skutočnosti.
(Agamemnon)
 - **Akutagawa. Riúnosoke:**
japonský spisovateľ 1892 - 1927
Je ťažšie brániť samého seba ako druhých. Kto neverí,
nech sa pozrie na advokátov. (Vodníci)
Najradšej sa chválime tým, čo v nás chýba, (tamtiež)
 - **Akvinský. Tomáš sv. (Tommaso d'Aauino):**
taliansky duchovný a filozof 1225 - 1274
Najhoršia je korupcia najlepších. (Suma teológie)
Tri veci sú potrebné pre spásu človeka: vedieť, v čo má
veriť, vedieť, po čom má túžiť a vedieť, čo má robiť.
 - **Alain (Emile Charrier):**
francúzsky profesor, autor aforizmov, esejista 1868 - 1951
Aimer, c'est trouver sa richesse hors de soi.
Milovať znamená nájsť svoje bohatstvo mimo seba.
(Prvky filozofie)
Ce qui est aisé à croire ne vaut pas la peine de croire.
To, čomu možno ľahko uveriť, nestojí za to, aby sme tomu
uverili. (Minerva alebo o múdrosti)
Ce sont les passions et non les intérêts qui mènent le monde.
Svet vedú náruživosti a nie záujmy. (Mars alebo
odsúdená vojna).

Fondez une Société des honnêtes gens, tous les voleurs en seront.
Založte "Spoločnosť poctivých ľudí" a všetci zlodeji budú v nej. (Slovo o Normand'anovi)

Le pessimisme est d'humeur; l'optimisme est de volonté.

Pesimizmus je z nálady; optimizmus je vôle. (tamtiež)

Qui est mécontent des autres est toujours mécontent de soi; nos flèches rebondissent sur nous.

Kto je nespokojný s druhými, je stále nespokojný sám so sebou; naše posmešky sa odrážajú späť na nás. (tamtiež)

Résistance et obéissance, voilà les deux vertus du citoyen. Par l'obéissance il assure l'ordre; par la résistance il assure la liberté.

Odpor a poslušnosť, to sú dve cnosti občana.

Poslušnosťou zabezpečuje poriadok, odporom zabezpečuje slobodu, (tamtiež)

Un fou qui dit par hasard le vrai n'a pas la vérité.

Blázon, ktorý náhodou povie pravdu, nemá pravdu, (tamtiež)

Jamais un orateur n'a pensé en parlant; jamais un auditeur n'a pensé en écoutant.

Žiadny rečník nikdy nerozmýšľal vtedy, keď hovorí, žiadny poslucháč nerozmýšľal vtedy, keď počúva. (Slovo o výchove)

L'homme juste produit la justice hors de lui parce qu'il porte la justice en lui.

Spravodlivý človek vytvára spravodlivosť okolo seba, pretože ju nosí v sebe. (Sto jeden slov)

Le plus difficile au monde est de dire en y pensant ce que tout le monde dit sans y penser.

Najťažšie na svete je povedať s rozmyslom niečo, čo všetci hovoria bez rozmyslu. (Skice o človeku)

Nous respectons la raison, mais nous aimons nos passions.

Uznávame rozum, ale máme radi svoje náruživosti. (Slovo)

Si les locomotives étaient conduites comme l'Etat, le machiniste aurait une femme sur les genoux.

Keby lokomotívy riadili tak ako štát, rušňovodičovi by sedela na kolenách nejaká žena. (Politika)

Tout pouvoir sans contrôle rend fou.

Každá vláda bez kontroly vedie k šialenstvu, (tamtiež)

Tout homme est sensible quand il est spectateur. Tout homme est insensible quand il agit.

Každý je rozumný, keď je divák. Každý je nerozumný, keď koná. (Vigílie ducha)

Un sage se distingue des autres hommes, non par moins de folie, mais par plus de raison.

Múdry sa neodlišuje od ostatných ľudí menšou pochabosťou ale väčším rozumom. (Nápady)

- **Alain-Fournier (Henri-Alain Fournies):**

francúzsky prozaik 1886 - 1914

Ce qui me plaît en vous, ce sont mes souvenirs.

To, čo sa mi na vás páči, sú moje spomienky. (Veľký Meaulnes)

- **Alembert. Jean Le Rond d':**

francúzsky matematik, fyzik a filozof 1717 - 1783

L'Allemagne est faite pour y voyager, l'Italie pour y séjourner, l'Angleterre pour y penser, la France pour y vivre.

Nemecko je stvorené na to, aby sme tam cestovali, Taliansko na to, aby sme sa tam zdržiavali, Anglicko na to, aby sme tam rozmýšľali, Francúzsko na to, aby sme tam žili. (Chvála Montesquieua)

- **Alexander Veľký:**

macedónsky kráľ (336 - 323 pr. Kr.) 356 - 323 pr. Kr.

Keby som nebol Alexandrom, chcel by som byť Diogénom. (Plútarchos, Životopisy)

- **Aldington. Richard:**

anglický básnik, spisovateľ a kritik 1892 - 1962

Patriotism is a lively sense of collective responsibility.

Nationalism is a silly cock crowing on his own dunghill.

Vlastenectvo je živý pocit kolektívnej zodpovednosti.

Nacionalizmus je hlúpy kohút, ktorý kikirfka na vlastnom smetisku.

- **Alfonso X. Múdry:**

kráľ Kastílie a Leónu (1252 - 1284) 1221 - 1284

Keby som bol býval pri stvorení sveta, bol by som mal pár užitočných návrhov na lepšie usporiadanie Vesmíru. (Pri štúdiu Ptolemaiovej sústavy, pripisovaný výrok)

- **Allais. Alphonse:**

francúzsky prozaik 1855 - 1905

La misère a cela de bon qu'elle supprime la crainte des voleurs.
Bieda má v sebe to dobré, že potláča strach zo zlodejov.
(Čierna mačka)

- **Allen. Fred:**

americký humoristický spisovateľ 1894 - 1956

Advertising is 85 % confusion and 15 % commission.

Reklama je 85 % konfúzia a 15 % provízia.

Committee - a group of men who individually can do nothing but as a group decide that nothing can be done.

Výbor je skupina ľudí, ktorí jednotlivo nedokážu urobiť nič, ale ako skupina rozhodnú, že sa nič nedá urobiť.
(Pripisovaný výrok)

- **Allen. Woody (Allen Stewart Königsberg):**

americký kabaretiér, dramatik, filmový herec a režisér 1935 -

Some people want to achieve immortality through their works or their descendants. I prefer to achieve immortality by not dying.

Niektorí ľudia chcú dosiahnuť nesmrteľnosť svojou prácou alebo potomstvom. Ja by som radšej dosiahol nesmrteľnosť tak, že by som nezomrel.

- **Ambróz, sv.:**

rímsky duchovný, biskup v Miláne 339 - 397

Ubi Petrus, ibi ergo ecclesia.

Kde je Peter, tam musí byť aj Cirkev.

- **Amery. Carl (Christian Anton Mayer):**

nemecký spisovateľ, esejista 1922 -

Das Risiko ist die Bugwelle des Erfolgs.

Riziko je vlna, ktorá čerí hladinu pred úspechom.

- **Amiel. Henri Frédéric:**

švajčiarsky básnik a filozof 1821-1881

L'héroïsme est le triomphe de l'âme sur la chair.

Hrdinstvo je triumf duše nad telom, (Intímny denník) ¹

L'héroïsme est un luxe qui n'est pas à la portée des faibles et des gens de petite foi.

Hrdinstvo je luxus, ktorý nie je na dosah slabých a maloverných.

L'indifférence morale est la maladie des gens très cultivées.

Morálna ľahostajnosť je chorobou veľmi kultivovaných ľudí.

Le devoir est la nécessité volontaire.

Povinnosť je dobrovoľná nutnosť.

Les vilains caractères aiment à déprimer le prochain et s'en font un devoir, presque une vocation.

Ľudia podlého charakteru radi skľučujú svojich blížnych a kladú si to za povinnosť, takmer za povolanie.

Mille choses avancent, neuf cent quatre-vingt-dix-neuf reculent; c'est le progrès.

Tisíc vecí ide dopredu, deväťstodeväťdesiatdeväť ide späť. To je pokrok.

Une erreur est d'autant plus dangereuse qu'elle contient plus de vérité.

Omyl je tým nebezpečnejší, čím viac je v ňom pravdy.

Pravda predovšetkým, aj keď nás rozčúli a zdrtí.

To, čo vládne ľudom, je strach z pravdy.

- **Andersen. Hans Christian:**

dánsky rozprávkar 1805 - 1875

Kto sa vyľahne z labutieho vajca, zostane labuťou, aj keby ho vychovali medzi hydinou! (Škaredé kača)

Povedz mi, čím tráviš čas, a poviem ti, kto si! (Ole, strážca veže)

¹ Všetky ostatné citáty od tohoto autora sú z rovnakého diela.

- **Andrewsová. Julie (Júlia Elizabeth Wellsová):**

anglická filmová herečka 1935 -

Some people regard discipline as a chore. For me, it is a kind of order that sets me free to fly.

Niektorí ľudia považujú disciplínu za drinu. Pre mňa je to druh poriadku, ktorý ma uvoľňuje k rozletu.

- **Anouilh. Jean:**

francúzsky dramatik 1910 - 1987

Ce sont toujours nos bons sentiments qui nous font faire de vilaines choses.

Vždy sú to naše dobré city, ktoré nás nútia robiť mrzké veci. (Ard de alebo margaréta)

Je sais de quelles petitesse meurent les plus grandes amours.

Viem, pre aké maličkosti umierajú tie najväčšie lásky. (Hermína)

Rien n'est irréparable en politique.

V politike nič nie je nenapraviteľné. (Škovránok)

- **Aragon. Louis:**

francúzsky básnik, prozaik, esejista, kritik, historik 1897 - 1982

De la femme vient lumière.

Zo ženy pochádza svetlo. (Nedokončený román)

J'ai réinventé le passé pour voir la beauté de l'avenir.

Znova som si vymyslel minulosť, aby som videl krásu budúcnosti. (Posadnutý Elzou)

L'enfer existe. Il est la part de plus grand nombre.

Peklo existuje. Je údelom väčšiny. (Oči a pamäť)

- **Archimedes:**

grécky fyzik a matematik 287 - 212 pr. Kr.

Dajte mi dosť dlhú páku a dosť silný oporný bod. Jednou rukou pohnem zemeguľou.

- **Aristofóns:**

grécky básnik cca 446 - cca 388 pr. Kr.

Múdri sa naučia množstvo vecí od svojich nepriateľov. (Vtáky)

Na získanie peňazí niet vynaliezavejšieho od ženy. (Ženy na sneme)

- **Aristoteles:**

grécky filozof 384 - 322 pr. Kr.

Ak cnosť nestačí na zabezpečenie šťastia, zloba stačí na spôsobenie nešťastia Preto musí byť dobro ľudí cieľom politickej vedy. (Nikomachova etika)

Z dvoch cieľov si treba vybrať to menšie, (tamtiež)

Pravdepodobné možnosti treba uprednostniť pred nepravdepodobnými možnosťami. (Poetika)

Ten, kto nedokáže žiť v spoločnosti, alebo kto ju nepotrebuje, pretože je sebestačný, musí byť buď zviera alebo boh. (Politika)

Hlavným cieľom politiky je vytvoriť priateľstvo medzi občanmi mesta. (Eudemova etika)

Líška sa nechytí dvakrát do tej istej pasce. (Zoológia)

Pekná tvár je prednosť, ktorá je výhodnejšia ako všetky odporúčajúce listy.

Šťastie patrí tým, ktorí si postačujú sami. (Eudemova etika)

- **Arland. Marcel:**

francúzsky prozaik, esejista, kritik 1899 - 1986

Je n'ai jamais aimé une femme qu'autant qu'elle me paraissait un miracle.

Nikdy som neľúbil žiadnu ženu, pokiaľ som ju nepovažoval za zázrak. (Gilbertove zošity)

Le mensonge n'est pas haïssable en lui-même, mais parce qu'on finit par croire.

Lož nie je nenávideniahodná sama o sebe, ale preto, že jej nakoniec uveríme. (Temná cesta)

- **Armstrong. Louis Doniel "Satchmo":**

americký džezový hudobník, spevák a skladateľ 1900-1971

All music is folk music, I ain't never heard no horse sing a song.

Každá hudba je ľudová hudba. Ešte som nikdy nepočul koňa spievať nejakú pesničku. (V New York Times, 7. 7. 1971)

I've got a simple rule about everybody. If you don't treat me right, shame on you.

Mám pre každého jednoduché pravidlo. Ak sa ku mne nechováš pekne, hanba ti.

- **Armstrong. Neil Alden:**

americký kozmonaut, prvý človek, ktorý vstúpil na Mesiac, 1930 -

That's one small step for a man, one giant leap for mankind.

Toto je malý krôčik pre človeka, obrovský skok pre ľudstvo. (Pri pristání na Mesiaci, 21. 7. 1969)

- **Arnheim. Rudolf:**

nemecký filmový teoretik a estetik 1904 - "

Videnie pozostáva z pochopenia štrukturálnych vlastností a nie z nekritického zaznamenávania podrobností.

- **Arp. Hans:**

švajčiarsky nemecký sochár, maliar a básnik 1887 - 1966

Kto má uši, nech sa pozerá, kto má oči, nech počúva. (Dni zbavené listia)

- **Artaud. Antonin:**

francúzsky básnik, esejista a divadelník 1896 - 1946

Il faut suivre la foule pour la diriger. Lui tout céder pour tout lui reprendre.

Treba nasledovať dav, aby sme ho dirigovali. Treba mu prenechať všetko, aby sme mu všetko vzali späť. (List pani Allendyovej, 19 apríla 1929)

- **Asimov. Isaac:**

americký spisovateľ 1920 - 1992

/ do not fear computers. Ifear the lack of them.

Nebojím sa počítačov. Bojím sa ich nedostatku.

- **Asturias. Miguel Angel**

guatemalský spisovateľ, Nobelova cena 1967, 1899 - 1974

Srdcia sú ako zloději: zabudnuté veci už nevracajú späť. (Legenda z Tatuany)

- **Atlee. Clement:**

britský politik, ministerský predseda (1945-1951) 1883 - 1967

Democracy means government by discussion, but it is only effective if you can stop people talking.

Demokracia znamená vládu prostredníctvom diskusie, ale je účinná iba vtedy, ak zastavíte reči ľudí. (Speech at Oxford, 14. 6. 1957)

Russian Communism is the illegitimate child of Karl Marx and Catherine the Great.

Ruský komunizmus je nemanželské dieťa Karia Marxa a Kataríny Veľkej. (Prejav na Aarhusej univerzite, 11.4. 1956)

- **Augustín z Hippo, sv. (Aurelianus Augustinianus):**

rímsky kresťanský teológ, filozof a spisovateľ 354 - 430

Neexistuje spasenie mimo Cirkvi. (O krste proti donatizmu)

Audi partem alteram.

Vypočuj druhú stranu. (O dvoch dušiach proti manichejcom)

Mýliť sa je ľudské, vytrvať v omyle je diabolské. (Kázne)

Roma locuta est; causa finita est.

Rím prehovoril, prípad je uzavrený. (tamtiež)

Môžeme byť krutí, keď odpúšťame, a milosrdní, keď trestáme. (Epištoly)

Nikto nehreší skutkom, ktorému sa nemôže vyhnúť. (O slobodnej vôli)

Pochlebovačný jazyk je urputnejší ako vražedná ruka. (Komentár k žalmom)

- **Aurelius. Marcus Antonius:**

stoický filozof, rímsky cisár (161 - 180) 121 - 180

Nepovažuj za výhodné pre seba nič, čo by mohlo spôsobiť, že stratíš úctu k sebe samému. (Myšlienky)

Život človeka je to, čo z neho urobí jeho myšlienky.

- **Austenová. Jane:**

anglická spisovateľka 1775 - 1817

Every man is surrounded by a neighbourhood of voluntary spies.

Každý človek je obklopený susedstvom dobrovoľných špiónov. (Northangerské opátstvo)

// is a truth universally acknowledged, that a single man in possession of a good fortune, must be in want of a wife.

Je všeobecne uznávanou pravdou, že slobodný muž, ktorý má veľký majetok, musí potrebovať manželku. (Pýcha a predsudok)

A woman, especially if she has the misfortune of knowing anything, should conceal it as well as she can.

Žena, najmä ak má to nešťastie, že niečo vie, by to mala čo najlepšie skryť.

A large income is the best recipe for happiness I ever heard of.

Veľký príjem je najlepším receptom na šťastie, o akom som vôbec kedy počula. (Mansfieldský park)

- **Aymé. Marcel:**

francúzsky prozaik a dramatik 1902 - 1967

L'injustice sociale est une évidence si familière, elle est d'une constitution si robuste, qu'elle paraît facilement naturelle à ceux mêmes qui en sont victimes.

Sociálna nespravodlivosť je tak dôverne známa, má takú robustnú konštitúciu, že ju ľahko považujú za prirodzenú aj tí, ktorí sú jej obeťami. (Obrisy škandálu)

L'argent ne se souvient de rien. Il faut le prendre quand on peut, et le jeter par les fenêtres. Ce qui est salissant, c'est de le garder dans ses poches, il finit toujours par sentir mauvais.

Peniaze si nič nepamätajú. Treba ich vziať vtedy, keď je to možné a rýchlo utrátiť. Držať si ich vo vreckách je špinavé, nakoniec vždy zapáchajú. (Naničhodník)

L'humilité est l'antichambre de toutes perfections.

Poníženosť je predsieň všetkých dokonalostí. (Clérambard)

- **Azuela. Mariano:**

mexický prozaik 1873 - 1952

Myslitelia pripravujú revolúciu. Zločinci ju vykonajú.

B

- **Babeuf. Gracchus (François Noël Babeuf):**

francúzsky politický žurnalista 1760 -1797

La propriété est odieuse dans son principe et meurtrière dans ses effets.

Vlastníctvo je hanebné vo svojom princípe a vražedné vo svojich účinkoch. (Tribúna ľudu)

- **Bacon. Francis:**

anglický esejista, filozof, štátnik a právnik 1561 -1626

Riches are a good handmaid, but the worst mistress.

Bohatstvo je dobrou slúžkou, ale tou najhoršou paniou.

(O zveľadení vied)

Silence is the virtue of fools.

Mlčanie je cnosťou hlupákov, (tamtiež)

A little philosophy inclineth man's mind to atheism; but depth in philosophy bringeth men's minds about to religion.

Trochu filozofie nakláňa ľudskú myseľ k ateizmu, avšak filozofická hĺbka obracia mysle ľudí k náboženstvu.

(Eseje)

Fame is like a river, that beareth up things light and swollen, and drowns things weighty and solid.

Sláva je ako rieka, ktorá ľahké a napuchnuté veci vynáša na povrch a ťažké a pevné veci potopí, (tamtiež)

Money is like muck, not good except it be spread.

Peniaze sú ako hnoj, sú nanič, ak sa neroztrúsia.

(tamtiež)

Prosperity doth best discover vice, but adversity doth best discover virtue.

Blahobyť najlepšie odhalí nerosť, ale nešťastie najlepšie odhalí cnosť, (tamtiež) '

Some books are to be tasted, others to be swallowed, and some few to be chewed and digested.

Niektoré knihy treba ochutnať, iné zhltnúť a pár ich treba prežuť a stráviť, (tamtiež)

A man that studieth revenge keeps his own wounds green, which otherwise would heal and do well.

Človek, ktorý kuje pomstu, udržiava otvorené svoje rany, ktoré by sa ináč boli zacelili.

He was reputed one of the wise men that made answer to the question, when a man should marry? "A young man not yet, an elder man not at all."

Považovali ho za jedného z múdrych mužov, ktorý odpovedal na otázku, kedy sa má muž ženiť: "Mladík ešte nie, stariec vôbec nie." (Eseje: O manželstve a slobodnom živote)

If a man will begin with certainties, he shall end in doubts; but if he will be content to begin with doubts, he shall end in certainties.

Ak človek začne istotami, skončí v pochybnostiach; ak sa však uspokojí s tým, že začne pochybnosťami, skončí v istotách. (Pokrok vedy)

Estiví ľudia pohŕdajú učenosťou, jednoduchí ju obdivujú a múdri ju využívajú. (O štúdiu)

The French are wiser than they seem, and the Spaniards seem wiser than they are.

Francúzi sú múdrejší ako vyzerajú a Španieli vyzerajú múdrejší ako sú. (Eseje: O zdaní múdrosti)

The genius, wit and spirit of a nation are discovered by their proverbs.

Génius, vtip a duch národa sa odhalí v jeho prísloviach.

Virtue is like a rich stone, best plain set.

Cnosť je ako vzácny drahokam, najlepšie ak je v jednoduchom osadení.

Young men are fitter to invent than judge, fitter for execution than counsel, fitter for new projects than settled business.

Mladí muži sú spôsobilejší na vynaliezanie ako na úsudok, spôsobilejší k činom ako k radám, spôsobilejší pre nové projekty ako pre ustálenú činnosť.

Wives are young men's mistresses, companions for middle age, and old men's nurses.

Ženy sú mužom milenkami v mladosti, družkami v zrelom veku, opatrovateľkami v starobe. (O manželstve a slobodnom živote)

Anger makes dull men witty, but it keeps them poor.

Hnev robí z tupých ľudí vtipných, ale udržiava ich v chudobe.

- **Bahr. Egon:**

nemecký žurnalista a politik 1922 -

Einen guten Gedanken oder eine fruchtbare Idee zu produzieren kostet viel weniger, als einen Panzer herzustellen.

Vytvoriť dobrú myšlienku alebo plodný nápad stojí omnoho menej, ako vyrobiť tank.

- **Balf. Jean-Antoine de:**

francúzsky básnik a spisovateľ 1532 - 1589

Femme rit quand elle peut, et pleure quand elle veut.

Žena. sa smeje vtedy, keď môže, a plače vtedy, keď chce. (Mimiky, ponaučenia a príslovia)

Le singe tire les marrons du feu avec la patte du chat.

Opica vyťahuje gaštany z ohňa mačkinou labkou. (tamtiež)

À la chandelle, la chèvre semble demoiselle.

Pri sviečke aj koza vyzerá ako slečna. (tamtiež)

- **Balzac. Honoré de:**

francúzsky spisovateľ 1799 - 1850

Ak chcete rýchlo zbohatnúť, už musíte byť bohatý, alebo musíte aspoň tak vyzeráť. (Otec Goriot)

Byrokracia je obrovský mechanizmus, ktorý udržiava v prevádzke trpaslíci.

Dievčatá majú schopnosť uvidieť všetko jediným pohľadom. (Eugénia Grandetová)

Lakomec má dva druhy potravy: peniaze a pohŕdanie druhými, (tamtiež)

Tout pouvoir humain est un composé de patience et de temps. Les gens puissants veulent et veillent.

Každá ľudská moc je zmes trpezlivosti a času. Mocní ľudia chcú a bdejú, (tamtiež)

En plongeant au fond des voluptés, on en rapporte plus de gravier que des perles.

Keď sa ponoríme na dno rozkoší, prinesieme odtiaľ viac štrku ako perál. (Maximy a myšlienky)

En se résignant, le malheureux consomme son malheur.

Nešťastný človek strávi svoje nešťastie tým, že rezignuje. (Príbeh veľkosti a pádu Césara Birotteau)

Oublier est le grand secret des existences fortes et créatrices.

Zabúdanie je veľkým tajomstvom silných a tvorivých bytostí, (tamtiež)

La prospérité porte avec elle une ivresse à laquelle les hommes inférieurs ne résistent jamais.

Blahobyť prináša so sebou určité opojenie, ktorému horší ľudia nikdy neodolajú. (tamtiež)

Le malheur est un marche-pied pour le génie, une piscine pour le chrétien, un trésor pour l'homme habile, pour les faibles un abîme.

Nešťastie je odrazovým mostíkom pre génia, bazénom pre kresťana, pokladom pre šikovného človeka, priepasťou pre slabých, (tamtiež)

Je výsadou ženy, že nás pri každej príležitosti môže prinútiť, aby sme si vôbec nevšíмали rozumové dôvody. (Ealia v údolí)

Králi a ženy si myslia, že im patrí všetko, (tamtiež)

Milenec, ktorý nie je všetkým, nie je ničím! (tamtiež)

La Police et les Jésuites ont la vertu de ne jamais abandonner ni leurs ennemis ni leurs amis.

Polícia a Jezuiti majú tú cnosť, že nikdy neopustia ani svojich nepriateľov ani svojich priateľov. (Temný prípad)

Les gens qui aiment ne doutent de rien, ou doutent de tout.

Zamilovaní ľudia nepochybujú o ničom alebo pochybujú o všetkom, (tamtiež)

Le cœur d'une mère est une abîme au fond duquel se trouve toujours un pardon.

Srdce matky je priepasť, v ktorej sa na dne vždy nachádza odpustenie. (Tridsaťročná)

Le sentiment que l'homme supporte le plus difficilement est la pitié, surtout quand il la mérite. La haine est une tonique, elle fait vivre, elle inspire la vengeance; mais la pitié tue, elle affaiblit encore notre faiblesse.

Cit, ktorý človek znáša najťažšie, je súcit, predovšetkým vtedy, keď si ho zaslúži. Nenávisť je povzbudzujúci liek, udržiava pri živote, inšpiruje pomstu; ale súcit zabíja, oslabuje ešte aj našu slabosť. (Sagrénová koža)

Les gens généreux font des mauvais commerçants.

Veľkodušní ľudia sú zlí obchodníci. (Stratené ilúzie)

Les gens qui veulent fortement une chose sont presque toujours bien servis par le hasard.

Ludom, ktorí niečo veľmi silne chcú, takmer vždy poslúži náhoda (Vendeta)

Les lois sont des toiles d'araignées à travers lesquelles passent les grosses mouches et où restent les petites.

Zákony sú pavučiny, cez ktoré prejdú veľké muchy a kde zostanú malé. (Bankový dom Nucingen)

Nenávisť má lepšiu pamäť ako láska.

Quand tout le monde est bossu, la belle taille devient la monstrosité.

Keď sú všetci hrbatí, krásna postava sa stáva obludou. (Múza departementu)

Vdova by nemala uzavrieť manželstvo z lásky. Vbehne snáď myš dvakrát do tej istej pasce? (Manželské šťastie)

Tout pouvoir est une conspiration permanente.

Každá moc je permanentné sprisahanie. (O Kataríne Medicejskej)

Za každým veľkým majetkom stojí zločin.

- **Barbey. d'Aurevilly Jules Amadée :**

francúzsky spisovateľ 1808-1889

C'est surtout ce qu'on ne comprend pas qu'on explique.

Vysvetľujeme predovšetkým to, čomu nerozumieme.

(Počarená)

Dans une société qui devient de plus en plus matérialiste, le confesseur, c'est le médecin.

V spoločnosti, ktorá sa stáva stále materialistickejšou je spovedníkom lekár. (Diabolské poviedky)

Keď Pánboh presadí peknú ženu do Paríža, zasadí Diabol hneď vedľa ako náprotivok nejakého hlupáka, ktorý ju má vydržiavať. (Pomsta ženy)

Les passions tendent toujours à diminuer, tandis que l'ennui tend toujours à s'accroître.

Vášne majú snahu stále sa zmenšovať, zatiaľ čo nuda má snahu stále narastať. (Stará metresa)

- **Barbusse. Henri:**

francúzsky básnik, prozaik a publicista 1873 -1935

Koľko je zločinov, z ktorých sa urobili cnosti tak, že sa nazvali národnými! (Peklo)

- **Barlach. Ernst:**

nemecký dramatik, prozaik, sochár a grafik 1870 -1938

Es gibt nur zwei Rassen, die geistige und die ungeistige.

Existujú len dve rasy, taká čo má nadanie ducha a taká čo ho nemá.

- **Bartoszewicz. Kazimierz:**

polský spisovateľ 1852 -1930

Hlúposť je nákazlivá, rozum sa sotva rozrastie na epidémiu. (Aforizmy)

- **Basili. Dino:**

taliansky žurnalista 1934

Vtedy poznáš dobre muža alebo ženu, keď vieš, ktoré "nie" sa môžu zmeniť na "áno" a naopak. (Bez okolov)

È cosý ipocrita ehe arriva perfino ad ammettere la sua ipocrisia.

Je taký pokrytec, že dokonca priznáva vlastné pokrytectvo, (tamtiež)

I buoni pensieri non bašta averli. E necessario saperli impacehettare.

Nestačí mať dobré myšlienky. Treba ich vedieť zabaliť, (tamtiež)

- **Baudelaire. Charles:**

francúzsky básnik, výtvarný a literárny kritik, esejista 1821 - 1867

Un homme qui ne boit que de l'eau a un secret à cacher à ses semblables.

Ten, kto pije iba vodu, skrýva pred druhými nejaké tajomstvo. (O víne a hašišu)

- **Bavle. Pierre:**

francúzsky filozof, kritik, životopisec 1647 -1706

Dobro konajme z lásky k dobru, hovorili starí ľudia; zlý je ten človek, ktorý sa bojí hriechu zo strachu pred trestom.

- **Beaumarchais. Pierre-Augustin Caron de:**

francúzsky dramatik 1732 - 1799

En occupant les gens de leur propre intérêt, on les empêche de nuire à l'intérêt d'autrui.

Tým že sa ľudia zamestnávajú starosťou o vlastný osobný prospech, zabráni sa im, aby škodili osobnému prospechu druhých. (Barbier sevilský)

- **Beauvais. Jean-Baptiste de:**

francúzsky biskup zo Senez 1731 -1790

Le silence des peuples est la leçon des rois.

Mlčanie národov je lekciami kráľov. (Z kázne na pohrebe Ľudovíta XV.)

- **Beauvoirová. Simone de:**

francúzska prozaička, dramatická 1908 -1986

Dans toute les larmes s'attarde un espoir.

Vo všetkých slzách sa zdržiava nádej. (Najlepšie roky)

Entre deux individus, l'harmonie n'est jamais donnée, elle doit indéfiniment se conquérir.

Súladi medzi dvoma ľuďmi nie je nikdy daný, musí sa neprestajne dobývať, (tamtiež)

Le meilleur des princes a toujours sur la conscience des centaines des morts.

Aj ten najlepší vládca má vždy na svedomí stovky mŕtvych. (Všetci ľudia sú smrteľní)

- **Beckett. Samuel:**

francúzsky prozaik a dramatik írskeho pôvodu 1906 - 1989

Rien n'est plus drôle que le malheur... c'est la chose la plus comique du monde.

Niet nič smiešnejšieho ako nešťastie. Je to najkomickejšia vec na svete. (Koniec hry)

- **Bednyi. Demian (Jefim Alexeievič Prídvorov):**

ruský básnik 1883 -1945

Žiadna tajná služba sveta nemá také tenké uši, ako ženská, čo v susedstve sedí a čuší. (Nový zákon vo veršovanej forme)

- **Beecher. Lymqn:**

americký duchovný a teológ 1775 -1863

Doctrine is nothing but the skin of truth set up and stuffed.

Doktrína nie je nič iného ako stiahnutá koža pravdy, natiahnutá a vypchatá.

No great advance has ever been made in science, politics, or religion, without controversy.

Ešte nikdy nebol vo vede, v politike alebo v náboženstve dosiahnutý pokrok bez polemiky.

- **Beerbohm. Sir Max:**

anglický satirik, karikaturista a kritik 1872 -1956

Most women are not so young as they are painted.

Ženy väčšinou nie sú také mladé ako sú namaľované. (Obrana kozmetiky)

- **Beethoven. Ludwig van:**

nemecký skladateľ 1770 - 1827

Man muß was sein, wenn man was scheinen will.

Ten kto chce robiť dojem niečoho, musí niečím byť.

Nič nie je neznesiteľnejšie ako to, keď si musíte priznať vlastné chyby.

Vollkommenheit muß das Ziel jedes wahren Künstlers sein.

Dokonalosť musí byť cieľom každého skutočného umelca.

Wenn ich mich im Zusammenhang des Universums betrachte, was bin ich?

Keď sa pozerám na seba v súvislosti s Vesmírom, čo som?

- **Behan. Brendan Francis:**

írsky spisovateľ a dramatik 1923 - 1964

There's no such thing as bad publicity except your own obituary.

Neexistuje zlá reklama okrem vášho vlastného nekrológu.

Neresti, ktoré máme my sami, odsudzujeme najhlasnejšie.

- **Behnovó. Aphra:**

anglická spisovateľka 1640 - 1689

Come away; poverty's catching.

Pod' preč, chudoba je chytľavá. (Tulák)

Money speaks sense in a language all nations understand.

Peniaze hovoria rozumnou rečou, ktorej rozumejú všetky národy, (tamtiež)

Variety is the soul of pleasure.

Rozmanitosť je dušou rozkoše, (tamtiež)

Love ceases to be a pleasure, when it ceases to be a secret.

Láska prestane byť potešením, keď prestane byť tajomstvom. (Pozorovanie milencov)

- **Belloc. Hilaire:**

anglický spisovateľ francúzskeho pôvodu 1870 - 1953

Never could any increase of comfort or security be a sufficient good to be bought at the price of liberty.

Žiadne zvýšenie pohodlia alebo bezpečnosti nemohlo byť dosť dobré na to, aby bolo kúpené za cenu slobody.

- **Benedikt XIV:**

pápež (1740 - 1758) 1675 - 1758

Niet nič lepšieho od toho, čo Francúzi robia dobre a nič horšieho od toho, čo robia zle.

- **Benchlev. Robert Charles:**

americký humorista a herec 1881 - 1945

In America there are two classes of travel - first class, and with children.

V Amerike sú dve cestovné triedy: prvá trieda a s deťmi.

- **Bennett. Arnold:**

anglický románopisec, poviedkar, dramatik a žurnalista 1867 - 1931

Being a husband is a whole-time job. That is why so many husbands fail. They cannot give their entire attention to it.

Byť manželom, to je zamestnanie na plný úväzok. Preto toľkí manželia zlyhávajú. Nedokážu mu venovať plnú pozornosť. (Titul)

The price of justice is eternal publicity.

Cena spravodlivosti je večná reklama. (Veci, ktoré ma zaujímali)

- **Bennet. James Gordon:**

americký novinár 1795 - 1872

/ have made mistakes, but I have never made the mistake of claiming I never made one.

Dopustil som sa chýb, ale nikdy som sa nedopustil tej chyby, aby som tvrdil, že som sa nedopustil žiadnej.

- **Bent. Silas:**

americký spisovateľ 1882 - 1945

Harmony seldom makes a headline.

Súlad sa zriedkakedy objaví v titulku novinových správ.

- **Bergman. Inamar:**

švédsky filmový režisér 1918 -

Strach spôsobí, že sa obava stane skutočnosťou.

- **Bergson. Henri:**
francúzsky filozof 1859 -1941

Le rire châtie certains défauts à peu près comme la maladie châtie certains excès.

Smiech trestá niektoré chyby, asi tak ako choroba trestá niektoré výstrelky. (Smiech)

Instinct et intelligence représentent deux solutions divergentes, également élégantes, d'un seul et même problème.

Inštinkt a inteligencia predstavujú dve protichodné, rovnako elegantné riešenia toho istého problému.
(Tvoriť vývoj)

L'idée de l'avenir est plus féconde que l'avenir lui-même.

Myšlienka budúcnosti je plodnejšia ako budúcnosť sama.
(Esej o bezprostredných danostiach vedomia)

La morale de l'Évangile est essentiellement celle de l'âme ouverte.

Mravné ponaučenie z Evanjelia je v podstate ponaučenie o otvorenej duši. (Dva pramene morálky a náboženstva)

Un être ne se sent obligé que s'il est libre, et chaque obligation, prise à part, implique la liberté.

Človek sa cíti zaviazaný iba vtedy, keď je slobodný a každý záväzok sám o sebe predpokladá slobodu,
(tamtiež)

- **Berlioz. Louis Hector:**
francúzsky skladateľ 1803 -1869

Bach, c'est Bach, comme Dieu c'est Dieu.

Bach je Bach, tak ako Boh je Boh. (Pamäti)

Le temps est un grand maître, dit-on. Le malheur est qu'il tue ses élèves.

Hovorí sa, že čas je veľký učiteľ. Bohužiaľ, zabíja svojich žiakov. (Almanach francúzskych a zahraničných listov)

- **Bernanos. Georges:**
francúzsky prozaik 1888 -1948

Béni soit celui qui a préservé du désespoir un coeur d'enfant!

Nech je požehnaný ten, kto ochránil detské srdce pred zúfalstvom! (Denník vidieckeho kňaza)

Ce que nous appelons hasard, c'est peut-être la logique de Dieu.

To, čo nazývame náhodou, je možno Božia logika.

(Dialógy karmelitov)

La force et la faiblesse des dictateurs est d'avoir fait un pacte avec le désespoir des peuples.

Sila a slabosť diktátorov je v tom, že uzavruť pakt so zúfalstvom národov. (My Francúzi)

- **Bernard. Claude:**
francúzsky biológ 1813-1878

// ne suffit pas de dire: Je me suis trompé; il faut dire comment on s'est trompé.

Nestačí povedať: Zmýlil som sa. Treba povedať, ako som sa zmýlil. (Úvod do štúdia experimentálnej medicíny)

Un fait n'est rien par lui-même, il ne vaut que par l'idée qui s'y rattache ou par la preuve qu'il fournit.

Jeden fakt sám o sebe nie je nič, má význam len prostredníctvom myšlienky, ktorá sa k nemu viaže, alebo cez dôkaz, ktorý poskytuje, (tamtiež)

- **Bernard, sv. (Bernard de Clairvaux):**
francúzsky mních, zakladateľ rádu cistercitov cca 1090 -1153

Coûteux vêtement montre pauvreté d'esprit.

Drahé šaty ukazujú chudobu ducha.

L'enfer est pavé des bonnes intentions.

Peklo je dláždené dobrými úmyslami.

- **Bernasconi. Uao:**
argentínsky maliar a prozaik talianskeho pôvodu 1874 -1960

Conoscono poco le donne gli uomini che ne han godute molte.

Non sono i beoni i migliori giudici del vino.

Málo poznajú ženy tí muži, ktorí vystriedali mnohé. Opilci nie sú najlepšími znalcami vína. (Slová dobrým ľudom) ²

L'amore spesso non è ricambiato: ma l'odio sempre.

Láska často nie je opätovaná, ale nenávisť je vždy.

² Všetky ostatné citáty od tohoto autora sú z rovnakého diela.

Le donne generalmente non negano i loro difetti. Solo li designano con nomi di virtù.

Ženy vo všeobecnosti nepopierajú svoje chyby. Len im dávajú mená cností.

Odiare è dar troppa importanza all'odiato.

Nenávidieť znamená dať prílišnú dôležitosť nenávidenému.

Parere non è essere: ma per essere bisogna anche parere. Nulla contribuisce tanto a fare il monaco quanto l'abito.

Robiť dojem neznamená byť. Ale na to, aby sme boli (niekým), treba robiť aj dojem. Nič nerobí mnícha natoľko, ako jeho mníšsky habit.

Pensano le madri che i loro difetti versati nell'animo dei figli si facciano virtù. E ciò è chiamato dai molti, amore materno.

Matky si myslia, že ich chyby prenesené do duše deti sa zmenia na cnosti. A toto mnohí nazývajú materinskou láskou.

Verità che offende non è mai tutta la verità.

Pravda, ktorá uráža, nie je nikdy celá pravda.

- **Bevan. Aneurin:**
britský politik 1897 -1960

Listening to a speech by Chamberlain is like paying a visit to Woolworth's; everything is in its place and nothing above sixpence.

Počúvať Chamberlainov prejav je ako návšteva v obchodnom dome Woolworth. Všetko je na svojom mieste a nič nemá väčšiu cenu ako šesť pencí.

We know what happens to people who stay in the middle of the road. They get run down.

Vieme, čo sa stane s tými, čo sa držia na prostriedku cesty. Zrazí ich auto. (Observer, 6. 12. 1953)

- **Bevin. Ernest:**
britský politik, odborový funkcionár 1881 -1951

The most conservative man in this world is the British Trade Unionist when you want to change him.

Najkonzervatívnejší človek na tomto svete je britský odborár, keď ho chcete zmeniť. (Prejav 8. 9. 1927)

- **Bhartrihari:**
Indický básnik cca 7. storočie

Mlčanie je ozdobou nevzdelaného na zhromaždení múdrych. (Sto strofo múdrosti)

Žena sa rozpráva s mužom, pozerá sa pritom na druhého a myslí na tretieho, (tamtiež)

S nevzdelaným človekom sa dá ľahko dohodnúť; s veľmi vzdelaným ešte ľahšie. Ale toho, komu sa zakrútila hlava zo štipky vedomostí, toho nepresvedčí ani Brahma.

- **Bidault. Georges:**
francúzsky politik, ministerský predseda (1949-50) 1899 -1983

Zbraňou slabých sú chyby tých, ktorí si myslia, že sú mocní.

- **Bierce. Ambrose Gwinnet:**
americký spisovateľ 1842 -1914

In Dr. Johnson's famous dictionary, "patriotism" is defined as the last resort of the scoundrel. With all due respect to an enlightened but inferior lexicographer, I beg to submit that it is the first.

V slávnom slovníku Dr. Johnsona sa "vlastenectvo" definuje ako posledné útočisko darebáka. Pri všetkej úcte k tomuto osvietenému, avšak slabšiemu lexikografovi si dovoľujem prehlásiť, že je to jeho prvé útočisko.

Cogito cogito ergo cogito sum: I think that I think, therefore I think that I am.

Myslím si, že myslím, preto si myslím, že som.

Speak when you are angry and you will make the best speech you will ever regret.

Hovor vtedy, keď si rozhnevaný a prednesieš ten najlepší prejav, ktorý budeš navždy ľutovať.

There are four kinds of homicide: felonious, excusable, justifiable, and praiseworthy.

Existujú štyri druhy vražd: úkladná, ospravedlniteľná, dôvodná a chvályhodná.

There is nothing new under the sun, but there are lots of things we don't know.

Niet nič nového pod slnkom, ale je množstvo vecí, o ktorých nevieme.

Ženy by boli báječné, keby sme im mohli padnúť do náručia bez toho, aby sme im padli do rúk.

Alliance: In international politics, the union of two thieves who have their hands so deeply inserted in each other's pocket that they cannot separately plunder a third.

Spojenectvo: V medzinárodnej politike zväzok dvoch zloďejov, ktorí si navzájom strčili ruky do vrečka tak hlboko, že samostatne nemôžu okradnúť tretieho. (Slovník cynikov)

Applause: The echo of a platitude.

Potlesk: Ozvena otrepanej frázy, (tamtiež)

Battle: A method of untying with the teeth a political knot that would not yield to the tongue.

Bitka: Metóda rozviazania politického uzla zubami, ktorý sa nedal rozviazať jazykom, (tamtiež)

Conservative: A statesman who is enamored of existing evils, as distinguished from the Liberal, who wishes to replace them with others.

Konzervatívec: Štátnik, ktorý je zaľúbený do existujúcich spoločenských neduhov, na rozdiel od liberála, ktorý ich chce nahradiť inými, (tamtiež)

History: An account, mostly false, of events, mostly unimportant, which are brought about by rulers, mostly knaves, and soldiers, mostly fools.

Dejiny: Popis, väčšinou nepravdivý, udalostí, väčšinou bezvýznamných, ktoré vyvolali vládovia, väčšinou naničhodníci, a vojaci, väčšinou hlupáci, (tamtiež)

Blížny: Ten, ktorého máme prikaz milovať ako seba samého a ktorý robí všetko preto, aby sme tento prikaz neuposlúchli. (Diablov slovník) ³

Brain: An apparatus with which we think we think.

Mozog: Prístroj, s ktorým si myslíme, že myslíme.

Delo: Zariadenie používané na opravu hraníc medzi štátmi.

Dezercia: Odpor k boju, ktorý sa prejavuje útekom od vojska a od manželky.

Diagnóza: Talent, ktorý je veľmi vyvinutý u lekárov a ktorý spočíva v schopnosti odhadnúť veľkosť pacientovho bankového konta tak, aby bolo možné určiť, ako dlho má zostať chorý.

Diskusia: Metóda na schválenie omylov druhých.

Egoista: Osoba so zlým vkusom, ktorá sa zaujíma viacej o seba ako o mňa.

Emigrant: Osoba, ktorá slúži vlastnej krajine tak, že býva v zahraničí, hoci nie je veľvyslancom.

Horlivosť: Nervová choroba, ktorá často postihuje mladých a neskúsených.

Idiot: Člen veľkého a mocného kmeňa, ktorý v priebehu vekov vždy uplatňoval absolútnu nadvládu nad spoločenským dianím.

Ilúzia: Matka veľmi ctihodnej rodiny, do ktorej patrí Nadšenie, Cit, Obetavosť, Viera, Nádej, Láska a mnoho iných krásnych synov a dcér.

Jasnovidka: Osoba, často žena, nadaná schopnosťou vidieť to, čo jej klient nevidí, a síce predovšetkým to, že je hlupák.

Kleptoman: Bohatý zloďej.

Kompromis: Konštelácia konfliktu záujmov, ktorá dáva každému z protivníkov pocit uspokojenia z toho, že si myslí, že získal niečo neočakávaného a že stratil len niečo, čo je v medziach nevyhnutnosti.

³ Všetky ostatné citáty od tohoto autora sú z rovnakého diela.

Konzultácia: Spočíva vo vyžiadaní schválenia od niekoho iného vo veci rozhodnutia, ktoré už bolo prijaté.

Krása: Prostriedok, ktorým žena získá milenca a terorizuje manžela

Kresťan: Nasledovník Kristovho učenia dovtedy, pokiaľ toto nie je v protiklade s hriechmi, ktorých sa dopúšťa ochotnejšie.

Lekár: Pán, ktorý prosperuje z nemocí a zomiera v dobrom zdraví.

Manželstvo: Stav malého spoločenstva, ktoré pozostáva z jedného šéfa, z jednej šéfky a z dvoch otrokov, spolu z dvoch osôb.

Milosrdenstvo: Priateľské rozpoloženie mysle, ktoré nás vedie k tomu, aby sme odpustili druhým hriechy a neresti, ktorými sme obdarení my sami.

Nešťastie: Nešťastia bývajú dvojakého typu: naše nešťastie a šťastie druhých.

Neveriaci: V New Yorku sa tak definuje ten, kto neverí v Krista, naproti tomu v Istambule ten, kto v neho verí.

Nuda: Niekoľko rozpráva, kým my by sme boli radi, keby mlčal.

Odvaha: Jedna z najznámejších vlastností človeka, keď je v nenapadnuteľnej pozícii.

Opilec: Ten, kto s takou vážnosťou žil pre svoje pôžitky, že sa našťastie nad ne povzniesol.

Peace: In International affairs, a period of cheating between two periods of fighting.

Mier: V medzinárodnom živote obdobie vzájomného podvádžania medzi dvoma vojnami.

Pondelok: V kresťanských krajinách sa tak volá deň, ktorý nasleduje po baseballovom zápase.

Prejudice: A vagrant opinion without visible means of support.

Predsudok: Názor poletujúci bez zjavnej opory.

Priateľstvo: Loď, ktorá je dosť veľká na to, aby uniesla dve osoby, keď pláva v pokojných vodách, ale vyhradená len pre jednu, keď sa more rozbúri.

Realita: Sen filozofa, ktorý sa zbláznil.

Ruka: Zariadenie na konci ľudského ramena, ktoré obyčajne siaha do cudzieho vrečka.

Sirota: Živá bytosť, ktorej smrť odňala akúkoľvek možnosť prejať nevďak voči rodičom.

Škaredosť: Dar, ktorým bohovia obdarujú niektoré ženy a ktorý im umožňuje, aby boli cnostné bez toho, aby prejavili pokoru.

Šťastie: Uvažovanie o nešťastí druhých.

Tlmočník: Ten, kto umožňuje dvom osobám rôznych jazykov, aby sa dorozumeli, pričom opakuje jednej i druhej to, čo mu vyhovuje povedať z toho čo povedali.

Trpezlivosť: Také menšie zúfalstvo, maskované ako cnosť.

Ultimátum: V diplomacii je to posledná požiadavka, vyslovená predtým, ako sa prejde k ústupkom.

Zbabelec: Ten, kto v prípade nebezpečenstva myslí vlastnými nohami.

Zdvorilý (príd. meno): Expert v okúzľovaní a v praxi pretvárkach.

Známy: Osoba, ktorú poznáme dosť dobre na to, aby sme si od nej pýtali požičať peniaze, ale nie dosť dobre na to, aby sme jej ich požičali.

Zubár: Kúznik, ktorý ti po vložení kovu do úst vytiahne z vrečka peniaze.

• **Bismarck. knieža Otto Eduard Leopold von:**

nemecký štátnik, ríšsky kancelár (1871 - 1890) 1815-1898

Der Zeitungsschreiber ist ein Mensch, der seinen Beruf verfehlt hat.

Novinár je človek, ktorý si zmýlil povolanie. (Prejav k delegácii z Rügenu, 10. 11. 1862)

Die Freiheit ist ein Luxus, den sich nicht jedermann gestatten kann.

Sloboda je luxus, ktorý si nemôže každý dovoliť.

Ludia budú lepšie spať, ak nebudú vedieť, ako sa robia pre nich klobásky a politika.

Politika je umenie možného.

Ein guter Redner muß etwas vom Dichter haben, darf es also mit der Wahrheit nicht ganz mathematisch genau nehmen.

Dobrý rečník musí mať v sebe niečo z básnika, nesmie teda brať pravdu úplne matematicky presne.

Ich betrachte auch einen siegreichen Krieg als ein Übel, das die Staatskunst den Völkern zu ersparen bemüht sein muß.

Považujem aj vyhratú vojnu za zlo, od ktorého sa štátnické umenie musí snažiť uchrániť národy.

- **Blagg. Lucion:**

rumunský filozof, básnik a dramatik 1895 - 1961

Ak chceš byť šťastný, vytýč si akýkoľvek cieľ, len jeden nie: šťastie. (Myšlienky)

- **Blake. William:**

anglický básnik, maliar a rytec 1757 - 1827

What is now proved was once only imagined.

To, čo je teraz dokázané, bolo kedysi len predstavou. (Svadba nebies s peklom)

A truth that's told with bad intent beats all the lies you can invent.

Pravda povedaná so zlým úmyslom je horšia ako všetky lži, ktoré si dokážeš vymyslieť. (Proroctvá nevinnosti)

Dobre si všimni výčitky hlupáka: vyrovnajú sa kráľovskému významu!

He whose face gives no light shall never become a star.

Ten, koho tvár nežiari, sa nikdy nestane hviezdou.

To generalize is to be an idiot.

Zovšeobecňovať znamená byť idiotom.

- **Blanc. Louis:**

francúzsky socialista 1811-1882

Ce qui effraie le plus dans les parties, ce n'est pas ce qu'ils disent, c'est ce qu'ils négligent ou refusent de dire.

U väčšiny strán je odstrašujúce nie to, čo hovoria, ale to, čo opomenú alebo odmietajú povedať. (Organizácia práce)

- **Blanqui. Auguste:**

francúzsky revolucionár 1805 - 1881

Le capital est du travail volé.

Kapitál je ukradnutá práca, (Spoločenská kritika)

- **Blum. Léon:**

francúzsky politik, predseda vlády (1936 - 37) 1872 - 1950

Les poisons sont quelquefois des remèdes, mais certains poisons ne sont pourtant que des poisons.

Jedy sú občas liekmi, ale niektoré jedy sú aj tak iba jedy. (Primerané človeku)

Toute société qui prétend assurer aux hommes la liberté, doit commencer par leur garantir l'existence.

Každá spoločnosť, ktorá tvrdí, že zabezpečí ľuďom slobodu, musí začať tým, že im zaručí existenciu. (Nové rozhovory Goetheho s Eckermannom)

- **Bocaccio. Giovanni:**

taliansky básnik a novelista 1313 - 1375

Šťastena sa zjaví s rozosmiateou tvárou a odhalenou hrudou, ale zjaví sa iba raz. (Dekameron)

- **Bogart. John:**

americký novinár 1845 - 1921

When a dog bites a man, that's not news because it happens so often. But if a man bites a dog, that is news.

Keď pes pohryzie človeka, to nie je správa, pretože sa to stáva často. Ale keď človek pohryzie psa, to už je správa.

- **Bohr. Niels:**

dánsky fyzik Nobelova cena 1922 1885 - 1962

Jednou z obľúbených zásad môjho otca bolo rozlišovanie medzi dvoma druhmi pravdy. Hlboké pravdy sa poznajú podľa toho, že aj ich opak je hlboká pravda, na rozdiel od triviálnych právd, ktorých opakom sú zrejmé absurdnosti.

Každá veta, ktorú vypoviem, sa nesmie považovať za tvrdenie, ale za otázku.

- **Boileau-Despéaux. Nicolas:**

francúzsky básnik a kritik 1636 - 1711

Le vrai peut quelquefois n'être pas vraisemblable.

Pravda môže byť občas nepravdepodobná. (Básnické umenie)

Souvent la peur d'un mal nous conduit dans un pire.

Strach z jedného zla nás často zavedie ešte k horšiemu. (tamtiež)

Un sot trouve toujours un plus sot qui l'admire.

Hlupák vždy nájde ešte väčšieho hlupáka, ktorý ho obdivuje, (tamtiež)

L'or, même à la laideur, donne un teint de beauté.

Zlato aj škaredosti pridáva nádych krásy. (Satiry)

- **Bok. Curtis:**

americký federálny sudca 1897 -1962

Truth is a way of shifting under pressure.

Pravda je určitý spôsob zmeny názoru pod tlakom.

- **Bolingbroke. vikomt Henry St. John:**

anglický politik a filozof 1678 -1751

Nations, like men, have their infancy.

Národy, podobne ako ľudia, majú svoje detstvo. (O štúdiu dejín)

The greatest art of a politician is to render vice serviceable to the cause of virtue.

Najväčším umením politika je umožniť neresti, aby poslúžila veci cnosti.

- **Bonaventura, sv.:**

francúzsky kardinál, predstavený františkánskej rehole cca 1218 - 1274

Tam, kam neprenikne rozum, dostane sa cit.

(Hexaémeron)

- **Borge. Victor:**

dánsky klavirista a komik 1909 - *"

Úsmev je najkratšia vzdialenosť medzi ľuďmi.

- **Borges. Jorge Luis:**

argentínsky spisovateľ 1899 -1986

Vojna o Malvínske (Falklandské) ostrovy bola bitka dvoch plešatých o hrebeň. (Time, 14. 2. 1983)

- **Börne. Ludwig (Lob Baruch):**

nemecký politický spisovateľ a satirik 1786 -1837

Alle Narrheit erschöpfen - so gelangt man zum Boden der Weisheit.

Vyčerpať všetko bláznovstvo - tak sa dostaneme na dno pravdy. (Fragmenty a aforizmy)

Als Pythagoras seinen bekannten Lehrsatz entdeckte, brachte er den Göttern eine Hekatombe dar. Seitdem zittern die Ochsen, sooft eine neue Wahrheit an das Licht kommt.

Keď Pytagoras objavil svoju známu poučku, obetoval bohom hekatombu (= u starovekých Grékov obeť sto býkov Bohom). Od tej doby sa voly trasú vždy, keď sa objaví nová pravda (tamtiež)

Die Katze läßt das Mäusen nicht, auch wenn sie eine schöne Prinzessin geworden.

Mačka nepustí myš, ani keby sa z nej stala krásna princezná, (tamtiež)

Reichtum macht das Herz schneller hart, als kochendes Wasser ein Ei.

Od bohatstva stvrdne srdce skôr, ako vajce od vriacej vody. (tamtiež)

Tugenden und Mädchen sind am schönsten, ehe sie wissen, daß sie schön sind.

Cnosti a dievčatá sú najkrajšie dovtedy, pokiaľ nevedia, že sú krásne. (Kritiky)

Du mußt klein sein, willst du kleinen Menschen gefallen.

Musiš byť malý, ak sa chceš zapáčiť malým ľuďom. (Styk s ľuďmi)

Nicht wenn du liebenswürdig bist, wirst du geliebt; wenn man dich liebt, wirst du liebenswürdig gefunden.

Nie vtedy ťa majú ľudia radi, keď si milý, ale považujú ťa za milého vtedy, keď ťa majú radi. (tamtiež)

Das Geheimnis jeder Macht besteht darin, zu wissen, daß andere noch feiger sind als wir.

Tajomstvo každej moci spočíva v tom, že vieme, že iní sú ešte zbabelejší ako my.

Das Schicksal macht nie einen König matt, ehe es ihm Schach geboten hat.

Osud nikdy nedá kráľovi mat skôr, ako mu ponúkne šach.

Die Menschheit ist die Unsterblichkeit der sterblichen Menschen.

Ľudstvo je nesmrteľnosť smrteľných ľudí.

Eine Wahn verlieren macht weiser als eine Wahrheit finden.

Ak stratíme jedno poblúznenie, zmúdrieme viac, akoby sme našli jednu pravdu.

Es gibt tausend Krankheiten, aber nur eine Gesundheit.

Je tisíc chorôb, ale iba jedno zdravie.

Für die, die an keine Unsterblichkeit glauben, gibt es auch keine.

Pre tých, ktorí neveria v nesmrteľnosť ani žiadna neexistuje.

Große Leidenschaften sind wie Naturkräfte; ob sie nutzen oder schaden, hängt bloß von der Richtung, die sie nehmen.

Veľké vášne sú ako prírodné sily; či sú užitočné alebo škodlivé, to závisí len na smere, ktorý naberú.

In Meinungskämpfen sei man dann am vorsichtigsten, wenn die Gegner sich uns nähern und uns beistimmen.

V boji názorov treba najviac opatrnosti vtedy, keď sa k nám protivníci približujú a súhlasia s nami.

Regierung ist eine Kunst, keine Wissenschaft.

Vládnuť, to je umenie a nie veda.

Schmerz ist der Vater und Liebe die Mutter der Weisheit.

Bolesť je otcom a láska je matkou múdrosti.

Trost gibt der Himmel, von den Menschen erwartet man Beistand.

Útechu dáva nebo, od ľudí sa očakáva pomoc.

Tyrannen sind in unseren Tagen die gefährlichsten Freiheitsprediger.

Tyrani sú v našich časoch tí najnebezpečnejší hlásatelia slobody.

Um einer Wahrheit Dasein wird selten gestritten; gekämpft wird nur um die Grenzen einer Wahrheit.

O podstate pravdy je zriedka spor; bojuje sa len o hranice pravdy.

Vieles kann der Mensch entbehren, nur den Menschen nicht.

Človek sa môže bez mnohého zaobísť, len bez ľudí nie.

Was dir Menschen geben, mußt du bezahlen mit dem, was du hast, oder teurer mit dem, was du bist.

Za to, čo ti ľudia dajú, musíš zaplatiť tým, čo máš, alebo ešte drahšie tým, čo si.

Wenn die Regierungen krank sind, müssen die Völker das Bett hüten.

Keď sú vlády choré, musia byť národy pripútané na lôžko.

Wollt ihr unser Vaterland kennen und lieben lernen, reist in fremde Länder.

Ak chcete poznať našu vlasť a naučiť sa ju milovať, cestujte do cudzích krajín.

- **Borrow. George:**

anglický filológ, cestovateľ a spisovateľ 1803 - 1881

Translation is at best an echo.

Preklad je v najlepšom prípade ozvena.

- **Bossuet. Jacques-Bénigne:**

francúzsky spisovateľ a náboženský kazateľ 1627 -1704

La possession des richesses a des filets invisibles où le cœur se prend insensiblement.

Vlastníctvo bohatstva má neviditeľné siete, do ktorých sa nepozorovane zachytí srdce. (Kázeň o prozreteľnosti)

Nos vrais ennemis sont en nous-mêmes.

Naši skutoční nepriatelia sú v nás samých. (Pohrebná reč nad hrobom Márie Terézie. Rakúskej, francúzskej kráľovnej)

Où il n'y a point de maître, tout le monde est maître; où tout le monde est maître, tout le monde est esclave.

Tam, kde niet pána, každý je pánom; tam, kde je každý pánom, tam je každý otrokom. (Politika odvodená zo slov Písma svätého)

- **Boulay de la Meurthe. Antoine:**

francúzsky politik 1761 -1840

C'est pire qu'un crime, c'est une faute.

To je horšie ako zločin, to je chyba (Keď sa dopočul, že Napoleon dal uniesť a popraviť vojvodu z Enghien.)

- **Bradlev. Omar Nelson:**

americký generál 1893-1981

The world has achieved brilliance without conscience. Ours is a world of nuclear giants and ethical infants.

Svet dosiahol brilantnosť bez svedomia. Náš svet je svetom atómových obrov a etických detí.

We have grasped the mystery of the atom and rejected the Sermon on the Mount.

Pochopili sme tajomstvo atómu a odmietli sme Kázeň na hore.

- **Brandes. George:**

dánsky literárny kritik 1842 -1927

Dav bude nasledovať vodcu, ktorý kráča dvadsať krokov pred ním; ale ak je tisíc krokov pred ľuďmi, nevidia ho a neidú za ním a každý literárny pirát ho môže beztriestne odstrelíť, ak sa mu zachce.

- **Brandt. Willy (Herbert Karl Frahm):**

nemecký štátnik, spolkový kancelár (1969-1974) Nobelova cena za mier 1971 1913-1992

Es ist wichtiger, etwas im Kleinen zu tun, als im Großen darüber zu reden.

Je dôležitejšie robiť niečo v malom, ako o tom vo veľkom rozprávať.

Man kann nie so kompliziert denken, wie es plötzlich kommt.

Človek nikdy nemôže tak komplikovane rozmýšľať ako sa to odrazu stane.

- **Braae. Georges:**

francúzsky maliar 1882 -1963

//faut toujours avoir deux idées: l'une pour tuer l'autre.

Treba vždy mať dva nápady: aby sa jedným zabil druhý. (Deň a noc)

La vérité existe. On n'invente que le mensonge.

Pravda existuje. Len klamstvo sa vymýšľa (tamtiež)
Definovať určitú vec znamená nahradiť samotnú vec definíciou.

- **Braun. Wernher von:**

nemecký raketový technik a vynálezca 1912 -1977

Základný výskum je to, čo robím, keď neviem, čo robím.

- **Brecht. Bertolt:**

nemecký básnik, dramatik, prozaik, teoretik umenia a divadelný praktik 1898-1956

Die Macht hat stets, wer zahlt.

Moc má stále ten, kto platí.

Ich rate lieber mehr zu können als man macht, als mehr zu machen als man kann.

Radím radšej môcť viac, ako urobíme, ako urobiť viac, ako môžeme.

- **Brennan. Jr. William J.:**

sudca Najvyššieho súdu USA (1956-1990) 1906 - "

The law is not an end in itself, nor does it provide ends. It is preeminently a means to serve what we think is right.

Zákon nie je účelom sám pre seba, ani nevytvára účely. Je predovšetkým prostriedkom, ktorý slúži tomu, čo považujeme za správne.

- **Brentano. Clemens:**

nemecký básnik a vydávateľ 1778 -1842

Zum Hassen oder Lieben ist alle Welt getrieben. Es bleibt keine Wahl, der Teufel ist neutral.

Celý svet je poháňaný k nenávisti alebo k láske. Niet inej možnosti volby, diabol je neutrálny. (Viktoria a jej súrodenci)

- **Brillat-Savarin. Anthelme:**

francúzsky expert kuchárskeho umenia 1755 -1826

Dis-mois ce que tu manges, je te dirai ce que tu es.

Povedz mi, čo ješ, a ja ti poviem, kto si. (Fyziológia chuti)

La destinée des nations dépend de la manière dont elles se nourrissent.

Osud národov závisí od spôsobu ich stravovania, (tamtiež)

La table est le seul endroit où l'on ne s'ennuie pas pendant la première heure.

Stôl je jediné miesto, kde sa človek nenudí počas prvej hodiny, (tamtiež)

- **Brontëová. Charlotte (pseudonym: Currer Bell):**

anglická spisovateľka 1816- 1855

Aj otrhaný žobrák je často podozrivý. Dobre oblečený žobrák vždy. (Jana Eyrová)

Blázon je každá žena, ktorá živí tajnú lásku vo svojej hrudi, pretože taká utajovaná, neopätovaná láska pohltí jej život, (tamtiež)

Žiadna žena nemôže byť pyšná na to, že jej dvorí jej nadriadený, veď aj tak si ju nevezme za ženu. (tamtiež)

- **Brontëová. Emily Jane (pseudonym: Ellis Bell):**

anglická spisovateľka 1818-1848

Niekedy poľutujeme aj takého človeka, ktorý ešte nikdy neľutoval ani seba, ani druhého. (Búrlivé výšiny)

- **Brougham. Henry Peter:**

škótsky štátnik a historik 1778 -1868

Education makes people easy to lead, but difficult to drive; easy to govern, but impossible to enslave.

Vďaka vzdelaniu možno ľudí ľahšie viesť, ale ťažšie poháňať; je ľahko im vládnúť, ale je nemožné ich zotročiť. (Pripisovaný výrok)

Naozaj, pre tyranov a zlých vládcov je postupné rozšírenie vedomostí medzi masami ľudí oprávneným predmetom strachu; je osudné pre nich a pre ich zámary.

- **Browne. Thomas:**

anglický lekár a spisovateľ 1605 -1682

The religion of one seems madness unto another.

Náboženstvo jedného sa druhému zdá byť šílenstvom.

- **Bruno, Giordano:**

talijsky humanista, filozof a dramatik 1548 -1600

Se non é vero, é molto hen trovato.

Ak to nie je pravda, je to veľmi dobre vymyslené.

(O hrdinských šílenstvách)

- **Bryant. William Cullen:**

americký básnik a redaktor 1794 - 1878

Weep not that the world changés - did it keep a stable, changeless state, it were the cause indeed to weep.

Neplač nad tým, že sa svet mení. Keby zostal v stabilnom, nezmenenom stave, až to by bol naozajstný dôvod pre plač.

- **Buckle. Henry Thomas:**

anglický historik a sociológ 1821 - 1862

Najlepší pozorovateľ a najhlbší mysliteľ je vždy najmiernejším sudcom.

- **Büchner. Georg:**

nemecký dramatik a prozaik 1813 - 1837

Aj karty sú také ako láska. Keď prehráme, treba zaplatiť.
(Dantonova smrť)

Lud je taký ako dieťa: musí všetko rozbiť, aby sa pozrelo, čo je vo vnútri, (tamtiež)

Revolúcia, podobne ako Saturnus, požieravlastných synov, (tamtiež)

- **Buddha (Gautama Siddhartha):**

indický náboženský filozof a učiteľ cca 563 - cca 483 pr. Kr

Rozklad je vrodenu vlastnosťou všetkých vecí, ktoré sa skladajú z jednoduchších. Snažte sa usilovne ďalej.
(Posledné slová)

Neverte ničomu, mnísi, len preto, že vám to povedali, alebo preto, že je to tradícia, či preto, že ste si to vy sami vymysleli. Neverte tomu, čo vám hovorí váš učiteľ len z čírej úcty k učiteľovi. Avšak ak po náležitom skúmaní a analýze zistíte čokoľvek, čo vedie k dobru, prospechu a blahobytu všetkých bytostí, takému učeniu verte, pridržujte sa ho a považujte ho za svoje vodidlo.
(Údajný výrok)

- **Bufalino. Gesualdo:**

taliansky spisovateľ, prekladateľ a básnik 1920 - "

Ci sono due cose che, per farle, esigono buona salute: l'amore e la rivoluzione.

Sú dve veci, ktoré si vyžadujú dobré zdravie na to, aby sme ich robili: láska a revolúcia.

Con le donne accade due volte di non saper cosa dire: all'inizio e alla fine d'un amore.

So ženami sa prihodí dvakrát, že nevieme čo povedať: na začiatku a na konci lásky.

Gli assenti hanno una volta torto ma novantanove volte ragione.
Nepřítomní nemajú pravdu raz, ale v 99 prípadoch ju majú.

La fama è la gloria venduta a saldo, con gli sconti di fine stagione.

Popularita je sláva predávaná vo výpredaji, so zľavou na konci sezóny.

La parola è una chiave, ma il silenzio è un grimaldello.

Slovo je kľúč, ale mlčanie je pakľúč.

Sociologo è colui che va alla partita di calcio per guardare gli spettatori.

Sociológ je ten, kto ide na futbalový zápas na to, aby sa pozeral na divákov.

- **Buffon, gróf George-Louis Ledere de:**

francúzsky prírodovedec 1707 - 1788

Ceux qui écrivent comme ils par lení, quoiqu'ils parlent très bien, écrivent mal.

Tí, ktorí píšú tak, ako hovoria, píšú zle, aj keď hovoria veľmi dobre. (Rozprava o štýle, vstupný prejav vo Francúzskej akadémii, 25. 8. 1753)

Le genie n'est qu'uneplus grande aptitude à lapatience.

Génius nie je nič iného ako väčšia schopnosť trpezlivosti.
(Pripisovaný výrok)

- **Burbank. Luther:**

americký záhradnícky odborník 1849 - 1926

Less than 15 % of the people do any original thinking on any subject. The great torture in the world for most people is to think.
Menej ako 15 % ľudí rozmýšľa originálne o čomkoľvek.
Veľkým trápením pre väčšinu ľudí na svete je rozmýšľanie.
The scientist is a lover of the truth for the very love of truth itself, wherever it may lead.

Vedec má rád pravdu pre pravdu ako takú, nech vedie kamkoľvek.

- **Burgess. Frank Gelett:**

americký humorista a ilustrátor 1866 - 1951

Men like to pursue an elusive woman like a cake of wet soap - even men who hate baths.

Muži sa radi naháňajú za ženou, ktorá pred nimi uniká ako kus mokrého mydla, dokonca aj muži, ktorí sa neradi kúpu.

- **Burke. Edmund:**

anglický štátnik a rečník 1729 - 1797

Bad laws are the worst sort of tyranny.

Zlé zákony sú najhorším druhom tyranie. (Prejav v Bristole, 1780)

No passion so effectively robs the mind of all its powers of acting and reasoning as fear.

Žiadna vášeň nepripraví myseľ tak účinne o všetku jej schopnosť konať a uvažovať ako strach. (O vznešenom a krásnom)

The concessions of the weak are the concessions of fear.

Ústupky slabých sú ústupkami strachu. (O zmierení s Amerikou)

// is a general popular error to imagine the loudest complainers for the public to be the most anxious for its welfare.

Všeobecne rozšíreným omylom je myslieť si, že tí, ktorí sa najviac sťažujú v mene verejnosti, sa aj najviac starajú o jej blaho. (Poznámka k článku "Súčasný stav národa")

The greater the power, the more dangerous the abuse.

Čím väčšia je moc, tým nebezpečnejšie je jej zneužitie.

(Prejav k voľbám v Middlesexe, 1771)

The only infallible criterion of wisdom to vulgar minds - success.

Úspech je jediné neomylné kritérium múdrosti pre nevzdelané hlavy. (List členovi Parlamentu)

When bad men combine, the good must associate; else they will fall, one by one, an unpitied sacrifice in a contemptible struggle.

Keď sa zlí ľudia spoja, dobrí sa musia združiť; ináč padnú jeden za druhým ako neľutovaná obeť

v opovrhnutiahodnom zápase. (Myšlienky o príčinách terajšej nespokojnosti)

- **Burroughs. John:**

americký esejista 1837 - 1921

For my part, the longer I live the less I feel the need of any sort of theological belief, and the more I am content to let unseen powers go on their way with me and mine without question or distrust.

Pokiaľ sa mňa týka, čím dlhšie žijem, tým menej pociťujem potrebu akejkoľvek teologickej viery a tým viac som spokojný z toho, že neviditeľné mocnosti si robia so mnou a s mojimi najbližšími čo chcú, bez kladenia otázok alebo nedôvery.

If we take science as our sole guide, if we accept and holdfast that alone which is verifiable, the old theology must go.

Ak vezmeme vedu ako naše jediné vodidlo, ak akceptujeme a pridržujeme sa jedine toho, čo je dokázateľné, stará teológia musí ísť preč.

// is always easier to believe than to deny. Our minds are naturally affirmative.

Je vždy ľahšie uveriť ako popierať. Naše mysle majú prirodzený sklon k súhlasu.

- **Burton. Robert:**

anglický autor a duchovný 1577 - 1640

A blow with a word strikes deeper than a blow with a sword.

Rana spôsobená slovom prenikne hlbšie ako úder mečom.

- **Busch. Wilhelm:**

nemecký karikaturista, satirik. básnik 1832 -1908

Böses Weib soll man dem Teufel zum Geburtstag schenken.

Zlú ženu treba darovať čertovi k narodeninám.

Das Haar in der Suppe mißfällt uns sehr, selbst wenn es vom Haupt der Geliebten war.

Vlas v polievke sa nám veľmi nepáči, keby aj bol z hlavy milovanej osoby.

Dumme Gedanken hat jeder, nur der Weise verschweigt sie.

Každého napadnú hlúpe myšlienky, lenže múdry ich nevysloví.

Man kann sein Geld nicht schlechter anlegen als in ungezogenen Kindern.

Peniaze nemožno horšie investovať ako do nevychovaných detí.

Wem Fortuna ein Haus geschenkt, dem schenkt sie auch Möbel.

Komu Šťastena darovala dom, daruje mu aj nábytok.

- **Butler. Nicholas Murray:**

americký vychovávateľ, prezident Columbijskej univerzity, Nobelova cena mieru 1931 1862-1947

An expert is one who knows more and more about less and less.

Expert je ten, kto vie stále viac a viac o niečom, čo je stále menšie a menšie. (Prejav na záver školského roka na Columbia University)

- **Butler. Samuel:**

anglický spisovateľ, maliar a skladateľ 1835 -1902

All progress is based upon universal innate desire of every organism to live beyond its means.

Všetok pokrok sa zakladá na všeobecne vrodenej túžbe každého organizmu žiť nad svoje prostriedky.

Any fool can tell the truth, but it requires a man of some sense to know how to lie well.

Každý blázon dokáže povedať pravdu, ale treba dosť rozumného človeka na to, aby vedel dobre klamať.

Od kňaza sa očakáva, že z neho bude chodiaca nedeľa. (Cesta všetkého živého)

Ruža je aj vtedy ružou, ak nevie, že sa tak volá. (tamtiež)
Tešil by som sa, keby sa deti vychovávali tak, že ak niečo nemajú rady, nemajú hovoriť, že to majú radi len preto, že to takto počujú od iných, (tamtiež)

The best liar is he who makes the smallest amount of lying go the longest way.

Najlepší klamár je ten, kto dokáže dostať najmenšie množstvo klamstva čo najďalej. (tamtiež)

A definition is the enclosing a wilderness of idea within a wall of words.

Definícia znamená zatvoriť divočinu nápadu medzi steny slov. (Zápisníky)

To live is like to love - all reason is against it, and all healthy instinct for it.

Život je taký ako láska: všetok zdravý rozum hovorí proti nej a každý zdravý inštinkt za ňu. (Zápisníky. Život a láska).

C

- **Cabell. James Branch:**

americký románopisec, esejista a kritik 1879 - 1958

The optimist proclaims that we live in the best of all possible worlds; and the pessimist fears this is so.

Optimista prehlasuje, že žijeme v tom najlepšom možnom svete a pesimista sa obáva, že je to naozaj tak. (Nit v dedkovom krku)

- **Caesar. Gaius Július:**

rímsky štátnik cca 100 - 44 pr. Kr.

Iacta alea est.

Kocky sú hodené. (Pri prekročení rieky Rubicon)

Radšej by som bol prvý v provincii ako druhý v Ríme.

Skúsenosť je učiteľom všetkých vecí. (Zápisky z občianskej vojny)

To, čo nás najviac trápi, je nebezpečenstvo, ktoré tušíme, ale nevidíme. (Zápisky z galskej vojny)

Veni, vidi, vici.

Prišiel som, videl som, zvíťazil som. (Po víťazstve v bitke pri Zele)

- **Calhoun. John Caldwell:**

americký štátnik, viceprezident USA (1825 - 1832) 1782 - 1850

Je ťažšie udržať slobodu ako ju požadovať.

- **Cambronne. barón Pierre de:**

francúzsky dôstojník, veliteľ Napoleonovej gardy 1770 - 1842

La garde meurt, mais ne se rend pas.

Garda zomiera, ale sa nevzdáva, (Odpoveď na výzvu v bitke pri Waterloo, aby sa garda vzdala)

- **Camus. Albert:**

francúzsky spisovateľ. Nobelova cena 1957, 1913 - 1960

Je me revolte, donc je suis.

Búrim sa, teda som. (Leto)

L'héroïsme est peu de chose, le bonheur est plus difficile.

Hrdinstvo je maličkosť, šťastie je ťažšie. (List nemeckému priateľovi)

L'homme a deux faces: il ne peut pas aimer sans s'aimer.

Človek má dve tváre: nedokáže milovať bez toho, aby nemiloval sám seba. (Pád)

La vérité, comme la lumière, aveugle. Le mensonge, au contraire, est un beau crépuscule qui met chaque objet en valeur.

Pravda, podobne ako svetlo, oslepuje. Naproti tomu lož je krásne prítómie, ktoré zvýrazní každý predmet, (tamtiež)

N'attendez pas le Jugement dernier. Il a lieu tous les jours.

Nečakajte na Posledný súd. Koná sa každý deň. (tamtiež)

- **Canetti. Elias:**

po nemecky píšuci spisovateľ bulharského pôvodu v Británii Nobelova cena 1981 1905-1994

Cynizmus: neočakávať od niekoho iného viac ako sme my sami.

Človek zhromaždil všetku múdrosť svojich predchodcov a pozrite sa, aký je hlúpy!

Dni od seba rozlišujeme, ale noc má iba jedno meno.

Každý chce mať mocných priateľov. Ale oni chcú mať mocnejších.

Nehovorí nič, ale ako to vie vysvetliť!

Netreba veriť tomu, kto stále hovorí len pravdu.

Nie som márnomyseľný, povedal ten, čo bol najmárnomyseľnejší zo všetkých, ja som citlivý.

Odkedy zabúda všetko, vie omnoho viac.

Páčilo by sa mu, keby bol lepší, ale stojí to veľa.

Zo strachu pred komplikáciami zostal analfabetom.

- **Cankar. Ivan:**
slovinský prozaik, dramatik, básnik a literárny kritik 1876 - 1918
Na svete je veľa sudcov, ale pravda len jedna (Sluha Bartolomej a jeho právo)
- **Capra. Frank:**
americký filmový režisér talianskeho pôvodu 1897-1991
A hunch is creativity trying to tell you something.
Tušenie je tvorivosť, ktorá ti chce niečo povedať.
- **Caraccioli. Francesco:**
taliansky admirál 1752 - 1799
V Anglicku je šesťdesiat rôznych náboženských sekt, ade iba jedna omáčka.
- **Carducci. Giosuè:**
taliansky básnik a literárny kritik 1835 - 1907
Civilizácia danej krajiny sa pozná na mužoch, jej kultúra na ženách.
- **Cerikos V-**
španielsky kráľ (1519 - 558) 1500 - 1558
Človek je toľko-krát človekom, koľko jazykov pozná.
Po španielsky sa rozprávam s Pánom Bohom, po taliansky so ženami, po francúzsky s mužmi a po nemecky sa rozprávam so svojim koňom.
- **Carlyle. Thomas:**
škótsky historik a mysliteľ 1795 - 1881
A man lives by believing in something, not by debating and arguing about many things.
Človek žije tým, že verí v niečo a nie tým, že diskutuje a škriepi sa o mnohých veciach.
History is a distillation of rumour.
Dejiny sú destilát povestí. (Francúzska revolúcia)
Hudba je reč anjelov.

The public is an old woman. Let her moulder and mumble.

Verejnosť je stará ženská. Nechajte ju, nech si trepe dve na tri a nech si mrmle. (Denník)

Thirty millions, mostly fools.

Tridsať miliónov, väčšinou hlupáci. (Keď sa ho pýtali na počet obyvateľov Anglicka)

To a shower of gold most things are penetrable.

Pre spľšku zlata je väčšina vecí preniknuteľná. (Francúzska revolúcia)

The three great elements of modern civilization: Gunpowder, Printing, and the Protestant Religion.

Tri veľké prvky modernej civilizácie: kníhtlač, pušný prach a protestantské náboženstvo. (Kritické a rôzne eseje - Stav nemeckej literatúry)

- **Carter. James Earl:**

americký štátnik, 39. prezident USA (1977-1980) 1924 -

America did not invent human rights. In a very real sense, it is the other way around. Human rights invented America.

Amerika nevynašla ľudské práva. V pravom slova zmysle je to práve naopak. Ľudské práva vynašli Ameriku.

- **Casanova. Giovanni Giacomo:**

taliansky prozaik a dobrodruh 1725 - 1798

Dcéra závidí je ohovárka.

Jediní verejne známi špióni sú veľvyslanci. (Pamäti)

Sú okamžiky, v ktorých nám dôvtip nedovoľí, aby sme boli zdvorilí. (Deväťdesiatdeväť dobrodružstiev)

- **Cato. Marcus Porcius Censorius:**

rímsky politik, rečník a spisovateľ 234 - 149 pr. Kr.

Ceterum autem censeo, Carthaginem esse delendam.

Jednako však myslím, že Kartágo musí byť zničené. (Veta na zakončenie každého prejavu v rímskom senáte)

Múdri sa naučia od hlupákov viac, ako sa hlúpi poučia z príkladu múdrych.

Nekupujte to, čo je užitočné, ale to, čo je potrebné.

- **Catullus. Gaius Valerius:**

rímsky básnik cca 87 - 54 pr. Kr.

Difficile est longum subito deponere amorem. / Difficile est, verum hoc qua lubet efficias.

Je ťažké odrazu odložiť dávnu lásku; ťažké je, ale musíš to urobiť dajako.

Odi et amo: quare idfaciam, fortasse requiris, / Nescio, sed fieri sentio et excrucior.

Nenávidím a ľúbim. Môžeš sa pýtať snáď, prečo. Neviem, však cítim to a nesmierne trpím.

Vivamus, mea Lesbia, atque amemus, / Rumoresque senum severiorum / Omnes unius aestimemus assis. / Soles occidere et redire possunt: / Nobis cum semel occidit brevis lux, / Nox est perpetua una dormienda.

Zime, Lesbia moja, a ľúbme sa, nedajme nič na reči prísnych starcov. Slnká zapadnúť môžu a znova vyjsť a nám keď raz krátke svetlo zhasne, zostane k spánku jediná nekonečná noc.

- **Caxton. William:**

prvý anglický kníhtlačiar a prekladateľ 1422 - 1491

A man who cannot take his stand alone / But follows where the greatest number tread / Should hasten to his rest beneath the stone. / A great majority of men are dead.

Muž, ktorý sám sa nezastane svojej pravdy, / ale cestu väčšiny opatrne a zbabelo si zvolí, / mal by sa ponáhľať do hrobu a zostať tam navždy. / Väčšina mužov v podstate sú len živé mŕtvolky!

- **Cervantes y Saavedra. Miguel de:**

španielsky prozaik, dramatik a básnik 1547 - 1616

Ak je človek spokojný, nepraje si nič; ak nemá túžby, má všetko. (Don Quijote) ⁴

Je nemožné, aby nešťastie alebo šťastie trvalo večne a z toho vyplýva, že keď nešťastie trvá už dlho, šťastie už musí byť blízko.

⁴ Všetky ostatné citáty od tohoto autora sú z rovnakého diela.

Je normálnym dôsledkom poklesku zlej ženy, že stratí vierohodnosť svojej cti aj v očiach toho, koho prehováranie a prosbám podľahla, pretože ten si myslí, že ju môžu dostať aj iní muži.

Každý je taký, akým ho Boh stvoril a často horší. Krása cnostnej ženy je ako vzdialený oheň alebo ako ostrá šabľa. To prvé nespáli a druhé nezraní toho, kto sa približuje.

Musíme mať väčšiu dôveru voči tomu, kto nám strihá bradu ako voči tomu, kto nám sedlá koňa.

Nerozhodnému vychladne polievka od taniera k ústam.

Nuž, na všetko existuje liek, okrem smrti.

Pravá láska je nedeliteľná, vznikne úplne sama od seba a nemožno si ju vynútiť.

Pre statočného človeka a zlomenú nohu je najlepšie byť doma a pre poriadne dievča je jej práca sviatkom.

Rozmysli si, že ten, kto hľadá nemožné, si zaslúži, aby stratil aj možné.

Strach má mnoho očí a môže vidieť veci pod zemou.

Vtip je známkou múdrosti; avšak vtip a bystrosť sa nezvykli usídlili v trpasličej duši.

- **Cesbron. Gilbert:**

francúzsky prozaik 1913 - 1979

// suffit de peu pour engendrer un sourire et U suffit d'un sourire pour que tout devienne possible.

Stačí málo na vyvolanie úsmevu a stačí jeden úsmev, aby sa všetko stalo možným.

- **Ciano. gróf Galeazzo:**

taliensky politik a diplomat 1903 - 1944

La vittoria trova cento padri, e nessuno vuole riconoscere l'insuccesso.

Víťazstvo si nájde sto otcov, ale nikto si nechce osvojiť neúspech, (Denník, 9. 9. 1942)

- **Cicero. Marcus Tullius:**

rímsky štátnik, rečník a stoický filozof 106 - 43 pr. Kr.

Ak chceš dosiahnuť najvyššie miesto, nie je hanbou zastaviť sa na druhom alebo aj na treťom.

Čím je niekto vyššie postavený, tým pokornejším sa má ukázať. (O povinnostiach)

Ludia radi veria tomu, čo si želajú.

Spokojnosť s vlastnou situáciou je najväčšie a najbezpečnejšie bohatstvo.

- **Cioran. Émile Michel:**

francúzsky esejista rumunského pôvodu 1911 - 1995

Blahoslavení ti, ktorí sa narodili pred Vedou a mali privilégium zomrieť na svoju prvú chorobu. (Rozštvrtenie)

Čínske príslovie hovorí: "Keď jeden pes začne štekať na tieň, desaťtisíc psov z neho urobí skutočnosť." Treba dať do epigrafov ku každému komentáru k ideológiám, (tamtiež)

Niektó nepíše preto, že má čo povedať, ale preto, lebo má chuť niečo povedať, (tamtiež)

La tristesse: un appétit qu'aucun malheur ne rassasie.

Smútok: apetít, ktorý nenasýti žiadne nešťastie.

(Sylogizmy zatrpklosti)

Nous sommes tous des farceurs: nous survivons nos problèmes.

Všetci sme komedianta: prežijeme naše problémy.

- **Clarke. Arthur C:**

anglický fyzik, matematik a popularizátor vedy 1917 - 1994

Any smoothly functioning technology will have the appearance of magic.

Každá hladko fungujúca technika bude vyzerať ako čary.

If an elderly but distinguished scientist says that something is possible he is almost certainly right, but if he says that it is impossible he is very probably wrong.

Ak postarší, ale významný vedec povie, že niečo je možné, má takmer isto pravdu, ale ak povie, že je to nemožné, veľmi pravdepodobne sa mýli. (New Yorker, 9. 8. 1969)

Informácie nie sú totožné s vedomosťami a vedomosti nie sú totožné s múdrosťou.

- **Claudel. Paul:**

francúzsky básnik a dramatik 1868 - 1955

C'est une chose plus enivrante que le vin d'être une belle jeune femme!

Byť krásnou mladou ženou je opojnejšie ako víno!
(Rukojemník)

Ce n'est point le temps qui manque, c'est nous qui lui manquons.

Nie čas nám chýba, to my chýbame jemu. (Delenie na juhu)

L'ordre est le plaisir de la raison: mais le désordre est le délice de l'imagination.

Poriadok je potešením rozumu, ale neporiadok je rozkošou predstavivosti. (Saténová črievička)

Le bonheur n'est pas le but mais le moyen de la vie.

Šťastie nie je cieľom, ale prostriedkom života. (Denník)

Le sceptique est un homme qui ne se doute de rien.

Skeptik je človek, ktorý nič netuší, (tamtiež)

Les gens ne sont pas des héros que quand ils ne peuvent pas faire autrement.

Ludia sú hrdinami iba vtedy, keď nemôžu ináč. (tamtiež)

Le bonheur n'est pas un luxe: il est en nous comme nous-mêmes.

Šťastie nie je prepych, je v nás tak ako my sami. (Mesto)

Skôr ako človek zmení svet, bolo by snáď dôležitejšie, aby ho nezničil do základov. .

- **Clausewitz. Carl Philipp Gottfried von:**

pruský vojenský teoretik a generál 1780 - 1831

Vojna nie je nič iného ako pokračovanie politického styku so zásahom iných prostriedkov. (O vojne)

- **Clavell. James:**

americký spisovateľ 1925 - 1994

"Have you eaten rice today?" This was the polite way of saying good-day or good evening or how are you in Chinese.

"Už si dnes jedol ryžu?" To bol slušný spôsob povedať po čínsky dobrý deň, alebo ako sa máš. (Vznešený dom) ⁵

A lady - however beautiful - has to pay her gambling debts at once.

Dáma, nech je krásna ako chce, musí zaplatiť svoje dlhy z hazardnej hry okamžite.

All of these men, being Chinese, knew that history repeated itself, that eras could change so quickly and the Emperor of this morning could become the running dog of this afternoon.

Všetci títo muži, pretože boli Číňania, vedeli, že sa história opakuje, že sa éry môžu zmeniť rýchlo a že ten, kto je dnes ráno cisárom, môže sa odopoludnia stať psom na úteku.

Discretion's the better part of valor.

Rozvaha je lepšia časť odvahy.

God protect us from American women!

Chráň nás Pánboh od amerických žien!

Didn't Sun Tzu say, "He who exercises no forethought but makes light of his opponents is sure to be captured by them."

Nepovedal Sun-c' ⁶: "Ten, kto nie je predvídavý a berie na ľahkú váhu svojich protivníkov, bude určite nimi zajatý."

Spomenul si, ako do nich jeho inštruktor vtíkal ďalší priamy citát zo Sun-cuovho diela "Umenie vojny", ktoré bolo povinným čítaním všetkých sovietskych dôstojníkov: "Existuje päť tried špiónov miestni špióni, vnútorní špióni, prebehli špióni, špióni odsúdení na záhubu a špióni, ktorí prežijú. Keď všetkých päť kategórií pracuje vo vzájomnej súhre, štát bude bezpečný a armáda nedotknuteľná. Miestni špióni sú miestni obyvatelia. Vnútorní špióni sú úradníci nepriateľa. Prebehli špióni sú špióni nepriateľov, ktorých ste získali na svoju stranu. Špióni odsúdení na záhubu sú tí, ktorým sa zveria falošné informácie a sú prezradení nepriateľovi, ktorý z nich mučením vytiahne tieto falošné informácie a tak bude oklamáný. Špióni, ktorí prežijú sú tí, ktorí prinesú správy z nepriateľského tábora Pamätajte si, že v celej armáde nemá byť nikto štedrejšie odmenený (ako oni). Avšak ak niektorý špión vyzradí kúsok tajnej správy skôr, ako na to príde čas, musí byť popravený, či je to muž, či žena, spolu s osobou, ktorej prezradil tajomstvo!"

American women who're like California fruit: great to look at, with plenty of body, but no taste whatsoever!

Americké ženy, ktoré sú ako kalifornské ovocie: krásne na pohľad, ohromné tvary, ale žiadna chuť!

As the Chinese say, "The devil gives you your relations, thank all gods you can choose your friends."

Ako hovoria Číňania: "Diabol vám dáva vašich príbuzných, ďakujte všetkým bohom, že si môžete sami vybrať svojich priateľov."

Love is a Western word, lady. Me, I'm a China-man!

Láska je západné slovo, pani. Ja som Číňan!

"Moh ching, moh meng." No money, no life.

Niet peňazí, niet života.

⁵ Všetky ostatné citáty od tohoto autora sú z rovnakého diela.

⁶ Sun-c' (Majster Sun), čínsky vojenský teoretik a stratég, asi 6-5 storočie pr. Kr.

Sun Tzu said: 'What enables a wise sovereign or a good general to strike and to conquer and to achieve things beyond the reach of normal men is foreknowledge. Foreknowledge comes only through spies. Nothing is of more importance to the state than the quality of its spies. It is ten thousand times cheaper to pay the best spies lavishly than even a tiny army poorly.'

Sunt' povedal: "To, čo umožňuje múdremu vládcovi alebo dobrému generálovi udrieť, premôcť nepriateľa a dosiahnuť veci, ktoré sú mimo dosahu normálnych ľudí, je informovanosť. Informovanosť sa získava len cez špiónov. Nič nie je dôležitejšie pre štát ako kvalita jeho špiónov. Je desaťtisíckrát lacnejšie štedro platiť najlepších špiónov, ako zle platiť hoci aj malú armádu." *Sun Tzu's very specific about going to war, Mr. Bartlett. Very bad to go to war he says, unless you need to. Quo*e: "Supreme excellence of generalship consists of breaking the enemy's resistance without fighting."*

Sun-c' je veľmi konkrétny pokiaľ ide o vstup do vojny, pán Bartlett Je veľmi zlé ísť do vojny, pokiaľ nemusíte. Citujem: "Najvyššia dokonalosť vojenského umenia spočíva v schopnosti zlomiť odpor nepriateľa bez boja."

The last paragraph of The Art of War sprang to his mind: "It is only the enlightened ruler and wise general who will use the highest intelligence of the army for the purposes of spying. Spies are the most important element in the war because upon them depends an army's ability to move."

Napadol ho posledný odstavec Umenia vojny: "Len osvietený vládca a múdry generál využije najvyššiu inteligenciu armády pre účely špionáže. Špióni sú najdôležitejším prvkom vo vojne, pretože na nich spočíva schopnosť pohybu armády."

One of the first rules of survival is to keep your options open.

Jedným z prvých pravidiel prežitia je ponechať si otvorené možnosti voľby.

She was sitting cross-legged on the old sofa and wore only a smile.

Sedela na starej pohovke so skríženými nohami a mala na sebe len úsmev.

The Chinese have a saying: "Chan ts'ao, chu ken", when pulling weeds make sure you get rid of the roots.

Číňania majú príslovie: Ked'vyplievaš burinu, nezabudni zbaviť sa koreňov.

"Chipao pu chu huo." Paper cannot wrap fire, meaning a secret cannot be kept forever.

Oheň nemožno zabaliť do papiera, čo znamená, že tajomstvo nemožno udržať navždy.

To catch a mighty tiger it is good business to sacrifice a stolen lamb.

Na chytenie mocného tigra je dobré obetovať ukradnuté jahňa.

Trade's the grease of the world.

Obchod je mastivo sveta.

Without confidence in the general, Sun Tzu had written, no battle can be won by however many troops and however many weapons. Bez dôvery v generála, napísal Sun-c', nemožno vyhrať žiadnu bitku, bez ohľadu na množstvo vojakov a na množstvo zbraní.

"Yin hsiao shih ta." We lose much because of a small thing.

Strácame veľa kvôli maličkosti.

You'd better make sure you know all of a man's weak points before you battle with him.

Radšej sa presvedč o tom, že poznáš všetky slabiny človeka, kým sa dáš proti nemu do boja.

- **Clémenceau. Georges:**

francúzsky politik 1841 - 1929

77 est plus facile de faire la guerre que la paix.

Je ľahšie viesť vojnu ako uzavrieť mier. (Prejav o mieri, 1919)

L'homme absurde est celui qui ne change jamais.

Absurdný človek je ten, kto sa nikdy nezmení. (Prejav o vojne)

Nikdy nezmeníme stav vecí tým, že o nich rozprávame; musíme sa za ne obetovať.

- **Cocteau. Jean:**

francúzsky spisovateľ, publicista, filmár, choreograf a maliar 891 - 1963

Je suis un menteur qui dit toujours la vérité.

Som luhár, ktorý stále hovorí pravdu, (tamtiež)

La vérité est trop nue, elle n'excite pas les hommes.

Pravda je príliš nahá, nevzrušuje mužov. (Výzva k poriadku)

Un secret a toujours la forme d'un oreille.

Tajomstvo má vždy tvar ucha. (tamtiež)

Ne haïr que la haine.

Nenávidieť len nenávisť. (Kritická poézia)

Mon pessimisme n'est qu'une forme de l'optimisme.

Môj pesimizmus je iba istá forma optimizmu. (List Američanom)

Prends garde aux conservateurs de vieilles anarchies.

Daj si pozor na konzervátorov starých anarchií. (Potomak)

- **Coeur. Jacques:**

francúzsky hodnostár, pokladník kráľa Karla VII. 1395 - 1456

A vaillant cœur rien d'impossible.

Udatnému srdcu nič nie je nemožné. (Osobné heslo narážka na vlastné meno)

- **Colby. Frank Moore:**

americký redaktor 1865 - 1925

/ have found some of the best reasons I ever had for remaining at the bottom simply by looking at the men at the top.

Našiel som niekoľko vôbec najlepších dôvodov na to, aby som zostal na spodku jednoducho tým, že som sa pozrel na tých, čo sú na vrchole. (Eseje)

- **Coletteová. Sidonie-Gabrielle:**

francúzska spisovateľka 1873 - 1954

Buďte šťastní. Je to určitý druh múdrosti.

L'homme trop occupé des femmes reçoit d'elles un jour, sa punition.

Muž, ktorý sa veľmi zaoberá ženami, dostane od nich raz svoj trest. (Hotelová izba)

Sois fidèle à ton impression première.

Buď verný svojmu prvému dojmu. (Listy malému korzárovi)

Une femme qui reste femme, c'est un être complet.

Žena, ktorá zostane ženou, je dokonalá bytosť. (Tie potešenia)

- **Comptonová-Burnettová. Ivy:**

anglická spisovateľka 1884 - 1969

Existujú väčšie rozdiely v rámci pohlaví ako medzi pohlaviami. (Matka a syn)

- **Comte. August:**

francúzsky filozof 1798 - 1857

Il n'y a qu'une maxime absolue, c'est qu'il n'y a rien d'absolu.

Existuje iba jedna absolútna morálna zásada, že niet nič absolútneho. (Kurz pozitívnej filozofie)

La formule sacrée du positivisme: L'Amour pour principe, l'Ordre pour base, et le Progrès pour but.

Posvätná zásada pozitivizmu: Láska ako princíp, Poriadok ako základ a Pokrok ako cieľ. (Systém pozitívnej politiky)

Nulle ne possède d'autre droit que celui de toujours faire son devoir.

Nikto nemá iné právo okrem práva konať svoju povinnosť, (tamtiež)

- **Congreve. William:**

anglický dramatik 1670 - 1729

He that first cries out stop thief is often he that has stolen the treasure.

Ten, kto prvý kričí "Zastavte zloděja!", je často ten, kto ukradol poklad. (Láska za lásku)

/ know that's a secret, for it's whispered everywhere.

Viem, že je to tajomstvo, pretože sa to šepká všade,
(tamtiež)

Courtship to marriage, as a very witty prologue to a very dull play.

Dvorení sa má k manželstvu tak ako veľmi vtipná
predohra k veľmi nudnej hre. (Starý mládenec)

Thus grief still treads upon the heels of pleasure: / Marry'd in haste, we may repent at leisure.

A tak smútok kráča za rozkošou hneď tesne v jej pätách:
Kto sa rýchlo, v chvate žení, má potom čas v pokoji
banovať, premietáť, (tamtiež)

Heav'n has no rage, like love to hatred turn'd, / Nor Hell a fury, like a woman scorn'd.

Nebesá nepoznajú zlosť, akou je láska, odrazu v nenávisť
zmenená, / ani Peklo takú zúrivosť ako je vysmiata,
pohrdnutá žena. (Smútiaca nevesta)

Oh, she is the antidote to desire.

Ó, ona je protijed proti túžbe. (Cesta sveta)

- **Connolly. Cyril Vernon:**

anglický spisovateľ a kritik 1903 - 1974

The true index of a man's character is the health of his wife.

Skutočným ukazovateľom charakteru muža je zdravie
jeho ženy. (Nepokojný hrob)

Whom the gods wish to destroy they first call promising.

Koho chcú bohovia zničiť, toho najprv prehlásia za sľubný
talent (Nepriatelia prísľubu)

Ten, kto ovláda svoje vášne, je otrokom rozumu, (tamtiež)

- **Connolly. James:**

írsky revolucionár 1870 - 1916

The worker is the slave of capitalist society, the female worker is the slave of that slave.

Robotník je otrok kapitalistickej spoločnosti, robotníčka
je otrokyňou tohto otroka. (Nové dobytie Írska)

- **Conrad. Joseph (J. Teodor Konrad Nalecz Korzeniowski):**

anglický spisovateľ poľského pôvodu 1857 - 1924

Every age is fed on illusions, lest men should renounce life early and the human race come to an end.

Každý vek sa živí ilúziami, ináč by ľudia skoro zavrhlí
život a ľudský rod by vyhynul.

Každý národ je v zahraničí známy hlavne pre svoje zlé
vlastnosti.

- **Cook. Alister:**

korešpondent BBC v New Yorku, autor relácie "Letter from America" 1908 -

A Liberal is a socialist with a wife and two children.

Liberál je socialista so ženou a dvoma deťmi.

- **Coolidge. John Calvin:**

americký štátnik, 30. prezident USA (1923-1929) 1872 - 1933

When large numbers of men are unable to find work, unemployment results.

Keď veľké množstvo ľudí nedokáže nájsť prácu, vzniká
nezamestnanosť.

- **Corneille. Pierre:**

francúzsky dramatik a básnik 1606 - 1684

Adieu, trop malheureux et trop parfait amant.

Zbohom, príliš nešťastný a príliš dokonalý milenec.
(Polyeucte)

Devine, si tu peux, et choisis, si tu l'oses.

Uhádni, ak môžeš a vyber si, ak sa odvážiš. (Herakles)

Faites votre devoir, et laissez faire aux dieux.

Konajte si svoju povinnosť a ostatné nechajte bohom.
(Horácus)

L'empire est quelque chose, et l'Empereur est rien.

Ríša je niečo a cisár nie je nič. (Atila)

La raison et l'amour sont ennemis jurés.

Rozum a láska sú zarytí nepriatelia. (Vdova)

Le trop de confiance attire le danger.

Prílišná dôvera priťahuje nebezpečenstvo. (Cid)

Les exemples vivants sont d'un autre pouvoir.

Žijúce príklady majú inú moc (tamtiež)

A raconter ses maux, souvent on les soulage.

Často sa naše trápenia uľavia tým, že o nich porozprávame. (Polyeucte)

Chaque instant de la vie est un pas vers la mort.

Každý okamih života je krokom ku smrti.

Un vieillard amoureux mérite qu'on en rie.

Zaľúbený starec si zaslúži, aby sa mu vysmiali. (Medea)

- **Corot. Jean-Baptiste Camille:**

francúzsky maliar 1796 -1875

Le tout, c'est d'avoir du génie à vingt ans et du talent à quatre-vingts.

Podstata všetkého je mať génia v dvadsiatke a talent v osemdesiatke.

- **Cowper. William:**

anglický básnik 1731-1800

Freedom has a thousand charms to show / That slaves howe'er contended, never know.

Sloboda môže ukázať tisíc kúziel, o ktorých otroci nevedia, nech sú akokoľvek spokojní.

No man can be a patriot on an empty stomach.

Nikto nemôže byť vlastencom s prázdny žalúdkom.

- **Crockett. David:**

americký politik 1786 -1836

Be sure you are right, then go ahead.

Ubezpeč sa, či máš pravdu a potom choď do toho.

- **Cromwell. Oliver:**

anglický generál a štátnik, lord protektor Anglicka (1653-1658) 1599-1658

/ would rather have a plain russet-coated captain that knows what he fights for, and loves what he knows, than that which you call 'a gentleman' and is nothing else.

Radšej mám jednoduchého kapitána v hrubom súkennom kabáte, ktorý vie, za čo bojuje a má rád to, čo vie, ako toho, koho vy nazývate 'gentlemanom' a nie je nič viac.

(List Williamovi Springovi. september 1643)

v
C

- **Čechov. Anton Pavlovič:**

ruský prozaik, dramatik a humorista 1860 - 1904

Ak v prvom dejstve visí na stene puška, musí vystreliť v poslednom.

Pozera sa na mňa ako obor na trpaslíka. Ale čo keď je naozaj obor? (Platónov)

Stručnosť je sestrou talentu. (List Alexandrovi Čechovovi, 11.4. 1889)

Všetko je vec náhody. Koho zavreli, sedí tu, koho nezavreli, chodí si po slobode, to je všetko. V tom, že ja som lekár a vy ste duševne chorý, nie je žiadna logika, žiadna morálna úroveň, ale iba náhoda, eventualita. (Pavilón č. 6)

Žena sa môže stať mužovi priateľkou iba v nasledujúcich etapách: najprv známa, potom milenka a až potom priateľka. (Ujo Vaňa)

- **Čou. En Lai:**

čínsky štátnik, predseda štátnej rady (1954-1976) 1898 - 1976

V živote netreba nikdy nič sľubovať, ani tvrdiť, že sa niečo nikdy nestane. Zajtrašok je vždy inakší ako dnešok. To, čo odmietaš dnes, možno zajtra prijmeš. Múdry človek vie žiť každý deň v prítomnosti.

- **Čuang-c':**

čínsky filozof a spisovateľ cca 365 - cca 285 pr. Kr.

Neviem, či som bol vtedy človek, ktorému sa snívalo, že je motýľ, alebo či som teraz motýľ, ktorému sa sníva, že je človek.

B

- **Dalčev. Atanas:**

bulharský básnik a esejista 1904 - 1978

Meno niektorých našich spisovateľov by mohlo zostať v literatúre, keby menej písali. (Fragmenty)

Schopnosť muža kedysi natoľko ohrozovala jeho česť, ako krása ohrozuje počesť ženy. (tamtiež)

U niektorých je pesimizmus iba zámienka pre lenivosť. (tamtiež)

- **Dali y Domenech. Salvador:**

španielsky maliar 1904-1989

Medzi mnou a bláznom je iba jeden rozdiel. Ja nie som blázon.

Verejnosť nemusí vedieť, či žartujem, alebo či hovorím vážne, práve tak, ako to nemusím vedieť ani ja.

- **Daninos. Pierre:**

francúzsky prozaik 1913 -

La France est le seul pays du monde où, si vous ajoutez dix citoyens à dix autres, vous ne faites pas une addition, mais vingt divisions.

Francúzsko je jediná krajina na svete kde, ak pridáte desať občanov k ďalším desiatim, neurobíte súčet, ale dvadsať delení.

Le Français? Un être qui est avant tout le contraire de ce que vous croyez.

Francúz? To je bytosť, ktorá je predovšetkým opak toho, čo si myslíte.

Le privilège de l'Anglais est de ne comprendre aucune autre langue que la sienne. Et même s'il comprend, il ne doit en aucun cas s'abaisser à le laisser croire.

Výsadou Anglicana je, že nerozumie žiadny jazyk okrem svojho. Ak aj rozumie, v žiadnom prípade sa nesmie ponížiť tak, aby si to o ňom mysleli.

- **Dante. Alighieri (Durante Alighieri):**

taliansky básnik 1265-1321

L'amor che move il sole e l'altre stelle.

Láska, ktorá hýbe Slnkom a ostatnými hviezdami.
(Božská komédia)

Lasciate ogni speranza voi ch'entrate.

Zanechajte všetku nádej, vy, ktorí sem vstupujete.
(tamtiež)

Nessun maggior dolore che ricordarsi del tempo felice nella miseria.

Niet väčšieho žiaľu ako spomenúť si na šťastné časy v nešťastí, (tamtiež)

- **Danton. Georges Jacques:**

francúzsky politik, jeden z vodcov francúzskej revolúcie 1759 - 1794

De l'audace, encore de l'audace, et toujours de l'audace!

Odvahu, viacej odvahy a stále odvahu! (Prejav
v Konvente, 2. Septembra 1792)

- **Darrow. Clarence Sewnrcł-**

americký právnik 1857 - 1938

Prvý polovicu života nám zničia rodičia, druhú deti.

- **Daudet. Alphonse:**

francúzsky prozaik a dramatik 1840 - 1897

La haine, c'est la colère des faibles.

Nenávisť je hnev slabých. (Listy z môjho mlyna)

- **Davis. Sammv Jnr.:**

americký černošský tanečník, herec a spevák 1925 - 1990

Being a star has made it possible for me to get insulted in places where the average Negro could never hope to go and get insulted.

To, že som hviezda, mi umožnilo dať sa urážať na takých miestach, kam by priemerný černoch nikdy nemal nádej dostať sa a dať sa tam urážať. (Áno, môžem)

- **Debré. Michel:**

francúzsky politik, predseda vlády (1959-1962) 1912 - "

Ten, kto bezohľadne zachádza so svojim protivníkom, rešpektuje ho.

- **Debussy. Achille Claude:**

francúzsky skladateľ 1862 - 1918

L'art est le plus beau des mensonges.

Umenie je najkrajšia lož.

- **Deffand. markíza du (Marie de Vichy-Chamrondová):**

francúzska šľachtičná, podporovateľka literatúry 1697 - 1780

La vanité ruine plus de femmes que l'amour.

Márnomyseľnosť zničí viac žien ako láska.

Monseigneur, la distance n'y fait rien; en de telles affaires, il n'y a que le premier pas qui coûte.

Monsignore, vzdialenosť to nie je nič; v takýchto veciach sa počíta len prvý krok. (Poznámka kardinálovi

Polignacovi k legende, že Svätý Denis prešiel šesť míľ tok, že niesol vlastnú hlavu v rukách.)

Savez- vous, Monsieur,...) ce qui fait que je vous trouve un grand philosophe? C'est que vous êtes devenu riche! Tous ceux qui disent qu'on peut être heureux et libre dans la pauvreté sont des menteurs, des fous et des sots.

Viete, parne, (...) prečo Vás považujem za veľkého filozofa? Pretože ste sa stali bohatým! Všetci tí, ktorí hovoria, že možno byť šťastným a slobodným v chudobe, sú luhári, blázni a hlupáci. (List Voltairovi)

Vous combattez et détruisez toutes les erreurs; mais que mettez-vous à leur place?

Bojujete proti všetkým chybám a ničíte ich; ale čo dávate na ich miesto? (List Voltairovi)

- **Defoe. Daniel:**

anglický spisovateľ a politický pamfletista cca 1660- 1731

AU men would be tyrants if they could.

Všetci ľudia by boli tyranmi, keby nimi mohli byť. (Kentská petícia)

Pleasure is the thief to business.

Rozkoš je zlodej obchodu. (Úplný anglický podnikateľ)

- **Delacroix. Eugène:**

francúzsky maliar 1798 -1863

Le secret de n'avoir pas d'ennuis, pour moi du moins, c'est d'avoir des idées.

Tajomstvo vyhnutia sa nude, aspoň v mojom prípade, je to, že treba mať nápady. (Denník, 17. 7. 1850)

- **Démokritos:**

grécky filozof, prírodovedec cca 460 - cca 370 pr. Kr.

Nebuďte podozrievaví, ale prívetiví a ukážte, že sa nebojíte, že vás oklamú.

Chudoba v demokracii treba obyčajne dať prednosť pred tým, čo sa nazýva blahobytom pod vládou despotov, práve tak ako sloboda pred otroctvom.

- **Demosthenes:**

aténsky rečník a štátnik cca 385-312 pr. Kr.

Nič nie je ľahšie ako oklamať samého seba; pretože naozaj uveríme tomu, čo si prajeme.

- **Derby. lord fEdward Geoffrev Smith Stanlev):**

anglický politik, ministerský predseda (1852, 1858-59, 1866-68) 1799 -1869

The duty of an Opposition is very simple: to oppose everything, and propose nothing.

Povinnosť opozície je veľmi jednoduchá: oponovať voči všetkému a nenavrhovať nič.

- **Descartes. René:**

francúzsky filozof 1596 -1650

C'est proprement ne valoir rien que de n'être utile à personne.

Vlastne nemáme žiadnu hodnotu, ak nie sme nikomu užitoční. (Rozprava o metóde)⁷

Ce n'est pas assez d'avoir l'esprit bon, mais le principal est de l'appliquer bien.

Nestačí mať dobrý rozum, treba ho aj dobre používať.

Ceux qui ne marchent que fort lentement peuvent avancer beaucoup davantage s'ils suivent toujours le droit chemin, que ne font ceux qui courent et qui s'en éloignent.

Tí, ktorí kráčajú len veľmi pomaly, ak stále idú po správnej ceste, môžu pokročiť omnoho viac, ako tí, ktorí bežia, ale sa od nej vzdialia.

Je ne me fie quasi jamais aux premières pensées qui me viennent.

Takmer nikdy nedôverujem prvým myšlienkam, ktoré ma napadnú.

Je pense, donc je suis. (Cogito, ergo sum)

Myslím, teda som.

La philosophie donne moyen de parler vraisemblablement de toutes choses et se faire admirer des moins savants.

Filozofia poskytuje prostriedok rozprávať pravdepodobne o všetkých veciach a dať sa obdivovať od menej učených ľudí.

Le plus grandes âmes sont capables des plus grands vices aussi bien que des plus grandes vertus.

Najväčšie duše sú schopné najväčších nerestí práve tak ako najväčších cností.

Lorsqu'on emploie trop de temps à voyager on devient enfin étranger en son pays.

Keď niekto strávi príliš veľa času cestovaním, nakoniec sa stane cudzincom vo vlastnej krajine.

⁷ Všetky ostatné citáty od tohoto autora, až po najbližší údaj citovaného diela, sú z rovnakého diela.

Souvent une fausse joie vaut mieux qu'une tristesse dont la cause est vraie.

Často je lepšia neoprávnená radosť ako smútok, ktorý má pravdivú príčinu. (Utrpenia duše)

- **Destouches. (Philippe Néricault):**

francúzsky autor veselohier 1680 - 1754

La critique est aisée, et l'art est difficile.

Kritika je ľahká, umenie je ťažké. (Slávny)

Par les airs de valet, on peut juger du maître.

Podlá chovania sluhy možno posúdiť pána. (tamtiež)

Plus haut est la faveur et plus prompte est la chute.

Čím vyššia je priazeň, tým rýchlejší je pád. (Ctižiadostivý)

- **Dewar. sir James:**

britský fyzik a chemik 1842 -1923

Minds are like parachutes. They only function when are open.

Myseľ je ako padák. Funguje len vtedy, keď je otvorená. (Pripisovaný výrok)

- **Diaz. Porfirio:**

mexický generál a politik, prezident-diktátor (1876-1911) 1830 - 1915

Úbohé Mexiko, tak ďaleko od Boha a tak blízko k Spojeným štátom. (Pripisovaný výrok)

- **Dickens. Charles John Huffam (pseudonym: Boz):**

anglický románopisec 1812 -1870

Affection beaming in one eye, and calculation shining out of the other.

Láskavosť žiari v jednom oku a vypočítavosť svieti z druhého. (Martin Chuzzlewitt)

He had but one eye, and the popular prejudice runs in favour of two.

Mal iba jedno oko a populárny predsudok dáva prednosť dvom. (Nicholas Nickleby)

In the Utile world in which children have their existence, whosoever brings them up, there is nothing so finely perceived and so finely felt, as injustice.

V malom svete, v ktorom deti majú svoju existenciu, nech ich vychováva ktokoľvek, nič sa nevníma tak jemne a nič sa nepociťuje tak jemne ako nespravodlivosť. (Veľké nádeje)

- **Diderot. Denis:**

francúzsky filozof, encyklopedista, prozaik, dramatik a teoretik umenia 1713 -1784

Čím nešťastnejšie sú časy, tým viac sa rozmnožia idiotstvá. (Synovec Rameauov)

La voix de la conscience et de l'honneur est bien faible quand les boyaux crient.

Hlas svedomia a cti je veľmi slabý, keď škvrka v bruchu, (tamtiež)

// ne suffit pas de faire le bien, il faut encore le bien faire.

Nestačí robiť dobro, treba ho aj dobre robiť. (Maximy a myšlienky)

ily a des gens dont il ne faut pas dire qu'ils craignent Dieu mais bien qu'ils en ont peur.

Sú ľudia, o ktorých netreba hovoriť, že sa boja Boha, ale že majú z neho strach. (Filozofické myšlienky)

L'incrédulité est quelquefois le vice d'un sot, et la crédulité le défaut d'un homme d'esprit.

Nedôverčivosť je občas chybou hlupáka a dôverčivosť nedostatkom rozumného človeka, (tamtiež)

On doit exiger que je cherche la vérité, mais non que je la trouve.

Treba vyžadovať, aby som hľadal pravdu, ale nie to, aby som ju našiel.

On risque autant à croire trop qu'à croire trop peu.

Riskujeme práve toľko tým, že uveríme príliš veľa ako tým, že uveríme príliš málo.

Keď aj máme viac rozumu ako ženy, tak ony majú určite viac inštinktu ako my. (O ženách)

L'esprit d'escalier.

Dlhé vedenie (doslova: Schodištný dôvtip, tj. dobrá odpoveď, ktorá nás napadne až na schodoch). (Herecký paradox)

On a dit que l'amour qui ôtait l'esprit à ceux qui en avaient en donnait à ceux qui n'en avaient pas.

Bolo povedané, že láska, ktorá oberie o rozum tých, čo ho majú, ho dáva tým, čo ho nemajú, (tamtiež)

Les passions détruisent plus des préjugés que la philosophie.

Vášne zničia viac predsudkov ako filozofia. (Rozprava o dramatickej poézii)

- **Disraeli. Benjamin:**

anglický spisovateľ a politik, predseda vlády (1868, 1874 - 1880) 1804-1881

Justice is truth in action.

Spravodlivosť je pravda v činnosti. (Prejav, Hansard, 11, 2. 1851)

Never complain and never explain.

Nikdy sa nesťažujte a nikdy nevysvetľujte.

No Government can be long secure without a formidable

Opposition.

Žiadna vláda nemôže byť dlho bezpečná bez impozantnej opozície. (Coningsby)

The best way to become acquainted with a subject is to write a book about it.

Najlepší spôsob na to ako sa oboznámiť s určitou témou, je napísať o nej knihu.

There are three kinds of lies: lies, damned lies and statistics.

Sú tri druhy lží: lož, totálna lož a štatistika. (Pripisovaný výrok)

Všetky veľké veci urobili malé národy. (Tancred)

Youth is a blunder; Manhood is struggle; Old Age a regret.

Mladosť je omyl, mužný vek je boj, staroba je ľútosť.

- **Donleavy. James Patrick:**

americký románopisec 1926 -

When you don't have any money, the problem is food. When you have money, it's sex. When you have both, it's health.

Keď nemáte peniaze, problémom je potrava. Keď máte peniaze, je to sex. Keď máte oboje, je to zdravie. (Ryšavec)

- **Donne. John:**

anglický básnik cca 1571-1631

Nikto nie je ostrovom úplne sám pre seba; každý človek je kusom kontinentu, súčasťou pevniny.... Smrť každého človeka ma zmenšuje, pretože som súčasťou ľudského rodu; preto sa nikdy ned o zved aj, za koho zvoní zvon, bo za teba zvoní. (Kázne)

- **Dossi. Carlo Alberto Pisano:**

talijský spisovateľ 1849 - 1910

A molti non mancano che i denari per essere onesti.

Mnohým chýbajú len peniaze na to, aby boli čestní. (Modré poznámky)

Dite sempre di sì a ciò che vogliono gli altri, affine di poter sempre fare a modo vostro.

Vždy hovorte áno na to, čo chcú iní, aby ste vždy mohli robiť podľa svojho, (tamtiež)

Ipazzi aprono le vie che poi percorrono i savi.

Blázni otvárajú cesty, po ktorých potom prejdú múdri, (tamtiež).

// falso amico è come l'ombra che ci segue finché dura il sole.

Falošný priateľ je ako tieň, ktorý nás sprevádza, pokiaľ svieti slnko, (tamtiež)

L'amore vive non solo di sentimento ma di bistecche.

Láska nežije len z citu, ale aj z biftekov, (tamtiež)

L'uomo che dice male delle donne dice male di sua madre.

Človek, ktorý zle hovorí o ženách, hovorí zle o svojej matke, (tamtiež)

La maggior parte delle donne, alle gentilezze, ai benefici che loro si fanno non provano gusto e sollievo tanto per l'omaggio e il miglioramento che loro si reca, quanto per l'invidia rabbiosa che possono suscitare nelle loro compagne o rivali.

Veľká väčšina žien necíti radosť a pocit úľavy z láskavostí a z dobrodení, ktoré sa im poskytujú natoľko v dôsledku úcty a obdivu, ktorý sa im preukazuje, ako v dôsledku zúrivej závidosti, ktorú môžu vzbudiť vo svojich družkách alebo sokyniach. (tamtiež)

Le donne sono tante serrature in cerca di chiave.

Ženy sú zámky hľadajúce kľúč.

Cieľom byrokracie je vybavovať štátne záležitosti čo najhorším spôsobom a čo najdlhšie.

Solo a cento leghe d'Italia, un italiano può simpatizzare con un altro italiano.

Len na sto míľ ďaleko od Talianska dokáže jeden Talian sympatizovať s druhým Talianom.

Tutti gli uomini sono corrutibili: è questione di somme.

Každého možno podplatiť, ide len o sumu.

- **Dostojevskii. Fiodor Michailovič:**

ruský spisovateľ 1821 - 1881

Keby ste v ľudstve zničili vieru v nesmrteľnosť, nielen láska, ale každá živá sila udržiavajúca život sveta by odrazu vyschla (Bratia Karamazovovci)

Krása je záhadná a strašná. Boh a diabol tam zápasia a bojom je ľudské srdce, (tamtiež)

Držíme v rukách svoj osud a všetko sa nám vykízne z ruky, pretože sme zbabelí. (Zločin a trest)

Kolumbus nebol šťastný vtedy, keď objavil Ameriku, ale vtedy, keď ju len hľadal. (Idiot)

Rímsky katolicizmus podľa mňa nie je ani viera, len pokračovanie Západorímskej ríše. (tamtiež)

Zapíšte si všetci: alebo udržiajte styk s počestnou ženou, alebo s nepočestnou. Len jedno z toho je možné! Ináč sa človek zamotá, (tamtiež)

O čom môže slušný človek rozprávať s najväčším pôžitkom? Odpoveď: o sebe. (Zápisky z mŕtveho domu)

Žiť po štyridsiatke je nezdvorilosť, podlosť, nemravnosť, (tamtiež)

- **Povie, sir Arthur Cortan:**

škótsky spisovateľ 1859 - 1930

When you have eliminated the impossible, whatever remains, however improbable, must be the truth.

Keď ste vylúčili nemožné, všetko, čo zostane, nech je to akokoľvek nepravdepodobné, musí byť pravda. (Znamenie štyroch)

Mediocrity knows nothing higher than itself but talent instantly recognizes genius.

Podpriemernosť nepozná nič vyššieho od seba, ale talent okamžite rozpozná génia. (Údolie hrôzy)

- **Duhamel. Georges (Denis Thévenin):**

francúzsky prozaik, básnik, dramatik a esejista 1884 - 1966

Ainsi que tous les gens sérieux, je ne crois pas à la vérité historique, mais je crois à la vérité légendaire.

Tak ako všetci seriózni ľudia, ani ja neverím v historickú pravdu, ale v legendárnu pravdu. (Poznámky o imaginárnych pamätiach)

Il y a toujours du courage à dire ce que tout le monde pense.

Je vždy odvážne povedať to, čo si každý myslí. (Boj proti tieňom)

Les plus grands tyrans du peuple sont presque toujours sortis du peuple.

Najväčší tyrani ľudu takmer vždy vyšli z ľudu. (tamtiež)

Le romancier est l'historien du présent, alors que l'historien est le romancier du passé.

Románopisec je historik súčasnosti, zatiaľ čo historik je románopisec minulosti. (Notár z Havre)

Zdvorilosť nevymrela, len emigrovala do Anglicka.

- **Dumas. Alexandre starší (Davy de la Pailleté rie):**

francúzsky románopisec a dramatik 1802 - 1870

ily a des services si grands qu'on ne peut les payer que par l'ingratitude.

Sú služby, ktoré sú natoľko veľké, že ich možno splatiť iba nevďakom. (Moje pamäti)

Rien ne réussit comme le succès.

Nič nie je také úspešné ako úspech. (Ange Pitou)

Tous pour un, un pour tous.

Všetci za jedného, jeden za všetkých. (Traja mušketieri)

- **Dumas. Alexandre mladší:**

francúzsky dramatik a spisovateľ 1824 - 1895

ily a plus d'honnêtes femmes qu'on ne croit, mais pas tant qu'on le dit.

Je viac počestných žien, ako si myslíme, ale nie toľko, ako sa to hovorí. (Priateľ žien)

L'argent est un bon serviteur et un mauvais maître.

Peniaze sú dobrým sluhom, ale zlým pánom. (Predslov k Dáme s kaméliami)

Le devoir est ce qu'on exige des autres.

Povinnosť je to, čo sa vyžaduje od druhých. (Denise)

- **Dumouriez du Périer. Charles François:**

francúzsky generál a politik 1739 - 1823

Dvorania, ktorí ho obklopujú, nič nezabudli a nič sa nenaučili. (O Ľudovítovi XVIII.)

- **Dunne. Finley Peter:**

americký humorista a novinár 1867 - 1936

There are no friends at cards or worldpolitics.

Pri kartách a vo svetovej politike nie sú žiadni priatelia.

- **Dunsany. lord (Edward John Moreton Prax Plunkett Dunsany)**

írsky básnik a dramatik 1878 - 1957

Logika, podobne ako whisky, stráca svoj blahodarný účinok, keď sa používa v prílišnom množstve. (Moje Írsko, 1938)

- **Dürenmatt. Friedrich:**

švajčiarsky dramatik, prozaik a esejista 1921 - 1990

Ein gutes Mittel gegen die Manager-Krankheit: Stecke mehr Zeit in deine Arbeit als Arbeit in deine Zeit.

Dobrý prostriedok proti manažérskej chorobe: Vlož viacej času do svojej práce ako práce do svojho času.

- **Dylan. Bob (Robert Allen Zimmerman):**

americký skladateľ, textár a spevák 1941 -

Money doesn't talk, it swears.

Peniaze nerozprávajú, peniaze klajú.

- **Eastwood. Clint:**

americký filmový herec 1930 -

Všetko môžeme brať vážne okrem seba samého.

- **Ebner-Eschenbachová. Marie vonfrodená grófka Dubská):**

rakúska dramatická a prozaička 1830 - 1916

Alles Wissen geht aus einem Zweifel hervor und endet in einem Glauben.

Všetko poznanie vychádza z pochybnosti a končí sa vo viere. (Aforizmy) ⁸

Arme Leute schenken gern.

Chudobní radi dávajú dary.

Ausdauer ist eine Tochter der Kraft, Hartnäckigkeit eine Tochter der Schwäche, nämlich der Verstandesschwäche.

Vytrvalosť je dcéra sily, trvrdohlavosť je dcéra slabosti, a síce slabosti rozumu.

Das Talent zu beherrschen täuscht oft über den Mangel an anderen Talente.

Talent vládnuť často zakrýva nedostatok iných talentov.

Daß andere Leute kein Glück haben, finden wir sehr natürlich, daß wir selber keins haben, erscheint uns immer unfassbar.

To, že iní ľudia nemajú šťastie považujeme za veľmi prirodzené, avšak to, že my sami nemáme šťastie sa nám vždy zdá byť nepochopiteľné.

Der Gescheitere gibt nach! Eine traurige Wahrheit. Sie begründet die Vielherrschaft der Dummen.

Rozumnejší ustúpi! Smutná pravda. Na nej sa zakladá prevaha hlupákov.

Der größte Feind des Rechts ist das Vorrecht.

Najväčším nepriateľom práva je privilégium.

Die Frau die ihren Mann nicht beeinflussen kann, ist ein Gänschen; die Frau, die ihn nicht beeinflussen will eine Heilige.

Žena, ktorá nevie ovplyvniť svojho manžela, je hus; žena, ktorá ho nechce ovplyvniť, je svätica.

Die Kraft verleiht Gewalt, die Liebe leiht Macht.

Sila dáva násilie, láska dáva moc.

Die meisten Nachahmer lockt das Unnachahmliche.

Väčšinu napodobňovateľov láka nenapodobiteľné.

Die Reue treibt den Schwachen zur Verzweiflung und macht den Starken zum Heiligen.

Lútosť doženie slabého do zúfalstva a zo silného urobí svätca.

Eine gescheite Frau hat Millionen geborener Feinde: Alle dummen Männer.

Múdra žena má milióny vrodenných nepriateľov: všetkých hlúpych mužov.

Eine Vernunftthehe schließen heißt in den meisten Fällen, alle seine Vernunft zusammennehmen, um die wahnsinnigste Handlung zu begehen, die ein Mensch begehen kann.

Sobáš z rozumu vo väčšine prípadov znamená pozbierať všetok rozum a dopustiť sa najväčšej nerozumnosti akej sa len človek môže dopustiť.

Es gibt wenige aufrichtige Freunde; die Nachfrage ist auch gering.

Je málo úprimných priateľov; aj dopyt po nich je malý.

Frieden kannst du nur haben, wenn du ihn gibst.

Pokoj môžeš mať len vtedy, ak ho dáš.

Man hat einen zu guten oder einen zu schlechten Ruf; nur den Ruf hat man nicht, den man verdient.

Máme príliš dobrú alebo príliš zlú povesť; len tú nemáme, ktorú si zaslúžime.

Man kann nicht allen helfen, sagt der Engherzige und-hilft keinen.

Nemožno všetkým pomôcť, hovorí sebec - a nepomôže nikomu.

⁸ Všetky ostatné citáty od tohoto autora sú z rovnakého diela.

Nicht was wir erleben, sondern wie wir empfinden, was wir erleben, macht unser Schicksal aus.

Náš osud nevytvára to, čo zažijeme, ale spôsob akým vnímame to, čo zažijeme.

Wenn wir auch Schmeichelei keinen Glauben schenken, der Schmeichler gewinnt uns doch.

Hoci lichôtka nikdy nevráti, aj tak si nás lichotník získa.

- **Eddington. sir Arthur:**

britský astronóm 1882 - 1944

Science is an edged tool, with which men play like children, and cut their own fingers.

Veda je ako ostrý nástroj, s ktorým sa ľudia hrajú ako deti a porežú si prsty.

- **Edison. Thomas Alva:**

americký vynálezca 1847 - 1931

Genius is one per cent Inspiration and ninety-nine per cent Perspiration.

Génius je jedno percento inšpirácie a deväťdesiatdeväť percent perspirácie (= potenia).

- **Egry. József:**

maďarský maliar 1883 - 1945

A jó festő lehet rossz tanár, a rossz festő csak rossz tanár lehet.

Dobrý maliar môže byť zlým učiteľom, zlý maliar môže byť len zlým učiteľom. (Myšlienky o umení, o umelcoch, o prírode a o Balatone)

Sok nagy ember nem jutott volná fei az Olümposzra, ha szamarak nem lettek volná, és saját lábain kellett volná megtenni az utat.

Mnohí veľkí ľudia by sa neboli dostali na Olymp, keby nebolo oslov a boli by museli vykonať tú cestu na vlastných nohách, (tamtiež)

Aki egyedül unatkozik, az társaságban untat.

Ten, kto sa sám nudí, je v spoločnosti nudný. (Spomienky okolo môjho života)

- **Einstein. Albrt-**

nemecký fyzik v USA. Nobelova cena 1921. 1879 -1955

Alles hat sich geändert, nur das menschliche Denken nicht.

Všetko sa zmenilo, len ľudské myslenie nie.

Das Problem ist nicht die Atomenergie, sondern das Herz des Menschen.

Problémom nie je atómová energia, ale ľudské srdce.

As far as the laws of mathematics refer to reality, they are not certain; and as far as they are certain, they do not refer to reality.

Pokiaľ sa matematické zákony vzťahujú na realitu, nie sú isté a pokiaľ sú isté, nevzťahujú sa na realitu.

Equations are more important to me, because politics is for the present, but an equation is something for eternity.

Rovnice sú pre mňa dôležitejšie, pretože politika je pre prítomnosť, ale rovnica je niečo pre večnosť.

I never think of the future. It comes soon enough.

Nikdy nemyslím na budúcnosť. Príde dosť skoro.

(Interview, december 1930)

If A is a success in life, then A equals x plus y plus z. Work is x; y is play; and z is keeping your mouth shut.

Ak A je úspech v živote, potom $A = x + y + z$. Práca je x, y je hra a z je to, že máte zatvorené ústa. (Observer, 15. 1. 1950)

Imagination is more important than knowledge.

Predstavivosť je dôležitejšia ako znalosti.

Ja sa s každým rozprávam rovnako, so smetiárom práve tak ako s rektorom univerzity.

Make things as simple as possible, but no simpler.

Robte veci čo najjednoduchšie, ale nie jednoduchšie.

My religion consists of a humble admiration of the illimitable superior spirit who reveals himself in the slight details we are able to perceive with our frail and feeble mind.

Moje náboženstvo sa skladá z pokorného obdivu neobmedzeného najvyššieho ducha, ktorý sa prejavuje v drobných detailoch, ktoré sme schopní vnímať našou krehkou a slabou myslou.

Peace cannot be kept by force. It can only be achieved by understanding.

Mier nemožno udržať silou. Môže sa dosiahnuť len porozumením.

Science without religion is lame, religion without science is blind.

Veda bez náboženstva je chromá, náboženstvo bez vedy je slepé. (Veda, filozofia a náboženstvo)

Technological progress is like an axe in the hands of a pathological criminal.

Technický pokrok je ako sekera v rukách patologického zločinca.

Try not not to become a man of success, but rather, try to become a man of value.

Nesnaž sa byť úspešným človekom, radšej sa snaž byť hodnotným človekom.

- **Eisenhower. David Dwight:**

americký štátnik. 34. prezident USA (1953-1961) 1890 - 1969

Farming looks easy when your plow is a pencil and you're a thousand miles from a cornfield.

Farmárčenie vyzerá ľahké, keď oriete tužkou a ste tisíc míľ ďaleko od kukuričného poľa.

Mier nepodporujeme vtedy, keď sa rozprávame len s ľuďmi, ktorí s nami súhlasia.

What counts is not necessarily the size of the dog in the fight; it's the size of the fight in the dog.

To, čo zaváži, nie je nevyhnutne veľkosť psa, ktorý zápasí; to, čo zaváži, je veľkosť bojovnosti v psovi.

- **Eliot. George (Mary Ann Evansová):**

anglická poetka a prozaička 1819 - 1880

A difference of taste in jokes is a great strain on the affections.

Rozdielny vkus v žartoch je veľká záťaž pre citové vzťahy. (Daniel Deronda)

In every parting there is an image of death.

V každej rozlúčke je obraz smrti. (Scény z úradníckeho života)

The happiest women, like the happiest nations, have no history.

Najšťastnejšie ženy, podobne ako najšťastnejšie národy, nemajú žiadnu minulosť. (Mlyn na rieke)

- **Elizabeth I.**

anglická kráľovná (1558-1603) 1533 - 1603

I would not open windows into men's souls.

Nechcela by som otvárať okná do mužských duší.

Semper eadem.

Stále tá istá (Motto)

- **Ellis. Hovelock Henry:**

anglický psychológ a spisovateľ 1859 - 1939

All civilization has from time to time become a thin crust over a volcano of revolution.

Celá civilizácia sa z času na čas stáva tenkou kôrou nad sopkou revolúcie. (Malé eseje o láske a cnosti)

The mathematician has reached the highest rung on the ladder of human thought.

Matematik dosiahol najvyššiu priečku na rebríku ľudského myslenia

- **Éluard. Paul (Eugène Grindel):**

francúzsky básnik a esejista 1895 - 1902

Il n'y a pas d'enthousiasme sans sagesse, ni de sagesse sans générosité.

Niet nadšenia bez rozvážnosti, ani rozvážnosti bez veľkodušnosti. (Picasso, kresby)

Il n'y a qu'une vie c'est donc qu'elle est parfaite.

Je iba jeden život, a preto je dokonalý. (Morálne poučenie)

Un cœur n'est juste que s'il bat au rythme des autres cœurs.

Srdce nie je spravodlivé, ak nebije v rytme ostatných srdiec. (Nájdene básne)

Vieillir c'est organiser sa jeunesse au cours des ans.

Starnúť znamená organizovať si mladosť v priebehu rokov, (tamtiež)

- **Emerson. Ralph Waldo:**

americký esejista, filozof a básnik 1803 - 1882

Cestovanie je raj bláznov. (Sebadôvera)

Sebadôvera je prvým tajomstvom úspechu. (Sebadôvera)

If a man write a better book, preach a better sermon, or make a better mousetrap than his neighbour, tho' he build his house in the woods, the world will make a beaten path to his door.

Ak niekto napíše lepšiu knihu, povie lepšiu kázeň alebo urobí lepšiu pascu na myši ako jeho sused, aj keby si postavil dom v lesoch, svet si vyšliape chodník k jeho dverám. (Pripisovaný výrok)

Nothing can bring you peace but yourself.

Nič ti nemôže priniesť pokoj, len ty sám.

Nothing great was ever achieved without enthusiasm.

Nič veľkého ešte nebolo dosiahnuté bez nadšenia.

The only reward of virtue is virtue; the only way to have a friend is to be one.

Jedinou odmenou cnosti je cnosť. Jediný spôsob ako mať priateľa, je byť priateľom. (Priateľstvo)

Though we travel the world over to find the beautiful, we must carry it within us or we will find it not.

Aj keď precestujeme svet, aby sme našli krásu, musíme ju nosiť v sebe, ináč ju nenájdeme.

What is a weed? A plant whose virtues have not been discovered.

Čo je burina? Rastlina, ktorej dobré vlastnosti ešte neboli odhalené. (Šťastie republiky)

- **Empedoklés z Akragantu:**

grécky filozof a lekár cca 496 - cca 430 pr. Kr.

Boh je kruh, ktorý má stred všade a ktorého obvod nie je nikde.

- **Engels. Friedrich:**

nemecký revolucionár, autor politických spisov, spoluzakladateľ marxizmu (1820-1895)

Eine Unze Praxis ist besser als eine Tonne Theorie.

Uncia praxe je lepšia ako tona teórie.

- **Epiktétos z Hierapoly:**

rímsky stoický filozof, pôvodne grécky otrok cca 55 - cca 135

Človek nesmie priviazať loď o jedinou kotvu a život o jednu jedinou nádej.

Urážka nepochádza od toho, kto ňu hani, ale z tvojho úsudku, ktorý ti nahovorí, že ňu urážajú.

- **Epikúros:**

grécky filozof 341 - 270 pr. Kr.

Keby Zeus chcel vyhovieť želaniam ľudí, všetci by zahynuli, pretože žiadajú veľa takých vecí, ktoré sú škodlivé pre ich blížnych.

Keď máme šťastie, máme všetko; a keď ho nemáme, urobíme všetko, aby sme ho získali.

Náhoda vytvára príležitosť pre veľké dobré skutky i pre veľké zločiny.

Nemožno žiť šťastne bez toho, aby sme boli múdri, čestní a spravodliví, ani nemôžeme byť múdri, čestní a spravodliví bez toho, aby sme boli šťastní.

Netreba sa natoľko pozerať na to, čo jeme, ale s kým jeme.

- **Erasmus Desiderius Rotterdamský (Gerard Gerards):**

holandský teológ a spisovateľ 1466 - 1536

In regione caecorum rex est luscus.

V krajine slepcov je jednooký kráľom. (Výroky)

Ak bojuješ strieborným mečom, vždy budeš víťazom. (tamtiež)

Nedávaj rady, pokiaľ ňu o ne nepožiadajú, (tamtiež)

Ten, kto pozná umenie žiť so sebou samým, nepozná nudu.

Väčšia časť umenia dobre hovoriť spočíva v umení mlčať. (Dôverné rozhovory)

- **Erenburg. Ilja Grigorjevič:**

ruský spisovateľ, publicista a prekladateľ 1891 - 1967

Práca nie je medveď, neutečie. (Druhý deň)

- **Erhard. Ludwig:**

nemecký politik a ekonóm, spolkový kancelár (1963-1966) 1897 - 1977

Ein Kompromiß, das ist die Kunst, einen Kuchen so zu teilen, daß jeder meint, er habe das größte Stück bekommen.

Kompromis je umenie rozdeliť koláč tak, aby si každý myslel, že dostal najväčší kus.

- **Estienne. Henri:**

francúzsky kníhtlačiar 1531 - 1598

Courtoisie qui ne vient que d'un côté ne peut longuement durer.

Zdvorilosť, ktorá prichádza iba z jednej strany nemôže dlho trvať. (O znamenitosti francúzskeho jazyka)

Les gourmands font leur fesse avec leur dents.

Labužníci si kopú hrob vlastnými zubami, (tamtiež)

Qui sert Dieu, H sert un bon maître.

Ten, kto slúži Bohu, slúži dobrému pánovi.

- **Euklidés z Megary:**

grécky filozof 450 - 380 pr. Kr.

To, čo sa tvrdí bez dôkazu, môže sa poprieť bez dôkazu.
(Fragmenty)

- **Euripides:**

grécky básnik tragédií cca 480 - 406 pr. Kr.

Bohatí nemôžu dosiahnuť privilégium, aby zomreli starí.
(Alkéstis)

Hlupák považuje slovo múdreho za hlúposť (Bakchantky)

Niet nič horšieho ako zlá žena, ale nič sa nevyrovná dobrej žene. (Menalippos)

Nikdy never tomu, čo hovorí žena, aj keby hovorila pravdu. (Hippolytos)

Podpriemerní ľudia sú najvýrečnejší, keď rečia k davu.
(tamtiež)

Očakávané vôbec nepríde, zjaví sa neočakávané. **(Medea)**

Pri dávaní rady sme všetci múdri, ale sme slepí voči vlastným chybám.

Slová pravdy sú jednoduché. (Foiničanky)

Ten, kto má náhodou počestnú ženu, šťastne žije s pohromou. (Krétanky)

Žena trpí láskou viac ako muž, ale vie to lepšie utajiť.
(Andromachos)

Zo všetkých bohatstiev je navzácnnejšie mať počestnú ženu. (Andromeda)

- **EZOP (Aisópos):**

grécky skladateľ bájak 620 - 560 pr. Kr.

Klamári získajú iba jednu vec, a síce, že im neveria ani vtedy, keď hovoria pravdu.

Najväčšia služba, akú možno očakávať ako vďačnosť od zlých ľudí, je tá, že k nevďačnosti nepridajú aj nespravodlivosť.

Nešťastní sa utešujú tým, že vidia ešte nešťastnejších od seba.

Tí, ktorí dobrovoľne vložia moc do rúk tyrana alebo nepriateľa sa nesmú diviť, že sa nakoniec obráti proti nim samým.

Urážky, ktorými raníme druhých a ktoré sami utrpíme, sa zriedka vážia na tých istých váhach.

F

- **Faguet. Émile:**

francúzsky historik 1847 - 1916

Ľuď má rád, keď sa jeho vyvolení podobajú na neho.

Ľudu sa smú dávať len také nariadenia a predpisy, aké je schopný zniesť.

Úcta spočíva v tom, že sa niekomu podriadime, avšak rafinovanosť je vynikajúce predstieranie, že človeka na rovnakej úrovni s nami považujeme za dôležitejšieho od seba.

Učiteľ v určitom veku chce skúšať. Už nechce učiť; stále chce len skúšať. To je veľmi prirodzené: keď učí, jeho posudzujú, keď skúša, vynáša súd on.

Un sourire vaut mieux qu'une indignation.

Úsmev má väčšiu cenu ako rozhorčenie.

Vedec pochybuje často, nevzdelaný človek zriedka, hlupák nikdy.

- **Farquhar. George:**

írsky dramatik 1678-1707

No woman can be a beauty without a fortune.

Žiadna žena nemôže byť krásavica bez bohatstva.
(Švihácka leš)

Money is the sinews of love, as of war.

Peniaze sú práve tak svalmi lásky, ako aj vojny. (Láska a Haša)

- **Farúk I.:**

egyptský kráľ (1936 - 1952) 1920 - 1965

Čoskoro zostanú na svete iba piati králi: anglický, pikový, trefový, srdcový a kárový kráľ.

- **Faure. Edgar:**

francúzsky štátnik, predseda vlády (1955 - 1956) 1908 - 1988

Zbraň podania demisie funguje len dovtedy, dokiaľ sa nepoužije.

- **Fénelon (François de Salignac de la Mothe):**

francúzsky prozaik, kritik, politický mysliteľ, arcibiskup v Cambrai
1651 - 1715

Avant que se jeter dans le péril, il faut le prévoir et la craindre; mais quand on y est, il ne reste plus qu'à le mépriser.

Skôr ako sa vrhne do nebezpečenstva, treba ho predvídať a báť sa ho, ale keď už sme v ňom, nezostáva nič iného ako opovrhovať ním. (Telemachove dobrodružstvá)

Il nes suffit pas de montrer la vérité, il faut la peindre aimable.

Nestačí ukázať pravdu, treba ju pekne namaľovať,
(tamtiež)

- **Feuchtersieben. Ernst:**

nemecký lekár a básnik 1806 - 1849

Svetlo svieti pre každé oko, lenže nie každé oko znáša svetlo. (Aforizmy)

Vernunft hat jeder, und wie wenige sind vernünftig.

Rozum má každý, ale ako málo je rozumných, (tamtiež)

- **Feuchtwanger. Lion (pseudonym: J. L. Wetchek):**

nemecký románopisec a dramatik 1884 - 1958

Tvoje "áno" nech bude áno a tvoje "nie" nech bude nie.
Ale povedz veľmi malému počtu ľudí "nie" a ešte menšiemu "áno".

- **Feuerbach. Ludwig:**

nemecký filozof 1804 - 1872

Die einfachsten Wahrheiten sind es gerade, auf die der Mensch immer erst am spätesten kommt.

Najjednoduchšie pravdy sú práve tie, na ktoré človek príde vždy najneskoršie.

Die echten Schriftsteller sind die Gewissenbisse der Menschheit.

Praví spisovatelia sú výčitkami svedomia ľudstva.

- **Fevdeau. Georges:**

francúzsky dramatik 1862-1921

Les maris des femmes qui nous plaisent sont toujours des imbéciles.

Manželia žien, ktoré sa nám páčia, sú vždy hlupáci.
(Moriak)

- **Fielding. Henry:**

anglický dramatik a spisovateľ 1707 - 1764

One fool at least in every married couple.

Aspoň jeden blázon v každom manželskom páre. (Amélia)
Ak vdovy hlasito protestujú proti druhému manželstvu,
vždy by som sa stavil, že muž - keď aj nie deň svadby - už
je bezpodmienečne vybratý, (tamtiež)

Every physician hath his favourite disease.

Každý lekár má svoju obľúbenú chorobu. (Tom Jones)

Ženy nájdu tisíc ospravedlnení pre hlúposť tých, ktorých
ľúbia, (tamtiež)

Some folks rail against otherfolks, because otherfolks have what some folks would be glad of.

Niektorí ľudia sprosté nadávajú iným ľuďom, pretože iní
ľudia majú to, čomu by sa oni sami potešili. (Život pána
Jonathana Wilda Velkého)

- **Finck. Werner:**

nemecký kabaretiér a divadelný herec 1902 - 1978

Humor ist die Lust zum Lachen, wenn einem zum Heulen ist.

Humor je chuť do smiechu vtedy, keď sa nám chce revať.

- **Fischer Ernst Otto:**

nemecký chemik Nobelova cena 1973 1918 - 1973

Die Kunst muß nichts, die Kunst darf alles.

Umenie nemusí nič, umenie smie všetko.

- **Fischer. Franz:**

talianský lekár a poviedkar rakúskeho pôvodu 1928 -

Chi mangia dimentica la fame altrui.

Kto je, zabúda na hlad druhých. (Aforizmy) ⁹

Chi non è in grado di fare qualche cosa per gli altri, ha almeno il dovere di partecipare alle sofferenze altrui senza ulteriori commenti.

Kto nie je schopný urobiť niečo pre druhých, má
prinajmenšom povinnosť podieľať sa na ich utrpení bez
ďalších poznámok.

Quando si vive troppo a lungo, si perde il diritto di essere compatiti al momento della morte.

Keď človek žije príliš dlho, stráca právo na to, aby ho
ľutovali vo chvíli, keď zomrie.

Siamo quasi tutti boni, finché non ci costa niente.

Sme takmer všetci dobrí, pokiaľ nás to nič nestojí.

Tutte le autorità ci lasciano abbaiare, affinché, esausti da questa attività, non possiamo mordere.

Všetky vrchnosti nás nechajú štekať, aby sme sa vyčerpali
touto činnosťou a nemohli hrýzť.

- **Fisher. Lord John Arthbutnot:**

britský politik 1841-1920

Never contradict. Never explain. Never apologize.

Nikdy neprotirečte. Nikdy nevysvetľujte. Nikdy sa
neospravedlňujte. (List pre Times, 9. 9. 1919)

- **Fitzgerald. Francis Scott Key :**

americký spisovateľ 1896 - 1940

If you're strong enough, there are no precedents.

Ak si dosť silný, neexistujú žiadne precedenty.

In a real dark night of the soul it is always three o'clock in the morning.

V skutočne tmavej noci duše sú vždy tri hodiny ráno.

⁹ Všetky ostatné citáty od tohoto autora sú z rovnakého diela.

- **Flaiano. Ennio:**

italiansky Žurnalista, divadelný a filmový kritik, scenarista a spisovateľ
1910-1972

Da quando l'uomo non crede più all'inferno, ha trasformato la sua vita in qualcosa che somiglia all'inferno. Non può farne a meno.

Odkedy človek už neverí v peklo, zmenil svoj život na niečo, čo sa podobá peklu. Nemôže sa bez neho zaobísť.

I giorni indimenticabili della vita di un uomo sono cinque o sei in tutto. Gli altri fanno volume.

V živote človeka je spolu päť alebo šesť nezabudnuteľných dní. Ostatné sú do počtu.

Il peggio che può capitare a un genio è di essere capito.

To najhoršie, čo sa môže stať géniovi, je to, že ho pochopia

L'èvo moderno è finito. Comincia il medioevo degli specialisti.

Oggi anche il cretino è specializzato.

Moderný vek sa skončil. Začína sa stredovek špecialistov. Dnes je aj kretén špecializovaný.

L'uomo ricco deve parlare sempre di poesia o di musica ed esprimere pensieri elevati, cercando di mettere a disagio le persone che vorrebbero ammirarlo per la sua ricchezza soltanto.

Bohatý človek má vždy rozprávať len o *poézii* alebo o hudbe, vyslovovať vznešené myšlienky a snažiť sa takto uviesť do rozpakov ľudí, ktorí by ho chceli obdivovať len pre jeho bohatstvo.

La pornografia è noiosa perché fa del pettegolezzo su un mistero.

Pornografia je nudná, pretože klebetí o tajomstve.

Quando l'uomo non ha più freddo, fame e paura è scontento.

Keď človek už netrpí zimou, hladom a strachom, je nespokojný.

- **Flaubert. Gustave:**

francúzsky prozaik 1821 - 1880

Aj v tých naj dôvernejších vyznaniach je vždy niečo, čo nevypovieme. (Korešpondencia, Maximovi du Campovi)
Dvakrát za sebou a bez dôvodu nemožno z nikoho robiť blázna. (Citová výchova)

Les affections profondes ressemblent aux honnêtes femmes; elles ont peur d'être découvertes, et passent dans la vie les yeux baissés.

Hlboké city sa podobajú počestným ženám; *pretože*, sa boja byť nápadné, chodia cestou života so sklopeným zrakom, (tamtiež)

Rien n'est humiliant comme de voir les sots réussir dans les entreprises où l'on échoue.

Nič nie je také ponížujúce ako to, keď vidíme, že sa hlupákom podarí to, v čom my zlyháme, (tamtiež)

Le crétin diffère moins de l'homme ordinaire que celui-ci ne diffère de l'homme de génie.

Hlupák sa odlišuje od obyčajného človeka menej, ako sa tento odlišuje od génia (tamtiež)

// ne faut pas toucher aux idoles: la dorure en reste aux mains.

Netreba siahať na modly: pozlátka z nich zostane na rukách. (Pani Bovaryová)

Z víchríc, ktoré postihnú lásku, ani jedna nie je taká mrazivá a ničivá ako prosba o peniaze, (tamtiež)

On fait de la critique quand on ne peut pas faire de l'art, de même qu'on se met mouchard quand on ne peut pas être soldat.

Človek je kritikom, keď nemôže byť umelcom, rovnako ako sa stane donášačom, keď nemôže byť vojakom. (Korešpondencia, Louise Coletovej, 1846)

ily a des outrages qui vous vengent de tous les triomphes, des sifflets qui sont plus doux pour l'orgueil que des bravos.

Sú urážky, ktoré nám vynahradia každý triumf; je vypískanie, ktoré je hrdosti milšie od každého potlesku, (tamtiež, 1852)

Le génie, c'est Dieu qui le donne, mais le talent nous regarde.
Génia nám dáva Boh, ale talent sa týka nás. (tamtiež, 1853)

Nedôvera je matkou istoty, (tamtiež)

Šťastie je úžerrúk: za štvrtú hodinu radostí, ktorú nám požičia, dá si zaplatiť celou hromadou nešťastia ako úrokom, (tamtiež)

Len ženy dokážu naozaj zraniť a pohladiť. Aká ťažkopádna je naša ruka v porovnaní s ich rukou! (tamtiež)

Nie sú tie žiale najsmutnejšie, ktorých stuhý nosíme na klobúku. (List Alfrédovi Poitevinovi)

Prenez garde à la tristesse. C'est un vice.

Majte sa na po zore pred smútkom. Je to neresť. (Korešpondencia, Guy Maupassantovi, 1878)

Tlač je škola ohlupovania, pretože oslobodzuje od myslenia. (Korešpondencia, George Sandovej)

V maličkostiach je pedantstvo neznesiteľné. (Korešpondencia, Louisovi Bouilhetovi)

Voči prefíkanému človekovi buď dvojnásobne prefíkaná. (Korešpondencia, neteri)

Zem má svoje medze, ale ľudská hlúposť je neobmedzená. (Korešpondencia, Guy Maupassantovi)

• **Fleming, Ian:**

anglický spisovateľ 1908 - 1964

Kôň je nebezpečný na obidvoch koncoch a v prostriedku je nepohodlný.

• **Florio, John:**

anglický spisovateľ a prekladateľ 1533 - 1625

England is a paradise of women, the purgatory of men, and the hell of horses.

Anglicko je rajom žien, očistcom mužov a peklom koni. (Druhé ovocie)

• **Foch, Ferdinand:**

francúzsky vojvodca, maršal 1851 - 1929

Ne me dites pas que ce problème est difficile. S'il n'était pas difficile, ce ne serait pas un problème.

Nehovorte mi, že to je ťažký problém. Keby nebol ťažký, nebol by to problém.

Ten, kto váha, je vo vojne stratený. Nikdy neslobodno váhať.

• **Fontane, Theodor:**

nemecký spisovateľ 1819 - 1898

Manche Hühne glauben, daß die Sonne ihretwegen aufgeht.

Mnohí kohútí si myslia, že slnko vychádza kvôli nim.

Z nešťastnej lásky sa nakoniec predsa len dá nejako vyliečiť, ale z nešťastného života, z toho už nie. (tamtiež)

Ženy sú tie, ktoré hneď volajú policajta, ale o zákone nechcú ani počuť.

• **Fontenelle, Bernard Le Bovier de :**

francúzsky filozof, básnik, dramatik a prozaik 1657 - 1757

Le plus grand secret pour le bonheur, c'est d'être bien avec soi.

Najväčšie tajomstvo šťastia je byť dobrý k sebe. (O šťastí)

Un grand obstacle au bonheur, c'est de s'attendre à un trop grand bonheur.

Jednou z veľkých prekážok šťastia je očakávať príliš veľké šťastie, (tamtiež)

Keby sme obrali ľudí o ich ilúzie, aká radosť zo života by im zostala?

Krásna žena je peklom pre dušu, očistcom pre peňaženku a rajom pre oči.

L'art des conversations amoureuses est qu'elles ne soient pas toujours amoureuses.

Umenie ľúbostných rozhovorov je v tom, aby neboli vždy zaľúbené. (Ľúbostné listy rytiera d'Her)

On est rarement maître de se faire aimer, on l'est toujours de se faire estimer.

Zriedka môžeme zabezpečiť, aby nás mali radi, ale vždy môžeme zabezpečiť, aby si nás vážili. (Rozhovory o mnohosti svetov)

Si je tenais toutes les vérités dans ma main, je me donnerais bien garde de l'ouvrir pour les découvrir aux hommes.

Keby som mal v ruke všetky pravdy, dal by som si dobrý pozor, aby som ju neotvoril a neodhalil ich ľuďom. (Z lásky k pokoju)

Veľmi často náhodou urobíme tie najšťastnejšie hlúposti.

Na tomto svete je všetko je náhoda za predpokladu, že tak voláme tú zákonitosť, ktorú nepoznáme.

Žena si môže aj s tým najnásilnejším mužom na svete robiť čo chce, ak je veľmi múdra, dosť pekná a menej zaľúbená ako on.

- **Ford. Henry:**

americký priemyselník 1863 - 1947

Any color - so long as it's black.

Lubovoľná farba, pokiaľ to bude čierna. (O výbere farby pre prvé auto Model T Ford.)

Ludia väčšinou venujú viac času a síl na to, aby našli výhovorku na problémy, ako na to, aby sa do nich pustili.

Úspech spočíva v tom, že máme presne tie schopnosti, ktoré sú v danej chvíli požadované.

- **Ford Madox Ford (Hueffer):**

anglický románopisec 1873 - 1939

Úprimne povedané, mám ten pocit, že Angličania v politických a náboženských otázkach nemajú celkom zdravý rozum. (Dobrý vojak)

- **Fouché. Joseph:**

francúzsky politik, minister polície 1759 - 1820

Beaucoup se sont trompé, il y a peu de coupables.

Mnohí sa zmýlili, je málo vinníkov. (Pamäti)

- **France. Anatole (Anatole François Thibault):**

francúzsky básnik, prozaik, kritik a esejista Nobelova cena 1921
1844- 1924

Pre veľké city nie je bezpodmienečne potrebné úplné pochopenie, (tamtiež)

C'est n'est pas avec la philosophie qu'on soutient les ministères.

Nie filozofiou sa udržiavajú ministerstvá. (Literárny život)

La jeunesse a cela de beau qu'elle peut admirer sans comprendre.

Na mladosti je krásne to, že môže obdivovať bez toho, aby chápala (tamtiež)

L'ironie, c'est la gaieté et la joie de la sagesse.

Íronia je veselosť a radosť múdrosti, (tamtiež)

Sans l'ironie, le monde serait comme un forêt sans oiseaux.

Bez íronie by svet bol ako les bez vtákov, (tamtiež)

Ce que les hommes appellent civilisation, c'est l'état actuel des mœurs et ce qu'ils appellent barbarie, ce sont les états antérieurs.

To, čo ľudia nazývajú civilizáciou, to je terajší stav mravov a to, čo nazývajú barbarstvom, to sú predchádzajúce poriadky. (Na bielej skale)

Nie ten je majster, kto veľa robí, ale ten, kto robí dobre, (tamtiež)

Le cœur se trompe comme l'esprit.

Srdce sa zmyli práve tak ako rozum. (Petríček)

Chudobný, ktorý netuší po ničom, vlastní najväčší poklad: samého seba Ten, kto je bohatý, kto dychtí po niečom, je úbohý otrok, (tamtiež)

La raison est ce qui effraie le plus chez un fou.

U blázna najviac desí, ak má rozum. (Pán Bergeret v Paríži)

Le christianisme a beaucoup fait pour l'amour en en faisant un péché.

Kresťanstvo urobilo veľa pre lásku tým, že z nej urobilo hriech. (Epikurova záhrada)

Mravy sú súhrnom predsudkov spoločenstva. (Prútená figurína)

Skutočný mudrc necíti ani nenávisť, ani pochopenie, (tamtiež)

Na určitom stupni vojenskej organizácie, kam sa naše vzory - Európania už takmer dostali, niet rozdielu medzi najschopnejším a najhlúpejším vojvodom, lebo ani jeden nevyhovuje. (Vzbura anjelov)

Dávam prednosť chybám nadšenia pred ľahostajnosťou múdrosti.

Quand l'homme qui témoigne est armé d'un sabre, c'est le sabre qu'il faut entendre et non l'homme.

Keď človek, ktorý svedčí, je vyzbrojený šabľou, treba počúvať šabľu a nie človeka. (Crainquebille)

Ten, koho premôžu, je vzbúrenec. Víťazi nie sú nikdy vzbúrencami. (Názory pátra Coignarda)

Veda je neomylná; ale vedci sa vždy mýlia (Balthasar)

Zem ... je ako ženy. Chce, aby sme voči nej neboli ani ostýchaví, ani brutálni. (Červená ľalia)

Žena vždy nasaje novú životnú silu z lásky ako včela med z kvetov, (tamtiež)

Život smrteľníkov má dva póly: hlad a lásku. (Hostinec kráľovnej Pédauky)

- **Frncois I.:**

francúzsky kráľ (515 - 1547) 1494 - 1547

Toute femme varie.

Každá žena je nestála. (Nápis na ľavej strane kráľovskej komnaty na zámku Chambord)

Tout est perdu fors^o l'honneur.

Všetko je stratené okrem cti. (Poznámka pri strate Pavie)

- **Franková. Anne:**

židovské dievča, autorka "Denníka Anny Frankovej" 1929 - 1945

Napriek všetkému si myslím, že ľudia sú vo svojom srdci naozaj dobrí.

- **Frqnklin. Benjamín:**

americký štátnik, vedec, vynálezca a spisovateľ 1706 - 1790

Beware of little expenses; a small leak will sink a great ship.

Varujte sa malých výdavkov; malá škára potopí veľkú loď.

Dost thou love life? Then do not squander time, for that's the stuff life is made of.

Máš rád život? Potom nemrhaj časom, pretože to je látka, z ktorej sa skladá život.

Eat to please thyself, but dress to please others.

Jedz tak, aby si z toho mal potešenie, ale obliekaj sa pre potešenie druhých.

Ak čas je najvzácnejšia vec, plytvanie časom musí byť najväčšia márnوترatnosť, pretože stratený čas nemožno znova nájsť a to, čo voláme dosť času, sa vždy ukáže ako dosť málo.

In this world, nothing can be said to be certain except death and taxes.

O ničom na tomto svete sa nedá povedať, že je isté, okrem smrti a daní.

Never leave that till tomorrow which you can do today.

Nikdy nenechávaj na zajtra to, čo môžeš urobiť dnes. (Maximy)

Poverty often deprives a man of all spirit and virtue. It is hard for an empty bag to stand upright.

Chudoba často pripraví človeka o všetky duševné a morálne sily. Prázdne vrece len ťažko môže stáť.

Remember that time is money.

Pamätajte si, že čas sú peniaze. (Rada mladému obchodníkovi)

There was never a good war or a bad peace.

Ešte nikdy neexistovala dobrá vojna alebo zlý mier.

- **František z Assisi:**

talianský duchovný, zakladateľ františkánskeho rádu 1181 - 1226

Pane, urob ma nástrojom Tvojho pokoja! Nech zasievam lásku tam, kde je nenávisť; odpustenie tam, kde je urážka; vieru tam, kde je pochybnosť; nádej tam, kde je zúfalstvo; svetlo tam, kde je tma; radosť tam, kde je smútok. (Modlitba svätého Františka)

- **Frazer. sir James George:**

škótsky antropológ 1854-1941

To, čo nazývame pravdou, nie je koniec koncov nič iného ako hypotéza, ktorá sa dá najlepšie aplikovať. Preto ak skúmame názory a spôsoby primitívnych dôb a ľudských rás, je užitočné, ak sa zhovievavo pozeráme na ich omyly tak ako na nevyhnutné potknutia pri hľadaní pravdy.

(Zlatá vetva)

- **Freidank:**

nemecký básnik cca 1200 - 1233

Hlad je najlepši kuchár, lenže nemá čo jesť. (Skromnosť. O hlade)

- **Freudová. Anna:**

britská psychoanalytička rakúskeho pôvodu 1895 - 1982

Creative minds have been known to survive any kind of bad training.

Je známe, že tvorivé mysle prežili akýkoľvek druh zlej výchovy.

- **Friedrich II. Veľký:**

pruský kráľ (1740 - 1786) 1712 - 1786

Človek, ktorý hľadá pravdu a má ju rád, musí byť považovaný za vzácného v každej ľudskej spoločnosti.

Plus on viellit et plus se persuade que Sa sacrée Majesté le Hasard fait les trois quarts de la besogne de ce misérable univers.

Čím je človek starší, tým viac sa presvedčuje o tom, že Jeho Sväté Veličenstvo Náhoda vykonáva tri štvrtiny diela v tomto úbohom svete. (List Voltairovi, 12. 3. 1759)

Les titres ne sont que la décoration des sots, les grands hommes n'ont que de leur nom.

Tituly sú len ozdobou hlupákov, veľkí ľudia majú iba svoje meno. (List Voltairovi, 2. 7. 1759)

Môj ľud a ja sme dospeli k dohode, ktorá nás oboch uspokojuje. Oni si hovoria to, čo považujú za správne a ja zase robím to, čo považujem za správne. (Pripisovaný výrok)

Vládca je prvým služobníkom štátu. (Pamäti)

- **Fromm. Erich:**

americký psychológ nemeckého pôvodu 1900 - 1980

In the nineteenth century the problem was that God is dead; in the twentieth century the problem is that man is dead.

V devätnástom storočí bol problém v tom, že Boh je mŕtvý. V dvadsiatom storočí je problém v tom, že človek je mŕtvý. (Zdravá spoločnosť)

- **Frost. Robert Lee:**

americký básnik 1874 - 1963

Tolerancia je stiesňujúci pocit, že ten druhý by nakoniec predsa len mohol mať pravdu.

A diplomat is a man who always remembers a woman's birthday but never remembers her age.

Diplomat je človek, ktorý si vždy pamätá narodeniny dámy, ale nikdy si nepamätá jej vek.

A jury consists of twelve persons chosen to decide who has the better lawyer.

Porota sa skladá z dvanástich mužov vybraných na to, aby rozhodli, kto má lepšieho advokáta.

Writing free verse is like playing tennis with the net down.

Písať voľným veršom je ako hrať tenis so spustenou sieťou.

- **Fuller. Thomas:**

anglický spisovateľ 1608 - 1661

He knows little, who tells his wife all he knows.

Málo vie ten, kto povie svojej žene všetko, čo vie. (Svätý stav)

Security is the mother of danger and the grandmother of destruction.

Bezpečnosť je matka nebezpečenstva a babička skazy, (tamtiež)

G

• **Gaboriau. Émile:**

francúzsky spisovateľ 1832 - 1873

Le hasard, voyez-vous, ne sert que les hommes forts et c'est qui indigne les sots.

Viete, šťastie slúži iba silným ľuďom a práve to rozhorčuje hlupákov. (Prípád Lerouge)

• **Galbraith. John Kenneth:**

americký ekonóm 1908 -

Politics is not the art of the possible. It consists of choosing between the disastrous and the unpalatable.

Politika nie je umenie možného. Spočíva vo voľbe medzi katastrofálnym a nestráviteľným.

The greater the wealth, the thicker will be the dirt.

Čím väčšie je bohatstvo, tým hrubšia bude vrstva špiny. (Blahobytná spoločnosť)

• **Galilei. Galileo:**

taliansky fyzik a astronóm 1564 - 1642

Eppur si muove.

A predsa sa točí. (Pripisovaný výrok)

• **Galsworthy. John:**

anglický románopisec a dramatik, Nobelova cena 1932 1867 - 1933

Ten, kto pozná svoje medze, je už napoly múdry.

• **Gandhi'ová. Indira:**

indická štátnička, predsedníčka vlády (1966 - 77, 1980 - 84) 1917 - 1984

Nemožno potriasť rukou, ktorá je zovretá v päšť.

• **Gondhf. Mahatma (Móhandás Karamčand GadhiV)**

indický politik 1869-1948

Sloboda nemá žiadnu cenu bez slobody na omyl.

• **Garbo. Greta (Greta Louisa Gustaffsonová):**

švédska filmová herečka v USA 1905 - 1990

Naozaj bohatí sme len vtedy, keď nám patrí srdce milovaného človeka.

• **Gascar. Pierre (Fournier):**

francúzsky prozaik a žurnalista 1916 - *

Sú hrdinské činy, ktoré sú schopní vykonať len celkom plachí ľudia.

• **Gaulle. Charles De:**

francúzsky generál a štátnik, prezident (1959 - 1969) 1890 - 1970

La confiance des petits exalte l'homme de caractère.

Dôvera malých povznáša charakterného človeka. (Ostrie meča)

Francúzsko prehralo bitku, ale Francúzsko neprehralo vojnu. (Ohlas k francúzskemu národu, 18. júna 1940)

Toujours le chef est seul en face du mauvais destin.

Proti zlému osudu vodca vždy zostáva sám. (Vojnové pamäti)

La politique la plus coûteuse, la plus ruineuse, c'est d'être petit.

Najdrahšia a najzhubnejšia politika je byť malým. (Prejavy a posolstvá. 1962-1965)

La proportion rompue entre le but et les moyens, les combinaisons du génie sont vaines.

Ak sa poruší správny pomer medzi cieľom

a prostriedkami, daromné sú plány génia. (Duby, ktoré sa rúbu)

La vie n'est pas le travail: travailler sans cesse rend fou.

Život nie je práca: neprestajná práca ohlupuje, (tamtiež)

Comment voulez-vous gouverner un pays qui a deux cent quarante-six variétés de fromage?

Ako možno vládnuť krajine, ktorá má dvestoštyridsaťšesť druhov syra? (Pripisovaný výrok)

Pretože politik nikdy neverí tomu, čo hovorí, je prekvapený, keď mu druhí veria.

- **Gelin. Daniel:**

francúzsky filmový herec 1921 -

Pamäť je schopnosť zapamätať si to, čo by sme chceli zabudnúť.

- **GelliUS. Aulus:**

rímsky spisovateľ afrického pôvodu cca 130 - cca 180

Vidím bradu a plášť, ale filozofa ešte nevidím.

- **Gentz. Friedrich von:**

nemecký politický filozof 1764 - 1832

Die schreckenwollste Seite die der Fanatismus jeder Art darbietet ist die Intoleranz.

Najstrašnejšia stránka, ktorú fanatizmus každého druhu ponúka, je netolerancia.

- **Gercen. Alexandr Ivanovič:**

ruský spisovateľ, filozof a revolucionár 1812 - 1870

Francúzi len v tomto storočí spoznali svoju históriu: v minulosti robili históriu.

- **Gervaso. Roberto:**

taliansky žurnalista 1937 -

Cattivo politico non è solo chi cambia troppo spesso idee; è anche chi non le cambia mai.

Zlý politik nie je len ten, kto príliš často mení názory, ale aj ten, kto ich nikdy nemení.

Centomila persone insieme vogliono quello che, individualmente, non vorrebbero mai.

Desaťtisíc ľudí pohromade chce to, čo by ako jednotlivci nikdy nechceli.

Ci sono donne che vendono le proprie grazie, altre che le regalano: le prime si fanno pagare; le seconde, sposare.

Sú ženy, ktoré predávajú svoje pôvaby, iné ich darujú; tie prvé si od nás dajú zaplatiť, tie druhé sa za nás vydajú.

Con la ricchezza diceva Orazio crescono le preoccupazioni. Con la povertà, non diminuiscono.

S bohatstvom, povedal Horatius, rastú starosti.

S chudobou sa nezmenšujú.

// politico è come la donna frigida: per piacere deve fingere.

Politik je ako frigidná žena: aby sa páčila, musí sa pretvarovať.

77 primo uomo d'una donna o è stato un grande amore o un grande errore.

Prvý muž v živote ženy bol buď jej veľkou láskou, alebo veľkým omylom.

L'appetito non viene mangiando, ma vedendo mangiare gli altri.

Chuť do jedla neprichádza vtedy, keď jeme, ale vtedy, keď vidíme jesť druhých.

La fedeltà di certe donne pesa più dell'infedeltà di altre.

Vernosť niektorých žien ťaží viac ako nevera iných.

Le donne che pretendono una lunga corte, o sono frigide o vogliono sembrare virtuose. In entrambi i casi, è meglio lasciarle perdere.

Ženy, ktoré vyžadujú dlhé dvorenie, sú buď frigidné, alebo chcú vyzeráť cnostné. V oboch prípadoch je lepšie sa ich zbaviť.

Le promesse, in politica, si possono anche non mantenere, ma bisogna saperle fare.

Sľuby v politike možno aj nedodržať, ale treba ich vedieť dávať.

Nessuno fa niente per niente, ma qualcuno riesce a darne l'illusione.

Nikto nerobí nič za nič, ale niekomu sa darí vyvolať takúto ilúziu.

Se volete conquistare una donna che parla male del proprio marito, prendete le difese di lui.

Ak si chcete získať ženu, ktorá hovorí zle o vlastnom manželovi, zastaňte sa ho.

Chi non è padrone di sé finisce servo degli altri.

Kto nie je pánom samého seba, skončí ako sluha druhých.

Chi non dubita di nulla è capace di tutto.

Kto nepochybuje o ničom, je schopný všetkého.

- **Gibbon. Edward:**

anglický historik 1737 - 1794

Corruption, the most infallible symptom of constitutional liberty.

Korupcia, najneomylnnejší symptóm ústavnej slobody.

(Úpadok a zánik Rímskej ríše)

His reign is marked by the rare advantage of furnishing very few materials for history; which is indeed, little more than the register of the crimes, follies and misfortunes of mankind.

Jeho panovanie sa vyznačuje zriedkavou prednosťou, že poskytlo veľmi málo materiálov pre dejiny, ktoré v skutočnosti nie sú nič viac ako zoznam zločinov, hlúpostí a nešťastí ľudstva (tamtiež)

The principles of the free constitution are irrevocably lost when the legislative power is nominated by the executive.

Princípy slobodnej ústavy sú neodvolateľné stratené, keď zákonodarná moc je vymenovaná výkonnou mocou. (tamtiež)

- **Gide. André:**

francúzsky prozaik, dramatik, esejista, Nobelova cena 1947 1869 - 1951

Je peux douter de la réalité du tout, mais pas de la réalité de mon doute.

Môžem pochybovať o reálnosti všetkého, ale nie o reálnosti mojej pochybnosti. (Falšovateľia peňazí)

J'aime ceux qui ne savent pas trop pourquoi ils aiment, c'est qu'alors ils aiment vraiment.

Mám rád tých, ktorí až tak veľmi nevedia, prečo milujú, pretože vtedy milujú naozaj. (Nech je tak)

L'important n'est pas que vous soyez ou non licenciés.

L'important c'est que vous ayez le droit de l'être.

Nie je dôležité, či ste alebo nie ste neslušný. Dôležité je, či nato máte právo. (Nové zámienky)

La mélancholie n'est que de la ferveur retombée.

Melanchólia je lensklesnuté nadšenie. (Pozemské potrawy)

Le sage est celui qui s'étonne de tout.

Múdry je ten, kto sa všetkému čuduje, (tamtiež)

Ne crois pas que ta vérité puisse être trouvée par quelque autre.

Never, že tvoju pravdu môže nájsť niekto iný. (tamtiež)

Les extrêmes me touchent.

Extrémy sa ma dotýkajú. (Vybrané kúsky)

Les plus détestables mensonges sont ceux qui se rapprochent le plus de la vérité.

Najodpornejšie klamstvá sú tie, ktoré sa najviac približujú pravde. (Ak zrno neodumrie)

Naše najúprimnejšie činy sú aj najvypočítavejšie. (tamtiež)

Ne peut rien pour le bonheur d'autrui celui qui ne sait être heureux lui-même.

Nič nemôže urobiť pre šťastie druhého ten, kto sám nevie byť šťastný. (Nové potrawy)

Toutes choses sont dites déjà; mais comme personne n'écoute, il faut toujours recommencer.

Všetko už bolo povedané; ale preto, že nikto nepočúva, treba stále začínať odznova. (Rozprava o Narcisovi)

- **Gilbert, sir William Schwenck:**

anglický humoristický básnik a libretista 1836 - 1911

You've no idea of what a poor opinion I have of myself, and how little I deserve it.

Nemáte predstavu, aký zlý názor mám o sebe a ako málo si ho zaslúžim.

- **Gingoldová. Hermione:**

americká divadelná herečka 1897 - 1987

A diet is when you watch what you eat and wish you could eat what you watch.

Diéta je, keď pozorujete, čo jete a chcete by ste jesť to, čo pozorujete.

- **Giono. Jean:**

francúzsky prozaik, dramatik a esejista 1895 - 1970

La mort attrape d'abord ceux qui courent.

Smrť chytí najprv tých, čo bežia. (Kosatec zo Suzy)

Le poète doit être un professeur d'espérance.

Básnik má byť profesorom nádeje. (Živá voda)

La richesse de l'homme est dans son cœur. C'est dans son cœur qu'il est le roi du monde. Vivre n'exige pas la possession de tant de choses.

Bohatstvo človeka je v jeho srdci. Vo svojom srdci je kráľom sveta. Pre život nie je nevyhnutné vlastniť mnoho vecí. (Skutočné bohatstvo)

- **Giradoux. Jean:**

francúzsky prozaik, dramatik a esejista 1882 - 1944

La principale difficulté avec les femmes honnêtes n'est pas de les séduire, c'est de les amener dans un endroit clos. Leur vertu est faite de portes entrouvertes.

Hlavná ťažkosť s počestnými ženami nespočíva v tom, ako ich zvieť, ale ako ich odviesť na uzavreté miesto. Ich cnosť tvoria pootvorené dvere. (Amphitryon)

Les femmes fidèles sont toutes les femmes, elles ne pensent qu'à leur fidélité et jamais à leurs maris.

Počestné sú všetky ženy, myslia len na svoju vernosť a nikdy na svojich manželov, (tamtiež)

Il est des vérités qui peuvent tuer un peuple.

Sú pravdy, ktoré môžu zabiť celý národ. (Elektra)

Kto chce presadiť svoju vôľu, musí tíško rozprávať.

Le droit est la plus puissante des écoles de l'imagination. Jamais poète n'a interprété la nature aussi librement qu'un juriste la réalité.

Právo je najmocnejšia škola fantázie. Ešte žiadny básnik neinterpretoval prírodu tak voľne ako právnik interpretuje skutočnosť. (Trójska vojna nebude)

Privilegiom mocných je pozerať sa na katastrofy z terasy, (tamtiež)

Que c'est beau le mensonge, chez une femme vraie!

Aké krásne je klamstvo od skutočnej ženy! (Pre Lukreciu)

- **Girardinová. madame de (Delphine Gayová):**

francúzska prozaička 1804 - 1855

Le fruit défendu n'est jamais le fruit des affamés.

Zakázané ovocie nie je nikdy ovocím hladných. (To je manželova chyba)

Contredire, c'est souvent frapper à la porte pour savoir s'il y a quelqu'un à la maison.

Protirečiť často znamená kopať na dvere, aby sme zistili, či je niekto doma.

Demandez aux femmes des inspirations, ne leur demandez pas de conseil.

Od žien pýtajte inšpiráciu, nepýtajte ich o radu.

L'infidélité est comme la mort, elle n'admet pas de nuances.

Neveraje ako smrť, nepripúšťa žiadne odtiene.

L'instruction pour les femmes, c'est le luxe; le nécessaire, c'est la séduction.

Pre ženy je vzdelanie prepychom; to, čo potrebujú, je zvodnosť.

La coquetterie, c'est la véritable poésie des femmes.

Koketnosť je skutočná poézia žien.

La femme règne et ne gouverne pas.

Žena nevládne, ale panuje.

Les femmes ne pardonnent jamais qu'après avoir puni.

Ženy odpúšťajú až vtedy, keď potrestali.

Mrzutí sú čestní, práve preto sú **mrzutí**.

Les préférences ont cela de bon qu'elles inspirent toujours un peu le désir de les mériter.

Na prejavoch priazne je to dobré, že v nás vždy inšpirujú trochu túžby po tom, aby sme si ich zaslúžili.

Soyez impartial, et vous serez bientôt suspect.

Buďte nestranní a budete čoskoro podozriví.

- **Goethe. Johann Wolfgang:**

nemecký básnik, prírodovedec, štátnik a mysliteľ 1749 - 1832

Ak človek začne uvažovať o vlastnom tele alebo o vlastnej morálke, takmer vždy zistí, že je chorý. (Maximý a úvahy) "

Das Schwierige leicht behandelt zu sehen, gibt uns das Anschauen des Unmöglichen.

Vidieť, ako ľahko sa zvládne ťažká vec, nám dáva dojem nemožného.

Der Humor ist eins der Elemente des Genies.

Humor je jedným z prvkov génia.

Die Wahlsprüche deuten auf das, was man nicht hat, wonach man strebt.

Volebné heslá naznačujú to, čo nemáme, o čo sa snažíme.

Durch nichts bezeichnen die Menschen mehr ihren Charakter als durch das was sie lächerlich finden.

Ľudia neprejavia svoj charakter ničím tak dobre ako tým, čo považujú za smiešne.

Eigentlich lernen wir nur von den Büchern, die wir nicht beurteilen können. Der Autor eines Buches, das wir beurteilen könnten, müßte von uns lernen.

Učíme sa vlastne len z kníh, ktoré nevieme posúdiť. Autor knihy, ktorú by sme vedeli posúdiť, by sa musel učiť od nás.

Eine Sammlung von Anekdoten und Maximen ist für den Weltmann der größte Schatz, wenn er die ersten an schicklichsten Orten einzustreuen, der letzten sich im treffenden Falle zu erinnern weiß.

Pre spoločenského človeka je zbierka anekdot a maxim tým najväčším pokladom, ak dokáže anekdoty vložiť na správne miesto vo svojej konverzácii a ak si v príhodnej chvíli dokáže spomenúť na maximy.

Gescheite Leute sind immer das beste Konversationslexikon.

Múdri ľudia sú vždy najlepším konverzačným lexikónom.

Herci si získavajú srdcia bez toho, aby dali svoje vlastné na revanš, ale klamú s pôvabom.

K verejnosti sa treba chovať ako k žene: neslobodno jej povedať nič iného, len to, čo chce počuť.

Každý počúva len to, čomu rozumie.

Keď sa ľudom ukladajú povinnosti a nechcú sa im priznať práva, treba ich dobre zaplatiť.

"Všetky ostatné citáty od tohoto autora, až po najbližší údaj citovaného diela, sú 2 rovnakého diela.

Kto sám dlho rozpráva v prítomnosti iných bez toho, aby zalichotil poslucháčom, stane sa im odporným.

Nestačí vedieť, treba aj aplikovať; nestačí chcieť, treba aj robiť.

Nech si každý zametá pred vlastným prahom a celý svet bude čistý.

Nie vždy sú žaby tam, kde je voda, ale tam, kde počuť kvákať žaby, tam je voda.

Niektoré chyby sú potrebné pre existenciu človeka. Nepáčilo by sa nám, keby naši starí priatelia stratili niektoré svoje charakterové rysy.

Pravda je podobná ako Boh: nezjavuje sa priamo, ale musíme ju uhádnuť podľá jej prejavov.

Prekladateľov treba považovať za dotieravých kupliarov, ktorí sa chvastajú ako najpríjemnejšia, napoly zahalená krásna žena: vyvolávajú neodolateľnú túžbu po origináli.

Toren und gescheite Leute sind gleich unschädlich. Nur die Halbnarren und Halbweisen, das sind die gefährlichsten.

Blázní a rozumní ľudia sú rovnako neškodní. Len poloblázni a napoly múdri ľudia sú tí najnebezpečnejší.

Vlk v baránčej koži je menej nebezpečný ako baránok v akejkolvek inej koži, v ktorej vyzerá ako niečo viac od baránka.

Všetky zákony vytvorili starci a muži. Mladí ľudia a ženy chcú výnimku, starí ľudia pravidlo.

Zákonodarcovia alebo revolucionári, ktorí súčasne sľubujú rovnosť a slobodu, sú buď rojkovia alebo šarlatáni.

Zo všetkých zlodejov sú hlupáci najhorší; okradnú nás aj o čas, aj o dobrú náladu.

Die Freudigkeit ist die Mutter aller Tugenden.

Radosť je matka všetkých cností. (Götz von Berlichingen)

Einigkeit vortrefflicher Männer ist wohlgesinnter Frauen sehnlichster Wunsch.

Svornosť znamenitých mužov je najvrúcnejším práním dobre zmýšľajúcich žien. (tamtiež)

Aufrichtig zu sein, kann ich versprechen, unparteiisch zu sein aber nicht.

Byť úprimný môžem sľúbiť, byť nestranný, to nie.

Die Irrtümer des Menschen machen ihm eigentlich liebenswürdig.

Omyly človeka ho robia vlastne milým.

Die Kunst ist die Vermittlerin des Unaussprechlichen.

Umenie je sprostredkovateľkou nevýslovného.

Doppelt gibt, wer gleich gibt, hundertfach, wer gleich gibt, was man wünscht und liebt.

Dvakrát dáva, kto ihneď dáva, stokrát dáva, kto ihneď dáva to, čo si prajeme a máme radi.

Ein schübiges Kamel trägt immer noch die Lasten vieler Esel.

Jedna úbohá ľava ešte vždy unesie náklad mnohých oslov.

Es bildet sich ein Talent in der Stille, sich ein Charakter in dem Strom der Welt.

Talent sa tvorí v tichosti, charakter v prúde sveta.

(Tasso)

Gegen große Vorzüge eines anderen gibt es kein Rettungsmittel als die Liebe.

Proti veľkým prednostiam druhého niet inej záchrany ako láska.

Gewisse Bücher scheinen geschrieben zu sein, nicht damit man daraus lerne, sondern damit man wisse, daß der Verfasser etwas gewußt hat.

Zdá sa, že niektoré knihy sú napísané nie na to, aby sme sa z nich učili, ale aby sme vedeli, že ich autor niečo vedel.

Haß ist partiisch, aber Liebe ist noch mehr.

Nenávisť je stranícka, ale láska je ešte viac. (Výberové príbuznosti)

Herrschen lernt sich leicht, regieren schwer.

Naučiť sa panovať je ľahké, vládnuť ťažké.

Gesetz ist mächtig, mächtiger ist die Not.

Zákon je mocný, ale núdza je ešte mocnejšia. (Paust)

In der Beschränkung zeigt sich erst der Meister.

Až pri obmedzení sa prejaví majster. (Príroda a umenie)

In der Kunst ist das Beste gut genug.

V umení je to najlepšie dosť dobré. (Talianska cesta)

Man wird nie betrogen, man betrügt sich selbst.

Nikdy nie sme oklamaní, klameme sa sami.

Myšlienky sa vracajú, presvedčenia sa zachovávajú, situácie sa neodvolateľne strácajú.

Na dúhu, ktorá je na oblohe štvrť hodiny, sa už nikto nepozerá.

Niemand weiß, wie weit seine Kräfte gehen, bis er sie versucht hat.

Nikto nevie, ako ďaleko jeho sily siahajú, pokiaľ ich nevyskúšal.

Nikdy nie sme natoľko vzdialení od našich túžob, ako vtedy keď si myslíme, že máme to, čo si želáme.

Nicht Kunst und Wissenschaft allein, Geduld will bei dem Werke sein.

Nielen samotné umenie a veda, aj trpezlivosť musí byť pri diele.

Opakovaná pravda už stráca zo svojho pôvabu, ale opakovaná chyba je absolútne odporná.

Sila určitého jazyka nespočíva v tom, že odmieta to, čo je cudzie, ale v tom, že ho dokáže asimilovať.

Wer gegen sich selbst und anderen wahr bleibt, besitzt die schönsten Eigenschaften der größten Talente.

Kto zostane pravdivý voči sebe samému a voči druhým, ten má najkrajšie vlastnosti najväčších talentov.

Wer nicht mehr liebt und nicht mehr irrt, der lasse sich begraben.

Kto už viac nemiluje a už sa viac nemýli, nech sa dá pochovať.

Widerspruch und Schmeichelei machen beide ein schlechtes Gespräch.

Odpor a lichotenie sú zlí konverzační partneri.

Willst Du Dir ein hübsch Leben zimmern, mußt' Dich ums Vergangene nicht bekümmern.

Ak si chceš zariadiť pekný život, aby bol pekný dosť, nesmieš sa starať o svoju minulosť.

- **Gogh. Vincent van-**

holandský maliar 1853-1890

Čím viac o niečom rozmýšľame alebo rozprávame, tým menej sa blížíme k zásadnému rozhodnutiu. (List Theodorovi)

Kto ľúbi, žije. Kto žije, pracuje. Kto pracuje, ten má chlieb, (tamtiež)

Neúspešný pokus o samovraždu je najlepším liekom na neskoršiu samovraždu, (tamtiež)

Maľovaním chcem vysloviť niečo upokojujúce.

- **Goldoni. Carlo:**

taliansky dramatik 1707 - 1793

Dar nikdy neškodí zdraviu. (Mirandolina)

Máme veľa zbraní, ktorými môžeme premôcť mužov. Ale ak sú tvrdohlaví, najistejšou ranou z milosti je omdlieť. (tamtiež)

Vlastnosťou klamstva je, že z jedného sa ich zrodí sto. (Klamár)

- **Goldwyn. Samuel (Samuel Goldfish):**

americký filmový producent 1882 - 1974

A hospital is no place to be sick.

Nemocnica nie je miesto pre chorých ľudí.

A verbal contract isn't worth the paper it is written on.

Ústna dohoda nemá ani cenu papiera, na ktorom je napísaná.

/don't think anyone should write their autobiography until after they're dead.

Nemyslím si, že by niekto mal napísať svoj životopis skôr, ako zomrie.

I never put on a pair of shoes until I've worn them at least five years.

Nikdy si neobujem topánky, pokiaľ som ich nenosil aspoň päť rokov.

- **Goncourt. Edmond a Jules de:**

francúzski spisovatelia 1822 - 1896 a 1830 - 1870

La statistique est la première des sciences inexactes.

Štatistika je prvá z nepresných vied. (Nápady a pocity) ¹²

L'excès en tout est la vertu de la femme.

Výstrednosť vo všetkom: to je cnosť ženy.

La femme excelle à ne pas paraître stupide.

Žena. vyniká tým, že nevyzerá sprost.

L'art de plaire consiste simplement en deux choses: ne point parler de soi aux autres et leur parler toujours d'eux mêmes.

Umenie páčiť sa má dve jednoduché pravidlá: nikdy nerozprávaj druhým o sebe a vždy im rozprávaj o nich.

Les masques à la longue collent à la peau. L'hypocrisie finit par être de bonne foi.

Masky sa časom prilepia na kožu. Z pokrytectva sa nakoniec stane poctivosť.

- **Gorbačov. Michail Sergejevič:**

generálny tajomník ÚV KSSZ a prezident ZSSR (1985 - 1991) 1931 -

Lentem, kto niečo dokáže, môže si niečo dovoliť.

- **Grabbe. Christian Dietrich:**

nemecký dramatik a publicista 1801 - 1836

Dem Mann ist die Welt das Herz, dem Weibe ist das Herz die Welt.

Mužovi je svet srdcom, žene je srdce svetom. (Don Juan a Faust)

- **Gracián. Baltasar y Morales:**

španielsky spisovateľ, filozof a teológ 1601 - 1658

Ak všetci tvrdia jednu vec alebo je to pravda, alebo sa ňou stane. (Príručné orakulum a umenie obozretnosti) ¹³

Dbaj na to, aby do teba nikto úplne nevidel, pretože dohady a pochybnosti o tom, nakoľko si schopný vzbudzujú viac úcty, ako presné poznanie tvojich duševných pokladov, nech sú akokoľvek veľké.

¹² Všetky ostatné citáty od tohoto autora sú z rovnakého diela.

¹³ Všetky ostatné citáty od tohoto autora sú z rovnakého diela.

Hlupák je ten, kto nedokáže spoznať bláznov, ale ešte hlúpejší je ten, kto potom, čo ich spoznal, ich neodstránil z cesty.

Je lepšie, ak zistíme, že nás podviedli na cene ako na kvalite tovaru.

Je potrebné mať aj zásluhy, aj sa dokázať predstaviť.

Každého privábi, ak sa na niečo povie, že to je len pre znalcov, pretože každý sa považuje za takého a keď nie, jeho pocit menejcennosti bude vzpruhou jeho túžby.

Konať dobro treba po kúskoch a múdro. Kto veľa dáva, nedáva, ale predáva

Múdry lekár vie, kedy má predpísať liek a kedy nemá predpísať nič.

Múdry má viac úžitku zo svojich nepriateľov, ako hlupák z priateľov.

Nájsť slabinu každého, to je umenie spracovania vôle ľudí.

Nebuď vtipný na úkor druhého, pretože to je skôr protivné ako ťažké.

Nebuďme príliš zrozumiteľní. Ľudia si väčšinou nevážia to, čomu rozumejú, skôr prejavujú úctu tomu, čo nepochopia

Nemožno dosť vynachváliť človeka, ktorý dobre rozpráva o tom, kto o ňom zle rozpráva; najhrdinskejšia pomsta je tá, keď svojimi zásluhami a dobrými vlastnosťami premôžeme a natiahneme závisť na škripec.

Neukazuj svoj boľavý prst, pretože každý bude chcieť po ňom buchnúť.

Nezverme svoju dobrú povesť nikomu, ak on na revanš nezverí nám svoju. Zariaďme veci tak, aby mlčanie bolo výhodou pre obe strany a aby oznámenie druhým bolo nevýhodou.

Niektorí ľudia by aj boli múdri, keby neboli k tomu prehováraní.

Od dvadsiateho roku života v nás vládne vôľa, od tridsiateho duch, od štyridsiateho rozum.

Pohrdanie je najsubtilnejšia forma pomsty.

Sľuby sú pasce, do ktorých sa chytia hlupáci.

Sú prípady, keď najväčšia múdrosť spočíva v tom, že sa robíme, že o ničom nevieme.

Sú zrkadlá pre tvár, ale nie sú pre dušu.

Šťastena sa unaví nosiť na chrbte toho istého človeka.

Šťastie, ktoré pretrváva, je vždy podozrivé.

To, čo je dobré a stručné, je dvojnásobne dobré.

To, čo je ľahké, rob tak, ako keby to bolo ťažké a to, čo je ťažké tak, ako keby to bolo ľahké.

Treba rozprávať tak, ako sa robí závet': čím menej slov, tým menej sporov.

Treba veriť srdcu, predovšetkým ak je to srdce, ktoré má predtuchu.

Umenie obrany proti klebetám: nebrať ich na vedomie.

V dôsledku materiálnej krízy narastá hodnota zlata, v dôsledku morálnej krízy hodnota osobnosti.

V živote, podobne ako pri kartách, je veľkou výhodou začínať hrať ako prvý, pretože pri rovnakých kartách vyhráva ten prvý.

Veľkou skúškou našej rozvahy je zachovať si múdrosť i vo chvíľach bláznenia.

Všetci blázni sú odvážni.

Všetci, čo vyzerajú na hlupákov aj nimi sú a ešte aj polovica z tých, ktorí na nich nevyzerajú.

Zachovanie tajomstva je pečaťou múdrosti. Koľkým ľudom odhalíme svoje srdce, toľkým sa staneme daňovými poplatníkmi.

Získajme si pomocné mozgy. Naozaj veľký je ten, komu slúžia múdri ľudia

- **Graf. Oskar Maria:**

nemecký prozaik 1894 - 1967

Dementis sind immer nur eine versteckte Besätigung.

Dementi sú vždy len skrytým potvrdením. (Skvelí ľudia)

Kinder und Narren haben immer Glück.

Deti a blázni majú vždy šťastie. (Cesta do sovietskeho Ruska)

Man muß trinken, um alle Menschen lieben zu können.

Človek musí piť, aby mohol mať rád všetkých ľudí.
(tamtiež)

- **Graca. Julien (Lucien Poirier):**

francúzsky básnik, prozaik, dramatik a esejista 1910 - *"

ily a des stylistes en gros et en detail: Balzac est un styliste en gros.

Sú štylisti vo veľkom a v malom. Balzac je štylista vo veľkom.

- **Grant. Ulysses Simpson:**

americký generál, 18. prezident USA (1869-1877) 1822 - 1885

/ know no method to secure the repeal of bad or obnoxious laws so effective as their stringent execution.

Nepoznám žiadny natoľko účinný spôsob na zrušenie zlých alebo nepríjemných zákonov, ako je ich prísne dodržiavanie. (Prejav pri nástupe do funkcie prezidenta, 4. 3. 1869)

- **Graves. Robert Ranke:**

anglický básnik, spisovateľ a kritik 1895 - 1985

The Roman road is the greatest monument ever raised to liberty by a noble and generous people.

Rímska cesta je najväčším pomníkom, aký doteraz postavil slobode vznešený a šľachetný ľud. (Claudius boh)

- **Greelev. Horace:**

americký novinár a politik 1811 - 1872

Go West, young man, and grow up with the country.

Choď na Západ, mladý muž a vyrastaj spolu s krajinou.
(Narážky k reforme)

- **Green. Julien:**

francúzsky prozaik, dramatik a esejista 1900 - *"

L'ennui est un des visages de la mort.

Nuda je jednou z tvárí smrti. (Denník)

La pensée vole et les mots vont à pied. Voilà tout le drame de l'écrivain.

Myšlienka letí a slová idú peši. To je celá dráma spisovateľa (tamtiež)

Le grandpéché du monde moderne, c'est le refus de l'invisible.

Veľkým hriechom moderného sveta je odmietnutie neviditeľného, (tamtiež)

- **Greene. Henry Graham:**

anglický spisovateľ 1904 - 1991

Človek je tvor, ktorému je určené žiť v katastrofách.

Innocence always calls mutely for protection, when we would be so much wiser to guard against it; innocence is like a dumb leper who has lost his beli, wandering the world meaning no harm.

Nevinnosť sa vždy nemo dovoľáva ochrany vtedy, keď by sme boli omnoho múdrejší a bránili sa proti nej.

Nevinnosť je ako nemý malomocný, ktorý stratil svoj zvonček, blúdi po svete a nechce nikomu ublížiť. (Tichý Američan)

- **Grimmelshausen. Hans Jakob Christoffel von:**

nemecký prozaik 1622 - 1676

Šaty robia človeka a handry vši. (Dodatok. Plutova porada)

- **Guinness. sir Alec:**

britský herec 1914 -

Gentleman má mať aj schopnosť dať sa dôstojne oklamať.

• **Guitry. Sacha:**

francúzsky spisovateľ 1885 - 1957

Ce qui fait rester les femmes, c'est la peur qu'on soit tout de suite consolé de leur départ.

Ženy nás nenechajú zo strachu, že by sme ihneď utešili svoj žiaľ nad ich odchodom. (Nový zákon)

Une femme qui s'en va avec son amant n'«abandonne» pas son mari: elle le débarrasse d'une femme infidèle.

Žena, ktorá odíde so svojim milencom, «neopusti» svojho manžela: zbaví ho nevernej ženy. (tamtiež)

L'un des mensonges les plus fructueux, les plus intéressants qui soient, et l'un des plus faciles en outre, est celui qui consiste à faire croire à quelqu'un qui vous ment qu'on le croit.

Jedno z najplodnejších klamstiev, najzaujímavejšie aké len môže existovať a ostatne to najľahšie, spočíva v tom, že presvedčíme toho, kto nám klame, že mu veríme. (Po všetkých úvahách)

// ne me paraît assez intelligent pour être fou.

Nezdá sa mi byť dosť inteligentným na to, aby bol bláznom. (tamtiež)

ily a des femmes dont l'infidélité est le seul lien qui les attache encore à leur mari.

Sú ženy, pre ktoré je nevera jediným putom, ktoré ich ešte viaže k manželovi. (Ony a ty)

Les honnêtes femmes sont inconsolables des fautes qu'elles n'ont pas commises.

Nemožno utešiť žiaľ počestných žien nad pokleskami, ktorých sa nedopustili, (tamtiež)

La vanité, c'est l'orgueil des autres.

Márnomyseľnosť, to je pýcha druhých. (Až po nový poriadok)

On n'est jamais trompé par celles qu'on voudrait.

Nikdy nás nepodvedú tie, od ktorých by sme to chceli. (Nepočúvajte, dámy)

Quand on dit d'une femme qu'elle est assez jolie, c'est quelle ne l'est justement pas assez.

Keď o určitej žene povieme, že je dosť pekná, je to preto, že nie je práve dosť pekná. (Koniec sveta)

- **Habe. Hans (János Békesy):**

americký prozaik, dramatik a publicista maďarského pôvodu 1911 - 1977

Dobrá rokovacia taktika spočíva v tom, že vyprovokujeme odpovede, ktoré chceme dostať.

- **Haldane. John Burton Sanderson:**

britský biológ a biochemik 1892 - 1964

Moje vlastné podozrenie je, že vesmír nielen že je záhadnejší ako predpokladáme, ale je záhadnejší od toho, ako dokážeme predpokladať. (Možné svety)

The Creator, if He exists, has a special preference for beetles.

Stvoriteľ, ak existuje, má v osobitnej obľube chrobákov.

(Poznámka k tomu, že na svete je 400.000 druhov chrobákov, Časopis Britskej interplanetárnej spoločnosti, 1951)

- **Haldane. Richard Burdon:**

britský štátnik a filozof 1856 - 1928

I've never met a healthy person who worried much about his health or a good person who worried about his soul.

Nikdy som nestretol zdravého človeka, ktorý by si robil veľké starosti o svoje zdravie, ani dobrého človeka, ktorý by mal starosti o svoju dušu.

- **Halifax, markíz (George Savile):**

anglický politik a spisovateľ 1633 - 1695

Malice is of low stature, but it hath very long arms.

Zloba má nízku postavu, ale má veľmi dlhé ruky.

(Politické, morálne a rôzne úvahy)

When the people contend for their liberty, they seldom get anything by their victory but new masters.

Keď ľudia zápasia o slobodu, víťazstvom zriedka získajú viac ako nových pánov, (tamtiež)

- **Hammar skjold. Dag Hjalmar:**

švédsky štátnik, generálny sekretár OSN (1953 - 1961) 1905 - 1961

Lucifer sa stal nástrojom zla vtedy, keď prvýkrát gratuloval sám sebe k svojmu anjelskému chovaniu. (Ukazovatele cesty)

- **Hamsun. Knut:**

nórsky prozaik, Nobelova cena 1920, 1859 - 1952

Vodcom nesmieme príliš dôverovať, mládež by mzda byť našou nádejou.

- **Hardwicke. gróf (Philip Yorke):**

anglický sudca 1690 - 1764

His doubts are better than most people's certainties.

Jeho pochybnosti sú lepšie ako istoty väčšiny ľudí.

- **Haug. Johann Christoph Friedrich:**

nemecký básnik 1761 - 1829

Kritiky sú ako závette. Len tá posledná je platná. (Epigramy. Odvolanie)

- **Hauptmann. Gerhard:**

nemecký básnik a spisovateľ, Nobelova cena 1912, 1862 - 1946

Wer tiefer irrt, der wird auch tiefer weise.

Ten, kto sa hlbšie mýli, bude aj hlbšie múdry.

- **Hawking. Stephen:**

britský fyzik 1942 -

If we find the answer to that [why it is that we and the universe exist], it would be the ultimate triumph of human reason for then we would know the mind of God.

Keby sme na to [prečo existujeme my a vesmír] našli odpoveď, bolo by to definitívne víťazstvo ľudského rozumu, pretože potom by sme spoznali Boží rozum. (Stručná história času)

- **Hawthorne. Nathaniel:**

americký spisovateľ 1804 - 1864

Ľudia sú obyčajne práve tak namyslení na svoje chyby, ako na svoje schopnosti. (Dom so siedmimi štítmi)

- **Hazlitt. William:**

anglický esejista a kritik 1778 - 1830

The least pain in our little finger gives us more concern and uneasiness than the destruction of millions of our fellow-beings.

Najmenšia bolesť v malíčku nám robí viac starosti a nepríjemnosti ako zničenie miliónov našich blízkych, (Americká literatúra, 'Dr. Charming')

Tí, čo robia zo šiat svoju podstatnú časť, nemajú nakoniec väčšiu hodnotu ako ich šaty. (O úradníckom charaktere)

When a person dies who does any one thing better than anyone else in the world, which so many others are trying to do well, it leaves a gap in society.

Ak zomrie niekto, kto robí jedinu vec lepšie ako ktokoľvek na svete, ktorú sa iní snažia robiť dobre, zanechá za sebou medzeru v spoločnosti. (Indickí kaukliari)

- **Healev. Denis:**

britský politik 1917-

Rozvojová pomoc je to, keď chudobní ľudia bohatej krajiny darujú peniaze bohatým ľuďom chudobnej krajiny.

- **Hebbel. Friedrich Christian:**

nemecký dramatik, lyrik a prozaik 1813-1863

Nie je všetko zlato, čo sa blyští. Ale ani sa neblyští všetko, čo je zlato, môžeme k tomu ľahko dodať. (Denníky)

Originalität muß man haben, nicht danach streben.

Originalitu musí človek mať, nie sa o ňu snažiť.

- **Heael. Geora Wilhelm:**

nemecký filozof 1770-1831

Z histórie národov sa môžeme naučiť, že sa národy vôbec nepoučili z histórie.

- **Heine. Heinrich:**

nemecký lyrik a prozaik 1795 - 1856

Obchodník má na celom svete to isté náboženstvo. (Listy z Berlína)

Dort, wo man Bücher verbrennt, verbrennt man am Ende auch Menschen.

Tam, kde pália knihy, nakoniec upaľujú aj ľudí.

Ein Kluger bemerkt alles, ein Dummer macht über alles eine Bemerkung.

Múdry človek si všimne všetko, hlupák robí na všetko poznámky.

Weise erdenken die neuen Gedanken, und Narren verbreiten sie.

Múdri ľudia vymyslia nové myšlienky a blázni ich rozširujú.

Wer uns vor nutzlosen Wegen warnt, leistet uns einen ebenso guten Dienst wie derjenige, der uns den rechten Weg anzeigt.

Ten, kto nás vystríha pred zbytočnými cestami, nám preukáže práve tak dobrú službu ako ten, kto nám ukáže správnu cestu.

Wir können zuweilen lächerlich werden, ohne im geringsten schuld daran zu sein.

Občas sa môžeme stať smiešnymi bez toho, aby sme mali na tom čo aj najmenšiu vinu.

Dieu mepardonna, c'est son metier.

Boh mi odpustí, to je jeho povolanie. (Posledné slová)

- **Heisenberg. Werner Karl:**

nemecký fyzik, Nobelova cena 1932, 1901 - 1976

Expert je niekto, kto pozná niektoré najhoršie chyby, ktoré sa môžu prihodiť v jeho odbore a vie, ako sa im treba vyhnúť.

- **Held. Martin:**

nemecký divadelný a filmový herec 1908 - 1992

Daß Gute an den Sackgassen: sie zwingen zur Umkehr.

Na slepých uličkách je dobré to, že nás nútia obrátiť sa späť.

- **Heller. Joseph:**

americký prozaik 1923 -

Niektorí ľudia sa narodia ako podpriemerní, niektorí dosiahnu podpriemernosť a iným je vnútená. U majora Majora to boli všetky tri prípady. (Hlava XXII)

- **Hellmgnová. Lillian Florence:**

americká dramatická 1905 -1984

Cynicism is an unpleasant way of saying the truth.

Cynizmus je nepríjemný spôsob ako povedať pravdu.

I cannot and will not eut my conscience to fit this year's fashion.

Nemôžem a nechcem pristihnúť svoje svedomie tak, aby vyhovovalo tohoročnej móde. (Pri výsluchu pred Výborom kongresu USA pre neamerickú činnosť, 19. 5. 1952)

- **Helvetius. Claude Adrien:**

francúzsky filozof 1715-1771

Après le courage, rien de plus beau que l'aveu de la poltronnerie.

Okrem odvahy niet nič krajšieho ako priznanie zbabelosti. (Maximy a myšlienky)

Ce n'est pas l'ignorance qui est inadmissible, c'est l'impertinence.

Nie neznalosť je neprípustná, ale bezočivosť, (tamtiež)

La vertu a bien des prédicateurs et peu de martyrs.

Cnosť má mnoho kazateľov, ale málo mučeníkov, (tamtiež)

Illy a des gens qu'il faut étourdir pour les persuader.

Sú ľudia, ktorých treba ohromiť na to, aby sme ich presvedčili. (Poznámky, maximy a myšlienky)

- **Hemingway. Ernest Miller:**

americký spisovateľ, Nobelova cena 1954.1899 -1961

Šťastie je niečo, čo prichádza v rôznych podobách a ktože ho môže spoznať? (Starec a more)

- **Henri IV.:**

francúzsky kráľ (1589-1610) 1533-1610

Le meilleur moyen de se défaire d'un ennemi est d'en faire un ami.

Najlepší spôsob ako sa zbaviť nepriateľa je urobiť z neho priateľa.

Les grands mangeurs et les grands dormeurs sont incapables de quelque chose de grand.

Veľkí jedáci a veľkí spáči nie sú schopní vykonať nič veľkého.

Paris vaut bien une messe.

Paríž stojí za jednu omšu.

Chcem, aby v mojom kráľovstve nebolo takého chudáka, ktorý by nemohol mať každú nedeľu sliedku v hrnci.

(Pripisovaný výrok)

- **Henry. O. (William Sidney Porter):**

americký poviedkar 1862 - 1910

If men knew how women pass the time when they are alone, they'd never marry.

Keby muži vedeli, ako ženy trávia čas keď sú samy, nikdy by sa neoženili. (Spomienky žltého psa)

It was beautiful and simple as all truly great swindles are.

Bolo to krásne a jednoduché, tak ako všetky naozaj veľké podvody bývajú. (Osamotená chobotnica)

- **Hérakleitos z Efezu:**

grécky filozof cca 540 - 480 pr. Kr.

Cesta hore a cesta dolu je jedna a tá istá.

Nevstúpime dva razy do tej istej rieky.

Charakter človeka je jeho osudom.

- **Herder. Johann Gottfried von:**

nemecký mysliteľ, básnik 1744 -1803

Wem viel gegeben ist, von dem ist viel verlangt.

Komu je veľa dané, od toho sa veľa požaduje.

- **Hérodotos:**
grécky historik cca 484 - cca 430 pr. Kr.
Nenávisť je matka neúspechu. (Dejiny)
Udalosti rozkazujú ľuďom a nie ľudia udalostiam. (Dejiny)
- **Hésiodos:**
grécky epický básnik 8. - 7. storočie pr. Kr.
Cesta cnosti je dlhá a strmá, ale tým ako po nej stúpame, hocako je ťažká, stáva sa ľahšou. (Práce a dni)
Muž nemôže stretnúť nič lepšieho ako ženu, ak je dobrá a nič horšieho, ak je zlá. (tamtiež)
Pochváľ lodičku malých rozmerov, ale nalož svoj tovar na veľkú loď. (tamtiež)
Zlá povesť je bremeno, ktoré sa ľahko zodvihne, ťaží pri nosení a ťažko sa dá zložiť, (tamtiež)
- **Hesse. Hermann (pseudonym: Emil Sinclair):**
nemecký spisovateľ, básnik a esejista, Nobelova cena 1946, 1897 - 1962,
Ak niekoho nenávidíte, nenávidíte v ňom niečo, čo je súčasťou vás. To, čo nie je našou súčasťou, nám nevadí. (Demian)
Der wäre Beruf des Menschen ist zu sich selbst zu kommen.
Skutočným povoláním človeka je prísť k sebe samému.
- **Heuss. Theodor:**
nemecký štátnik, spolkový prezident (1949 - 1959) 1884 - 1963
Eines Tages werden Maschinen vielleicht denken, aber sie werden niemals Phantasie haben.
Jedného dňa snáď budú stroje myslieť, ale nikdy nebudú mať fantáziu.
- **Heyse. Paul:**
nemecký básnik, prozaik a dramatik, Nobelova cena 1910, 1830 - 1914
Wenn Du an Dir nicht Freude hast, die Welt wird Dir nicht Freude machen.
Keď nebudeš mať radosť sám zo seba, svet ti radosť neurobí.

- **Heywood. John:**
anglický dramatik a spisovateľ cca 1497 - 1580
Rome was not built in one day.
Rím nebol postavený za jediný deň.
- **Hitchcock, sir Alfred :**
americký filmový režisér anglického pôvodu 1889 - 1980
Televízia vrátila vraždu späť do domácnosti - tam, kam patrí. (Observer, 19. 12. 1965)
- **Hobbes. Thomas:**
anglický sociálny filozof 1588 - 1679
Náhla sláva je vzrušenie, ktoré spôsobuje grimasy nazývané smiechom. (Leviathan)
During the time men live without a common power to keep them all in awe, they are in that condition which is called war; and such a war as is of every man against every man.
V dobe, keď ľudia žijú bez spoločnej moci, ktorá ich všetkých udržiava v posvätnéj úcte, sú v stave, ktorý sa volá vojna a síce vojna každého človeka proti každému. (tamtiež)
- **Hofmannsthal. Hugo von (pseudonym: Theofil Morren. Loris Melikow)**
rakúsky lyrik, dramatik, prozaik, esejista 1874 - 1929
Človek chápe všetko okrem toho, čo je dokonale jednoduché. (Kniha priateľov)
Najnebezpečnejší druh stupídnosti je prenikavá inteligencia, (tamtiež)
Nechať zamilovanú ženu je znakom vyčerpanej fantázie, (tamtiež)

- **Holbach, barón Paul Heinrich Dietrich von:**

francúzsky filozof nemeckého pôvodu 1723 - 1789

Nous appelons desintérése tout homme à qui l'intérêt de sa gloire est plus précieux que celui de la fortune.

Nezištným nazývame každého človeka, ktorému je záujem o slávu vzácnejší ako záujem o bohatstvo. (Systém prírody)

- **Holmes. Oliver Wendell:**

americký spisovateľ a lekár 1809 - 1894

Okamžik intuitívneho poznania sa môže vyrovnáť celoživotnej skúsenosti. (Profesor pri raňajkách)

It is the province of knowledge to speak and it is the privilege of wisdom to listen.

Sférou znalostí je reč, zatiaľ čo privilegiom múdrosti je mlčanie. (Básnik pri raňajkách)

- **Hoover. John Edgar:**

americký právnik a politik, riaditeľ FBI (1924 - 1972) 1885 - 1972

Justice is incidental to law and order.

Spravodlivosť je podružná pre právo a poriadok.

- **Herbert. Clark Hoover:**

americký štátnik, 33. prezident USA (1929 - 1933) 1874 - 1964

Starší páni vyhlásia vojnu. Ale je to mládež, ktorá musí bojovať a zomrieť.

- **Horatius (Quintus Horatius Flaccus):**

rímsky lyrik 65 - 8 pr. Kr.

Aequamemento rébus in arduis /Servare mentem.

Pamätaj, keď cesta života je strmá, pokojnú si zachovaj myseľ. (Ódy)

Carpe diem, quam minimum credula postero.

Užívaj dnešok a vkladaj čo najmenej dôvery do zajtrajška. (tamtiež)

Iustum et tenacem propositi virum /Non civium ardor prava iubentium, /Non vultus instantis tyranni /Mente quatit solida.

Muž neústupný v spravodlivej veci nedá sa odtrhnúť od svojho pevného rozhodnutia ani zúrivosťou spoluobčanov dožadujúcich sa toho, čo je zlé, ani hrozbou tvárou tyrana, (tamtiež)

Vis consili expers mole ruit sua.

Sila bez múdrosti pod vlastnou ťarchou sa zrúti, (tamtiež)

Nil desperandum.

Nikdy nezúfať, (tamtiež)

Dimidium facti qui coepit habet: sapere aude.

Ten, kto začal, polovicu vykonal. Maj odvahu byť múdrom. (Listy) ¹⁴

Et semel emissum volat irrevocabile verbum.

Vypustené slovo letí a nemožno privolať ho späť.

Virtus est vitium fugere, et sapientia prima stultitia caruisse.

Je statočné ujsť pred neresťou a začiatkom múdrosti je vyhnúť sa hlúpostí.

- **Hoyle. Fred:**

britský astrofyzik 1915 - ""

Kozmický priestor vôbec nie je ďaleko. Je tak na hodinu cesty, keby vaše auto dokázalo ísť kolmo hore.

- **Hubbard. Elbert Green:**

americký spisovateľ a vydavateľ 1856 - 1915

Editor: a person employed by a newspaper, whose business is to separate the wheat from the chaff, and to see that the chaff is printed.

Redaktor: osoba, ktorú zamestnávajú noviny na to, aby oddelila pšenicu od pliev a aby dohliadla na to, že sa vytlačia plevy. (Roycroftský slovník)

A man is as good as he has to be, and a woman is as bad as she dares.

Muž je taký dobrý, ako má byť a žena je taká zlá, nakoľko sa odváži.

¹⁴ Všetky ostatné citáty od tohoto autora sú z rovnakého diela.

Never explain -your friends do not need it and your enemies will not believe you anyway.

Nikdy nevysvetľujte: vaši priatelia to nepotrebujú a nepriatelia vám aj tak neuveria. (Kniha výrokov)

- **Huao. Vietor:**

francúzsky básnik, dramatik, prozaik a esejista 1802 - 1885

Sú ľudia, ktorí vám hodia na hlavu kvetináč z piateho poschodia a povedia vám: Venujem vám ruže. (Hromada kamenia)

La modestie argenté l'or.

Skromnosť postriebruje zlato, (tamtiež)

Ne rien faire est le bonheur des enfants et le malheur des vieillards.

Nič nerobiť je šťastím detí a nešťastím starcov, (tamtiež)

Une femme qui a un amant est un ange, une femme qui a deux amants est un monstre, une femme qui a trois amants est une femme.

Žena, ktorá má jedného milenca je anjel; žena, ktorá má dvoch milencov je netvor; žena, ktorá má troch milencov, je žena (tamtiež)

Les malheureux sont ingrats; cela fait partie de leur malheur.

Nešťastní ľudia sú nevďační; to je súčasťou ich nešťastia, (tamtiež)

N'imitiez rien ni personne. Un lion qui copie un lion devient un singe.

Nenapodobňujte nič a nikoho. Lev, ktorý kopíruje leva sa stane opicou, (tamtiež))

Ce génie particulier de la femme qui comprend l'homme mieux que l'homme ne se comprend.

Ten osobitný génius ženy, ktorá lepšie porozumie mužovi ako on sám sebe. (Bedári)

Láska je horlivé zabudnutie na všetko, čo je mimo nej. (tamtiež)

Le premier symptôme de l'amour vrai chez un jeune homme c'est la timidité, chez une jeune fille c'est la hardiesse.

U mladíka je prvým príznakom pravej lásky neschopnosť, u dievčaťa trúfalosť, (tamtiež)

Počas prvej lásky sa zmocníme duše omnoho skôr, ako sa zmocníme tela, neskôršie uchvátime telo pred dušou a niekedy duša už vôbec nepríde na rad. (tamtiež)

Ženy sa pohrávajú so svojou krásou tak, ako malí chlapci s vreckovým nožíkom. Porania sa (tamtiež)

Civilizácia sa všade začína teokraciou a končí sa demokraciou.

Donnez, riches! L'aumône est sœur de la prière.

Dávajte, bohatí! Almužna je sestra modlitby. (Jesenné listie)

Qui donne au pauvre prête au Dieu.

Kto dáva chudobnému, požičiava Bohu. (tamtiež)

Extrémna bolesť, rovnako ako extrémna radosť je taký nesmierny cit, že nemôže dlho trvať. Ľudské srdce nemôže žiť v extrémoch.

Fixná idea vedie buď k šialenstvu alebo k hrdinstvu. (Deväťdesiattri)

Zvedavosť je jedna z foriem ženskej odvahy, (tamtiež)

Il y a des gens qui ont une bibliothèque comme les eunuques ont un harem.

Sú ľudia, ktorí majú knižnicu tak ako majú eunuchovia harém. (Fragmenty)

Kráľ dá svojmu ľudu len to, čo mu ľud vytrhne z ruky.

La conscience de l'homme c'est la pensée de Dieu.

Svedomie človeka je Božia myšlienka. (Tresty)

La popularité? C'est la gloire en gros sous.

Popularita? To je sláva rozmenená na drobné. (Ruy Blas)

La prière est la sœur tremblante de l'amour.

Modlitba je rozochvená sestra lásky. (Legenda vekov)

Láska je taká ako strom: vyrastie sama od seba, zapustí hlboké korene do celej našej duše a často sa ďalej zelená na rozvalinách nášho srdca.

Sú nešťastní ľudia Krištof Kolumbus nevie pripojiť svoje meno k svojmu objavu. Doktor Guillotin nevie oddeliť svoje meno od svojho vynálezu.

- **Hull. Cordel:**

americký štátnik, minister zahraničia (1933 -1944) 1871 -1955

Never insult an alligator until after you have crossed the river.

Nikdy neurazte aligátora skôr, ako preplávate rieku.

- **Humboldt, barón Karl Wilhelm von:**

nemecký filológ a štátnik 1767 - 1835

Diejenige Regierung ist die beste, die sich überflüssig macht.

Tá vláda je najlepšia, ktorá sa urobí prebytočnou.

Ich genieße alles dankbar das von außer kommt, aber ich hänge an nichts.

Vďačne požívam všetko, čo prichádza zvonku, ale na ničom nelipnem.

- **Hutcheson. Francis:**

škótsky filozof 1694- 1746

That action is best, which procures the greatest happiness for the greatest numbers.

Najlepšia je tá činnosť, ktorá zabezpečí najväčšie šťastie najväčšiemu počtu ľudí. (Skúmanie pôvodu našich predstáv o kráse a cnosti)

Wisdom denotes the pursuing of the best ends by the best means.

Múdrosť označuje snahu dosiahnuť najlepšie ciele pomocou najlepších prostriedkov, (tamtiež)

- **Huxley. Aldous Leonard:**

anglický spisovateľ a esejista 1894 -1963

Cestovať znamená objaviť, že nemajú všetci pravdu v tom, čo si myslia o ostatných krajinách.

Moc vždy korumpuje, a preto žiadnej ľudskej bytosti alebo skupine sa nesmie z nej dať príliš veľa a príliš dlho. (Veda, sloboda, mier)

Parodies and caricatures are the most penetrating of criticism.

Paródie a karikatúry sú najpenikavejšou kritikou. (Limbo 'Cynthia')

Several excuses are always less convincing than one.

Viaceré ospravedlnenia sú vždy menej presvedčivé ako jedno. (Kontrapunkt)

The author of the Illiad is either Homer or, if not Homer, somebody else of the same name.

Autorom Iliady je buď Homér, alebo ak nie Homér, tak niekto, kto sa volal rovnako.

- **Huxley. Thomas Henry:**

anglický biológ a spisovateľ 1825 -1895

Science is nothing but trained and organized common sense.

Veda nie je nič iného ako vyškolený a organizovaný zdravý rozum. (Zobrané eseje)

If a little knowledge is dangerous, where is the man who has so much as to be out of danger?

Ak je málo vedomostí nebezpečná vec, kde je človek, ktorý ich má dosť na to, aby bol mimo tohto nebezpečenstva? (tamtiež)

Logical consequences are the scarecrows of fools and the beacons of wise men.

Logické dôsledky sú strašiakom hlupákov a majákom múdrych. (Veda a kultúra a iné eseje)

/ am too much of a sceptic to deny the possibility of anything.

Som prílišný skeptik na to, aby som popieral možnosť čohokoľvek. (List H. Spencerovi, 22. 3. 1886)

- **Chajjám. Omar:**

perzský učenec a básnik cca 1048 - cca 1131

Jediná vec je istá: kvet, ktorý raz rozkvitol, zomiera
navždy. (Štvorveršia)

- **Chqmfort. Sébastien Roch Nicolas de:**

francúzsky moralistický spisovateľ 1740 - 1794

Amour, folie aimable; ambition, sottise sérieuse.

Láska - milé bláznovstvo; ctižiadosť - vážna hlúposť.
(Maximy a myšlienky) ¹⁵

*Ce que l'on sait le mieux, c'est ce que l'on a deviné, puis ce que
l'on a appris par l'expérience.*

Najlepšie vieme to, čo sme sami zistili a potom to, čo sme
sa naučili zo skúsenosti.

*Celui qui est juste au milieu, entre notre ennemi et nous, nous
paraît être plus voisin de notre ennemi.*

O tom, kto stojí presne uprostred medzi naším
nepriateľom a nami, máme dojem, že je bližšie k nášmu
nepriateľovi.

*Il y a des sottises bien habillées comme il y a des sots très bien
vêtus.*

Existujú hlúposti zahalené do pekného plášt'a, podobne
ako existujú veľmi dobre oblečení hlupáci.

*Il y a plus de fous que de sages, et dans le sage même, il y a plus
de folie que de sagesse.*

Je viac bláznov ako múdrych a aj v múdrom človeku je
viac pochabosti ako múdrosti.

*L'amour, tel qu'il existe dans la société, n'est que l'échange de
deux fantaisies et le contact de deux épidermes.*

Láska, aká existuje v spoločnosti, nie je nič iného ako
výmena dvoch fantázií a dotyk dvoch pokožiek.

La générosité n'est que la pitié des âmes nobles.

Veľkodušnosť je iba súcit ušľachtilých duší.

*L'estime vaut mieux que la célébrité, la considération vaut mieux
que la renommée.*

Úcta má vyššiu hodnotu ako vychýrenosť a vážnosť vyššiu
ako dobrá povest'.

*L'homme n'a pas plus le pouvoir d'être constant que celui
d'écarter les maladies.*

Človek nemá viac moci na to, aby zostal stály, ako na to,
aby od seba odohnal choroby.

*L'opinion est la reine du monde, parce que la sottise est la reine
des sots.*

Verejná mienka je kráľovnou sveta, pretože hlúposť je
kráľovnou hlupákov.

*La calomnie est une guêpe qui vous importune et contre laquelle il
ne faut faire aucun mouvement, à moins qu'on ne soit sûr de la
tuer, sans quoi elle revient à la charge, plus furieuse que jamais.*

Ohovarka je taká ako dobiedzajúca osa: nesmieme sa
pred ňou brániť ani jediným pohybom, ak si nie sme istí,
že ju zabijeme; ináč nás napadne znova, a to ešte
zúrivejšie ako predtým.

La fausse modestie est le plus décent de tous les mensonges.

Falošná skromnosť je najslušnejšie zo všetkých klamstiev.

La plus perdue de toutes les journées est celle où l'on n'a pas ri.
Najviac premárnený je deň, keď sme sa nezasmiali.

*Le mariage est un état trop parfait pour l'imperfection d'un
homme.*

Manželstvo je príliš dokonalý stav pre nedokonalosť
muža.

*Le changement de modes est l'impôt que l'industrie du pauvre met
sur la vanité du riche.*

Zmena módy je daň, ktorú vyrúbe dôvtip chudobného na
márnomyseľnosť bohatého.

Les succès produisent les succès, comme l'argent produit l'argent.
Úspechy plodia úspechy, tak ako peniaze plodia peniaze.

¹⁵Všetky ostatné citáty od tohoto autora, až po najbližší údaj citovaného diela, sú z rovnakého diela.

On croit communément que l'art de plaire est un grand moyen de faire fortune: savoir s'ennuyer est un art qui réussit bien davantage.

Všeobecne sa verí, že umenie páčiť sa je veľkým prostriedkom na získanie bohatstva: vedieť nudiť sa je umenie, ktoré dokáže omnoho viacej.

On est plus heureux dans la solitude que dans le monde. Cela ne viendrait-il pas de ce que, dans la solitude, on pense aux choses et que dans le monde on est forcé de penser aux hommes.

Sme šťastnejší v osamelosti ako medzi ľuďmi. Nie je to tým, že v osamelosti myslíme na veci a medzi ľuďmi sme nútení myslieť na ľudí?

On n'imagine pas combien il faut d'esprit pour n'être jamais ridicule.

Je nepredstaviteľné, kolko duchaplnosti treba na to, aby sme nikdy neboli smiešni.

On souhaite la paresse d'un méchant et le silence d'un sot.

Prajeme si lenivosť zlomyseľníka a mlčanie hlupáka.

Plus on juge, moins on aime.

Čím viac posudzujeme, tým menej ľúbime.

Quand on veut plaire dans le monde, il faut se résoudre à apprendre beaucoup de choses qu'on sait par des gens qui les ignorent.

Ak sa chceme zapáčiť v spoločnosti, musíme strpieť, že sa dáme poučovať o mnohom, čo sami vieme, od takých, čo to nevedia

Quelque mal qu'un homme puisse penser des femmes, il n'y a pas de femme qui n'en pense encore plus mal que lui.

Hocičo zlého si myslia muži o ženách, niet tej ženy, ktorá by si o nich nemyslela ešte horšie.

Si l'on doit aimer son prochain comme soi-même, il est au moins aussi juste de s'aimer comme son prochain.

Ak máme milovať svojho blízkeho ako seba samého, je prinajmenšom rovnako správne, aby sme milovali sami seba ako svojho blízkeho.

Un homme amoureux est un homme qui veut être plus aimable qu'il ne peut; et voilà pourquoi tous les amoureux sont ridicules. Zaľúbený muž je muž, ktorý chce byť príjemnejší ako dokáže byť. Preto sú všetci zaľúbení smiešni.

Ak sme niekoho opustili, len sme ho predišli, to je všetko. O niekoľko mesiacov viac alebo menej, to je jediný rozdiel medzi neverným a opusteným. (Charaktery a anekdoty) ¹⁶ Biskupa v L práve keď obedoval, navštívil istý opát. Biskup ho pozval k stolu, ale opát neprijal pozvanie. Na biskupovu opätovnú prosbu odvetil: "Už som dnes dvakrát obedoval, Vaša Excelencia - a okrem toho dnes je pôst."

Človek ešte nie je chytrý preto, že má veľa nápadov, podobne ako nie je generál dobrým generálom len preto, že má veľa vojakov.

Donner est un plaisir plus durable que recevoir, car celui des deux qui donne est celui qui se souvient le plus longtemps.

Dávať je trvalejšie potešenie ako prijímať, pretože ten kto dáva, si to pamätá dlhšie.

Francúzsko je krajina, kde je často užitočné honosiť sa vlastnými neresťami, ale je vždy nebezpečné dať najavo cnosti.

Hodnota ľudí sa podobá hodnote diamantov, ktoré majú stanovenú hodnotu len po určitú mieru váhy, čistoty a dokonalosti a ktoré nad touto mierou už nemôžu mať stanovenú cenu a nenájdu kupcov.

Je istejšie, že hriech prináša nešťastie ako to, že cnosť prináša šťastie.

Láska je ako nákazlivé choroby: čím viac sa ich ľudia boja, tým viac im podľahnú.

La société serait une chose charmante, si l'on s'intéressait les uns aux autres.

Spoločnosť by bola príjemná vec, keby sa jedni zaujíмали o druhých.

Istá chytrá žena mi raz povedala niečo také, čo je snáď ženským tajomstvom: Každá žena pri výbere milenca dá skôr na to, aký majú názor na jej vyvoleného ostatné ženy, ako na to, akým ho vidí ona sama.

L'Italienne ne croit être aimée de son amant que quand il est capable de commettre un crime pour elle; l'Anglaise, une folie; la Française une sottise.

Talianka uverí milencovi, že ju ľúbi len vtedy, ak je schopný pre ňu spáchať zločin; Angličanka ak je schopný vykonať nejakú pochybnosť a Francúzka vtedy, keď vykoná hlúposť.

La société est composée de deux grands classes: ceux qui ont plus de dîners que d'appétit et ceux qui ont plus d'appétit que des dîners.

Spoločnosť sa skladá z dvoch veľkých tried: tých, ktorí majú viac jedla ako chuti do jedla a tých, ktorí majú viac chuti ako jedla

Le mariage et le célibat ont tous deux des inconvénients; il faut préférer celui dont les inconvénients ne sont pas sans remède.

Aj manželstvo, aj celibát má svoje nevýhody: treba z nich dať prednosť tomu, ktorého nevýhody nie sú nenapraviteľné.

Le public, le public!... Combien faut-il de sots pour faire un public?

Verejnosť, verejnosť!... Kolko hlupákov treba na to, aby z nich bola verejnosť?

*M*** L. avait, pour exprimer le mépris, une formule favorite: c'est l'avant dernier des hommes. Pourquoi l'avant dernier? lui demandait-on. Pour ne décourager personne, car il y a presse.*

Pán L. zvykol vyjadrovať pohŕdanie slovami:

"Predposledný človek." "Prečo predposledný?", pýtali sa ho. "Nesmieme nikoho zroniť, pretože o rang posledného miesta je veľká tlačienica."

*M***me dit un jour plaisamment, à propos des femmes et de leurs défauts: "Il faut choisir aimer les femmes ou les connaître: Il n'y a pas de milieu."*

Istá dáma raz žartovne povedala o ženách a ich chybách: "Treba si vybrať, buď ich milovať alebo poznať. Stredná cesta neexistuje."

Manželstvo prichádza po láske tak, ako dym prichádza po plameni.

Na to, aby vzťah medzi mužom a ženou bol naozaj zaujímavý treba, aby ich spájalo potešenie, spomienky alebo túžba

On gouverne les hommes avec la tête. On ne joue pas aux échecs avec un bon coeur.

Eudia sa ovládajú hlavou. Šachy sa nehrajú s dobrým srdcom.

Opýtal som sa pána N., prečo už nechodí do spoločnosti. "Preto", odpovedal, "lebo ženy už nemám rád a mužov dobre poznám."

Pánovi X. navrholi, aby sa oženil. Odpovedal: "Dve veci som mal vždy vášnivo rád: ženy a slobodný stav. Prvá vášeň sa zo mňa vytratila Druhú by som si chcel zachovať."

Pýtali sa madame Rochefortovej, či by chcela poznať budúcnosť. "Nie", odpovedala. "Príliš sa podobá na minulosť"

Quelqu'un disait d'un homme très personnel: Il brûlerait votre maison pour se faire cuire deux oeufs.

Ktosi povedal o istom veľmi sebeckom človeku: Podpálil by vám dom, len aby si uvaril dve vajčka.

Samsonovi môžu ostrihať vlasy, ale nech mu neradia, aby nosil parochňu.

Veľkopanský svet je taký bordel, ktorý je otvorené uznávaný.

So šťastím je to tak ako s hodinami: tie najjednoduchšie sa pokazia najmenej.

Šľachta, ako hovoria šľachtici, je prostredníkom medzi krédom a ľudom. Pravdaže, tak ako je lovecký pes prostredníkom medzi poľovníkom a zajacmi.

Šťastie alebo nešťastie závisí od celého radu takých vecí, ktoré nemožno vidieť, o ktorých nerozprávame a ktoré ani nemožno vypovedať.

Šťastie je často ako bohatá a mánotratná žena, ktorá zruinuje dom, do ktorého priniesla bohaté veno.

Šťastie nie je ľahká vec. Nájsť ho v sebe je veľmi ťažké; nájsť ho v druhých nemožné.

Tri mocnosti ovládajú človeka: železo, zlato a verejná mienka. Keď tyrania zničí tú tretiu, veľmi skoro stratí aj dve prvé.

Un homme d'esprit me disait un jour que le gouvernement de France était une monarchie absolue tempérée par des chansons.

Istý vtipný muž mi raz povedal, že vo Francúzsku vládne absolutistická monarchia zmiernená šansónmi.

V láske je všetko pravdivé a všetko nepravdivé; láska je jediná vec, v ktorej nemožno povedať nič absurdného.

Vo veci manželstva je čestné len to, čo je rozumné a len to je zaujímavé, čo je nerozumné. Všetko ostatné je len podľa vypočítavosť.

Vous avez trois sortes d'amis: vos amis qui vous aiment, vos amis qui ne se soucient pas de vous, et vos amis qui vous haïssent.

Máte tri druhy priateľov: priateľov, ktorí vás majú radi, priateľov, ktorí sa o vás nestarajú a priateľov, ktorí vás nenávidia.

Zlí ľudia občas urobia aj dobre. Mohli by sme si myslieť, že sú zvedaví na to, či im to naozaj spôsobí takú radosť, ako to tvrdia statoční ľudia.

Zo slávy je len ten úžitok, že nás poznajú takí, ktorých my nepoznáme.

- **Chaplin. Charles Spencer:**

britský a americký filmový herec, režisér a scenárista 1889 - 1977

Deň bez smiechu je stratený deň.

- **Chapman. George:**

anglický básnik a dramatik 1559 - 1634

An Englishman being flattered is a lamb; threatened, a lion.

Ak lichotíme Angličanovi, je ako jahniatko; ak sa mu vyhrážame, je ako lev. (Alphonsus)

- **Charles I:**

anglický kráľ (1625 - 1649) 1600-1649

Never make an apology before you are accused.

Nikdy sa neospravedlňujte skôr, ako vás obvinia.

- **Chateaubriand, vikomt François-Auguste-René de:**

francúzsky politický spisovateľ a románopisec 1768 - 1848

C'est le devoir qui crée le droit et non le droit qui crée le devoir.

Povinnosť tvorí zákon a nie zákon tvorí povinnosť.

(Pamäti zo záhrobia)

// est des paroles qui ne devraient servir qu'une fois.

Sú slová, ktoré by sa mali použiť iba raz. (tamtiež)

Le vrai bonheur coûte peu; s'il est cher, il n'est pas d'une bonne espèce.

Skutočné šťastie nestojí veľa; ak je drahé, nie je to ten správny druh. (tamtiež)

La liberté qui capitule, ou le pouvoir qui se dégrade, n'obtient point merci de ses ennemis.

Sloboda, ktorá kapituluje alebo moc, ktorá sa degraduje, nedostane žiadnu milosť od svojich nepriateľov, (tamtiež)

Plus le visage est sérieux, plus le sourire est beau.

Čím je tvár vážnejšia, tým je úsmev krajší, (tamtiež)

Presque toujours, en politique, le résultat est contraire à la prévision.

V politike je výsledok takmer vždy opačný ako sa očakáva, (tamtiež)

La morale va au-devant de l'action; la loi l'attend.

Morálka kráča pred činom; zákon naň čaká. (Dejiny Francúzska)

Toute révolution qui n'est pas accomplie dans les mœurs et dans les idées échoue.

Každá revolúcia, ktorá sa neuskutoční v mravoch a v ideách, stroskotá. (Dejiny Francúzska)

Originálny spisovateľ nie je ten, koho nikto nenapodobňuje, ale ten, koho nikto nedokáže napodobňovať. (Duch kresťanstva)

// faut dépenser le mépris avec une grande économie, à cause du grand nombre de nécessaires.

S pohŕdaním treba veľmi šetriť, vzhľadom na veľký počet tých, pre ktorých je potrebné.

Žobráci sa živia svojimi ranami: sú ľudia, ktorí vytľču zisk aj z pohŕdania

- **Chesterfield, gróf (Philip Dormer Stanhope):**

anglický štátnik a autor spisov o morálke 1694 - 1773

Advice is seldom welcome; and those who want it the most always like it the least.

Rada je zriedka vítaná: tí, ktorí ju potrebujú najviac, ju vždy majú najmenej radi. (Listy synovi)

Be wiser than other people if you can, but do not tell them so.

Ak môžeš, buď múdrejší ako iní ľudia, ale nehovor im to. (tamtiež)

Every woman is infallibly to be gained by every sort of flattery, and every man by one sort or other.

Každú ženu možno spoľahlivo získať každým druhom zaliečania a každého muža tým alebo oným druhom, (tamtiež)

Wear your learning, like your watch in a private pocket: and do not merely pull it out and strike it, merely to show that you have one.

Nos svoju múdrosť podobne ako nosíš hodinky v malom vrecku a nepredvádzaj ju len zato, aby si ukázal, že ju máš. (tamtiež)

Women are much more like each other than men: they have, in truth, but two passions, vanity and love; these are their universal characteristics.

Ženy sa navzájom podobajú omnoho viac ako muži: v skutočnosti majú iba dve vášne, márnomyseľnosť a lásku; to sú ich všeobecné charakteristiky, (tamtiež)

Idleness is the only refuge of weak minds.

Leňošenie je jediné útočisko slabých myslí.

Young men are apt to think themselves wise enough, as drunken men are to think themselves sober enough.

Mladí muži si radi o sebe myslia, že sú dosť múdri, podobne, ako si opití myslia, že sú dosť triezvi.

Knowledge may give weight, but accomplishment give lustre, and many more people see than weigh.

Vedomosti môžu dodať váhu, ale dosiahnutý výsledok dodáva lesk a omnoho viac ľudí vidí ako váži. (Maximy v listoch synovi)

The pleasure is momentary, the position ridiculous and the expense damnable.

Rozkoš je chvíľková, poloha smiešna a výdavky strašné. (O sexe. Pripisovaný výrok)

- **Chesterton. Gilbert Keith:**

anglický spisovateľ 1874 - 1936

A good novel tells us the truth about its hero; but a bad novel tells us the truth about its author.

Dobrá román nám hovorí pravdu o svojom hrdinovi, zlý román nám hovorí pravdu o svojom autorovi.

- **Chirac. Jacques René:**

francúzsky politik, predseda vlády (1974 - 76, 1986 - 89), prezident republiky (1995-) 1932-

Terorizmus sa stal systematickou zbraňou vo vojne, ktorá nemá hraníc

- **Christie. Agatha Mary Clarissa:**

anglická autorka detektívnych románov 1891 - 1976

Najdôležitejší recept pre detektívku: Detektív nikdy nesmie vedieť viac ako čitateľ.

- **Chruščov. Nikita Sergejevič:**

sovietsky štátnik a stranícky činiteľ, prvý tajomník ÚV KSSZ (1953 - 64), predseda rady ministrov (1958 - 1964) 1894 - 1971

Politici sú všade rovnakí. Sľubujú postaviť mosty aj tam, kde nie sú rieky.

Ak si niekto myslí, že naše úsmevy znamenajú to, že opustíme učenie Marxa, Engelsa a Lenina, mýli sa. Tí, čo na to čakajú, musia počkať, kým sa rak naučí hvízdať. (Prejav v Moskve, 17. 9. 1955)

Ak nás nemáte radi, neprijímate naše pozvania a nepozývajte nás k sebe. Či sa vám páči alebo nie, dejiny sú na našej strane. My vás pochováme. (Prejav k západným novinárom, Moskva 19. 11. 1956)

- **Churchill, sir Winston Leonard Spencer:**

anglický štátnik, ministerský predseda (1940 - 45, 1951 - 55) 1874 - 1965, Nobelova cena 1953

/ would say to the House, as I said to those who have joined this Government. "I have nothing to offer but blood, toil, tears and sweat."

Chcel by som povedať Snemovni, tak ako som to povedal tým, ktorí vstúpili do tejto vlády. "Nemôžem ponúknuť nič, len krv, drinu, slzy a pot," (Prejav v Dolnej snemovni, dňa 13. mája 1940)

Cena veľkosti je zodpovednosť.

Democracy is the worst form of Government except all those other forms that have been tried from time to time.

Demokracia je najhoršia forma vlády, s výnimkou všetkých ostatných foriem, ktoré boli čas od času skúšané.

Diplomat je muž, ktorý si dvakrát rozmyslí, kým nepovie nič.

From Stettin in the Baltic to Trieste in the Adriatic an iron curtain has descended across the Continent.

Od Štetina na Baltiku až po Terst na Jadrane sa naprieč Kontinentom spustila železná opona (Prejav vo Westminster College, Fulton, Missouri, USA, 5. marca 1946)

I have taken more out of alcohol than alcohol has taken out of me.

Mal som z alkoholu viac, ako mal alkohol zo mňa.

Iba deti, blázni a veľmi starí ľudia si môžu dovoliť vždy hovoriť pravdu.

In war: resolution. In defeat: defiance. In victory: magnanimity. In peace: goodwill.

Vo vojne: rozhodnosť. Pri porážke: vzdor. Vo víťazstve: veľkodušnosť. V mieri: dobrá vôľa. (Druhá svetová vojna)

Man will occasionally stumble over truth, but most of the time he will pick himself up and continue on.

Človek sa občas potkne o pravdu, ale väčšinou sa pozbiera a ide ďalej.

Národ mal levie srdce. Ja som mal za úlohu revať. (Vyhlásenie z príležitosti 80. narodenín)

Nobody can deny the Prime Minister Ramsey McDonald the gift to compress the least possible number of thoughts into the greatest possible number of words.

Nikto nemôže uprieť ministerskému predsedovi Ramseyovi McDonaldovi talent napchať čo najmenší počet myšlienok do najväčšieho možného počtu slov. S ľudským duchom je to ako so žalúdkom: treba mu ponúkať len také veci, ktoré vie stráviť.

Tí, ktorí sú schopní vyhrať vojnu zriedkakedy uzavrú dobrý mier. Tí, ktorí by dokázali uzavrieť dobrý mier, nikdy nevyhrajú vo vojne.

Verím iba tým štatistikám, ktoré som sám sfalšoval.

Vo vojne vás môžu zastreliť len raz, ale v politike veľmi často.

- **Ibsen. Henrik:**

nórsky dramatik 1828 - 1906

Čo je prvou povinnosťou človeka? Odpoveď je stručná: Byť sám sebou. (Peer Gynt)

Peniaze môžu byť škupinou mnohých vecí, ale nie ich jadrom. Kúpia vám potravu, ale nie chuť do jedla; liek, ale nie zdravie; známosti, ale nie priateľov; sluhov, ale nie oddanosť; dni radosti, ale nie pokoj alebo šťastie.

Pre muža niet nič tak nevýslovné sladkého a upokojujúceho ako vedieť, že odpustil svojej žene. Veď tým sa žena stala takmer v dvojnásobnom zmysle jeho vlastníctvom. (Nora)

- **Ignác z Loyoly (Iñigo de Oñez y Loyola);**

španielsky zakladateľ rádu Jezuitov (1491 - 1556)

Nauč nás, Pane, aby sme Ti slúžili tak, ako si to zaslúžiš: Dávať a nepočítať cenu; bojovať a nedbať na rany; kráčať vpred aj napriek námahe a nehľadať odpočinok; pracovať a nežiadať odmenu, okrem vedomia, že plníme Tvoju vôľu. (Modlitba za šľachetnosť)

Nikto nepracuje lepšie ako ten, kto robí iba jednu vec. (Duchovné cvičenia)

- **Ianotus (Hugó Veigelsberg)**

maďarský spisovateľ, kritik 1869 - 1949

A házasság két szerető szívének arra való egyesülése, hogy előbb megunják, majd meggyűlöljék s végezetre agyonkínózzák egymást.

Manželstvo je spojenie dvoch milujúcich sfíc na to, aby sa najprv zunovali jeden druhému, potom aby sa znenávideli a nakoniec, aby sa navzájom utrápili. (Pri čítaní)

A közzvéleményt meg lehet mérgezni, de csak olyan méreggel, amelyik izlik neki.

Verejnú mienku možno otráviť, ale len takým jedom, ktorý jej chutí, (tamtiež)

Jó ember vagyok, nem haragszom arra, akit megbántóítam.

Som dobrý človek, nehnevám sa na toho, koho som urazil, (tamtiež)

Okos ember, azt mondja, amit én.

Je to múdry človek, hovorí to, čo i ja. (tamtiež)

- **in Ilja (Ilia Arnordovič Fainzilbera):**

ruský prozaik 1897 - 1937

Povedz, čo čítaš a ja ti poviem, od koho si ukradol tú knihu. (Zo spisovateľových poznámkových zošitov)

Večerník píše o zatmení slnka s takou pýchou, akoby to bola jeho zásluha (tamtiež)

Vo vedecko-fantastických románoch bolo rádio najdôležitejším prvkom. Od neho očakávali šťastie ľudstva. **A** hľa, máme rádio, ale šťastia niet (tamtiež)

- **Ingersoll. Robert Green:**

americký právnik a prednášateľ 1833 - 1899

In nature there are neither rewards nor punishments there are consequences.

V prírode neexistujú ani odmeny, ani tresty, existujú dôsledky. (Niektoré dôvody prečo)

Few rich men own their property. The property owns them.

Málo boháčov vlastní svoj majetok. Majetok vlastní ich. (Príhovor k McKinleyovej lige, 29. 10. 1896)

- **Ionesco. Eugène:**

francúzsky dramatik rumunského pôvodu 1912-1994

Les résistants hésitent. Les hésitants résistent.

Odporcovia váhajú. Nerozhodní odporujú. (Poznámky a protipoznámky)

Plutôt que le maître d'école, le critique doit être l'élève de l'œuvre.

Kritik nemá byť učiteľom, radšej má byť žiakom diela, (tamtiež)

Penser contre son temps, c'est de l'héroïsme. Mais le dire, c'est de la folie.

Myslieť proti svojej dobe je hrdinstvo. Ale povedať, to je hlúposť. (Nezištný vrah)

Prenez un cercle, caressez-le, il deviendra vicieux!

Vezmite si kruh, pohladte ho a stane sa z neho bludný kruh! (Plešivá speváčka)

Un médecin consciencieux doit mourir avec le malade s'ils ne peuvent guérir ensemble.

Svedomitý lekár má zomrieť s nemocným, ak sa nemôžu spolu uzdraviť, (tamtiež)

Umenie je zbytočnosť, ale človek sa nemôže zriecť zbytočnosti.

- **Irving. Washington:**

americký spisovateľ 1783 - 1859

A sharp tongue is the only edged tool that grows keener with constant use.

Ostrý jazyk je jediný ostrý nástroj, ktorý sa ostrí stálym používaním. (Rip van Winkle)

A woman's whole life is a history of the affections.

Celý život ženy je história nežných citov. (Kniha čít)

- **Istfoti. Panaft:**

rumunský spisovateľ 1884 - 1935

C'est faire confiance à la vie, que se mesurer avec l'impossible.

Ak dôverujeme životu, len vtedy zmeriame sily s nemožným. (Pre lásku k zemi)

C'est par la force de l'illusion que les hommes deviennent des héros.

Silou ilúzií sa ľudia stávajú hrdinami, (tamtiež)

Čo láska horko-ťažko vybuduje, to nenávisť v jedinom okamihu zrúca. (Kyra Kyralina.)

Peniaze a hlúposť sú istotne dvojčatá, (tamtiež)

(uítímei)

Des que l'homme est trop heureux, U reste seul; et U reste seul, également, des qu'il est trop malheureux.

Keď je človek veľmi šťastný, zostane sám; a rovnako zostane sám, keď je veľmi nešťastný. (Strýko Anghel)

- **Iuvenalis:**

rímsky satirický básnik 60-130

Cantabit vacuus coram latrone viator.

Pútnik s prázdnyimi vreckami zaspieva zbojníkovi do tváre. (Satiry)

Hnev bohov je pomalý, ale strašný, (tamtiež)

Nemo repente fuit turpissimus.

Niko sa odrazu nestal veľkým ničomníkom, (tamtiež)

Nobilitas sola est atque unica virtus.

Cnosť je jedna a jediná urodzenosť. (tamtiež)

Nulla fere causa est, in qua non femina litem moverit.

Sotva je prípad, v ktorom by spor nebol vyvolaný ženou. (tamtiež)

Omnia Romae cum pretio.

V Ríme možno mať všetko za určitú cenu. (tamtiež)

Chudobný by rád prijal reumatizmus bohatého, (tamtiež)

Ľud si úpenlivo praje len dve veci - chlieb a hry v cirkuse.

O pokoji - kým ti žije svokra - nikdy nesnívaj!

1

- **Jackson. Andrew:**

americký štátnik, 7. prezident USA (1829 - 1837) 1767 - 1845

Take time to deliberate; but when the time for action arrives, stop thinking and go in.

Daj si čas na rozmyslenie, ale keď príde čas pre čin, prestaň rozmýšľať a choď do toho.

The wisdom of man never yet contrived a system of taxation that operates with perfect equality.

Ludská múdrosť ešte nikdy nevymyslela daňový systém, ktorý by fungoval s dokonalou rovnosťou.

- **Jacoby. Johann:**

nemecký politik, lekár a publicista 1805 - 1877

Das eben ist das Unglück der Könige, daß sie die Wahrheit nicht hören wollen.

Nešťastím kráľov je práve to, že nechcú počuť pravdu. (1848)

- **Jacobsen. Jens Peter:**

dánsky prozaik a básnik 1847 - 1885

Šťastie robí vo všeobecnosti ľudí lepšími. (Niels Lyhne)

- **James. Henry:**

anglický spisovateľ amerického pôvodu 1843-1916

The historian, essentially, wants more documents than he can really use; the dramatist only wants more liberties than he can really take.

Historik v podstate chce viac dokumentov ako v skutočnosti môže použiť. Dramatik chce iba viac voľnosti ako si v skutočnosti dokáže vziať. (Aspernské listiny)

- **James. William:**

americký psychológ a filozof 1842 - 1910

The art of being wise is the art of knowing what to overlook.

Umenie byť múdrom, je umenie vedieť, čo treba prehliadnuť. (Princípy psychológie)

There is no more miserable human being than one in whom nothing is habitual but indecision.

Niet biednejšej ľudskej bytosti ako je tá, v ktorej niet nič vrodeneho okrem nerozhodnosti, (tamtiež)

The greatest use of life is to spend it for something that will outlast it.

Najväčším využitím života je stráviť ho pre niečo, čo ho pretrvá.

There is no worse lie than a truth misunderstood by those who hear it.

Niet horšieho klamstva ako pravda nepochopená tými, ktorí ju počujú. (Rozmanitosti náboženskej skúsenosti)

- **Ján XXIII. (Anaello Giuseppe Roncalli):**

pápež (1958-1963) 1881-1963

Ľahšie je zariadiť otcovi, aby mal deti, ako dieťaťu, aby malo otca.

- **Ján Pavol II. (Karol Wojtyła):**

pápež (1978-) 1920-

Nezamieňajte si slobodu s individualizmom. Nezabúdajte, že neexistuje pravá sloboda bez lásky k iným. (Stretnutie s mládežou, Nitra, 30. 6. 1995)

- **Jaspers. Karl:**

nemecký filozof, psychiater a psychológ 1883 - 1969

Niemand hat die Wahrheit. Wir alle suchen sie.

Nikto nemá pravdu. Všetci ju hľadáme.

Wo Gewalt angewandt ist, da wird Gewalt geweckt.

Tam, kde sa používa násilie, tam sa vzbudzuje násilie.

- **Jefferson. Thomas:**

americký štátnik, 3. prezident USA (1801 - 1809) 1743 - 1826

We hold these truths to be sacred and undeniable; that all men are created equal and independent, that from that equal creation they derive rights inherent and inalienable, among which are the preservation of life, and liberty, and the pursuit of happiness.

Považujeme tieto pravdy za sväté a nepopierateľné, že všetci ľudia sú stvorení ako sebe rovní a nezávislí, že z tejto rovnosti stvorenia odvodzujú vrodené a neodcudziteľné práva, medzi ktorými je zachovanie života a slobody a snaha o dosiahnutie šťastia. (Americká deklarácia nezávislosti)

Error of opinion may be tolerated where a reason is left free to combat it.

Chybný názor možno tolerovať tam, kde sa ponechá sloboda rozumu, aby bojoval proti nemu. (Prvý nástupný prejav, 4. 5. 1801)

If angry, count ten before you speak, if very angry, a hundred.

Ak si nazlostený, počítaj do desať skôr ako sa ozveš, ak si veľmi nazlostený, do sto.

Indeed I tremble for my country when I reflect that God is just.

Naozaj sa trasím o svoju krajinu, keď si pomyslím, že Boh je spravodlivý. (Poznámky o Virginii)

It is neither wealth nor splendor, but tranquility and occupation, that gives happiness.

Ani bohatstvo, ani nádhera, ale pokoj a zamestnanie je to, čo poskytuje šťastie.

The tree of liberty must be refreshed from time to time with the blood of the patriots and tyrants. It is its natural manure.

Strom slobody musí byť čas od času osviežený krvou vlastencov a tyranov. Je to jeho prirodzené hnojivo.

- **Jerome Klapka Jerome:**

anglický spisovateľ 1859 - 1927

Mám rád prácu: fascinuje ma. Môžem sedieť a pozerať sa na ňu celé hodiny. Rád si ju držím pri sebe: myšlienka, že by som sa jej zbavil, mi takmer zlomí srdce. (Traja v číle)

// is impossible to idle thoroughly unless one has plenty of work to do.

Nemožno dokonale lenošiť, pokiaľ človek nemá množstvo práce. (Záhaľčivé myšlienky záhaľčivého človeka)

- **Jerrold. Douglas:**

anglický dramatik a humorista 1803 - 1857

Love's like measles - all the worse when it comes late in life.

Láska je ako osýpky - tým horšie, keď príde v neskorom veku. (Vtip a názory)

The best thing I know between France and England is the sea.

Najlepšia vec, ktorú poznám medzi Francúzskom a Anglickom, je more. (tamtiež)

My notion of a wife offorty is that a man should be able to change her, like a bank note, for two twenties.

Môj názor na ženu v štyridsiatke je, že by muž mal mať možnosť vymeniť ju ako bankovku, za dve dvadsiatky.

- **Johnson. Lyndon Baines :**

americký štátnik, 36. prezident USA (1963 - 1969) 1908 - 1973

Words wound. But as a veteran of twelve years in the United States Senate, I happily attest that they do not kill.

Slová zraňujú. Ale ako veterán, ktorý má za sebou dvanásť rokov v senáte Spojených štátov, šťastne dosvedčujem, že nezabíjajú.

- **Johnson. Samuel:**

anglický spisovateľ a kritik 1709 - 1784

Oats. A grain, which in England is generally given to horses, but in Scotland supports the people.

Ovos. Obilie, ktoré sa v Anglicku obyčajne dáva koňom, ale v Škótsku je obživou ľudu. (Slovník anglického jazyka)

When two Englishmen meet, their first talk is of the weather.

Keď sa stretnú dvaja Angličania, najprv sa porozprávajú o počasí. (Zaháláč, 24. 6. 1758)

Promise, large promise, is the soul of an advertisement.

Prísľub, veľký príslub, je dušou inzerátu. (Zaháláč, 20. 1. 1759)

Marriage has many pains, but celibacy has no pleasures.

Manželstvo má mnoho bolestí, ale celibát nemá žiadne potešenia. (Rasselas)

/ am always sorry when any language is lost, because languages are the pedigree of nations.

Vždy som smutný, keď zmizne nejaký jazyk, pretože jazyky sú rodokmeňom národov. (Tour to the Hebrides)

If you are idle, be not solitary; if you are solitary, be not idle.

Ak ste záhaľčivý, nebuďte osamelý, ak ste osamelý, nebuďte záhaľčivý. (List Boswellovi, 27. 10. 1779)

Hell is paved with good intentions.

Peklo je vydláždené dobrými úmyslami. (Boswell: Život Samuela Johnsona)

Keď vezmem do ruky koniec nite a vidím, že je to motúz na viazanie balíkov, nečakám, že na jeho konci nájdem výšivku, (tamtiež)

Patriotism is the last refuge of a scoundrel.

Vlastenectvo je posledným útočiskom darebáka, (tamtiež)

/ would rather be attacked than unnoticed. For the worst thing you can do to an author is to be silent as to his works.

Radšej by som bol napadnutý ako nepovšimnutý. Pretože najhoršia vec, ktorú môžete urobiť autorovi je, že budete mlčať o jeho diele.

- **Jókai. Mór:**

madeirský prozaik a publicista 1825 - 1904

A férfi sorsa a nô.

Osudom muža je žena. (Moje, tvoje, jeho)

A hazugság a gyöngékfegyvere.

Lož je zbraň slabých. (Múdroseľ a huncútstvo)

A kihullott kőnny megbosszulja magát azon, aki okozta.

Vyhŕknutá slza sa vypomstí na tom, kto ju spôsobil.

(Politické módy)

A szerelemnek még a bolondsága is nagyobb bölcsesség, mint a filozófusok minden tudománya.

V láske je aj bláznovstvo väčšia múdroseľ ako všetka veda filozofov. (Blázni lásky. Predslov)

Az okos tanács nem gomba, hogy ott is teremjen, ahol nem vetették.

Múdre rady to nie sú huby, aby vyrástli aj tam, kde ich nikto nezasial. (Sonkolyi Gergely)

Egy asszony sem szereti, ha a másik asszony az ôfértjét dicséri.

Žiadna žena nemá rada, keď jej muža chváli druhá žena. (Milovaný až na popravisko)

Mit tudhatja az ember, hogy mikor mond igazat.

Čo môže človek vedieť, kedy hovorí pravdu.

- **Jonson. Ben:**

anglický dramatik a básnik 1573 - 1637

Follow a shadow, it still flies you, /Seem to fly it, it will pursue: /So court a mistress, she denies you; /Let her alone, she will court you. /Say are not women truly, then, /Styled but the shadows of us men?

Kráčaj za tieňom: on pred tebou uniká. / Odvráť sa preč: stále budeš ho mať v päťach. / Dvor sa žene: pred tebou srdce zamyká. / Opusť ju: za tebou pôjde na koniec sveta. / škoda je smútiť a tváriť sa skľúčene, / veď ženy sú mužom vlastne iba tieň.

Calumnies are answered best with silence.

Mlčanie je najlepšou odpoveďou na ohováranie. (Volpone alebo Lišiak)

Fortune, that favours fools.

Šťastena, ktorá praje hlupákovi. (Alchymista)

- **Joubert. Joseph:**

francúzsky spisovateľ 1754 - 1824

Ce qui étonne, étonne une fois, mais ce qui est admirable est de plus en plus admiré.

To, čo prekvapuje, prekvapí raz, ale to, čo je obdivuhodné, je stále viac obdivované. (Myšlienky, maximy a eseje) ¹⁷

Les dettes abrègent la vie.

Dlhy skracujú život

¹⁷Všetky ostatné citáty od tohoto autora, až po najbližší údaj citovaného diela, sú z rovnakého diela.

// faut, quand on agit, se conformer aux règles, et quand on juge, avoir regard aux exceptions.

Keď konáme, musíme sa prispôsobiť pravidlám a keď posudzujeme, musíme mať ohľad na výnimky.

J'aime mieux ceux qui rendent le vice aimable que ceux qui dégradent la vertu.

Radšej mám tých, ktorí robia nerest príjemnejšou ako tých, ktorí degradujú cnosť.

La raison peut nous avertir de ce qu'il faut éviter, le cœur seul nous dit ce qu'il faut faire.

Rozum nás môže varovať pred tým, čomu sa treba vyhnúť, ale iba srdce nám povie, čo treba robiť.

Les enfants ont plus besoin de modèles que de critiques.

Deti viac potrebujú vzory ako kritiku.

Les révolutions sont des temps où le pauvre n'est pas sûr de sa probité, le riche de sa fortune, et l'innocent de sa vie.

Revolúcie sú časy, keď chudobný si nie je istý svojou poctivosťou, bohatý svojim majetkom a nevinný svojím životom.

N'usez que de pièces d'or et d'argent dans le commerce de la parole.

Pri vzájomnej výmene slov používajte iba zlaté a strieborné mince.

On peut convaincre les autres par ses propres raisons; on ne les persuade que par les leurs.

Možno presvedčiť druhých (o správnosti nášho názoru) našimi vlastnými argumentami, ale k zmene názoru ich možno doviesť iba pomocou ich vlastných argumentov.

Pour descendre en nous-même, il faut d'abord nous élever.

Aby sme vstúpili do seba, musíme sa najprv pozdvihnúť.

Quand mes amis sont borgnes, je les regarde de profil.

Keď sú moji priatelia slepí na jedno oko, pozerám sa na nich z profilu.

Dieu est le lieu où je ne me souviens pas du reste.

Boh je miesto, kde si už nič iného nepamätám.
(Myšlienky)

// ne faut choisir pour épouse que la femme qu'on choisirait pour ami, si elle était homme.

Za manželku si treba vybrať len takú ženu, ktorú by sme si vybrali za priateľa, keby bola mužom, (tamtiež)

Enseigner, c'est apprendre deux fois.

Vyučovať znamená učiť sa dvakrát, (tamtiež)

N'est pas heureux qui ne veut l'être.

Nie je šťastný ten, kto nechce byť. (tamtiež)

La justice est le droit du plus faible.

Spravodlivosť je právo najslabšieho, (tamtiež)

Les passions des jeunes gens sont les vices dans la vieillesse.

Vášne mladých ľudí sú nerestami v starobe, (tamtiež)

Tout s'apprend, même la vertu.

Všetko sa učíme, aj cnosť, (tamtiež)

En politique, il faut toujours laisser un os à ronger aux frondeurs.

V politike treba rebelantom vždy nechať nejakú kosť na obhrýzanie. (Zošity)

L'espace est la stature de Dieu.

Kozmický priestor je postava Boha. (tamtiež)

On peut, en force de confiance, mettre quelqu'un dans l'impossibilité de nous tromper.

Vďaka dôvere možno znemožniť, aby nás oklamali, (tamtiež)

Parler plus bas pour se faire mieux écouter d'un public sourd.

Tichšie rozprávať, aby nás hluché publikum lepšie počulo, (tamtiež)

Quand on écrit avec facilité, on croit toujours avoir plus de talent qu'on n'en a.

Keď ľahko píšeme, vždy si myslíme, že máme viac talent, u ako v skutočnosti máme. (tamtiež)

• **Joyce. James Augustine Aloysius:**

írsky spisovateľ a básnik 1882 - 1941

Najslabším miestom muža je vždy jeho manželka. (Portrét mladého umelca)

- **Jung. Carl Gustav:**

švajčiarsky psychiater 1875-1961

Človek, ktorý neprešiel peklom svojich náruživostí, ich nikdy neprekonal. (Pamäti, sny, úvahy)

Každá forma závislostí na povzbudzujúcich prostriedkoch je škodlivá; jedno, či je to narkotikum, alkohol, morfium alebo idealizmus. (Pamäti, sny, úvahy)

Normálny ... je človek, ktorý dokáže vyžiť za ľubovoľných podmienok, ak tieto podmienky obsahujú čo i len minimum možnosti prežiť. Mnohí sú toho neschopní; preto normálnych ľudí nie je príliš mnoho. (Úvod do psychológie podvedomia)

- **Jünger. Ernst:**

nemecký spisovateľ 1895 - **

Es gibt keine verkannten Genies. Jeder findet im Leben seinen Platz.

Niet neuznaných géniov. Každý si nájde svoje miesto v živote.

Jeder Mensch hat seine guten Seiten. Man muß die schlechten nur umblättern.

Každý človek má svoje dobré stránky. Tie zlé treba len prelistovať.

- **Kafka. Franz:**

pražský židovský spisovateľ píšuci po nemecky 1883 -1924

Keď raz poskytneme Zlu príbytok, už nevyžaduje, aby sme mu verili. (Aforizmy, Veľký čínsky múr)

Od skutočného protivníka ťa zaplavuje neobmedzená odvaha, (tamtiež)

- **Kalimachos:**

grécky učenec a básnik cca 305 - cca 240 pr. Kr.

Prísahy milencov nedôjdu bohom do uší. (Epigramy)

Veľká kniha, veľká nuda.

- **Kant. Immanuel:**

nemecký filozof 1724 -1804

Die Menschen sind insgesamt, je zivilisierter, desto mehr Schauspieler.

Keď sa to vezme vcelku, čím sú ľudia civilizovanejší, tým sú väčší herci.

Es kann sein, daß nicht alles wahr ist, was ein Mensch dafür hält; aber in allem, was er sagt, muß er wahrhaft sein.

Je možné, že nie všetko je pravda, čo človek za pravdu považuje, ale vo všetkom, čo hovorí, musí byť pravdovravný.

Šťastie nie je ideálom rozumu, ale predstavivosti.

(Základné princípy metafyziky etiky)

Wenn die Gerechtigkeit untergeht, so hat es keinen Wert mehr, daß Menschen leben auf Erden.

Keď sa pominie spravodlivosť, nebude mať už pre ľudí cenu žiť na Zemi.

- **Kapijev. Effendí Mansurovič:**

dagestanský spisovateľ 1909 -1944

Buď prvý, keď treba mlčať a posledný, keď treba hovoriť.

- **Karinthy. Frigyes:**

madarský básnik, prozaik a publicista 1887 - 1938

A turelem rózsát terem. Egyebet nem.

Trpezlivosť ruže prináša. Nič iného. (Zápisník)

Kereslel és kínálat. Az áru annyit ér, amennyire szukséged van rá.

Dopyt a ponuka. Tovar má takú cenu, nakoľko ho potrebuješ, (tamtiež)

Ne tévesszétek össze az egyszerűséget a banalitással.

Nemýľte si jednoduchosť s banalitou, (tamtiež)

Gazdag ember filozófiája. Csak annak adok, aki nekem

rokonszenves. De nekem nem rokonszenves, akinek adni kell.

Filozofia bohatého človeka. Dám len tomu, kto mi je sympatický. Ale mne nie je sympatický ten, komu treba dať.

- **Kqrr. Jean-Baptiste Alphonse:**

francúzsky žurnalista a románopisec 1808 - 1890

Certains gens échangent l'honneur contre les honneurs.

Niektorí ľudia vymenia česť za pocty. (Osy)

Ak chceme zrušiť trest smrti, nech páni vrahovia urobia prvý krok (tamtiež)

- **Kästner. Erich:**

nemecký prozaik satirického a humoristického zamerania, lyrik a autor knížiek pre deti 1899 - 1974

Der Humor ist der Regenschirm der Weisen.

Humor je dáždnik múdrych. (Humor)

- **Kave. Dannv (Dávid Daniel Kominsky):**

americký filmový herec, spevák a tanečník 1913-1987

Autoritatívny štát je taký štát, v ktorom každý smie robiť to, čo musí robiť.

- **Kazantzakis. Nikos:**

grécky spisovateľ 1882 - 1957

Nikoho nemožno oklamať tak ľahko ako samého seba.

- **Keats. John:**

anglický romantický básnik 1795-1821

Fanatics have their dreams, wherewith they weave a paradise for a sect.

Fanatici majú sny, s ktorými utkajú raj pre nejakú sektu. (Endymion)

If poetry comes not as naturally as the leaves to a tree, it better not come at all.

Ak poézia neprichádza tak ľahko ako listy na strom, radšej nech nechodí vôbec.

There is an old saying 'well begun is half done' - 'tis a bad one.

I would say instead - Not begun at all until half done.

Existuje staré úslovie "dobrý začiatok je polovička diela". Je nesprávne. Ja by som namiesto toho povedal: "Dielo nie je vôbec začaté, pokiaľ nie je napoly hotové." (List)

- **Keller. Gottfried:**

švajčiarsky básnik a spisovateľ 1819 - 1890

Der Mensch rechnet immer das was ihm fehlt, dem Schicksal doppelt so hoch an als das, was er wirklich besitzt.

To, čo človeku chýba, vždy započíta osudu dvojnásobne ako to, čo má.

- **Kenko. Hoši (JoSida Kanejoši):**

japonský budhistický mních a spisovateľ 1283 - 1362

Ak si myslíš, že keď raz dosiahaš svoje ambície, budeš mať čas vrátiť sa na Cestu pravdy, zistíš, že tvoje ambície nikdy nedosiahnu svoj cieľ. (tamtiež)

Aké hlúpe je ľudské srdce! Hoci si, napríklad, uvedomujeme, že vône sú prchavé a že voňavka vydrží na odeve len krátko, predsa ako naše srdce poskočí, keď zacítíme závan vynikajúceho parfému! (tamtiež)

Keby sa človek nikdy nestratil zo sveta, tak ako rosa na Adašino, nikdy nezmizol, tak ako dym nad Toribejamou, ale trval večne na svete, ako by veci stratili svoju moc dojať nás! Najvzácnejšou vecou v živote je jeho neistota, (tamtiež)

Uniformita je vo všetkom nežiaduca. Keď sa niečo ponechá neúplné, stáva sa zaujímavým a dáva nám pocit, že má v sebe priestor pre rast (tamtiež)

- **Kennedy. John Fitzgerald:**

americký štátnik, 35. prezident USA (1961 - 1963) 1917 - 1963

We shall pay any price, bear any burden, meet any hardship, support any friend, oppose any foe to assure the survival and the success of liberty.

Zaplatíme každú cenu, budeme znášať každé bremeno, nevyhneme sa žiadnemu utrpeniu, budeme podporovať každého priateľa, postavíme sa na odpor každému nepriateľovi, aby sme zabezpečili prežitie a úspech slobody, (tamtiež)

Let us never negotiate out of fear. But let us never fear to negotiate.

Nikdy nevyjednávajme zo strachu. Avšak nikdy sa nebojme vyjednávať, (tamtiež)

And so, my fellow Americans: ask not what your country can do for you ask what you can do for your country.

A tak, moji americkí spoluobčania, nepýtajte sa, čo môže vaša krajina urobiť pre vás, pýtajte sa, čo vy môžete urobiť pre svoju krajinu, (tamtiež)

/ look forward to an America which will not be afraid of grace and beauty.

Teším sa na Ameriku, ktorá sa nebude báť pôvabu a krásy.

Ak znemožnime pokojnú revolúciu, urobíme násilnú revolúciu nevyhnutnou.

- **Kevnes. John Mavnard:**

anglický ekonóm 1883 - 1946

'Solídny' bankár, žiaľ, nie je ten, ktorý vidí nebezpečenstvo a vyhne sa mu, ale ten, ktorý keď zbankrotuje, zbankrotuje bežným a uznávaným spôsobom spolu so svojimi kolegami tak, že mu nikto nemôže nič vyčítať. (Eseje o presviedčaní)

Obchodník je znesiteľný, ak sa považuje za prostriedok. Ak sa považuje za cieľ, už nie je taký vyhovujúci, (tamtiež)
Lenin was right. There is no subtler, no surer means of overturning the existing basis of society than to debauch the currency.
Lenin mal pravdu. Neexistuje žiadny rafinovanejší a istejší prostriedok na vyvrátenie existujúcich základov spoločnosti ako je znehodnotenie meny. (Hospodárske dôsledky mieru)

In the long run we are all dead.

Z dlhodobého hľadiska sme všetci mŕtvi. (Pojednanie o peňažnej reforme)

There is no country and no people who can look forward to the age of leisure and abundance without dread.

Neexistuje žiadna krajina a žiadny národ, ktorý by mohol bez obáv očakávať vek pohody a hojnosti.

- **Kierkegård. Sgren:**

dánsky spisovateľ a filozof 1813 - 1855

Väčšina ľudí sa naháňa za pôžitkami v takom náhlivom chvate, že prebehnú popri nich. (Buď - alebo)
Žena je mužovým snom ... žena je existencia pre druhého. (Buď - alebo)

Jób znášal všetko - až dovtedy, kým ho priatelia neprišli utešovať. Vtedy stratil trpezlivosť. (Denník)

Vo vzťahu k svojim systémom je väčšina tvorcov systémov taká ako človek, ktorý si postaví obrovský hrad a býva v chatrči vedľa neho. Nežijú v budovách svojich vlastných obrovských systémov, (tamtiež)

Úzkostlivosť je závrät' zo slobody.

- **King. Martin Luther:**

americký politik. Nobelova cena za mier 1964. 1929 - 1968

I want to be the white man's brother, not his brother-in-law.

Chcem byť belochovým bratom, nie jeho švagrom.

Musíme neustále stavať hrádze odvahy proti záplave strachu.

Zákony snáď nezmenia srdcia ľudí, ale zabránia
bezcitným páchať násilie.

*/ have a dream that one day on the red hills of Georgia the sons of
former slaves and the sons of former slave owners will be able to
sit down together at the table of brotherhood.*

Snívam o tom, že jedného dňa synovia bývalých otrokov si
na červených kopcoch Georgie budú môcť sadnúť k stolu
bratstva spolu so synmi bývalých otrokárov. (Prejav na
Pochode za občianske práva vo Washingtone, 28. 8.
1963)

*We must learn to live together as brothers or perish together as
fools.*

Musíme sa naučiť žiť spoločne ako bratia, alebo spoločne
zahynúť ako blázni. (Prejav v St. Louis, 22. 3., 1964)

- **Kipling. Joseph Rudyard :**

anglický spisovateľ a básnik, Nobelova cena 1907. 1865 - 1936

IF

*If you can keep your head when all about you
Are losing theirs and blaming it on you,
If you can trust yourself when all men doubt you,
But make allowance for their doubting too;*

*If you can wait and not be tired by waiting,
Or being lied about, don't deal in lies,
Or being hated, don't give way to hating,
And yet don't look too good, nor talk too wise;*

*If you can dream and not make dreams your master;
If you can think and not make thoughts your aim,
If you can meet with Triumph and Disaster
And treat those two impostors just the same;*

*If you can bear to hear the truth you've spoken
Twisted by knaves to make a trap for fools,
Or watch the things you gave your life to, broken,
And stoop and build 'em up with worn-out tools;*

*If you can make one heap of all your winnings
And risk it on one turn of pitch and toss,
And lose, and start again at your beginning
An never breathe a word about your loss;*

*If you can force your heart and nerve and sinew
To serve your turn long after they are gone,
And so hold on when there is nothing in you
Except the will which says to them; "Hold on!"*

*If you can talk with crowds and keep your virtue
Or walk with kings nor lose the common touch,
If neither foes nor loving friends can hurt you,
If all men count with you, but none too much;*

*If you can fill the unforgiving minute
With sixty seconds' worth of distance run,
Yours is the Earth and everything that's in it,
And which is more you'll be a Man, my son!*

At

Ak jasnú hlavu nestratíš, keď stratíš
ju vôkol každý, teba vlniac v zlosti,
budeš si veriť, nech aj neveria tí,
no pritom zväžiš aj ich pochybnosti;
ak zvládzeš čakať pokojne a isto,
lžou neodpovieš, ak ťa oklamali,
nenávisť neodplatíš nenávisťou,
no nebudeš sa tváriť dokonalý;
ak budeš snívať, snom však nedáš vládu,
rozmyšľať, ale nespraviš to cieľom;
ak zoči-voči Víťazstvu či Pádu
rovnaký budeš k tým dvom nepriateľom;
ak zvládzeš počuť pravdy,
čo si hlásal, poprekrúcané, nech sa blázni chytia;
ak z ruín, hoci unavený, zasa
pozdvihneš k svetlu zmysel svojho bytia;

ak budeš schopný zložiť na hromádku
výhry a staviť na jeden ťah kariet -
a prehrať, začať znova od začiatku,
no slova o tej strate neprevravieť;
ak dokážeš dať povel srdcu, svalom,
nech slúžia ďalej, aj keď odumreli,
kráčať, keď nič už v tebe nezostalo,
len vôľa, ktorá vydržať im velí;
ak udržiš si hrdosť, vraviac k davu,
prostotu zasa, kráľmi obklopený;
ak nezohne ti hnev či priazeň hlavu,
ak napriek úcte nik ťa nepreceni;
ak vtesnáš pritom do minúty prísnej
šesťdesiat sekúnd behu z celej sily,
tvojou sa stane Zem i poklady z nej
a bude z teba človek, syn môj milý!

(Preklad: Jana Kantorová-Báliková, DOTYKY 5/1989)

And a woman is only a woman, but a good cigar is a smoke.

A žena je len žena, ale dobrá cigara, to je pof ajčenie.
(Snúbenec)

*Four things are greater than all things are, Women and Horses
and Power and War.*

Štyri veci sú väčšie ako všetky ostatné: ženy, kone, moc
a vojna. (Balada o kráľovom šašovi)

A woman's guess is much more accurate than a man's certainty.

Ženský odhad je omnoho presnejší ako mužská istota.

(Prosté poviedky z hôr)

*Never praise a sister to a sister, in the hope of your compliments
reaching the proper ears.*

Nikdy nechváľ sestru pred jej sestrou, v nádeji, že sa tvoje
komplimenty dostanú do správnych uší. (tamtiež)

*The silliest woman can manage a clever man; but it needs a very
clever woman to manage a fool.*

Aj tá najhlúpejšia žena dokáže ovládať múdreho muža; ale
treba veľmi múdru ženu, aby dokázala ovládať blázna,
(tamtiež)

He travels the fastest who travels alone.

Ten cestuje najrýchlejšie, kto cestuje sám. (Vítazi)
*/ keep six honest serving-men / (They taught me all I knew);
/ Their names are What and Why and When / And How and Where
and Who.*

Mám šiestich verných služobníkov (ktorí ma naučili
všetko, čo viem). Volajú sa: Co a Prečo, Kedy a Ako, Kde
a Kto. (Slonie mláďa)

Words are, of course, the most powerful drug used by mankind.

Slová sú, samozrejme, tá najmocnejšia droga, ktorú
ľudstvo používa (Prejav, 14. 2. 1923)

- **Kissinger. Henry Alfred:**

americký politik nemeckého pôvodu, štátny tajomník USA (1973-1977),
Nobelova cena za mier 1973, 1923 -

Power is the great aphrodisiac.

Moc je veľké afrodiziakum.

- **Klee. Paul:**

švajčiarsky maliar a grafik 1879 - 1940

Umenie nereprodukuje to, čo je viditeľné, skôr robí veci
viditeľnými. (Vnútorne videnie)

- **Klement z Alexandrie (Titus Flavius Clemens):**

cca 150 - cca 220, grécky kresťanský teológ

Ak nedúfaš, nenájdeš to, čo presahuje tvoje nádeje.
(Stromateis)

- **Klinger. Friedrich Maximilian:**

nemecký prozaik a dramatik 1752 - 1831

*Die Gelegenheit hat nur an der Stirne Haare, hinten ist sie kahl.
Greife zu!*

Príležitosť má vlasy len na čele, vzadu je plešatá. Chyť ju!
(Faustov život, skutky a vstup do pekla)

*Man findet tausend Gelehrte oder kenntnisreiche Leute, bis man
auf einen weisen Mann stößt.*

Nájdeme tisíc učencov, alebo ľudí s bohatými
vedomosťami, kým natrafíme na múdreho človeka. (Úvahy
a myšlienky)

- **Klopstock. Friedrich Gottlieb:**

nemecký básnik 1724 - 1803

Len Boh a ja sme kedysi vedeli, čo to znamená; teraz to vie len Boh.

Wer den höchsten Gipfel erstieg, ist zu stolz, auf den zweiten sich zu zeigen.

Kto vystúpil na najvyšší vrchol, je príliš hrdý na to, aby sa ukazoval na druhom.

- **Knittel. John (Hermann Knittel):**

švajčiarsky prozaik 1891-1970

Alt ist man dann, wenn man an der Vergangenheit mehr Freude hat, als an der Zukunft.

Človek je starý vtedy, keď má väčšiu radosť z minulosti ako z budúcnosti.

- **Knox. Ronald Arbuthnott:**

anglický duchovný a spisovateľ 1888 - 1957

A loud noise at one end and no sense of responsibility at the other.

Veľký krik na jednom konci a žiadny zmysel pre zodpovednosť na druhom. (Definícia kojenca, Pripisovaný výrok)

The baby doesn't understand English and the Devil knows Latin.

Bábätko nerozumie po anglicky a diabol rozumie po latinsky. (Keď ho požiadali vykonať krst v angličtine)

- **Koch. Robert:**

nemecký bakteriológ a lekár Nobelova cena 1905, 1843 - 1910

Wenn ein Arzt hinter dem Sarg seines Patienten geht, so folgt manchmal die Ursache der Wirkung.

Keď lekár kráča za rakvou svojho pacienta, vtedy často nasleduje príčina za následkom.

- **Konfucius (Kchung-fu-C):**

čínsky filozof, zakladateľ konfucianizmu, 551 - 479 pr. Kr.

Ak je niekto cnostný bez toho, aby sa učil, vedie to k tmárskej obmedzenosti; ak je múdry bez toho, aby sa učil, vedie to k výstrednosti; ak je spravodlivý bez toho, aby sa učil, vedie to ku krutosti; ak je priamy bez toho, aby sa učil, vedie to k hrubosti; ak je odvážny bez toho, aby sa učil, vedie to k neporiadnosti; ak je neoblomný v názoroch, vedie to k čudáctvu.

Buď verný sám k sebe a buď dobrý k druhým. V tom je všetko.

Človek, ktorý vie, že je hlupák, nie je veľký hlupák.

Je škodlivé napadať omyly.

Keď stretneš niekoho, kto je lepší od teba, snaž sa stať takým, ako je on. Keď stretneš niekoho, kto nie je taký dobrý ako ty, pozri sa do svojho vnútra a skúmaj sám seba.

Keď štátne záležitosti nie sú v poriadku, človek má byť odvážny v skutkoch, ale opatrný v slovách.

Kto by chcel zdokonaľiť svoju prácu, musí najprv naostriť svoje nástroje.

Len mudrca na najvyššom stupni múdrostí a hlupáka na najnižšom stupni hlúpostí nemožno zmeniť.

Múdry človek sa vyhýba trom veciam. V mladosti zmyselnosti. Keď dosiahne mužný vek, bojovnosti. Keď dosiahne starecký vek, lakomstvu.

Skutočná múdrosť spočíva v poznaní vlastnej nevedomosti.

Kto má myšlienky, má k nim aj slová; ale ten, kto má slová, mal by mať k nim aj myšlienky.

Ten, kto nám kradne sny, dáva nám smrť.

Uhladené spôsoby a lichotivé slová sú zriedka známkou cnosti.

Ak je niekto povýšenecky a lakomý, jeho ostatné vlastnosti, i keby boli dobré, už nestoja za pozornosť. (Kniha sentencií)

Ani štyri zapriahnuté kone nemôžu vrátiť do úst nerozumné slová.

Človek vysokých kvalít je priateľský bez toho, aby bol familiárny; nevychovaný človek je familiárny bez toho, aby bol priateľský.

Ešte som nevidel človeka, ktorý by si bol uvedomil svoje chyby a nebol by sa za ne vnútorne obviňoval.

Mlčanie je priateľ, ktorý nikdy nezradí.

Možno prinútiť ľudí, aby dodržiavali princípy spravodlivosti a rozumu, ale nemožno ich prinútiť, aby im porozumeli.

Počúvať a vyberať si medzi názormi, to je prvý krok poznania. Pozerať sa a uvažovať o tom, čo sme videli, to je druhý krok poznania.

Pod dobrou vládou je chudoba hanbou. Pod zlou vládou je hanbou aj bohatstvo.

Posudzujte druhých podľa seba a správajte sa k nim tak, ako by ste chceli, aby sa oni správali k vám.

Pre jediné slovo získa človek povest' múdrehu človeka a pre jediné slovo je považovaný za hlupáka.

Vedieť, že vieme to, čo vieme a že nevieme to, čo nevieme, to je pravé poznanie.

- **Korzybski, Alfréd Habdank Skorbek:**

americký sémantik poľského pôvodu 1879 - 1950

There are two ways to slide easily through life: to believe everything or to doubt everything; both ways save us from thinking.

Existujú dva spôsoby na to, ako sa ľahko preklíznúť životom: veriť všetkému, alebo pochybovať o všetkom. Obidva nás ochraňujú pred myslením.

- **Kotzebue, August:**

nemecký dramatik 1761-1819

Dankbare Menschen sind wie fruchtbare Felder; sie geben das Empfangene zehnfach zurück.

Vďační ľudia sú ako úrodné polia; desaťnásobne vracajú to, čo dostanú.

- **Kraus, Karl:**

rakúsky básnik, dramatik, esejista a kritik 1874 - 1936

Eifersucht ist ein Hundegebell, das die Diebe anlockt.

Žiarlivosť je psí štekot, ktorý privábi zlodějov. (Aforizmy)

Eine Frau, die gern Männer hat, hat nur einen Mann gern.

Žena, ktorá má rada mužov, má rada iba jedného muža. (tamtiež)

Ako sa vládne vo svete a ako sa začínajú vojny? Diplomati hovoria klamstvá novinárom a potom uveria tomu, čo si prečítajú. (Aforizmy a viacej aforizmov)

"Práva žien" sú povinnosti mužov. (Výroky a protirečenia)

Ak naozaj treba veriť niečomu, čo nemožno vidieť, potom však radšej verím v zázraky ako v bacily.

Často je nevďak priamo úmerný prijatému dobrodeniu.

Diabol je optimista, ak si myslí, že pokazí ľudí.

Die Zeitung ist die Konserve der Zeit.

Noviny sú konzerva času.

Dobré názory nemajú cenu. Dôležité je, kto ich má.

Isteže, nezaváži len vonkajší vzhľad ženy. Je dôležité aj to, čo je pod ním.

Kozmetika je kozmická veda ženy.

Kultúra je to, čo málo ľudí dostane, mnoho ľudí šíri a čo málo ľudí má.

Künstler ist nur einer, der aus der Lösung ein Rätsel machen kann.

Umelec je len ten, kto dokáže urobiť hádanku z riešenia.

Láska a umenie neobjímajú svojou pozornosťou len to, čo je pekné, ale to, čo sa vďaka ich objatiu stane pekným.

Mnohí ma chcú zabiť. Mnohí sa chcú so mnou tak hodinku porozprávať. Pred tými prvými ma chráni zákon.

Na to, aby bola dokonalá, jej chýbala už len nejaká chyba. Nemať myšlienku a dokázať ju vyjadriť - to robí z človeka novinára.

Nerád sa pletiem do svojich súkromných záležitostí.

Nič nie je tak nepreniknuteľné ako povrchnosť ženy.

Niektoré talenty skrývajú svoju predčasnú zrelosť až do neskorého veku.

Osobnosť ženy je nestálosť zušľachtená nevedomosťou.

Rodinný život je zasahovanie do súkromného života.

Slabý pochybuje skôr, ako sa rozhodne. Silný potom.

Žena je v sexuálnom ohľade zatiahnutá do všetkých vecí života. Niekedy dokonca aj do lásky.

Žena má mať natoľko inteligentný výzor, aby sa jej hlúposť neskôr predstavila ako príjemné prekvapenie.

Žena nemá rada ochranu, pokiaľ nie je od niekoho, kto je zároveň nebezpečím.

Žena považuje jedného za všetkých, muž všetky za jednu.

- **Krotkii. Emil (Emmanuil Jakovlevič Germán):**

ruský humorista, autor epigramov 1892 - 1963

Je taká žena: prišije ti pútiko na kabáte a potom rozpráva o tom, že ti darovala svoju mladosť.

Pochlebovanie je poznaná nutnosť, že musíme vyzerieť hlúpejší od svojho šéfa.

Z toho istého vajca nemôžeme mať aj praženicu, aj kuriatko.

- **Kubrick. Stanley:**

americký filmový režisér 1928 -

The great nations have always acted like gangsters, and the small nations like prostitutes.

Veľké národy sa vždy správali ako gangstri a malé ako prostitútky.

L

- **Labiche. Eugène:**

francúzsky dramatik 1815 - 1888

Avant d'obliger un homme, assurez-vous bien d'abord que cet homme n'est pas un imbécile.

Skôr ako preukázete niekomu láskavosť, vopred sa presvedčte, či to nie je hlupák. (Cesta pána Perrichona)
Les hommes ne s'attachent point à nous en raison des services que nous leur rendons, mais en raison de ceux qu'ils nous rendent.

Ludia sa nás držia nie kvôli službám, ktoré im preukazujeme, ale kvôli tým, ktoré oni preukazujú nám. (tamtiež)
Il y a des circonstances où le mensonge est le plus saint des devoirs.

Sú okolnosti, keď lož je tou najsvätejšou povinnosťou. (Kapitánove výboje)

Le dévouement est la plus belle coiffure d'une femme.

Oddanosť je najkrajším účesom ženy. (Slamený klobúk)

- **La Bruyère. Jean de:**

francúzsky prozaik 1645 - 1696

Byť na obtiaž je úlohou hlúpych: múdry človek vycíti, či sa mu tešia, alebo či je na obtiaž; dokáže odísť vo vhodnej chvíli: o kúsok skôr ako by sa stal zbytočným. (Charaktery alebo mravy tohoto storočia)

Čestný človek je ten, kto nezblýja na hradskej a nezabije nikoho, jedným slovom ten, čie hriechy nevyvolávajú škandál.

Dogmatický tón je vždy inšpirovaný hlbokou nevedomosťou. Ten, kto nič nevie, myslí si, že učí iných tomu, čomu sa aj on sám len práve teraz naučil; ten, kto vie veľa, neveľmi si myslí, že to, čo hovorí, môže byť neznáme, a preto rozpráva ľahostajne.

Falošná skromnosť je najväčšou rafinovanosťou márnomyseľnosti.

Il y a autant de faiblesse à fuir la mode qu'à l'affecter.

Je práve toľko slabosti v tom, že sa vyhýbame móde, ako v tom, že si ju obľúbime.

ily a d'étranges pères, et dont tout la vie ne semble occupée qu'à préparer à leurs enfants des raisons de se consoler de leur mort.

Sú čudní otcovia, ktorí, ako sa zdá, sa po celý život zaoberajú iba tým, aby pripravili pre svoje deti dôvod na to, aby sa tešili z ich smrti.

Je ľahšie dosiahnuť, aby o nás povedali: "Prečo dostal tú hodnotu?" ako to, aby sa pýtali: "Prečo ju nedostal?"

Je otázkou, čo je väčšia hanba: či to, keď nám odopru postavenie, ktoré si zaslúžime, alebo to, keď nás posadia do takého, ktoré si nezasluhujeme.

Keď sa niekto zaľúbi do škaredej ženy, môže byť do nej zaľúbený len úplne bezhlavo; pretože túto lásku nevyhnutne vyvoláva buď osobitná slabina milenca, alebo taká príťažlivá sila ženy, ktorá je skrytejšia a neodolateľnejšia ako krása.

Keď si pozorne všimneš, kto sú ľudia, ktorí nikdy nič nepochvália, ktorí vždy ohovávajú a s každým sú nespokojní, prídeš na to, že sú to práve tí ľudia, s ktorými je každý nespokojný.

Keď sme pre niektoré osoby vykonali všetko možné, aby sme si ich získali a sme neúspešní, je vždy ešte jeden prostriedok: už nerobiť nič viac.

L'ennui est entré dans le monde par la paresse.

Nudu priniesla na svet lenivosť.

L'esprit de la conversation consiste bien moins à en montrer beaucoup qu'à en faire trouver aux autres: celui qui sort de votre entretien content de soi et de son esprit l'est de vous parfaitement.

Duchaplnosť spoločenskej konverzácie spočíva omnoho menej v tom, že sa ukážete ako veľmi duchaplní, ako v tom, že dáte vyniknúť duchaplnosť druhých; ten, kto po rozhovore s vami odchádza spokojný sám so sebou a s vlastnou duchaplnosťou, ten je aj s vami dokonale spokojný.

La moquerie est de toutes les injures celle qui se pardonne le moins.

Výsmech je urážka, ktorá sa odpúšťa najmenej.

La plupart des hommes, pour arriver à leurs fins, sont plus capables d'un grand effort que d'une longue persévérance.

Väčšina ľudí je pre dosiahnutie svojich cieľov schopná skôr veľkého úsilia ako dlhej vytrvalosti.

Le plaisir le plus délicat est de faire celui d'autrui.

Najväčšie potešenie je urobiť potešenie druhému.

Les manières, que l'on néglige comme de petites choses, sont souvent ce qui fait que les hommes décident de nous en bien ou en mal.

Spôsoby správania, ktoré zanedbávame ako maličkosti, sú často rozhodujúce preto, či nás ľudia posudzujú dobre alebo zle.

Málo ľúbostných pomerov sa utají: mnohé ženy sú lepšie známe podľa mena milenca ako podľa mena manžela.

Muži sú príčinou toho, že sa ženy navzájom nemajú rady.

Nepohoršujeme sa nad ľuďmi, keď vidíme, že majú tvrdé srdce, že sú nevďační, nespravodliví, nadutí, majú radi len sami seba a o druhých sa nestarajú. Sú takí. Keď sa pohoršujeme, vyzerá to, akoby sme nemohli zniesť, že kameň padá smerom dole a plameň stúpa hore.

Niekedy sa stáva, že žena zatají pred mužom lásku, ktorú voči nemu cíti; zatiaľ čo on zo svojej strany predstiera lásku, ktorú voči nej necíti.

Otrok má len jedného pána; ctižiadostivý ich má toľkých, koľkí mu môžu pomôcť pri jeho vzostupe.

Slávni ľudia aj s tými najlepšimi úmyslami potrebujú okolo seba niekoľkých darebákov; sú veci, ktoré nemôžete dať vykonať čestnému človeku.

Statočný je ten, kto nie je ani svätec, ani svätušká, kto sa uspokojí s tým, že je len čestný.

Tak, ako cítime stále väčšiu náklonnosť k ľuďom, ktorým sme urobili dobre, tak stále prudšie nenávidíme tých, ktorým sme veľmi ublížili.

Toľko zlého mi o niekom rozprávajú a ja v ňom z toho vidím tak málo, že začínam mať podozrenie, či nemá nejakú zásluhu, ktorá zahmlí zrak ostatných.

Trpieť pre neprítomnosť milovanej osoby je blaženosťou v porovnaní s tým, keď musíme žiť s niekým, koho nemilujeme.

V živote sú také situácie, v ktorých je pravdivé slovo a jednoduchosť tou najväčšou prefíkanosťou na svete. Vidíme padať ľudí z vysokého postavenia v dôsledku tých istých chýb, ktorými ho získali.

Žena, ktorá má len jedného milenca, si o sebe myslí, že nie je koketná; tá, čo ich má viac, si myslí, že je len koketná

Bojíme sa staroby, ktorú možno nikdy nedosiahneme. (O človeku)

Existujú tak strašné útrapy a tak hrozné nešťastia, že sa neodvažujeme na ne ani pomyslieť, pretože sa trasieme už pri pohľade na ne; ale ak nás postihnú, zistíme, že sme silnejší, ako sme si vedeli predstaviť; pochyťme sa za pasy s naším nešťastím a zachováme sa lepšie ako sme očakávali, (tamtiež)

Keby niektorí ľudia zomreli a iní nie, smrť by naozaj bola strašnou pohromou, (tamtiež)

Nič neosvieži krv natoľko ako hlúposť, ktorej sme sa vyhli, (tamtiež)

Si la pauvreté est la mère des crimes, le défaut d'esprit en est le père.

Ak je bieda matkou zločinov, potom je nedostatok rozumu ich otcom, (tamtiež)

Tout notre mal vient de ne pouvoir être seuls: de là le jeu, le luxe, la dissipation, le vin, les femmes, l'ignorance, la médisance, l'envie, l'oubli de soi-même et de Dieu.

Všetko naše nešťastie pochádza z toho, že nedokážeme byť sami: ono je pôvodcom hry, prepychu, rozptýlenia, vína, žien, nevzdelaností, ohovárania, závisti, zabúdania na seba samého a na Boha. (tamtiež)

Čas upevňuje priateľstvo a oslabuje lásku. (O srdci)

L'amour qui naît subitement est le plus long à guérir.

Láska, ktorá sa zrodí odrazu, sa najdlhšie lieči, (tamtiež)

La libéralité consiste moins à donner beaucoup qu'à donner à propos.

Štedrosť nespočíva v tom, že sa dáva veľa, ale v tom, že sa dáva v pravý čas. (tamtiež)

Les hommes rougissent moins de leurs crimes que de leurs faiblesses et de leur vanité.

Muži sa červenajú menej za svoje zločiny ako za svoje slabosti a za svoju márnomyseľnosť, (tamtiež)

Od nenávisťi je menší krok k priateľstvu ako od odporu, (tamtiež)

Začiatok a koniec lásky sa prejavuje v rozpakoch, keď zostaneme sami s tým druhým, (tamtiež)

Na to, aby bol človek známy a obdivovaný, muži mať veľké cnosti, alebo snáď veľké neresti. (O úsudku)

Človek, ktorý má veľa zásluh a veľa duchaplnosti a je tým známy, ani s neforemnou tvárou nie je odporný, alebo aspoň nepôsobí odporne, (tamtiež)

Kto akceptuje protiklad povestí, ktoré kolujú o udalostiach alebo osobách, často natrafí na pravú podstatu vecí. (tamtiež)

Le flatteur n'a pas assez bonne opinion de soi ni des autres.

Lichotník nemá dosť dobrú mienku o sebe, ani o druhých, (tamtiež)

Duchaplnosť nie je taká zriedkavá ako ľudia, ktorí dokážu použiť svoju duchaplnosť. (O zásluhe a hodnote)

Il s'est trouvé des filles qui avaient de la vertu, de la santé, de la ferveur et une bonne vocation, mais qui n'étaient pas assez riches pour faire dans une riche abbaye vœu de pauvreté.

Našli sa dievčatá, ktoré boli cnostné, zdravé, horlivé a ktoré cítili v sebe povolanie k rehoľnému životu, ale neboli dosť bohaté na to, aby v niektorom bohatom kláštore zložili sľub chudoby. (O niektorých zvykoch)

C'est une grande misère que de n'avoir pas assez d'esprit pour bien parler, ni assez de jugement pour se taire.

Je veľkým nešťastím, keď niekto nemá dosť duchaplnosti na to, aby dobre rozprával, ani dosť súdnosti na to, aby mlčal. (O spoločnosti a konverzácii)

ily a des gens qui parlent un moment avant que d'avoir pensé.

Niektorí prehovorí chvilku predtým ako myslia, (tamtiež)

Toute révélation d'un secret est la faute de celui qui l'a confié.

Na odhalení tajomstva má vždy vinu ten, kto ho niekomu zveril, (tamtiež)

Keď priazeň a bohatstvo opustia človeka, objavíme v ňom hlúposti nimi zakrývané, ktorých si predtým nikto nevšimol. (O bohatstve)

Na tomto svete to možno dotiahnuť niekam iba dvoma spôsobmi: vlastnou snaživosťou, alebo hlúposťou iných, (tamtiež)

Od prešibanosti je k lotrovstvu iba malý krôčik. (O dvore)

La plupart des femmes n'ont guère de principes; elles se conduisent par le cœur, et dépendent pour leurs mœurs de ceux qu'elles aiment.

Väčšina žien nemá mnoho zásad; dajú sa viesť srdcom a v ohľade mravov sú závislé od tých mužov, ktorých milujú. (O ženách)

Les femmes vont plus loin en amour que la plupart des hommes; mais les hommes l'emportent sur elles en amitié.

Ženy zájdu v láske ďalej ako väčšina mužov; ale muži ich prekonajú v priateľstve.

Les hommes et les femmes conviennent rarement sur le mérite d'une femme: leurs intérêts sont trop différents.

Muži a ženy sa zriedka zhodnú na schopnostiach určitej ženy; ich záujmy sú veľmi rozdielne.

Márnomyseľnosť alebo láska vyliečia ženy zo záhaľčivosti.

Un homme est plus fidèle au secret d'autrui qu'au sien propre; une femme, au contraire, garde mieux son secret que celui d'autrui.

Muž zachová cudzie tajomstvo lepšie ako vlastné; naproti tomu žena si chráni vlastné tajomstvo lepšie ako cudzie.

Une femme insensible est celle qui n'a pas encore vu celui qu'elle doit aimer.

Citovo chladná je taká žena, ktorá ešte neuviedla toho, ktorý je určený nato, aby ho ľúbila.

Ženy sa navzájom nemajú v láske kvôli tým prednostiam, kvôli ktorým sa páčia mužom.

- **Laclos. Pierre Ambroise François Choderlos de:**

francúzsky spisovateľ a básnik 1741 - 1803

L'homme jouit du bonheur qu'il ressentit, et la femme de celui qu'elle procure.

Muž sa teší zo šťastia, ktoré pociťuje a žena z toho, ktoré poskytuje. (Nebezpečné známosti)

La haine est toujours plus clairvoyante et plus ingénieuse que l'amitié.

Nenávisť je vždy prezieravejšia a vynaliezavejšia ako priateľstvo.

La vraisemblance rend les mensonges sans conséquence, en ôtant le désir de les vérifier.

Pravdepodobnosť zbavuje klamstvá dôsledkov tým, že odstraňuje túžbu po ich overení.

Le superflu finit par priver du nécessaire.

Prebytočné nás nakoniec pripraví o potrebné.

On peut citer de mauvais vers, quand ils sont d'un grand poète.

Možno recitovať zlé verše, keď sú od veľkého básnika

Pour les hommes l'infidélité n'est pas l'inconstance.

Pre mužov nevera nie je nestálosť.

- **La Fayette, grófká de (Marie Madelaine Pioche de la Vergne):**

francúzska prozaička 1634 - 1693

Il n'y a point de femme que le soin de sa parure n'empêche de songer à son amant.

Niet takej ženy, ktorej by starostlivosť o šperky bránila myslieť na milenca. (Kňazná de Clèves)

Les passions peuvent me conduire, mais elles ne sauraient m'aveugler.

Vášne ma môžu viesť, ale nedokázali by ma oslepiť, (tamtiež)

Quand on croit être heureux, vous savez, que cela suffit pour l'être.

Keď si myslíte, že ste šťastní, viete, že to stačí na to, aby ste boli šťastní. (Listy)

On ne peut exprimer la trouble qu'apporta la jalousie dans un cœur où l'amour ne s'était pas encore déclaré.

Nemožno vyjadriť nepokoj, ktorý vyvolala žiarlivosť v srdci, v ktorom sa láska ešte neprejavila. (Za óde)

- **La Fontaine. Jean de:**

francúzsky básnik a spisovateľ 1621 - 1695

Aucun chemin de fleurs ne conduit à la gloire.

Ku sláve nevedie cesta posypaná kvetmi. (Dvaja dobrodruhovia a talizman)

C'est double plaisir de tromper le trompeur.

Je dvojnásobným potešením oklamať podvodníka. (Kohút a lišiak)

Et chacun croit fort aisément ce qu'il craint et ce qu'il désire.

Každý veľmi ľahko uverí tomu, čoho sa bojí a po čom túži. (Vlk a Uška)

La jeunesse se flatte, et croit tout obtenir; la vieillesse est impitoyable.

Mladosť si lichotí a verí, že dosiahne všetko; staroba je neúprosná (Starý kocúr a mladá myš)

La méfiance est mère de la sûreté.

Nedôvera je matka bezpečnosti. (Kocúr a starý potkan)

La raison du plus fort est toujours la meilleure.

Dôvod silnejšieho je vždy najlepší. (Vlk a baránok)

Malí musia vždy pykať za hlúposti veľkých.

On rencontre sa destinée souvent par des chemins qu'on prend pour l'éviter.

Osud často stretne na cestách, ktoré sme zvolili nato, aby sme sa mu vyhli. (Horoskop)

Patience et longueur de temps / Font plus que force ni que rage.

Trpezlivosť a plynutie času dokážu viac ako sila alebo zúrivosť. (Lev a potkan)

A l'œuvre, on connaît l'artisan.

Podľa diela sa pozná majster. (Sršeň a muchy na mede)

Toute puissance est faible à moins que d'être unie.

Každá moc je slabá pokiaľ nie je jednotná. (Starec a jeho deti)

Ventre affamé n'a point d'oreilles.

Hladný žalúdok nemá uši. (Luniak a slávik)

Vedzte, že každý lichotník žije na účet toho, kto dá na jeho reči.

- **Lamartine. Alphonse de:**

francúzsky básnik, politik a historik 1790 - 1869

Súkromné vášne sa unavia a opotrebujú; politické vášne nikdy.

- **Lamb. Charles:**

anglický spisovateľ 1775 - 1834

My theory is to enjoy life, but the practice is against it.

Moja teória je užívať si života, ale prax je proti nej. (Listy)

A poor relation - is the most irrelevant thing in nature.

Chudobný príbuzný je najbezvýznamnejšia vec v prírode. (Eseje Elia)

You look wise. Pray correct that error.

Vyzeráte múdro. Napravte, prosím, tú chybu, (tamtiež)

The greatest pleasure I know, is to do a good action by stealth, and to have it found out by accident.

Najväčšie potešenie, ktoré poznám, je urobiť dobrý skutok ukradomky a dať ho objaviť náhodou.

- **Langland. William:**

anglický básnik cca 1330 - cca 1400

Be sparing in praise, and more so in blame.

Šetri chválou a ešte viac výčitkami. (Peter Oráč)

- **Lao-c':**

čínsky filozof, zakladateľ taoizmu cca 4. storočie pr. Kr.

Dobro v slovách vytvorí dôveru, dobro v myslení vytvorí hĺbku, dobro pri rozdávaní vytvorí lásku.

Keď Nebesá chcú zachrániť nejakého človeka, dajú mu láskavosť, aby ho chránili.

Pokoj je hybnou silou pohybu.

Mudrc tvorí, a sám nemá nič. Pracuje a neočakáva odmenu. A pretože si nikdy nežiada nič, nikdy nemôže nič stratiť.

Kto pozná druhých, je rozumný. Kto pozná samého seba, je múdry. Kto premôže druhých, je silný. Kto premôže sám seba, je hrdina

Ak sú paláce príliš trblietavé, stodoly sú veľmi prázdne.
(Kniha o ceste a cnosti)

Čím je viac zákonov, tým viac je zlodejov.

Múdry pomstí svoje krivdy dobrými skutkami.

Múdry vyzerá, že je pomalý, ale dokáže zosnovať prefikované plány.

Najväčším dobyvateľom je ten, kto vie zvíťaziť bez boja

- **La Rochefoucauld, vojvoda François de:**

francúzsky prozaik 1613 - 1680

// est aussi aisé de se tromper soi-même, sans s'en apercevoir, qu'il est difficile de tromper les autres sans qu'ils s'en aperçoivent.

Je práve také ľahké oklamať samých seba bez toho, aby sme to spozorovali, ako je ťažké oklamať druhých bez toho, aby to spozorovali oni. (Sentencie a morálne maximy - Holandské vydanie)

Niet tej pretvácky, ktorá by mohla dlho skrývať lásku tam, kde je, alebo ju predstierať tam, kde nie je.

L'esprit est toujours la dupe du cœur.

Rozum sa vždy dá oklamať srdcom.

Il y a des reproches qui louent, et des louanges qui médisent.

Sú pokarhania, ktoré chvália a sú pochvaly, ktoré ohovárajú.

La faiblesse fait commettre plus de trahisons, que le véritable dessein de trahir.

Slabosť spôsobuje viacej zrady ako skutočný úmysel zradiť.

Príroda dáva človeku schopnosť a šťastná náhoda ju uplatňuje.

La vraie éloquence consiste à dire tout ce qu'il faut, et à ne dire que ce qu'il faut.

Skutočná výrečnosť znamená povedať všetko, čo treba a nepovedať nič viac ako treba

Les biens et les maux sont plus grands dans notre imagination, qu'ils ne le sont en effet; et on n'est jamais si heureux, ni si malheureux que l'on pense.

Dobro i zlo je väčšie v našich predstavách, ako v skutočnosti. Nikdy nie sme ani tak šťastní, ani tak nešťastní, ako si to myslíme.

Nous promettons selon nos espérances, et nous tenons selon nos craintes.

Sľubujeme podľa našich očakávaní a dodržiujeme sľuby podľa našich obáv.

On est au désespoir d'être trompé par ses ennemis et trahi par ses amis; et on est souvent satisfait de l'être par soi-même.

Sme zúfalí z toho, že nás oklamú nepriatelia a zradia priatelia; a sme často spokojní, ak si to robíme sami.

On n'est jamais si ridicule par les qualités que l'on a, que par celles que l'on affecte d'avoir.

Nikdy nie sme tak smiešni pre vlastnosti, ktoré máme, ako pretie, ktoré predstierame, že máme.

Rien n'est impossible: il y a des voies qui conduisent à toutes choses; et si nous avons assez de volonté, nous aurions toujours assez de moyens.

Nič nie je nemožné: sú cesty, ktoré vedú k všetkým možným veciam a keby sme mali dostatok vôle, vždy by sme mali dosť prostriedkov.

57 on juge de l'amour par la plupart de ses effets, il ressemble plus à la haine qu'à l'amitié.

Ak posudzujeme lásku podľa väčšiny jej účinkov, viac sa podobá na nenávisť ako na priateľstvo.

Toutes vertus des hommes se perdent dans l'intérêt, comme les fleuves se perdent dans la mer.

Všetky cnosti ľudí sa strácajú v osobnom prospechu, tak ako sa rieky strácajú v mori.

// n'appartient qu'aux grands hommes d'avoir de grands défauts.

Len veľkí ľudia majú právo mať veľké chyby. (Sentencie a morálne maximy - Verzia rukopisu z Liancourt)

ily a beaucoup de femmes qui n'ont jamais eu de galanterie; mais je ne sais s'il y en a qui n'en aient jamais eu qu'une.

Je veľa žien, ktoré nikdy nemali ľúbostné dobrodružstvo; ale neviem, či je taká, ktorá by bola mala iba jedno.

L'intention de ne jamais tromper nous expose à être souvent trompés.

Úmysel nikdy neklamať nás vystavuje tomu, že sme často oklamaní.

La modestie qui semble refuser les louanges n'est en effet qu'un désir d'en avoir de plus délicates.

Skromnosť, ktorá zdanlivo odmieta pochvaly, nie je v skutočnosti nič iné, ako túžba dostať ešte vybranejšie.

La plus déliée de toutes les finesses est de savoir bien faire semblant de tomber dans les pièges que l'on nous tend; on n'est jamais si aisément trompé que quand on songe à tromper les autres.

Najjemnejšia rafinovanosť je tá, keď predstierame, že sme padli do nastraženej pasce; nikoho nemožno tak ľahko oklamať ako toho, kto zamýšľa oklamať druhých.

La ruine du prochain plaît aux amis et aux ennemis.

Skaza blízkeho sa páči priateľom i nepriateľom.

Le désir de paraître habile empêche souvent de le devenir, parce qu'on songe plus à paraître aux autres qu'à être effectivement ce qu'il faut être.

Snaharobiť dojem schopného človeka nám často bráni, aby sme sa ním stali, pretože viac myslíme na to, ako vyzeráť dobre pred druhými, ako na to, ako sa skutočne stať tým, čím treba.

Les plus sages le sont dans les choses indifférentes, mais ils ne le sont presque jamais dans leurs plus sérieuses affaires.

Ľudia sú najmúdrejší v bezvýznamných veciach, ale takmer nikdy nie v najvážnejších záležitostiach.

Nous avons tous assez de force pour supporter les maux d'autrui.

Máme všetci dosť síl nato, aby sme zniesli nešťastia druhých.

On aime mieux dire du mal de soi que de n'en point parler.

Sme radšej, keď o nás hovoria zle, ako vôbec nič.

On blâme aisément les défauts des autres, mais on s'en sert rarement à corriger les siens.

Ľahko odsudzujeme chyby druhých, ale zriedka napravujeme vlastné.

On est sage pour les autres, personne ne l'est assez pour soi-même.

Sme múdri pre druhých, ale nikto nie je dosť múdry pre seba.

On fait souvent du bien pour pouvoir faire du mal impunément.

Často robíme dobro preto, aby sme mohli bez trestu robiť zlo.

Aby sme si získali postavenie vo svete, robíme všetko možné, aby sme vyzerali tak, že sme si ho už získali.

Qui vit sans folie n'est pas si sage qu'il croit.

Kto žije bez pochybnosti, nie je taký múdry, ako si myslí.

// est du véritable amour comme de l'apparition des esprits: tout le monde en parle, mais peu de gens en ont vu.

S pravou láskou je to ako so zjavením duchov: všetci o nich rozprávajú, ale málo ľudí ich videlo.

// est impossible d'aimer une seconde fois ce qu'on a véritablement cessé d'aimer.

Je nemožné milovať po druhý raz to, čo sme naozaj prestali milovať.

Je ťažšie byť verným milenke, keď sme s ňou šťastní, ako vtedy, keď s nami zaobchádza zle.

Il n'y a point d'accidents si malheureux dont les habiles gens ne tirent quelque avantage, ni de si heureux que les imprudents ne puissent tourner à leur préjudice.

Neexistujú také nešťastné náhody, z ktorých by šikovní ľudia nedokázali získať nejakú výhodu, ani také šťastné náhody, ktoré by nerozumní nedokázali zvrátiť na svoju škodu.

Il n'y a que d'une sorte d'amour, mais il y en a mille différentes copies.

Existuje iba jeden druh lásky, ale má tisíce rozličných kópií.

ily a dans la jalousie plus d'amour-propre que d'amour.

V žiarlivosti je viac samofúbsti ako lásky.

ily a de certaines larmes qui nous trompent souvent nous-mêmes, après avoir trompé les autres.

Sú slzy, ktoré často oklamú aj nás samých potom, čo oklamali druhých.

ily a des folies qui se prennent comme les maladies contagieuses.

Sú bláznovstvá, ktoré sa prenášajú ako nákazlivé choroby.

ily a des gens dégoûtants avec du mérite, et d'autres qui plaisent avec des défauts.

Sú neobľúbení ľudia, ktorí majú schopnosti a sú iní, ktorí sa páčia i s chybami.

Sú ľudia, ktorí by sa neboli nikdy zamilovali, keby neboli počuli rozprávať o láske.

ily a des méchants qui seraient moins dangereux s'ils n'avaient aucune bonté.

Sú zlí ľudia, ktorí by boli menej nebezpeční, keby nemali vôbec žiadne dobré vlastnosti.

Je viacero liekov, ktoré liečia lásku, ale neexistuje žiadny, ktorý by bol úplne spoľahlivý.

L'absence diminue les médiocres passions, et augmente les grandes, comme le vent éteint les bougies, et allume le feu.

Neprítomnosť zmierňuje slabé vášne a posilňuje veľké, tak ako vietor zhasí sviece, ale rozdúcha oheň.

L'amour de la justice n'est, en la plupart des hommes, que la crainte de souffrir l'injustice.

Láska k spravodlivosti nie je u väčšiny ľudí nič iné ako strach z toho, že sa im stane krivda

L'amour, aussi bien que le feu, ne peut subsister sans un mouvement continuel, et il cesse de vivre dès qu'il cesse d'espérer ou de craindre.

Láska, podobne ako oheň, nemôže pretrvať bez neustáleho pohybu a zahynie, len čo prestane dúfať, alebo sa obávať.

L'envie est détruite par la véritable amitié, et la coquetterie par le véritable amour.

Závisť sa odstráni skutočným priateľstvom a koketnosť skutočnou láskou.

L'intérêt met en œuvre toutes sortes de vertus et de vices.

Osobný prospech dá do pohybu všetky možné cnosti a neresti.

L'intérêt parle toutes sortes de langues, et jou toutes sortes de personnages, même celui de désintéressé.

Osobný prospech rozpráva všetkými možnými jazykmi a berie na seba všetky možné podoby, dokonca aj podobu nezištnosti.

La flatterie est une fausse monnaie, qui n'a de cours que par notre vanité.

Pochlebovanie je falošný peniaz, ktorý má hodnotu len vďaka našej márnomyseľnosti.

La fortune fait paraître nos vertus et nos vices, comme la lumière fait paraître les objets.

Šťastie osudu dá vyniknúť našim cnostiam a našim nerestiam tak, ako svetlo dá vyniknúť predmetom.

La fortune nous corrige de plusieurs défauts que la raison ne saurait corriger.

Šťastie napraviť viac našich chýb, ako by ich dokázal napraviť rozum.

La grâce de la nouveauté est à l'amour ce que la fleur est sur les fruits: elle y donne un lustre qui s'efface aisément, et qui ne revient jamais.

Pôvab novosti v láske je ako peľ na ovocí: dodáva mu lesk, ktorý sa ľahko zotrie a nikdy sa nevráti.

Assez de gens méprisent le bien, mais peu savent le donner.

Dost ľudí pohŕda majetkom, ale iba málo z nich vie, ako ho rozdávať.

C'est presque toujours la faute de celui qui aime de ne pas connaître quand on cesse de l'aimer.

Je takmer vždy chybou toho, kto miluje, že nepozná, kedy prestal byť milovaný.

C'est une grande folie de vouloir être sage tout seul.

Je veľkým bláznovstvom chcieť, aby sme boli múdri úplne sami.

Ce qui fait que les amants et les maîtresses ne s'ennuient point d'être ensemble, c'est qu'ils parlent toujours d'eux-mêmes.

Milenec s milenkou sa preto vôbec nenudia, keď sú spolu, lebo sa stále rozprávajú o sebe.

Ce qui paraît générosité n'est souvent qu'une ambition déguisée, qui méprise de petits intérêts, pour aller à de plus grands.

To, čo vyzerá ako veľkodušnosť, často nie je nič iného ako skrytá ctižiadostivosť, ktorá pohŕda malým osobným prospechom, pretože ide za väčším.

Dans les premières passions, les femmes aiment l'amant; et dans les autres, elles aiment l'amour.

Ženy, keď sa zamilujú po prvý raz, milujú milenca a v ostatných prípadoch milujú lásku.

En amour, celui qui est guéri le premier est toujours le mieux guéri.

Kto sa z lásky uzdraví prvý, ten vždy vyzdravel najlepšie.

La jalousie naît toujours avec l'amour, mais elle ne meurt pas toujours avec lui.

Žiarlivosť sa vždy zrodí spolu s láskou, ale nie vždy zomiera spolu s ňou.

Žiarlivosť sa živí pochybnosťami a buď sa zmení na zúrivosť, alebo sa skončí, len čo sa pochybnosť zmení na istotu.

La plupart des honnêtes femmes sont des trésors cachés, qui ne sont en sûreté que parce qu'on ne les cherche pas.

Väčšina počestných žien je ako skrytý poklad, ktorý je v bezpečí len preto, že ho nehľadajú.

Väčšina mladých si myslí, že sú prirodzení, zatiaľ čo sú len nevychovaní a hrubí.

La politesse d'esprit consiste à penser des choses honnêtes et délicates.

Zdvorilosť ducha spočíva v tom, že myslíme na slušné a jemné veci.

La vanité, la honte, et surtout le tempérament, font souvent la valeur des hommes et la vertu des femmes.

Márnomyseľnosť, ostýchavosť a predovšetkým temperament tvoria často hodnotu mužov a počestnosť žien.

La vivacité qui augmente en vieillissant ne va pas loin de la folie.
Zápal, ktorý narastá spolu so starnutím, nie je ďaleko od šialenstva.

Le ridicule déshonore plus que le déshonneur.

To, čo je smiešne, robí väčšiu hanbu ako zneuctenie.

Les personnes faibles ne peuvent être sincères.

Slabí ľudia nemôžu byť úprimní.

Les occasions nous font connaître aux autres, et encore plus à nous-mêmes.

Príležitosti nás ukážu druhým a ešte viac nám samým.

Les vieillards aiment à donner de bons préceptes, pour se consoler de n'être plus en état de donner de mauvais exemples.

Starci radi dávajú dobré ponaučenia, aby sa utešili za to, že už nemôžu dávať zlý príklad.

Louer les princes des vertus qu'ils n'ont pas, c'est leur dire impunément des injures.

Chváliť vládcov za cnosti, ktoré nemajú, znamená beztrešne im povedať urážky.

Nous aimons toujours ceux qui nous admirent, et nous n'aimons pas toujours ceux que nous admirons.

Vždy máme radi tých, ktorí nás obdivujú, ale nie vždy máme radi tých, ktorých obdivujeme.

Nous n'avons pas assez de force pour suivre notre raison.

Nemáme dosť síl nato, aby sme sa riadili naším rozumom.

Nous ne louons d'ordinaire de bon cœur que ceux qui nous admirent.

Obyčajne pochválime od srdca len tých, ktorých obdivujeme.

Nous pardonnons aisément à nos amis les défauts qui ne nous regardent pas.

Lahko odpustíme našim priateľom chyby, ktoré sa nás netýkajú.

Nous pardonnons souvent à ceux qui nous ennuiant, mais nous ne pouvons pardonner à ceux que nous ennuyons.

Často odpúšťame tým, ktorí nás nudia, ale nemôžeme odpustiť tým, ktorých nudíme my.

Les passions sont les seuls orateurs qui persuadent toujours: elles sont comme un art dans la nature, dont les règles sont infallibles. Par elles l'homme le plus simple persuade mieux, que ne fait le plus habile avec toutes les fleurs de l'éloquence.

Vášne sú jediným rečníkom, ktorý vždy presvedčí: sú ako dar prírody, ktorej pravidlá sú neomylné. Vďaka nim aj najjednoduchší človek presvedčí lepšie ako ten najschopnejší so všetkou svojou kvetnatou výrečnosťou.

Nous sommes si accoutumés à nous déguiser aux autres, qu'enfin nous nous déguisons à nous-mêmes.

Tak sme si zvykli preobliekať sa za druhých, že sa nakoniec preoblečieme za seba samých.

On n'aurait guère de plaisir si on ne se flattait jamais.

Nemali by sme žiadnu radosť, keby sme si nikdy nelichotili.

On ne donne rien si libéralement que ses conseils.

Nič nedávame tak ochotne ako rady.

Často prechádzame od lásky ku ctižiadosti, ale nikdy sa nevraciame od ctižiadosti k láske.

On peut être plus fin qu'un autre, mais non pas plus fin que tous les autres.

Môžeme byť chytrejší ako niekto druhý, ale nie chytrejší ako všetci ostatní.

On s'ennuie presque toujours avec les gens avec qui il n'est pas permis de s'ennuyer.

Takmer vždy sa nudíme s ľuďmi, s ktorými nie je dovolené sa nudiť.

Peu de gens sont assez sages pour préférer le blâme qui leur est utile à la louange qui les trahit.

Málo ľudí má dosť rozumu na to, aby dali prednosť výčitke, ktorá im je užitočná, pred chválou, ktorá ich zradí.

Rien n'empêche tant d'être naturel que l'envie de le paraître.

Nič natoľko nebráni tomu, aby sme boli prirodzení ako snaha tak vyzeráť.

Tout le monde se plaint de sa mémoire, et personne ne se plaint de son jugement.

Každý sa sťažuje na zlú pamäť, ale nikto sa nesťažuje na zlý úsudok.

Un honnête homme peut être amoureux comme un fou, mais pas comme un sot.

Poriadny človek môže byť zaľúbený ako blázon, ale nie ako hlupák.

// est quelquefois agréable à un mari d'avoir une femme jalouse: il entend toujours parler de ce qu'il aime.

Niekedy je pre manžela príjemné, ak má žiarlivú ženu: stále počuje rozprávať o tej, ktorú miluje. (Posmrtné vydané maximy)

Le pouvoir que les personnes que nous aimons ont sur nous est presque toujours plus grand que celui que nous y avons nous-mêmes.

Moc, ktorú nad nami majú ľudia, ktorých milujeme, je takmer vždy väčšia ako tá, ktorú máme my sami. (tamtiež)

Une honnête femme est un trésor caché: celui qui l'a trouvé fait fort bien de ne s'en pas vanter.

Počestná žena je skrytý poklad: ten, kto ho nájde, urobí veľmi dobre, ak sa tým nechvastá. (tamtiež)

Nádhera pohrebov sa viac týka márnomyseľnosti živých ako pocty pre mŕtvych. (Vyradené maximy)

Najprimeranejšie porovnanie, ktoré možno urobiť o láske, je porovnať ju s horúčkou: nemáme moc ani nad jednou, ani nad druhou, či už čo do prudkosti alebo čo do trvania, (tamtiež)

La sobriété est l'amour de la santé, ou l'impuissance de manger beaucoup.

Striedmosť je láska ku zdraviu, alebo neschopnosť veľa jesť. (tamtiež)

N'aimer guère en amour est un moyen assuré pour être aimé.

Nemilovať vôbec je v láske ten najistejší prostriedok nato, aby sme boli milovaní, (tamtiež)

Nous n'avouons jamais nos défauts que par vanité.

Svoje chyby priznáme vždy len z márnomyseľnosti. (tamtiež)

- **Lasker-Schulerová. Else:**

nemecká poetka 1876 -1945

Vernosť sa prejaví hlavne v dvoch sklamaných priateľoch.

- **Laube. Heinrich:**

nemecký publicista, dramatik a prozaik 1806 -1884

Die Stimmung ist allés im menschlichen Leben. Sie macht aus Steinen Gold und macht aus Gold Steine.

Nálada je v ľudskom živote všetkým. Urobí z kameňov zlato a zo zlata kamene.

- **Lautréamont, gróf de (Isidore Ducasse):**

francúzsky básnik 1846 -1870

L'homme se vante sans cesse, et pour des minuties.

Človek sa neprestajne chváli, a to malichernosťami. (Maldororove spevy)

Le dout est un hommage rendu à l'espoir.

Pochybnosť je pocta vzdávaná nádeji.

Le meilleur moyen de persuader consiste à ne pas persuader.

Najlepší spôsob na presvedčovanie je nepresvedčať.

Les hommes qui ont pris la résolution de détester leurs semblables ignorent qu'il faut commencer par se détester soi-même.

Ľudia, ktorí sa rozhodli pohŕdať svojimi blíznymi nevedia, že majú s pohŕdaním začať u seba.

- **Lawrence. David Herbert:**

anglický spisovateľ a básnik 1885 -1930

It's bad taste to be wise ail the time, like being at a perpétuai funeral.

Je nechutné byť stále múdrom, je to ako byť na ustavičnom pohrebe. (Sirôtky)

Sex je jediná vec, kde nemôžete naozaj podvádzať a je stredobodom najhoršieho možného podvádžania, citového podvádžania. (A propos: Milenec pani Chatterleyovej)

To the Puritán ail things are impure, as somebody says.

Puritánovi sú všetky veci nečisté, ako ktosi hovorí. (Etruské miesta) *

- **Lqxnness. Halldor Kilian (Halldór Gudbjónsson):**

islandský prozaik, Nobelova cena 1955,1902 -

Dejiny sa opakujú a za každým to stojí viac.

Ten, kto sa vždy pýta len na účel vecí, nikdy neobjaví krásu.

- **Lec. Stanisław Jerzy:**

poľský básnik a autor aforizmov 1909 -1966

A keď si pomyslíme, že na ohni, ktorý Prométeus ukradol bohom, upálili Giordana Bruna! (Neučesané myšlienky)

Aj kaluže si často vytvárajú zdanie hĺbky.

Aj keď ti zavrú ústa, otázka zostane otvorená.

Aké búrlivé je more ľahostajnosti!

Aké ťažké je vyvolať ozvenu v prázdnych hlavách!

Bez znalosti cudzieho jazyka nikdy neporozumieš
cudzincovmu mlčaniu.
Často vedie chyba vo výpočte ku správne výsledku.
Čert nespí. Aspoň nie s hocikým.
Človek: vedľajší produkt lásky.
Človek má ešte jednu prednosť pred strojom. Dokáže sám
seba predať.
Fakt je vždy nahý, aj keď je oblečený podľa najnovšej
módy.
Francúzska revolúcia ukázala, že sú porazení tí, čo
stratia hlavu.
Hlúposť často núti ľudí k veľkému zamysleniu.
Hlúposti jednej epochy sú pre vedu nasledujúcej epochy
práve tak dôležité ako jej múdrosť.
Ináč vonia seno koňom a ináč milencom.
Je to pokrok, ak ľudozrút používa nôž a vidličku?
Jeho hlava je tak naplnená učenosťou, že vlastné
myšlienky tam už vôbec nemajú miesto.
Každé storočie má svoj stredovek.
Keby umenie konverzovať bolo u nás vo väčšej úcte,
demografický prírastok by bol menší.
Keď rozbíjate sochy, ponechajte podstavce - ešte sa budú
hodiť.
Keď sa mýtus stretne s mýtom, zrážka je veľmi reálna.
Koľko slávikov musí zožrať šelma, aby mohla sama
spievať?
Len ten, kto má zdravý ľudský rozum, sa zblázni.
Ľudská priamosť nie je vždy tou najkratšou cestou k cieľu.
Mal čisté svedomie. Nikdy nepoužívané.
Medzi slepými aj jednooký oslepne.
Na hrobe nepriateľa omamné voňajú kvety.
Na počiatku bolo slovo. Potom prišla fráza.
Nebuďte krutí: neosladzujte život masochistom!

Nato, aby sme došli k prameňom, treba plávať proti
prúdu.
Nesmrtelný spisovateľ zomrie vo svojich epigónoch.
Nesúhlasím s matematikou. Podľa mňa je súčet núl
nebezpečné číslo.
Nevolajte o pomoc v noci. Môžete zobudiť susedov.
Okamih, v ktorom zistíme nedostatok vlastného talentu,
je zábleskom génia.
Pred skutočnosťou možno zavrieť oči, ale nie pred
spomienkou.
Príslovia si protirečia A to je práve ľudová múdrosť.
Prvou podmienkou nesmrteľnosti je smrť.
Rozdávanie nespravodlivosti je vždy v správnych rukách.
Skutočný nepriateľ ťa nikdy neopustí.
Stavajte mosty medzi ľuďmi. Samozrejme, zdvíhacie.
Styk s trpaslíkmi zakrivuje chrbticu.
Tí, čo plávajú proti prúdu, nesmú očakávať, že zmení svoj
smer.
Tlští žijú kratšie. Ale jedia dlhšie.
V našej krajine disponujeme bohatou zásobou energie:
drzosťou hlupákov.
Všetko je v rukách človeka. Umývajme si často ruky!
Vždy sa nájdu Eskimáci ochotní diktovať normy na to,
ako sa majú obliekať obyvatelia Konga počas horúčav.
Za každým rohom čakajú nové smery.
Za vinu otcov sú často vyznamenaní až ich synovia
Ženy sú sadistické - trápia nás zármutkom, ktorý im
spôsobujeme.
Ktovie, čo všetko mohol objaviť Kolumbus, keby mu
nebola prišla do cesty Amerika. (Ďalšie neučesané
myšlienky)
Mám také myšlienky, ktoré ani sám sebe nepriznám. Ale
tie aj tak poznáte, (tamtiež)
Naše dni sú spočítané. Štatistici sú usilovní, (tamtiež)

- **Le Corbusier (Charles Edouard Jeanneret):**

francúzsko-švajčiarsky architekt a teoretik 1887 - 1965

Dom je stroj na bývanie. (Smerom k architektúre)

- **Ledru-Rollin. Alexandre Auguste:**

francúzsky politik 1807 - 1874

Eh! je suis leur chef, U fallai bien les suivre.

Nuž, som ich šéf, mal by som naozaj ísť za nimi.

- **Leibniz. Gottfried Wilhelm:**

nemecký filozof, matematik, vedec a diplomat 1646 - 1716

Die Gerechtigkeit ist nichts anders als die Nächstenliebe des Weisen.

Spravodlivosť nie je nič iné ako láska múdreho človeka k blížnemu.

Eadem sunt quorum unum potest substitui alteri salva veritate.

Dve veci sú totožné, ak jednu možno nahradiť druhou bez ovplyvnenia pravdy. (Tabuľka definícií)

Nihil est sine ratione.

Nič nie je bez dôvodu. (Štúdie fyziky a povahy telies)

Wer die ungeheure Bedeutung der Religion unterschätzt, arbeitet trotz aller Aufklärung nur dem Aberglauben in die Hände.

Ten, kto podceňuje ohromný význam náboženstva, napriek všetkému osvietenstvu nahráva iba povere.

- **Lenclos. Ninon de (Anne Lenclos):**

francúzska kurtizána 1620 - 1705

En amour on plaît plutôt par d'agréables défauts que par des qualités essentielles.

V láske sa páčime skôr kvôli príjemným chybám ako kvôli podstatne dôležitým vlastnostiam. (Listy)

// est plus difficile de bien faire l'amour que de bien faire la guerre.

Je ťažšie dobre milovať, ako dobre viesť vojnu, (tamtiež)

La Jalousie éteint l'amour comme les cendres éteignent le feu.

Žiarlivosť zahasí lásku tak, ako popol zahasí oheň.

La vieillesse est l'enfer des femmes.

Staroba je peklom žien.

Les hommes manquent plus de conquêtes par leur maladresse que par la vertu des femmes.

Muži utrpia viac neúspechov pri získavaní ženských sŕdc v dôsledku svojej nešikovnosti ako v dôsledku cnosti žien.

- **Lenin. Vladimír Iljič (Vladimír Iljič Urjanov):**

ruský revolucionár, filozof a politik, zakladateľ KSSZ a Sovietskeho zväzu 1870 - 1924

Imperializmus je monopolistické štádium kapitalizmu. (Imperializmus ako posledné štádium kapitalizmu)

Komunizmus je sovietska moc plus elektrifikácia celej krajiny. (Správa VIII. zjazdu VKS(b))

Je pravda, že sloboda je vzácna - tak vzácna, že sa musí dávať na prídel. (Pripisovaný výrok)

- **Lennon. John:**

anglický spevák, člen skupiny "Beatles" 1940 - 1980

Will the people in the cheaper seats clap your hands? AU the rest of you, if you'll just rattle your jewellery.

Prosíme ľudí na lacnejších miestach, aby zatlieskali. Všetci ostatní iba zaštrkajte šperkami. (Vystúpenie v Royal Variety, 4. 11. 1963)

- **Leone. Sergio:**

taliansky filmový režisér 1929 - 1989

Odvaha nie je nič iného ako strach, ktorý neprejavíme.

- **Leopardi, gróf Giacomo:**

taliansky romantický básnik 1798 - 1837

Ak nás náhodou pochvália za vlastnosti, ktorými sme predtým opovrhovali, okamžite narastie naša úcta k týmto vlastnostiam. (Myšlienky)

Človek je takmer vždy taký zlý, ako si to vyžadujú jeho potreby, (tamtiež)

Najistejší spôsob ako skryť pred druhými hranice našich vedomostí je nikdy neísť za ich hranice, (tamtiež)

V každej povahe, aj v tej najneprívetivejšej, existuje určitá vlastnosť vyvažujúca ostatné nedostatky, ktorá ak sa prejaví, poteší viac ako akékoľvek predstierané cnosti, (tamtiež)

// mezzo più efficace di ottenere fama è quello di far credere al mondo di esser già famoso.

Najúčinnejší prostriedok na dosiahnutie slávy je presvedčiť svet, že sme už slávni.

La pazienza è la più eroica delle virtù giusto perché non ha nessuna apparenza d'eroico.

Trpezlivosť je najhrdinskejšia z cností, práve preto, že vôbec nevyzerá na hrdinstvo.

Le persone non sono ridicole se non quando vogliono parere o essere ciò che non sono.

Ludia nie sú smiešni, pokiaľ nechcú vyzeráť, alebo byť tým, čím nie sú.

- **Lermontov. Michail Jurievič:**

ruský básnik, dramatik a prozaik 1814 - 1841

Z dvoch blízkych priateľov jeden je vždy otrokom druhého. (Hrdina našich čias)

- **Lessina. Gotthold Ephraim:**

nemecký dramatik, básnik, umelecký teoretik 1729 - 1781

Beide schaden sich selbst: der zuviel verspricht und der zuviel erwartet.

Obaja škodia sami sebe: ten, kto príliš veľa sľubuje, aj ten, kto príliš veľa očakáva

Das begründetste Vorurteil wiegt auf der Waage der Gerechtigkeit sovie als nichts.

Aj ten najopodstatnenejší predsudok nič nezaváži na váhach spravodlivosti. (Emilia Galotti)

Jediná vďačná myšlienka vyslaná k nebesám je tá najdokonalejšia modlitba (Mina von Barnhelm)

Man wird des Guten und auch des Besten, wenn es alltäglich zu sein beginnt, sobald satt.

Človek sa čoskoro nasýti dobrého a aj toho najlepšieho, ak to začne byť všedným.

Vorurteile und eine unglückliche Liebe sind zwei Stücke, deren eins schon hinreicht, einen Mann zu etwas ganz anderem machen, als er ist.

Predsudky a nešťastná láska sú dve veci, z ktorých už jedna stačí na to, aby sa z človeka stal niekto úplne iný, ako je. (Voľnomyšlienár)

- **Leszczynska. Marie:**

francúzska kráľovná, manželka Ľudovíta XV. 1703 - 1768

La miséricorde est la justice des reines.

Milosrdenstvo je spravodlivosťou kráľovien.

- **Levis, vojvoda François-Gaston de:**

francúzsky vojvodca, maršal 1727 - 1787

Le temps est comme l'argent, n'en perdez pas et vous en aurez assez.

Čas je ako peniaze, neutrácajte ho a budete ho mať dosť. (Maximy a ponaučenia)

L'ennui est une maladie dont le travail est le remède.

Nuda je choroba, ktorá sa lieči prácou, (tamtiež)

De tous le sentiments le plus difficile à feindre c'est la fierté.

Zo všetkých citov je najťažšie predstierať hrdosť.

(Maximy a úvahy o rôznych témach)

// est encore plus facile de juger de l'esprit d'un homme par ses questions que par ses réponses.

Je ešte ľahšie posúdiť rozum človeka podľa otázok ako podľa odpovedí, (tamtiež)

La critique est un impôt que l'envie perçoit sur le mérite.

Kritika je daň, ktorú závisť vyberá od zásluhy, (tamtiež)

Tout ce que les femmes peuvent raisonnablement promettre, c'est de ne pas chercher les occasions.

Ženy môžu reálne sľúbiť len to, že nebudú vyhľadávať príležitosti, (tamtiež)

Gouverner, c'est choisir.

Vládnúť znamená vyberať si. (Politické maximy)

La faveur a cela de commun avec l'amour, que si elle n'augmente pas, elle décroît.

Priazeň má s láskou spoločné to, že ak nenarastá, ubúda

Noblesse oblige.

Urodzenosť zaväzuje. (Maximy a úvahy)

- **Lewis. Clivé Staples:**

anglický učenec a spisovateľ 1898 - 1963

Courage is not simply one of the virtues but the form of every virtue at the testing point.

Odvaha nie je iba jedna z cností, ale forma každej cnosti v okamihu skúšky.

- **Lewis. Harry Sinclair:**

americký spisovateľ. Nobelova cena 1930, 1885 - 1951

Väčšina nadácií bohatých ľudí je prejavom účinnej ľútosti.

- **Lewis. Wyndham:**

anglický maliar a teoretik umenia 1884 - 1957

The English certainly and fiercely pride themselves in never praising themselves.

Angličania sú rozhodne a vystatovačne pyšní na to, že sa nikdy sami nechváli a.

- **Lichtenberg. Georg Christoph:**

nemecký satirik a umelecký kritik 1742 - 1799

Človek má rád spoločnosť, hoci je to len malá zapálená svieca.

Eine goldene Regel: Man muß die Menschen nicht nach ihren Meinungen beurteilen, sondern was die Meinungen aus ihnen machen.

Zlaté pravidlo: Neslobodno posudzovať ľudí podľa ich názorov, ale podľa toho, čo z nich tieto názory urobili.

Keď kniha narazí na hlavu a zaduní to, je to vždy v knihe?

Láska je slepá, ale manželstvo jej vráti zrak.

Ľudia, ktorí nemali žiadnu duševnú potravu desiatky rokov, okrem pár omrvínok z novín, sa vyskytujú aj medzi profesormi. Nie sú vôbec zriedkaví.

Mladým ľuďom netreba odporúčať knihy, ktoré si majú prečítať, ale treba ich chváliť pred nimi. Potom si ich nájdú sami.

Niž nevedie lepšie k spokojnosti mysle ako to, keď nemáme vôbec žiadne názory.

Niektoré skutky sa označujú za zlomyseľné preto, lebo ich vykonajú škaredí ľudia.

Robiť presný opak je tiež určitá forma napodobňovania.

Sotva existuje čudnejší tovar na svete, ako sú knihy.

Tlačia ich ľudia, ktorí im nerozumejú. Predávajú ich ľudia, ktorí im nerozumejú. Kupujú ich, kritizujú a čítajú ľudia, ktorí im nerozumejú a teraz ich dokonca píšú ľudia, ktorí im nerozumejú.

Wer weniger hat, als er begehrt, muß wissen, daß er mehr hat, als er wert ist.

Kto má menej, ako si žiada, musí vedieť, že má viac, ako si zaslúži.

Dcéry dedinčanov chodia s bosými nohami a dámy s odhalenou hrudou. (Postrehy a myšlienky)

Eutujem! - zvolal istý Talian, - že nie je hriechom piť vodu: aká by bola chutná! (tamtiež)

Mýliť sa je ľudské, už aj preto, že zvieratá sa mýlia málo, alebo vôbec nie, aspoň nie tie inteligentnejšie z nich. (tamtiež)

Nemal chuť na nič, ale zjedol všetko, (tamtiež)

Skôr ako začneme obviňovať, treba zistiť, či sa nemôžeme ospravedlniť, (tamtiež)

Odhaľovať malé chyby bolo vždy schopnosťou hláv, ktoré sú nad priemerom len o kúsok, alebo vôbec o nič. Veľmi schopní ľudia mlčia, alebo povedia niečo o súhrne vecí; ľudia nadaní veľkým duchom tvoria a nekritizujú, (tamtiež)

Das Gefühl für Gesundheit erwirbt man sich nur durch Krankheit.

Zmysel pre zdravie získame len chorobou.

Daß in den Kirchen gepredigt wird, macht deswegen die Blitzableiter aufhören nicht unnötig.

Preto, že sa v kostoloch káže, nie sú ešte hromozvody na nich nepotrebné.

Bei jedem Streit ziehe die Versöhnung selbst dem leichtesten Siege vor.

Pri každom spore dávaj prednosť zmiereniu aj pred tým najľahším víťazstvom.

Der gerade Weg ist der kürzeste; aber es dauert meist am längsten, bis man auf ihm zum Ziele gelangt.

Priama cesta je najkratšia; ale obyčajne trvá najdlhšie, kým po nej dôjdeme do cieľa.

Der Mensch ist verloren, der sich früh für ein Genie hält.

Človek, ktorý sa príliš skoro považuje za génia, je stratený.

Der Charakter eines Menschen läßt sich aus nichts so sicher erkennen, als aus einem Scherz, den man übelnimmt.

Charakter človeka sa nedá z ničoho spoznať s takou určitosťou, ako z vtipu, ktorý sa ho dotkne.

Ein Starker weiß mit seiner Kraft hauszuhalten, nur der Schwache will über seine Kraft hinaus wirken.

Silný vie hospodáriť so svojou silou, iba slabý chce prepínať svoje sily.

Ein Unverschämter kann bescheiden aussehen, wenn er will, aber kein Bescheidener unverschämt.

Bezočivý môže vyzeráť skromne, ak chce, ale žiadny skromný človek nemôže vyzeráť bezočivo.

Ist es nicht sonderbar, daß die Menschen so gerne für die Religion fechten und so ungern nach ihren Vorschriften leben?

Nie je zvláštne, že ľudia tak radi bojujú za náboženstvo a tak neradi žijú podľa jeho predpisov?

Je mnoho ľudí, ktorí čítajú, aby nemuseli myslieť.

Um anderer Leute Fehler zu sehen, verwandeln manche Menschen ihre Augen in Mikroskope.

Na to, aby videli chyby druhých, zmenia si mnohí ľudia oči na mikroskopy.

Wenn die Menschen plötzlich tugendhaft würden, so müßten viele Tausende verhungern.

Keby sa ľudia odrazu stali počestnými, museli by tisíce ľudí zomrieť hladom.

- **Lie. Trygve Halvdan:**

nórsky politik, prvý generálny tajomník OSN (1946 - 1952) 1896 - 1968

Osud sveta závisí v prvom rade od štátnikov, v druhom od tlmočníkov.

- **Liebermann. Max:**

nemecký maliar a grafik 1847 - 1935

Kunst kommt von Können.

Umenie pochádza zo schopnosti.

- **Liebia. barón Justus von:**

nemecký chemik 1803 - 1873

Die Wissenschaft fängt eigentlich erst an, interessant zu werden, wo sie aufhört.

Veda vlastne začína byť zaujímavá až tam, kde sa končí.

- **Ligne, knieža Charles-Joseph de:**

belgický politik a spisovateľ 1735 - 1814

Žiarliť na niekoho znamená vymenovať vlastného nástupcu. (Anekdoty a portréty)

Je ťažké byť prívetivým celý deň. (tamtiež)

Vo vojne, v politike a v láske, ak sa nevystihne pravý okamih, už sa nikdy nenájde, (tamtiež)

ily a deux espèces de sots: ceux qui ne doutent de rien et ceux qui doutent de tout.

Sú dva druhy hlupákov: tí, čo nepochybujú o ničom a tí, čo pochybujú o všetkom. (Moje potknutia)

J'aime les gens distraits; c'est une marque qu'ils ont des idées et qu'ils sont bons: car les méchants et les sots ont toujours de la présence d'esprit.

Mám rád roztržitých ľudí; znamená to, že majú nápady a že sú dobrí. Pretože zlomyseľníci a hlupáci si vždy zachovávajú duchapritomnosť, (tamtiež)

Jediný spôsob ako čítať knihu aforizmov bez toho, aby ste sa nudili je ten, že ju otvoríte na náhodnom mieste a keď nájdete niečo, čo vás zaujme, zavriete knihu a uvažujete, (tamtiež)

Možno počúvať druhých takým spôsobom, že to má väčšiu cenu ako to najkrajšie, čo dokážeme povedať.

- **Lincoln. Abraham:**

americký štátnik, 16. prezident USA (1861 - 1865) 1809-1865

You may fool all the people some of the time; you can even fool some of the people all the time; but you can't fool all of the people all the time.

Môžete oklamať všetkých ľudí na nejaký čas, niektorých ľudí dokonca môžete klamať stále, ale všetkých ľudí nemôžete stále klamať. (Prejav 8. septembra 1858)

Common-looking people are the best in the world: that is the reason the Lord makes so many of them.

Obyčajne vyzerajúci ľudia sú tí najlepší na svete. To je dôvod, prečo ich Pán tvorí tak mnohých.

Niektdeň za dňom trpezlivo pozoruje svoju hrušku, či už dozrieva. Keby sa pokúsil násilím ovplyvniť tento proces, zničil by ovocie i strom. Ale keď trpezlivo čaká, spadnú mu do náručia zrelé plody.

/ claim not to have controlled events, but confess plainly that events have controled me.

Netvrdím, že som mal pod kontrolou udalosti, ale otvorene priznávam, že udalosti mali pod kontrolou mňa. (List A. G. Hodgesovi, 4. 4. 1864)

Ak chceš spoznať charakter človeka, daj mu moc.

Takt je schopnosť predstavovať druhých v takom svetle, v akom sa sami radi vidia.

- **Linklater. Eric Robert Russel:**

škótsky románopisec, dramatik a historik 1899 - 1974

'There won't be any revolution in America,' said Isadore. Nikitin agreed. 'The people are all too clean. They spend all their time changing their shirts and washing themselves. You can't feel fierce and revolutionary in a bathroom.'

"V Amerike nebude revolúcia", povedala Izadora. Nikitin súhlasil. "Ľudia sú tu príliš čistotní. Všetok čas trávia tým, že striedajú košeľe a umývajú sa. V kúpeľni nemôžeš mať pocit, že si nefúťostný revolucionár." (Juan v Amerike)

- **Lipmann. Walter:**

americký novinár 1889 - 1974

// is perfectly true that the government is best which governs least.

It is equally true that the government is best which provides most.

Je pravda, že najlepšia je tá vláda, ktorá vládne najmenej. A je rovnako pravda, že najlepšia je tá vláda, ktorá dáva najviac.

- **Liszt. Ferenc:**

maďarský klavirista a skladateľ 1811 - 1886

Ha az ember nem bátor, még óvatos sem lehet eléggé.

Ak človek nie je smelý, nemôže byť ani dosť opatrný. (List Alexandrovi Károlyimu)

- **Lloyd George. David:**

britský politik veľského pôvodu, predseda vlády (1916 - 1922), 1863 - 1945

Hladujúcich nemožno nakŕmiť štatistikami. (Prejav, 1904)

Don't be afraid to take a big step. You can't cross a chasm in two small jumps.

Nebojte sa urobiť veľký krok. Priepasť nemôžete preskočiť dvoma malými skokmi.

- **Locke. John:**

anglický empirický filozof 1632 - 1704

// is one thing to show a man that he is in error, and another to put him in possession of truth.

Je iné ukázať niekomu, že sa mýli a zase iné je priviesť ho k pravde. (Esej o ľudskom rozume)

New opinions are always suspected, and usually opposed, without any other reason but because they are not already common.

Nové myšlienky sú vždy podozrivé a obyčajne sú odmietané len z toho dôvodu, že ešte nie sú všeobecne rozšírené, (tamtiež)

The end of law is, not to abolish or restrain, but to preserve and enlarge freedom.

Účelom zákona nie je zrušiť, alebo obmedziť slobodu, ale zachovať a rozšíriť ju. (Druhé pojednanie o občianskej vláde)

Princípy nie sú vrodené, pretože sú málo užitočné a sú neisté.

- **Lodoidamba. Čadrávalyn:**

mongolský spisovateľ 1917 - 1969

Kto má pyšný jazyk, má holý zadok. (Priezračný Tamir)

- **Lombfoso. Cesare:**

taliansky kriminológ a lekár 1836 - 1909

Hlupák vždy zbožňuje to, čomu nerozumie.

- **Long. Huey Pierce:**

americký politik 1893 - 1935

The time has come for all good men to rise above principle.

Prišiel čas, aby sa všetci dobrí ľudia povzniesli nad zásadu. (Pripisovaný výrok)

- **Longanesi. Leo:**

taliansky spisovateľ, žurnalista a karikaturista 1905 - 1957

Cercava nella Bibbia l'indirizzo di un buon albergo in Palestina.

Hľadal v Biblii adresu dobrého hotela v Palestíne.

/ diffetti degli altri assomigliano troppo ai nostri.

Chyby druhých sa veľmi podobajú na naše.

Tutte le rivoluzioni cominciano per strada e finiscono a tavola.

Všetky revolúcie sa začínajú na ulici a končia sa pri stole.

Un vero giornalista: spiega benissimo quello che non sa.

Dobrý novinár: najlepšie vysvetľuje to, čo nevie.

Uno stupido è uno stupido. Due stupidi sono due stupidi.

Diecimila stupidi sono forza storica.

Jeden hlupák je jeden hlupák. Dvaja hlupáci sú dvaja hlupáci. Desiatitisíc hlupákov je historická sila

- **Longfellow. Henry Wadsworth:**

americký básnik a prozaik 1807 - 1882

The Rainy Day

The day is cold, and dark, and dreary;

It rains, and the wind is never weary;

The vine still clings to the mouldering wall,

But at every gust the dead leaves fall,

And the day is dark and dreary.

My life is cold, and dark and dreary;

It rains, and the wind is never weary;

My thoughts still cling to the mouldering Past,

But the hopes of youth fall thick in the breast,

And the days are dark and dreary.

Be still, sad heart! and cease repining;

Behind the clouds is the sun still shining;

Thy fate is the common fate of all,

Into each life some rain must fall,

Some days must be dark and dreary.

Daždívý deň

Deň je tak chladný, chmúrny, tmavý;

prší a vietor fúka, duje bez únavy.

Réva sa primyká stále k rozpukej stene,

však vietor z nej stfha lístie, pred sebou ženie

a deň je chmúrny, tmavý.

Môj život chladný je, chmúrny, tmavý;
prší a vietor fúka, duje bez únavy.
Myšlienky moje stále sa k minulosti vinú,
však v hrudi postupne nádeje mladosti hynú
a dni sú skryté v mrákavy.

Utiš sa srdce, premôž svoj nárek, ston!
Nad mrakmi slnko stále svieti jasným dňom.
Svoj trpký údel každý tak či tak okúsi
a život každý aj dažďom skropiť sa musí.
Každý sa stretne s tmavým dňom.

- **LOOS. AdQlf:**

rakúsky architekt 1870 - 1933

Z kresieb načmáraných na steny záchodov možno zmerať
kultúrnu úroveň krajiny. (Ozdoba a zločinnosť)

- **Lorenz. Konrad Zacharias:**

nemecký ornitológ a etológ, Nobelova cena 1973. 1903 - 1989

Je dobrou rannou rozcvičkou pre výskumného vedca
každé ráno pred raňajkami zavrhnúť jednu obľúbenú
hypotézu.

- **Louis XII:**

francúzsky kráľ (1498 - 1515) 1462 - 1515

Les chevaux courent les bénéfices, les ânes les rattrapent.

Kone bežia za výhodami a somár i ich dobehnú.

- **LOUIS XIV:**

francúzsky kráľ (1643-1715) 1638- 1715

Aussitôt qu'un roi se relâche sur ce qu'il a commandé, l'autorité périt, et le repos avec elle.

Hneď ako kráľ zmierni to, čo prikázal, stratí sa autorita
a s ňou aj pokoj. (Pamäti)

En parlant de nos affaires, nous n'apprenons pas seulement beaucoup d'autrui, mais aussi de nous-mêmes.

Keď rozprávame o svojich záležitostiach, dozvieme sa
veľa nielen o druhých, ale aj o sebe. (tamtiež)

// est très malaisé de parler beaucoup sans dire quelque chose de trop.

Je veľmi nepríjemné dlho rozprávať tak, aby sme pritom
nepovedali niečo, čo netreba, (tamtiež)

Práca odstraňuje len slabé duše. (tamtiež)

Les empires ne se conservent que comme ils s'acquièrent, c'est-à-dire par le vigueur, par la vigilance et par le travail.

Ríše sa udržiavajú iba tak, ako sa získali: a síce
zdatnosťou, bdelosťou a prácou, (tamtiež)

On ne fait jamais rien d'extraordinaire, de grand et de beau, qu'en y pensant plus souvent et mieux que les autres.

Všetko mimoriadne, veľké a krásne sa vždy urobí len tak,
že na to myslíme častejšie a lepšie ako iní. (tamtiež)

Tout l'art de politique est de se servir des conjonctures.

Všetko politické umenie spočíva vo využití priaznivej
zhody okolnosti, (tamtiež)

L'état c'est moi.

Štát som ja. (Pripisovaný výrok)

Vždy, keď vymenujem niekoho do hodnosti, ktorá sa
uvoľnila, urobím sto ľudí nespokojnými a jedného
nevďačným.

- **Louis XVIII:**

francúzsky kráľ (1814-1815. 1815-1824) 1755 - 1824

L'exactitude est la politesse des rois.

Presnosť je zdvorilosťou kráľov.

- **Lovecraft. Howard Phillips:**

americký spisovateľ 1890 - 1937

The most merciful thing in the world is the inability of the human mind to correlate all its contents.

Najmilosrdnejšou vecou na svete je neschopnosť ľudskej
mysle zosúladiť celý svoj obsah.

- **Lowell. James Russell:**

americký básnik, esejista, redaktor a diplomat, 1819 - 1891

Nič nie je tak zúfalo jednotvárne ako more a už sa
nečudujem krutosti pirátov.

Whatever you may be sure of, be sure of this: that you are dreadfully like other people.

Nech ste si istí čímkoľvek, buďte si istí týmto: strašne sa podobáte ostatným ľuďom. (Okná mojej študovne)

- **Lowndes. William Thomas:**

anglický kníhkupec a životopisec 1652 - 1724

Take care of the pence, and the pounds will take care of themselves.

Postaraj sa o pence a libry sa postarajú o seba

- **Lubbock, sir John:**

britský bankár, etnograf, zoológ a historik 1834 - 1913

Rest is not idleness, and to lie sometimes on the grass under the trees on a summer's day, listening to the murmur of water, or watching the cloudfloat across the sky, is by no means a waste of time.

Odpochinok nie je záhaľka a ľahnúť si občas za letného dňa na trávnu pod stromami, počúvať šum vody alebo pozorovať mraky ako plávajú po oblohe, to vôbec nie je strata času.

- **Lucanus. Marcus Annaeus:**

rímsky epický básnik 39 - 65

V blahobyte nie sme si nikdy istí, že nás majú radi len pre nás samých. (Bitka pri Farzale)

- **Lucretius. Titus Carus:**

rímsky básnik 97 - 55 pr. Kr.

Nil posse erari de nilo.

Niž nemožno stvoriť z ničoho. (O podstate vecí)

Medio de fante leporum / Surgit amari aliquid quod in ipsis floribus angat.

Z prostriedka prameňa pôvabov tryská niečo horkého, čo nás sklu čuje uprostred samých kvetov, (tamtiež)

Stillicidi casus lapidem cavat.

Neustále kvapkanie prederaví kameň, (tamtiež)

Ut quod ali cibus est aliisfuat aere venenum.

Čo je pre jedného potravou, je pre iných prudkým jedom. (tamtiež)

- **Ludwig. Otto:**

nemecký dramatik, prozaik a teoretik 1813 - 1865

Wer den Himmel nicht in sich selber trägt, sucht ihn vergebens im ganzen Weltall.

Kto nenosí nebo sám v sebe, nadarmo ho hľadá v celom Vesmíre.

- **Luther. Martin:**

nemecký náboženský reformátor, zakladateľ protestantizmu 1483 - 1546

Die Arznei macht kranke, die Mathematik traurige und die Theologie sündhafte Leute.

Liek robí chorých, matematika smutných a teológia hriešnych ľudí.

Eine Lüge ist wie ein Schneeball; je länger man ihn wälzet, je größer er wird.

Klamstvo je ako snehová guľa; čím ju dlhšie gúľame, tým je väčšia

Gedanken sind zollfrei.

Za myšlienky sa neplatí clo. (Motto z diela O svetskej vrchnosti)

Kto nie je na dvadsať rokov pekný, na tridsať silný, na štyridsať múdry a na päťdesiat bohatý, ten už nemá žiadnu nádej. (Prípitky)

- **Luxemburgová. Rosa:**

nemecká revolucionárka 1870-1919

Sloboda je vždy len slobodou ináč zmýšľajúcich.

m

- **Macaulay. Thomas Babington:**

anglický historik, esejista, básnik a štátnik 1800 - 1859

An acre in Middlesex is better than a principality in Utopia.

Kúsok poľa v Middles exe je lepši ako kniežatstvo v Utópii.

(Eseje)

It perpetually happens that one writer tells less truth than another, merely because he tells more truths.

Ustavične sa stáva, že jeden spisovateľ povie menej pravdy ako druhý, iba zato, že hovorí viacej právd.

(Dejiny)

- **Macaulayová. Rose:**

anglická spisovateľka 1881 - 1958

Láska je nemoc. Ale je vyliečiteľná.

- **MacLainová. ShirleyCShirley MacLean Beattvová):**

americká filmová herečka 1934 -

Štúdium by mi bolo prinieslo veľké zisky. Ale už je neskoro. Už som milionárka.

- **Macmillan. Harold Maurice:**

britský politik, ministerský predseda (1957 - 1963) 1894 - 1986

Televízia a prúdové lietadlá spôsobili, že život súčasného premiéra je neznesiteľný.

Sú tri organizácie, ktoré žiadny rozumný človek priamo nenapadne: rímskokatolícka cirkev, kráľovská garda a Národný zväz baníkov.

- **Maeterlinck. Maurice (Marie-Bernard Polydore):**

belgický básnik, dramatik a esejista, Nobelova cena 1911, 1862 - 1949

Le silence est l'element dans lequel se forment les grandes choses.

Mlčanie je element, v ktorom sa formujú veľké veci.

(Poklad pokorných)

S'il est incertain que la vérité que vous allez dire soit comprise, taisez-la.

Ak nie je isté, že pravda, ktorú sa chystáte povedať, bude pochopená, zamlčte ju. (Dvojitá záhrada)

Metafyzika: keď hľadáme v tmavej izbe čierneho kocúra, ktorý je niekde inde.

- **Machiavelli. Niccolô:**

talianský renesančný politik, historik, literát a vojenský teoretik 1469 - 1527

Je lepšie riskovať, ako byť opatrným, pretože šťastena je žena. (Vladár)

Náhoda riadi niečo viac ako polovicu našich činností a my riadime ten zvyšok.

Najmenšie zlo si treba vážiť ako dobro.

Najväčšou chybou republík je nerozhodnosť.

Nenávisť vyvoláme dobrým skutkom práve tak ako zlým.

Nové dobré skutky nevymažú staré urážky.

Preto vládca musí byť líškou, aby rozpoznal pasce a levom, aby zastrašil vlkov.

Šťastie je žena a keď si ju človek nepodrobí, musí s ňou bojovať.

Uspokojiť ľud a nedohnať mocných k zúfalstvu, to je zásada tých, ktorí vedú vládnuť.

Vojna je spravodlivá keď je nevyhnutná; zbrane sú dovolené, keď neexistuje žiadna nádej bez zbraní.

Všetci ozbrojení proroci sa stali dobyvateľmi, všetci neozbrojení zahynuli.

Ľudia skôr zabudnú na otcovu smrť ako na stratu otcovského dedičstva.

Vojny sa začínajú vtedy, keď chceme, ale neskončia sa vtedy, keď sa nám to páči. (História Florencie)

Žoldnier v dobe mieru lúpi, v dobe vojny dezertuje.

- **Magnaniová. Anna:**

talianska divadelná a filmová herečka 1909 - 1973

Všedný deň väčšiny ľudí je tiché hrdinstvo na splátky.

- **Mailer. Norman:**

americký prozaik, dramatik a básnik 1923 -

Once a newspaper touches a story, the facts are lost forever, even to the protagonists.

Sotva sa noviny chytia nejakého príbehu, navždy sa stratia fakty aj pre jeho protagonistov. (Prezidentské spisy)

The mass of men must satisfy the needs of the social organism in which they live far more than the social organism must satisfy them.

Masa ľudí musí uspokojovať potreby spoločenského organizmu, v ktorom žijú, ďaleko viac ako musí tento organizmus uspokojovať ich. (Robím si reklamu)

- **Maintenon. markíza de (Françoise d'Aubigné):**

francúzska šľachtická 1635 - 1719

//faut se servir des gens selon leurs talents, et compter qu'il n'y en a point de parfaits.

Treba využívať ľudí podľa ich talentu a počítať s tým, že nikto nie je dokonalý. (Listy, 1679)

La réputation d'une femme peut se renouveler.

Dobrá povest' ženy sa môže obnoviť.

Soyez en garde contre le goût que vous avez pour l'esprit. Trop d'esprit humilie ceux qui en ont peu.

Dajte si pozor na svoju obľubu duchaplnosti. Prílišná duchaplnosť poníža tých, ktorí jej majú málo. (Rady vojvodkyni de Bourgogne)

- **Maistre. Joseph-Marie de:**

francúzsky autor polemických spisov a diplomat 1753-1821

Il n'y a rien de si infortuné qu'un homme qui n'a jamais souffert.

Nič nie je také nešťastné ako človek, ktorý ešte nikdy netrpel. (Maximy a myšlienky)

La loi juste n'est point celle qui a son effet sur tous, mais celle qui est faite pour tous.

Spravodlivý zákon nie je ten, čo má účinnosť na všetkých, ale ten, čo je vytvorený pre všetkých. (Sankt-Peterburgské večery)

Les fausses opinions ressemblent à la fausse monnaie qui est frappé d'abord par des grands coupables, et dépensée ensuite par d'honnêtes gens qui perpétuent le crime sans savoir ce qu'ils font.
Nepravdivé názory sa podobajú falošným minciam, ktoré najprv razia veľkí zločinci a potom ich dávajú do obehu čestní ľudia, ktorí páchajú zločin bez toho, aby vedeli, čo robia (tamtiež)

Toute nation a le gouvernement qu'elle mérite.

Každý národ má takú vládu, akú si zaslúži. (Listy, 27. 8. 1811)

- **Majakovskii. Vladimir Vladimirovič:**

ruský básnik, dramatik a publicista 1893 -1930

Predtým robili továrnici autá, aby si mohli kupovať obrazy, teraz maliari maľujú obrazy, aby si mohli kupovať autá.

- **Major. John:**

britský politik, ministerský predseda (1990 -) 1943 -

Society needs to condemn a little more and understand a little less.

Spoločnosť potrebuje trochu viac odsudzovať a trochu menej porozumieť.

- **Malesherbes. Chrétien-Guillaume de Lamoignon de:**

francúzsky politik 1729 - 1794

Nová morálna sentencia je často vynikajúci omyl. (Myšlienky a maximy)

- **Malraux. André:**

francúzsky prozaik, minister kultúry (1957 -1969) 1901-1976

Il n'y a pas de héros sans auditoire.

Niet hrdinov bez obecnstva. (Nádej)

La vérité d'un homme, c'est d'abord ce qu'il cache.

Pravda o človeku je predovšetkým to, čo skrýva (Antipamäti)

Le chef-d'œuvre est garant du génie, le génie n'est pas garant du chef-d'œuvre.

Majstrovské dielo je zárukou génia, génius nie je zárukou majstrovského diela, (tamtiež)

Le mépris des hommes est fréquent chez les politiques, mais confidentiel.

Pohrdanie ľuďmi je časté u politikov, ale je utajené. (Cas pohrdania)

Le pouvoir doit se définir par la possibilité d'en abuser.

Moc sa musí definovať možnosťou jej zneužitia. (Kráľovská cesta)

Les condamnés à mort sont contagieux.

Na smrť odsúdení sú nákazliví. (Nádej)

Toute douleur qui n'aide personne est absurde.

Každá bolesť, ktorá nikomu nepomáha, je absurdná. (Ľudský údol)

- **Manet. Edouard:**

francúzsky maliar 1832 - 1883

Na štíty nikoho nepozvú; tam sa treba vyšplhať.

Rob si svoju robotu a ľudia nech si rozprávajú. (Na pozvánke na výstavu usporiadanú vo vlastnom ateliéri)

- **Mann. Golo:**

nemecký spisovateľ, historik 1909 -

Wer die Vergangenheit nicht kennt, wird die Zukunft nicht in den Griff bekommen.

Kto nepozná minulosť, nepochopí budúcnosť.

- **Mann. Heinrich:**

nemecký prozaik, dramatik a esejista 1871 - 1950

An der Sprache erkennt man das Régime.

Podľa reči sa pozná režim.

- **Mann. Thomas:**

nemecký spisovateľ, mysliteľ a esejista, Nobelova cena 1929, 1875 - 1955

Nikto nezostane taký, aký bol, keď si uvedomí sám seba.

Der Mensch soli der Güte und Liebe willen dem Tode keine Herrschaft einzuräumen über seine Gedanken.

Kvôli dobru a láske nemá človek urobiť vo svojich myšlienkach miesto pre smrť.

- **Mannina. kardinál Henry Edward:**

anglický duchovný a teológ 1808 - 1892

A critic knows more than the author he criticizes, or just as much, or at least somewhat less.

Kritik vie viac ako autor, ktorého kritizuje, alebo práve toľko, alebo aspoň o niečo menej. (Zábavné listiny)

- **Mao Ce-tung:**

čínsky politický a štátny činiteľ, predseda ÚV KS Číny (1943 - 1976) 1893 - 1976

Atómová bomba je papierový tiger, ktorého reakcionári Spojených štátov používajú na strašenie ľudí. Vyzerá hrozne, ale v skutočnosti nie je. Všetci reakcionári sú papierové tigre. (Interview, 1946)

Každý komunista musí pochopiť pravdu, že politická moc vyrastá z hlavne pušky. (Prejav, 6. 11. 1938)

Nechať kvitnúť sto kvetov a navzájom súťažiť sto myšlienkových škôl, to je politika na podporu pokroku v umení a vo vede a rozkvetu socialistickej kultúry v našej krajine. (Prejav v Pekingu. 27. 2. 1957)

Politika je vojna bez krviprelievania, zatiaľ čo vojna je politika s krviprelievaním. (Prednáška, 1938)

- **Marqt. Jean-Paul:**

francúzsky lekár, publicista, jeden z vodcov Francúzskej revolúcie 1743 - 1793

La trop grande sécurité des peuples est toujours l'avant-coureur de leur servitude.

Príliš veľká bezpečnosť národov je vždy predzvesťou ich poroby. (Reťaze otroctva)

Quelquefois le plus petits ressorts font mouvoir les plus grandes machines.

Niekedy tie najmenšie pružiny dajú do pohybu najväčšie stroje, (tamtiež)

Toujours une aveugle obéissance suppose une ignorance extrême.

Slepá poslušnosť vždy predpokladá extrémnu nevedomosť. (Návrh trestného práva)

- **Marguerite d'Angoulême de Navarre:**

francúzska poetka, kráľovná navarrská 1492 - 1549

// n'est plus sot que celui qui pense être fin.

Niet väčšieho hlupáka od toho, kto si myslí, že je chytrý.

Je ne regarde point la valeur du présent, mais le cœur qui le présente.

Vôbec sa nepozerám na hodnotu daru, ale na srdce, ktoré ho daruje.

L'amour n'est pas un feu que l'on tient dans la main.

Láska nie je oheň, ktorý sa udrží v dlani.

Le feu d'amour a plus tôt brûlé un cœur qu'il ne s'en est aperçu.

Oheň lásky skôr spáli srdce, ako si to ono všimne.

Le plus courtes folies sont toujours les meilleurs.

Najkratšie pochabosti sú vždy najlepšie.

Les hommes recouvrent leur diable du plus bel ange qu'ils peuvent trouver.

Muži objavia svojho diabla v najkrajšom anjelovi, ktorého môžu nájsť.

Un vieil homme a les dents trop faibles pour mâcher de la venaison.

Starec má príliš slabé zuby na to, aby pohrýzol mäso Z diviny.

Les choses où l'on a volonté, plus elles sont défendues et plus elles sont désirées.

Čím viac sú zakážeme veci, ktoré chceme, tým viac po nich túžime.

- **Marie-Antoinette:**

francúzska kráľovná (1774 - 1792) 1755 - 1793

Qu'ils mangent de la brioche.

Nech jedia briošky. (Odpoveď na správu, že ľudia si nemôžu dovoliť kúpiť chlieb. Pripisovaný výrok)

- **Marivaux. Pierre Carlet de Chamblain de:**

francúzsky dramatik a prozaik 1688 - 1763

Koketné ženy vedia ako sa treba páčiť, nie ako milovať, práve preto ich muži natoľko milujú. (Listy o obyvateľoch Paríža)

- **Marlowe. Christopher:**

anglický dramatik a básnik 1564 - 1593

Nie je v našej moci milovať, alebo nenávidieť, pretože vôľu v nás premôže osud. (Héró a Leandros)

Where both deliberate, the love is slight; / Who ever loved that loved not at first sight?

Láska je slabá tam, kde obaja vážia, berú na všetko ohľad. / Kto kedy miloval, ak sa nezaľúbil hneď na prvý pohľad? (tamtiež)

- **Marmion. Shackerley:**

anglický spisovateľ 1603 - 1639

Veľká radosť, práve tak ako veľký smútok, je nemá. (Starožitník)

- **Marquis. Don (Donald Robert Perry Marquis):**

americký humorista a novinár 1878 - 1937

A hypocrite is a person who ~ but who isn't?

Pokrytec je osoba, ktorá... ale kto nie je?

An optimist is a guy that has never had much experience.

Optimista je chlapík, ktorý nikdy nemal veľa skúseností. (Archie a Mehitabel)

When a man tells you that he got rich through hard work, ask him: "Whose?"

Keď tí niekto povie, že zbohatol tvrdou prácou, opýtaj sa ho: "Čou?"

Ours is a world where people don't know what they want and are willing to go through hell to get it.

Žijeme vo svete, kde ľudia nevedia, čo chcú, ale sú ochotní prejsť aj peklom, aby to dostali.

Písať knihu básní je ako pustiť ružový lupienok do Koloradského kaňonu a čakať na ozvenu.

- **Martí. Jose:**
kubánsky spisovateľ 1853 - 1895

Nádej premenená na činnosť sa skončí buď triumfom,
alebo katastrofou. (Sociálna vojna v Chícagu)
- **Martialis. Marcus Valerius:**
rímsky básnik cca 40-104

Zvieratá sa nenaučili klamať. (Epigramy)
- **Marx. Julius Henry "Groucho":**
americký komik a filmový herec 1890 - 1977

/ never forget a face, but in your case I'll be glad to make an exception.
Nikdy nezabúdam na žiadnu tvár, ale vo vašom prípade rád urobím výnimku.
Please, accept my resignation. I don't want to belong to any club that will accept me as a member.
Prijmite, prosím, moju rezignáciu na členstvo. Nechcem patriť do žiadneho klubu, ktorý prijme za člena mňa.
- **Marx. Karl:**
nemecký revolucionár, politický ekonóm, filozof, zakladateľ marxizmu 1818 -1883

Die Proletarier haben nichts zu verlieren als ihre Ketten. Sie haben dafür eine Welt zu gewinnen.
Proletári nemajú čo stratiť, len svoje okovy. Zato môžu získať celý svet. (Komunistický manifest)
Proletarier aller Länder, vereinigt euch!
Proletári celého sveta, spojte sa! (tamtiež)
- **Maugham. William Somerset:**
anglický románopisec, dramatik a kritik 1874 -1965

A woman will always sacrifice herself if you give her the opportunity. It is her favourite form of self-indulgence.
Žena sa vždy obetuje, ak jej dáte k tomu príležitosť. Je to jej obľúbená forma uspokojovania vlastných záľúb. (Kruh)
Impropriety is the soul of wit.
Neslušnosť je dušou vtipu. (Mesiak a šesták)

- **Maupassant. Henri René Albert Guy de**
francúzsky novelista a románopisec 1850 -1893

The world is quickly bored by the recital of misfortunes, and willingly avoids the sight of distress.
Svet rýchlo znudí dlhý výpočet nešťastí a rád sa vyhne pohľadu na biedu, (tamtiež)
Money is like a sixth sense without which you cannot make a complete use of the other five.
Peniaze sú ako šiesty zmysel, bez ktorého nemôžete úplne využiť ostatných päť zmyslov. (Volanie bez ozveny)
People ask you for criticism, but they only want praise.
Ľudia vás prosia o kritiku, ale chcú len chválu, (tamtiež)
Ľudia tak múdro rozprávajú a tak hlúpo konajú, že sa treba zamyslieť nad tým, či by pre svet nebolo lepšie, keby viac hovorili a menej robili.
Prečo sa pekné ženy vydávajú za menejcenných mužov?
Pretože inteligentný muž sa nikdy neožení s peknou ženou.
- **Maupassant. Henri René Albert Guy de**
francúzsky novelista a románopisec 1850 -1893

Ak je v niekom originalita, musí ju predovšetkým rozvinúť; ak ju nemá, musí ju nejako získať. Talent, to je veľmi mnoho trpezlivosti.
Ak žena nenávidí muža, ktorý sa jej zmocnil násilím, nemôže sa mu pozrieť do očí bez blčiacej nenávisti. Ten muž jej nemôže byť ľahostajný, alebo ho musí nenávidieť, alebo mu musí odpustiť. A odpustenie nie je ďaleko od toho, aby si ho zamilovala. (Silná ako smrť)
Kto chce cieľ, chce aj prostriedky, (tamtiež)
Muž, ktorý za bieleho dňa má normálne rád, pri mesačnom svite búrlivo zbožňuje. (Vyznania istej ženy)
Un baiser légal ne vaut jamais un baiser volé.
Zákonný bozk sa nikdy nevyrovná ukradnutému bozku. (tamtiež)
La moindre chose contient un peu d'inconnu. Trouvons-le.
Aj v tej najmenšej maličkosti je zrníčko neznámeho. Nájdime ho! (Peter a Ján)

S láskou je to ako s alkoholom. Kto sa z neho raz napil, bude znova piť; kto raz miloval, bude milovať znova. Všetko je len otázka temperamentu. (Plátačka stoličiek)
Skúsenosť nie je nič iné ako najhorší dar trpkých chvíľ.

- **Mauriac. François:**

francúzsky básnik, prozaik, dramatik a esejista, Nobelova cena 1952, 1885 - 1970

Ce n'est pas toujours le pire que les hommes cachent.

To, čo ľudia skrývajú, nie je vždy to najhoršie. (Denník)

Comme il existe une fausse délicatesse, il existe une fausse vulgarité.

Práve tak ako existuje klamná vycibrenosť, existuje aj klamná vulgárnosť, (tamtiež)

L'épreuve ne tourne jamais vers nous le visage que nous attendions.

Životná skúška k nám nikdy neobráti tú tvár, ktorú sme očakávali.

La nature nous est nécessaire comme le mensonge.

Prírodu potrebujeme práve tak ako lož.

Dans le doute, il faut choisir d'être fidèle.

V prípade pochybností si treba zvoliť vernosť.

(Poznámkový blok)

L'artiste est menteur, mais l'art est vérité!

Umelec je luhar, ale umenie je pravda (tamtiež)

N'importe qui sait proférer des paroles menteuses; les mensonges du corps exigent une autre science.

Lživé slová môže povedať hocikto, avšak klamstvá tela si vyžadujú inakšie znalosti. (Teresa Desqueyrouxová)

Pour beaucoup de femmes, le plus court chemin vers la perfection, c'est la tendresse.

Pre mnoho žien najkratšia cesta k dokonalosti je nežnosť. (Aféra Favre-Bulle)

- **Maurois. André (Emile Herzog):**

francúzsky románopisec a esejista 1885 - 1967

Ľudia vám najmenej prepáčia to zlé, čo o vás povedali. (Konverzácia)

Les amours et les haines de peuples sont fondées, non sur des jugements, mais sur des souvenirs, des craintes et des fantômes.

Láska a nenávisť národov sa nezakladá na úsudkoch, ale na spomienkach, na obavách a na preludoch. (Moje sny sú už tu)

Un mari glorieux ne fait pas nécessairement un mari aimable.

Slávny manžel nie je nevyhnutne aj láskavým manželom. (Olympio alebo život Viktora Huga)

Le bonheur est une fleur qu'il ne faut pas cueillir.

Šťastie je kvet, ktorý netreba trhať. (Pamäti)

Un mariage heureux est une longue conversation qui semble toujours trop brève.

Šťastné manželstvo je dlhá konverzácia, ktorá sa nám vždy vidí krátka, (tamtiež)

V Anglicku je alebo ticho, alebo škandál.

V deň úspechu sme vždy prekvapení počtom ľudí, ktorí odrazu objavili, že sú našimi priateľmi. (Traja Dumasovci)

- **Mazarin. kardinál Jules (Giulio Mazarini):**

francúzsky štátnik a prelát 1602 - 1661

Croyez tout le monde honnête, et vivez avec tous comme avec des fripons.

Považujte každého za čestného a nažívajte so všetkými tak, akoby to boli ničomníci.

- **McLuhan. Herbert Marshall:**

kanadský teoretik komunikácie, spisovateľ a vedec 1911 - 1981

/ don't necessarily agree with everything I say.

Nesúhlasím nevyhnutne so všetkým, čo poviem.

The médium is the message.

Médium je posolstvo. (Pochopenie médií)

The new electronic interdependence recreates the world in the image of a global village.

Nová elektronická vzájomná závislosť pretvorí svet na obraz globálnej dediny. (Gutenbergova galaxia)

- **Medici. Cosimo de:**

bankár, štátnik, patrón umenia a literatúry, hlava Florentskej republiky 1389 - 1464

Je nám prikázané odpúšťať svojim nepriateľom, ale nikde nie je napísané, že máme príkaz odpúšťať svojim priateľom.

- **Meirová. Golda:**

izraelská štátnická, ministerská predsedkyňa (1969 - 1974) 1898 - 1978

Nebuď taký pokorný. Nie si nato dosť veľký.

Tí, čo nevedia plakať z hĺbky srdca, nevedia sa ani zasmiať od srdca.

- **Melbourne. lord (Willigm Lamb):**

britský politik, predseda vlády (1834. 1835 - 1841) 1779 - 1848

Never disregard a book because the author is a foolish fellow.

Nikdy nebuďte nevšímaví k žiadnej knihe preto, lebo jej autor je bláznivý chlapík.

- **Melville. Hermann:**

americký spisovateľ 1819 - 1891

Better sleep with a sober cannibal than a drunken Christian.

Radšej spať s triezvym ľudožrútom ako s opitým kresťanom. (Biela veľryba)

- **Menandros:**

grécky básnik 343 - 291 pr. Kr.

Biele vlasy nie sú známkou múdrosti, ale staroby.

Keby si všetci ľudia navzájom pomáhali, potom by nikto nepotreboval šťastie.

MLčte, pokiaľ vaše slová nemajú väčšiu hodnotu ako vaše mlčanie.

Sú traja despotovia: zákon, zvyk a nevyhnutnosť.

Zločinci si myslia, že čestní ľudia sú zlomyseľní.

- **Mencken. Henry Louis:**

americký filológ, novinár a satirik 1880 - 1956

In God we trust, others pay cash.

V Boha dôverujeme, ostatní platia v hotovosti.

Conscience is the inner voice which warns us that someone may be looking.

Svedomie je vnútorný hlas, ktorý nás varuje, že niekto nás môže pozorovať. (Malá kniha v C dur)

I've made it a rule never to drink by daylight and never to refuse a drink after dark.

Dal som si zásadu, že nikdy nebudem piť cez deň a nikdy neodmietnem vypiť si po zotmení.

Je pravdepodobné, že sa stane tisíc vecí, ktoré sú v protiklade s pravdepodobnosťou.

Love is the delusion that one woman differs from another.

Láska je falošná predstava, že jedna žena sa odlišuje od druhej. (Čítanka)

Puritanism. The haunting fear that someone, somewhere, may be happy.

Puritanizmus. Neodbytný strach, že niekto, niekde by mohol byť šťastný, (tamtiež)

Say what you will about the ten commandments; you must always come back to the pleasant fact that there are only ten of them.

Hovorte si o desiatich prikázaniach čo chcete, ale vždy si musíte uvedomiť príjemný fakt, že je ich len desať.

When a diplomat says "Yes", he means "Maybe"; when he says "Maybe", he means "No"; and when he says "No" he isn't a diplomat any more.

Keď diplomat hovorí "Áno", myslí "Snáď"; keď hovorí "Snáď", myslí "Nie" a keď povie "Nie", už nie je diplomat.

The older I grow, the more I distrust the familiar doctrine that age brings wisdom.

Čím som starší, tým menej verím známemu tvrdeniu, že s vekom prichádza múdrosť.

- **Meng-c':**

(Meng Kche. "Majster Meng", v antike známy pod menom "Mencius")
staročínsky filozof, propagátor Konfuciovho učenia cca 372 - 289 pr. Kr.

Ak sa niekto hanbí za to, že sa nehanbil za svoje chyby,
už nebude mať žiadny dôvod hanbiť sa. (Kniha kníh)
Cesta povinnosti je položená v tom, čo je blízko a človek
ju hľadá v tom, čo je vzdialené.

Dobro si podmaní zlo práve tak, ako voda premôže oheň
a ak pohár vody nestačí na uhasenie požiaru, netreba
z toho vyvodzovať, že voda je proti ohňu bezmocná.

Keby si egoista mal vytrhnúť len vlas z hlavy na to, aby
poskytol nejakú výhodu ríši, nevytrhne ho.

Keď sa brániš, nečakaj, kým budeš zasypaný šípami
protivníka, ani sa nedaj zaslepiť jeho zbraňami.

Lichotník sa unaví viac ako oráč.

Najlepšie sú tie slová, ktorých jednoduchosť je na dosah
všetkým a ktoré majú hlboký zmysel.

Trápi hlad a smäd len ústa a žalúdok? Trápi aj ľudskú
myseľ.

Kto sa zriekne toho, čoho sa nemusí zrieknuť, už nemá
nič, čoho by sa musel odriekať.

Kto chce byť bohatý, nebude dobrý; kto chce byť dobrý,
bude bohatý.

To, čo príde bez toho, aby malo prísť, to je osud.

Veľký človek je ten, kto nestratil srdce dieťaťa.

- **Mercier. Louis Sébastien:**

francúzsky spisovateľ a filozof 1740 - 1814

Láska vykoná zázraky všetkých zázrakov. (Spovedník)

Les extrêmes se touchent.

Protiklady sa priťahujú. (Obraz Paríža)

- **Meredith. George:**

anglický básnik a prozaik 1828 - 1909

/ expect that Woman will be the last thing civilized by Man.

Očakávam, že žena bude posledná vec civilizovaná
mužom. (Skúška Richarda Feverela)

Kissing don't last: cookery do!

Bozky nie sú trvanlivé, kuchárske umenie áno! (tamtiež)

Speech is the small change of silence.

Reč je mlčanie rozmenené na drobné, (tamtiež)

Who rises from prayer a better man, his prayer is answered.

Kto vstane od modlitby ako lepší človek, toho modlitba je
vyslyšaná, (tamtiež)

*Each one of the affectionate couple may be willing, as we say, to
die for the other, yet unwilling to utter the agreeable word at the
right moment.*

Z dvoch milujúcich sa ľudia by každý ochotne, ako sa
hovorí, zomrel za toho druhého, len nie je ochotný vysloviť
milé slovo v pravú chvíľu. (O myšlienke komédie)

- **Mérimée. Prosper:**

francúzsky prozaik a dramatik 1803 - 1870

Je n'aime dans l'histoire que les anecdotes.

V histórii mám rád iba anekdoty. (Kronika vlády Karola
X.)

La franchise et la vérité sont rarement bonnes auprès les femmes.

Úprimnosť a pravda zriedka zapôsobia na ženy. (Listy,
Jenny Dacquinovej, 1843)

Ni les hommes d'État ni les acteurs ne se retirent à temps.

Ani štátnici, ani herci nedokážu včas odísť do dôchodku.
(Listy, 11.4. 1857)

*Tout gros mensonge a besoin d'un détail bien circonstancié
moyennant quoi il passe.*

Každá hrubá lož potrebuje jednu podrobne opísanú
okolnosť na to, aby bola pôsobivá. (Historické a literárne
portréty. Alexander Puškin)

- **Michelangelo (Michelangelo Buonarroti):**

taliansky sochár, maliar a básnik 1475 - 1564

Kto sa ozbrojí láskou, premôže hnev, biedu, presilu
a nepriazeň osudu.

- **Michnik. Adam:**

pofský žurnalista 1946-

Život je kompromis medzi tým, čo chceš, a tým, čo môžeš.
Lenže najprv musíš povedať, čo chceš; potom urobíš, čo
môžeš.

- **Mikes. George:**

anglický spisovateľ a humorista maďarského pôvodu 1912 - **

An Englishman, even if he is alone, forms an orderly queue of one.

Angličan, hoci je sám, vytvorí sporiadaný rad tvorený
jednou osobou. (Ako byť cudzincom)

Mnohí ľudia cestujú hlavne preto, aby prekontrolovali
správnosť svojej príručky pre turistov.

- **Mill. John Stuart:**

anglický filozof a politický ekonóm 1806 - 1873

Ask yourself whether you are happy, and you cease to be so.

Opýtaj sa sám seba či si šťastný a prestaneš ním byť.
(Životopis)

He who knows only his own side of the case knows little of that.

Ten, kto pozná len svoju stranu prípadu, vie o ňom málo.
(O slobode)

*The liberty of the individual must be thus far limited; he must not
make himself a nuisance to other people.*

Sloboda jednotlivca musí byť obmedzená do takej miery,
aby neprípustné neobťažoval druhých.

- **Miller. Arthur:**

americký dramatik a prozaik 1915 -

*Figure it out. Work a lifetime to pay off a house. You finally own it
and there's no one to live in it.*

Predstav si. Pracuješ celý život, aby si vyplatil dom.
Konečne ho vlastníš a nemá v ňom kto bývať. (Smrť
obchodného cestujúceho)

Vtipkára má každý rád, ale nikto by mu nepožičal
peniaze.

- **Miller. Henry:**

americký prozaik 1891 - 1980

Každá vojna je porážka ľudského ducha

Príliš mnoho ľudí žije v mierovom spolunažívaní so zlým
svedomím.

Život je to, čo z neho urobíme.

- **Milton. John:**

anglický básnik 1608 - 1674

One tongue is sufficient for a woman.

Žene stačí jeden jazyk. (Keď sa ho pýtali, či pošle dcéry
učiť sa cudzie jazyky.)

- **Mirabeau. gróf de (Gabriel Honore Riqueti):**

francúzsky revolucionár, rečník a štátnik 1749 - 1791

Le silence des peuples est la legon des rois!

Mlčanie národov je ponaučením kráľov. (Reč v Národnom
zhromaždení, 15. 7. 1789)

*Gardez-vous de demander du temps; le malheur n'en accorde
jamais.*

Chráňte sa toho, aby ste prosili o čas, nešťastie ho
neposkytne nikdy. (Reč v Národnom zhromaždení, 26. 9.
1789)

La guerre est l'industrie nationale de la Prusse.

Vojna je národným priemyslom Pruská

- **Mistral. Frederic:**
provensálsky básnik, Nobelova cena 1905. 1830 -1914
Dobré je byť milosrdným, ale lepšie je zabiť diabla skôr ako nás on zabije kvôli našej prílišnej milosrdnosti.
(Česanie olív)
- **Mitchellová. Margaret:**
americká spisovateľka a žurnalistka 1900 - 1949
Death and taxes and childbirth! There's never any convenient time for any of them.
Smrť, dane a pôrod! Na nič z toho nikdy nie je vhodný čas.
(Odviata vetrom)
- **Mitterand. Francois Maurice:**
francúzsky štátnik, prezident (1981 - 1995) 1916-1996
Nemožno dosiahnuť jednotu, keď si vzájomne stúpame na nohy.
- **Mizner. Wilson:**
americký filmový scenárista 1876 -1933
A fellow who is always declaring he's no fool usually has his suspicions.
Chlap, ktorý stále prehlasuje, že nie je blázon, obyčajne má svoje podozrenia
Be nice to people on your way up because you'll meet 'em on your way down.
Buďte milí k ľuďom, ktorých stretnete na svojej ceste hore, pretože ich stretnete na ceste dole.
If you steal from one author, it's plagiarism; if you steal from many, it's research.
Ak kradnete od jedného autora, je to plagiát. Ak kradnete od mnohých, je to výskum.
- **Mohamed:**
arabský prorok, zakladateľ moslimskej viery 570 - 632
Skutočným bohatstvom človeka je dobro, ktoré na svete vykonal.

- **Molière (Jean-Baptiste Poauelin):**
francúzsky dramatik 1622 - 1673
C'est une folie à nulle autre seconde, /De vouloir se mêler à corriger le monde.
Je to hlúposť, ktorá nemá páru, miešať sa do napravenia sveta. (Mizantrop)
Improvizácia je skúšobným kameňom duševných schopností. (Smiešne preciózky)
Les gens de qualité savent tout sans avoir rien appris.
Kvalitní ľudia vedia všetko, bez toho aby sa niečo naučili, (tamtiež)
Je veľmi ťažké odlíšiť hlupáka od múdreho vtedy, keď obaja mlčia.
Je vis de bonne soupe, et non de beau langage.
Živím sa dobrou polievkou a nie peknými rečami. (Učené ženy)
Presque tous les hommes meurent de leur remèdes et non pas de leurs maladies.
Skoro všetci ľudia zomierajú od svojich liekov a nie od svojich nemocí. (Zdravý nemocný)
Sme zodpovední nielen za to, čo robíme, ale aj za to, čo nerobíme.
Zlomyseľní ľudia môžu zomrieť, ale zloba nezomrie nikdy. (TartuHe)
- **Moltke. Helmuth:**
nemecký generál 1848-1916
Ein Krieg, selbst der siegreichste, ist ein nationales Unglück.
Aj tá najvíťaznejšia vojna je národná pohroma.
- **Mommsen. Theodor:**
nemecký historik, právnik a politik 1817 -1903
Die Einsicht in das Mögliche und Unmögliche ist es, die den Helden vom Abenteuer scheidet.
Pochopenie možného a nemožného je to, čo oddeľuje hrdinu od dobrodruha.

- **Montaguová. lady Mary Wortley:**

anglická spisovateľka 1689 - 1762

Civility costs nothing and buys everything.

Slušnosť nestojí nič a kúpi všetko. (List dcére, 50. 5. 1756)

- **Montaigne. Michel Eyquem de:**

francúzsky renesančný spisovateľ a filozof 1533 - 1592

Materiálna chudoba sa ľahko vylieči; vyliečiť chudobu ducha je nemožné. (Eseje)

Ce n'est pas sans raison qu'on dit que qui ne se sent point assez ferme de mémoire, ne se doit pas mêler d'être menteur.

Nie bez dôvodu sa hovorí, že ten, kto nemá pocit, že má dosť dobrú pamäť, nemá sa púšťať do lží.

Manželstvo je ako klieť; vidíme vtáky, ktoré sú vonku a zúfalo sa chcú dostať dovnútra a tie, ktoré sú vnútri, ako sa rovnako zúfalo chcú dostať von.

// est besoin que le peuple ignore beaucoup de choses vraies et en croie beaucoup de fausses.

Je potrebné, aby ľud nevedel mnoho pravdivých vecí a aby veril mnohým nepravdivým.

Najväčšia vec na svete je vedieť ako byť sebestačným.

Keby som bola nútená povedať, prečo som ho ľúbila, myslím, že moja jediná odpoveď by mohla byť: "Pretože to bol on, pretože som to bola ja"

L'honneur que nous recevons de ceux qui nous craignent, ce n'est pas honneur.

Pocta, ktorú prijímame od tých, ktorí sa nás boja, nie je poctou.

L'irrésolution me semble le plus commun et apparent vice de notre nature.

Zdá sa, že nerozhodnosť je najvšeobecnejšou a najzjavnejšou nerestou našej povahy.

La confiance en la bonté d'autrui est un non léger témoignage de la bonté propre.

Dôvera v dobrotu druhých je závažným svedectvom o vlastnej добрote.

La vieillesse nous attache plus de rides en l'esprit qu'au visage.

Staroba pridá viac vrások nášmu duchu ako našej tvári.

Le cheval de voisin vaut mieux que le mien, de ce qu'il n'est pas mien.

Susedov kôň je vzácnejší ako môj práve preto, že nie je môj.

Nikto neprezradí svoj príjem, aspoň nie jeho pôvod, ale každý rozhlási to, čo nadobudol.

Nous défendre quelque chose, c'est nous en donner envie.

Zakázať nám niečo znamená urobiť nám na to chuť.

On ne parle jamais de soi-même sans perte: les propres condamnations sont toujours accrues, les louanges mescrues.

Nikdy o sebe nerozprávame bez toho, aby sme tým nestratili: odsudzovaniu samého seba sa vždy pridá väčšia váha, chvále menšia

On peut regretter le meilleurs temps, mais non pas fuir aux présents.

Možno smútiť za lepšími časmi, ale nemožno utiecť z terajších.

Plus haut monte le singe, plus il montre son cul.

Čím vyššie vylezie opica, tým viac ukazuje zadok.

Qui craint de souffrir, il souffre déjà de ce qu'il craint.

Človek, ktorý sa bojí utrpenia, už trpí tým, že sa bojí.

Trochu zo všetkého a nič dôkladne, podľa francúzskej módy.

Vedieť niečo naspamäť, neznamená vedieť.

Život je sen; keď spíme, bdieme a keď sa prebudíme, spíme.

- **Montesquieu:**

(Charles-Louis de Secondât, barón de la Brède et de Montesquieu)

francúzsky filozof, spisovateľ a historik 1689 - 1775

C'est un malheur de n'être point aimée; mais c'est un affront de ne l'être plus.

Je nešťastím, keď nás vôbec nemilujú, ale je urážkou, keď nás už nemilujú. (Perzské listy)

Či zákon prírody podriaďuje ženu mužovi? Nie ... príroda nikdy nevydala taký zákon. Nadvláda, ktorú nad nimi uplatňujeme, je naozajstný despotizmus; aj ony sa s ňou zmierili len preto, lebo sú krotkejšie, teda ľudskejšie a múdrejšie ako my. (tamtiež)

Francúzi takmer nikdy nehovoria o svojich ženách: majú strach hovoriť o nich pred ľuďmi, ktorí ich poznajú lepšie ako oni. (tamtiež)

Medzi náboženstvami sú vzájomne najväčšími nepriateľmi tie, ktoré sú k sebe najbližšie, (tamtiež)

Ríše sú také, ako stromy: ak sa ich vetvy veľmi rozširia, odsajú šťavu z kmeňa a už sa nehodia na nič iného ako nato, aby vrhali tieň. (tamtiež)

Si les triangles faisaient un dieu, ils lui donneraient trois côtés.
Keby si trojuholníky vytvorili boha, dali by mu tri strany, (tamtiež)

J'ai toujours vu que pour réussir dans le monde, il fallait avoir l'air fou et être sage.

Vždy som videl, že pre úspech vo svete treba vyzeráť hlúpo a byť múdrom, (tamtiež)

Je suis homme avant d'être Français.

Som najprv človek a až potom Francúz, (tamtiež)

Keby sme chceli byť len šťastní, bolo by to ľahké; ale my chceme byť šťastnejší ako ostatní a to je takmer vždy ťažké, pretože si myslíme, že sú šťastnejší ako sú. (tamtiež)

L'amitié est un contrat par lequel nous nous engageons à rendre de petits services afin qu'on nous en rende des grands.

Priateľstvo je zmluva, ktorou sa zaväzujeme, že poskytneme malé služby zato, aby nám poskytli veľké. (tamtiež)

Le Ciel peut faire des dévots, le Prince fait des hypocrites.

Nebo môže robiť nábožných, vládca robí pokrytco, (tamtiež)

Väčšinu pohľadových výrazov treba brať s pohľadom, (tamtiež)

L'esprit d'égalité extrême, conduit au despotisme d'un seul.

Duch extrémnej rovnosti vedie k despotizmu jediného človeka. (O duchu zákonov)

La liberté est le droit de faire ce que les lois permettent.

Sloboda je právo robiť to, čo zákony dovoľujú, (tamtiež)

La vertu même a besoin de limites.

Aj cnosť potrebuje mať hranice, (tamtiež)

Les lois inutiles affaiblissent les lois nécessaires.

Zbytočné zákony oslabujú potrebné zákony, (tamtiež)

Lorsqu'on veut changer les mœurs et les manières, il ne faut pas les changer par les lois.

Keď chceme zmeniť mravy a spôsoby, netreba ich meniť pomocou zákonov, (tamtiež)

Naozaj rozumný človek cíti to, čo ostatní iba vedia. (Esej o príčinách, ktoré môžu ovplyvniť mysle a charaktery)

Les desseins qui ont besoin de beaucoup de temps pour être exécutés ne réussissent presque jamais.

Plány, ktoré potrebujú veľa času na svoju realizáciu, nie sú takmer nikdy úspešné. (Úvahy o univerzálnej monarchii v Európe)

Un homme qui enseigne peut devenir aisément opiniâtre, parce qu'il fait le métier d'un homme qui n'a jamais tort.

Človek, ktorý vyučuje, sa ľahko môže stať tvrdohlavým, pretože vykonáva povolanie človeka, ktorý sa nikdy nemýli. (Esej o príčinách, ktoré môžu ovplyvniť ducha a charakter)

Dostaneme trojaké vzdelanie: jedno od našich rodičov, jedno od učiteľov a ďalšie od sveta. To tretie je v rozpore so všetkým tým, čo nás naučili tie prvé dve.

- **Montherlant. Henri Milión de:**

francúzsky prozaik, dramatik, esejista 1896 - 1972

Il n'y a pas le pouvoir, il y a l'abus de pouvoir, rien d'autre.

Moc neexistuje, je iba zneužitie moci, a nič iného.

(Španielsky kardinál)

La liberté existe toujours. Il suffit d'en payer le prix.

Sloboda existuje vždy. Stačí za ňu zaplatiť jej cenu.

(tamtiež)

On ne doit pas accorder son confiance à quelqu'un qui ne sourit jamais.

Netreba dôverovať tomu, kto sa nikdy nezasmeje.

(tamtiež)

Le pire colère d'un père contre son fils est plus tendre que le plus tendre amour d'un fils pour son père.

Najhorší hnev otca voči synovi je nežnejší ako najnežnejšia synova láska voči otcovi. (Mŕtva kráľovná)

Quand on vieillit, les colères deviennent des tristesses.

Keď starne, hnevy sa zmenia na smútky, (tamtiež)

Mourir pour une cause ne fait pas que cette cause soit juste.

Vec sa nestane spravodlivou tým, že pre ňu ľudia zomierajú. (Malomocné)

Ak naše cnosti ani nikto neuznáva, ani neocení, načo ich vôbec máme, pretože, ľudsky povedané, iba nám škodia? (Zošity)

Qui aime, attend.

Kto miluje, čaká. (tamtiež)

Tant de choses ne valent pas d'être dites. Et tant de gens ne valent pas que les autres choses leur soient dites. Cela fait beaucoup de silence.

Mnohé veci nestoja za to, aby sa povedali. A mnohí ľudia nestoja za to, aby sa im povedali iné veci. To vytvára veľké ticho. (Pán Santíaga)

Vivent mes ennemis! Eux du moins ne peuvent me trahir.

Nech žijú moji nepriatelia! Oni ma aspoň nemôžu zradiť, (tamtiež)

Muž nesníva o žene, pretože ju považuje za "tajomnú"; povie si, že je "tajomná", aby odôvodnil svoje sny o nej. Tí, čo nemajú peniaze, kupujú drahé dary. Tí, čo majú mnoho peňazí, posielajú blahoprajné pozdravy.

Učíme sa z histórie znova a znova, že sa nič nenaučíme.

- **Montgomery. sir Bernard Law:**

britský poľný maršal 1887 - 1976

Písanie dejín je druhým víťazstvom víťazov nad porazenými.

- **Moore. George:**

anglický spisovateľ írskoho pôvodu 1852 - 1933

A man travels the world in search of what he needs and returns home to find it.

Človek precestuje svet, snaží sa nájsť to, čo potrebuje a nájde to, keď sa vráti domov. (Brook Kerrith)

All reformers are bachelors.

Všetci reformátori sú starí mládenci. (Ohýbanie vetvy)

- **Móra. Ferenc:**

maďarský básnik, prozaik a žurnalista 1879 - 1934

Manžel nikdy nesmie zaspáť ako prvý, ani vstať z postele ako druhý. (Bláznovstvá, aj moje, aj druhých)

A nô addig szép, mig szeretik.

Žena je dovedy krásna, dokiaľ je milovaná.

A legtöbb nő nem az eros támadásnak esik áldozatul, hanem a férfi gyonge ellenállásának.

Väčšina žien sa nestane obeťou silného útoku, ale slabej obrany muža.

A nők hamarabb megbocsátanak egy illetlenséget, mint egy udvariasságot. S hamarabb a szemtelenséget, mint a jámborságot.

Ženy skôr odpustia neslušnosť ako zdvorilosť. A skôr bezočivosť ako krotkosť.

A nőknek soha sincs fblösleges imádójuk.

Ženy nikdy nemajú zbytočných ctiteľov.

A szerelemben a nők legtöbbre becsulik a rablót, nem haragszanak a tolvajra, de megvetik a koldust.

V láske si ženy najviac vážia zbojníka, nehnevajú sa na zlodeja, ale opovrhujú žobrákom.

A színpad hősnői a dráma végén buknak el az életéi az elején.

Hrdinky na javisku klesnú na konci drámy - v živote na začiatku.

Akar az özvegyem lenni? kéri meg egy öreg úr egy fiatal lány kezét.

"Chcete byť mojou vdovou?" požiada starý pán o ruku mladého dievčaťa.

Akármilyen gonosz egy férfi, se annyijót, se annyi rosszat nem mond az asszonyokfelől, mini amennyi ők saját magukról foltesznek.

Nech je muž akokoľvek zlomyseľný, nepovie o ženách ani toľko dobrého, ani toľko zlého, kolko ony samy predpokladajú o sebe navzájom.

Az asszony csak akkor bocsát meg, ha nincs igaza.

Žena odpúšťa len vtedy, keď nemá pravdu.

Az asszonyok álmálában az ostoba embereket szeretik. Miért nem szeretik hál a férjüket?

Ženy vo všeobecnosti milujú hlúpych mužov. Prečo teda nemilujú svojich manželov?

Csodálatos, mennyi kötelesség van az emberben, ha a mások kötelességeiről van szó.

Je pozoruhodné, kolko citu pre povinnosť je v ľuďoch, keď ide o povinnosti druhých.

Erre a kérdésre, ki verte meg Napóleont, három országban háromféleképpen felelnek: Blucher, Wellington, senki. Ez a šovinizmus.

Na otázku, "Kto porazil Napoleona?", dávajú v troch krajinách tri rôzne odpovede: Blucher, Wellington, nikto. To je šovinizmus.

Gentleman az olyan úriember, akinek akkor is igaza van, mikor hazudik.

Gentleman je taký pán, ktorý má pravdu aj vtedy, keď klame.

Gyakran inkább ragaszkodunk egy asszonyhoz a hűtlenség miatt, amii iránta elkövetünk, s nem a hűségért, amivel irántunk van.

Často sa držíme ženy skôr kvôli nevere, ktorej sa voči nej dopúšťame, a nie kvôli vernosti, ktorú ona zachováva voči nám.

Ha az emberek negyedrészt annyit költenének arra, hogy jót tegyenek másokkal, mint arra, hogy kárt tegyenek maguknak, nyoma se volná a nyomornak.

Keby ľudia vynaložili na dobré skutky pre druhých len štvrtinu toho, čo utratia na to, aby škodili sami sebe, nebolo by ani stopy po biede.

Ha azt akarod, hogy pénzt kapj kölcsön, hiteds el, hogy van pénzed.

Ak chceš dostať pôžičku, musia ti uveriť, že máš peniaze.

Ha férfi elváll a feleségétől, rendesen hibásak mindhárman.

Ak sa muž rozvedie so ženou, obyčajne sú vinní - všetci traja.

Harmincig hevit a nő; aztán a bor; aztán a kemence sem.

Do tridsiatky nás rozpaľuje žena; potom víno; potom už ani pec nie.

Okos emberek közé belép egy szép asszony, s kész a bolondokháza.

Medzi múdrych ľudí vkročí pekná žena a hneď je tu hotový blázinec.

Szép volná ez az élet, ha minden ember csak főlolyan jó volná, mint amilyenekfelebarátját szeretné.

To by bol krásny život, keby každý človek bol aspoň z polovice tak dobrý, akým by chcel mať svojho blízneho!

Vres fejjel lehet megélni, iires gyomorral nem.

S prázdnu hlavou možno vyžiť, s prázdny žalúdkom nie.

- **Moravia. Alberto (Alberto Pincherle):**

taliansky prozaik, dramatik a kritik 1907 - 1990

Čas vôbec nie je istý spojenec - nikdy nevieme, pre koho v skutočnosti pracuje.

Dvere do minulosti nemožno otvoriť bez vŕzgania.

Tam, kde chýbajú správy, šíria sa povesti.

Ten, kto počíta s ľudským sebestvom, nikdy sa nesklame.

- **Morgan. Charles:**

anglický spisovateľ a divadelný kritik 1894 - 1958

Žijeme vo svete, v ktorom vedomosti predstihu múdrosť tak ako nikdy predtým.

- **Morgenstern. Christian:**

nemecký básnik, aforista a dramatik 1871 - 1914

Oh Mensch, das Geld ist nur Chimäre.

Človeče, peniaze sú iba prízrak.

Schön ist eigentlich alles, was man mit Liebe betrachtet.

Krásne je vlastne všetko, na čo sa človek pozerá s láskou.

Vom höchsten Ordnungssinn ist nur ein Schritt zur Pedanterie.

Od najvyššieho zmyslu pre poriadok je iba krok

k punktičkárstvu.

Vorsicht und Mißtrauen sind gute Dinge, nur sind auch ihnen gegenüber Vorsicht und Mißtrauen nötig.

Opatrnosť a nedôvera sú dobré veci, ale aj voči nim je potrebná opatrnosť a nedôvera

Wenn dich jemand «vollkommen versteht», sei gewiß, daß dich niemand vollkommener mißversteht.

Keď ti niekto «**uplne** rozumie», buď si istý, že si nebol nikým dokonalejšie nepochopený.

- **Móricz. Zsigmond:**

maďarský prozaik 1879 - 1942

A nőre áldozni kell, de áldozatot hozni érte, túl súlyos áldozatot, nem szabad. Kivéve a feleséget. Az más.

Na ženu treba obetovať, ale obetovať sa za ňu, príliš vážne sa obetovať, to sa nemá. Okrem manželky. To je iné. (Panská lumpačka)

Nepoznáte staré panské pravidlo?: Najlepšia zelenina je mäso. Najlepšie ovocie je víno. Najlepší kus nábytku je pekná žena. (Obed)

- **Morley. John:**

britský štátnik a publicista 1838 - 1923

It is not enough to do good; one must do it in the right way.

Nestačí robiť dobro. Treba ho robiť správnym spôsobom.

(Rousseau)

Tam, kde je povinnosťou zbožňovať slnko, určite je zločinom skúmať zákony tepla (Voltaire)

- **Morris. Desmond:**

anglický zoológ 1928 -

The city is not a concrete jungle, it is a human zoo.

Mesto nie je betónová džungľa, je to ľudské zoo. (Ľudské zoo)

- **Motley. John Lothrop:**

americký historik a diplomat 1814 - 1877

Give us the luxuries of life, and we will dispense with its necessities.

Dajte nám pôžitky života a my sa zaobídeme bez jeho nevyhnutných potrieb.

- **Mumford. Lewis:**

americký filozof a sociológ 1895 - 1990

Every generation revolts against its fathers and makes friends with its grandfathers.

Každá generácia sa búri proti svojim otcom a spriatelí sa so starými otcami. (Hnedé dekády)

- **Mundt. Theodor:**

nemecký románopisec a kritik 1808 - 1861

Je mehr man Spiegel hat, desto mehr Fehler entdeckt man an sich.

Čím máme viac zrkadiel, tým viacej chýb na sebe objavíme.

- **Murdochová. Iris:**

anglická spisovateľka 1919 -

Anything that consoles is a fake.

Všetko, čo utešuje, je falzifikát.

One doesn't have to get anywhere in a marriage. It's not a public conveyance.

V manželstve sa nemusíme dostať nikam. To nie je verejný dopravný prostriedok. (Rozpoltená hlava)

- **Murphy. Robert Daniel:**

americký politik a diplomat 1894 - 1978

Spoluobčania by mali na seba čeriť zuby len vtedy, keď sa smejú.

- **Murville. Maurice Couve de:**

francúzsky diplomat a politik, ministerský predseda (1968 - 1969) 1907 - ""

Poznať pravý okamih je polovica úspechu.

- **Musil. Robert:**

rakúsky prozaik, esejista a dramatik 1880 - 1942

Člověk robí to, čím je; stane sa tým, čo robí. (Malé prózy)

- **Musset. Alfred de:**

francúzsky básnik, prozaik, dramatik 1810 - 1857

ily a des femmes que leur bon naturel et la sincérité de leur cœur empêchent d'avoir deux amants à la fois.

Sú ženy, ktorým ich dobrá povaha a úprimnosť srdca bráni, aby mali dvoch milencov naraz. (Spoveď dieťaťa svojho veku)

Prenez le temps comme il vient, le vent comme il souffle, la femme comme elle est.

Berte počasie tak, ako prichádza, vietor tak ako fúka a ženu takú, aká je. (tamtiež)

Šťastie je žena; ten, komu vyjde v ústrety, musí to využiť. (Javottovo tajomstvo)

Tous les hommes ne sont pas capables des grandes choses, mais il sont sensibles aux grandes choses.

Všetci ľudia nie sú schopní vykonať veľké veci, ale majú zmysel pre veľké veci. (Lorenzaccio)

Un jeune curé fait les meilleurs sermons.

Mladý kňaz má najlepšie kázne. (Rozmar)

- **Müller. Johannes von:**

nemecký prírodovedec 1801 - 1858

Es ist nichts groß oder klein, was auf der Landkarte so scheint. Es kommt auf den Geist an.

Nič nie je veľké, alebo malé, čo tak vyzerá na mape. Záleží na duchu.

- **Münster, gróf Ernst:**

hannoverský politik 1766 - 1839

An intelligent Russian once remarked to us: "Every country has its own constitution; ours is absolutism moderated by assassination."

Istý inteligentný Rus nám raz poznamenal: "Každá krajina má svoje zriadenie. To naše je absolútna monarchia zmierňovaná atentátmi." (Politické náčrtky o stave Európy)

H

• **Nabokov. Vladimir:**

americký prozaik ruského pôvodu 1899 - 1977

/ think like a genius, I write like a distinguished author, and I speak like a child.

Rozmýšľam ako génus, píšem ako význačný spisovateľ a rozprávam ako dieťa. (Silné názory)

• **Nader. Ralph:**

americký advokát, iniciátor hnutia za práva spotrebiteľov 1934 -

Reklama je rafinované umenie klamať.

• **Namier, sir Lewis (Bernstein):**

britský historik poľského pôvodu 1888 - 1960

What matters most about political ideas is the underlying emotions, the music, to which the ideas are a mere libretto, often of very inferior quality.

To, čo najviac zaväži na politických ideách, sú city, ktoré sa v nich skrývajú a pre ktoré sú tieto idey iba libretom, často veľmi podradnej kvality. (Osobnosti a mocnosti)

The irrational is not necessarily unreasonable.

Iracionálne nie je nevyhnutne nezmyselné, (tamtiež)

• **Napoléon I. (Napoléon Bonaparte):**

francúzsky cisár (1804 - 1815) 1762 - 1821

L'avenir d'un enfant est l'œuvre de sa mère.

Budúcnosť dieťaťa je dielom jeho matky.

L'infortune est la sage-femme du génie.

Nešťastie je pôrodná baba génia.

La bravoure procède du sang, le courage vient de la pensée.

Udatnosť pochádza z krvi, odvaha prichádza z presvedčenia.

La répétition est la plus forte des figures rhétoriques.

Opakovanie je najsilnejšou rečníckou figúrou.

La haute politique n'est que le bon sens appliqué aux grandes choses.

Veľká politika, to je len zdravý rozum aplikovaný na veľké veci.

Le courage est comme l'amour; il veut de l'espérance pour nourriture.

Odvaha je ako láska; potrebuje sa živiť nádejou.

Le mensonge n'est bonne à rien, puisqu'il ne trompe qu'une fois.

Lož je nanič, pretože oklame len raz.

Le plus grand péril se trouve au moment de la victoire.

Najväčšie nebezpečenstvo sa nachádza vo chvíli víťazstva.

Le sot a un grand avantage sur l'homme d'esprit; il est toujours content de lui-même.

Hlupák má veľkú výhodu pred rozumným človekom; je vždy spokojný sám so sebou.

Les hommes sont comme les chiffres: ils n'acquièrent de valeur que par leur position.

Ľudia sú ako číslice: získavajú hodnotu len podľa svojej pozície.

Posmrtná sláva je naozajstná nesmrteľnosť duše.

Qui sait flatter sait aussi calomnier.

Kto vie lichotiť, vie aj ohovárať.

Un sot n'est qu'ennuyeux, un pédant est insupportable.

Hlupák je iba nudný, pédant je neznesiteľný.

Umenie vojny spočíva v tom, že treba rozložiť vojská tak, aby boli všade súčasne. (Jozefovi Napoleonovi, neapolskému kráľovi)

C'est l'imagination qui gouverne les hommes.

Predstavivosť vládne ľudom. (Pamäti)

Les hommes de génie sont des météores destinés à brûler pour éclairer leur siècle.

Geniálni ľudia sú ako meteory, ktoré sa musia spáliť, aby ožiarili svoje storočie. (Prejav v Lyone 1791)

Une société sans religion est comme un vaisseau sans boussole.

Spoločnosť bez náboženstva je ako loď bez kompasu.

(Prejav k milánskym kňazom, 5. júna 1800)

C'est le succès qui fait des grands hommes.

Úspech robí ľudí veľkými. (Výroky zaznamenané vo vyhnanstve na ostrove Svätej Heleny)

Du sublime au ridicule, il n'y a qu'un pas.

Od vznešeného k smiešnemu je iba krok. (Po ústupe z Moskvy v roku 1812)

Je sais, quand il le faut, quitter la peau du lion pour prendre celle du renard.

Viem, vtedy keď treba, zobliecť kožu leva a obliecť si kožu líšky. (Citované v Tayllerandových pamätiach)

Lepšia je armáda pozháňaná z oviec, ktorú vedie lev, ako pluky levov, ktorým velí baran.

Rien n'est plus insultant que d'ajouter l'ironie à l'injure.

Niet väčšej potupy ako pridať iróniu k urážke.

Sachez écouter, et soyez sûr que le silence produit souvent le même effet que la science.

Dokážte počúvať a buďte si istý, že mlčanie často vytvára rovnaký účinok ako vedomosti. (Inštrukcia pre princa Eugena)

- **Nash. Ogden:**

americký humorista a básnik 1902 - 1971

Bankári sú práve takí ľudia ako hocikto druhý, len sú bohatší.

- **Nasser. Gamal abd el:**

egyptský štátnik, prezident Zjednotenej arabskej republiky (1958 - 1970) 1918-1970

Ľudia nechcú slová, chcú boj, boj za ľudskú dôstojnosť.

- **Newman. kardinál John Henry:**

anglický teológ a spisovateľ 1801 - 1890

is almost a définition of a gentleman to say that he is one who never inflicts pain.

Je takmer definíciou gentlemana, ak povieme, že je to človek, ktorý nikdy nespôsobí bolesť.

Ten thousand difficultés do not make one doubt.

Desaťtisíc ťažkostí nevytvorí jedinou pochybnosť.

We can believe what we choose. We are answerable for what we choose to believe.

Môžeme si vybrať to, v čo veríme. Sme zodpovední za to, čo si vyberieme ako predmet viery.

- **Newton, sir Isaac:**

anglický matematik, fyzik a astronóm 1643 - 1727

/ don't know what I may seem to the world, but as to myself, I seem to have been only like a boy playing on the seashore and diverting myself in now and then finding a smoother pebble or a prettier shell than ordinary, whilst the great ocean of truth lay all undiscovered before me.

Neviem, ako sa na mňa pozerá svet, ale mne samému sa zdá, že som bol iba ako chlapec, ktorý sa hrá na morskom brehu a kráti si dlhú chvíľu tým, že čas od času nájde hladší kameňok alebo krajšiu mušľu ako je normálne, zatiaľ čo veľký oceán pravdy ležal celý neodhalený pred mnou.

If I have seen farther than others, it is because I have stood on the shoulders of giants.

Ak som dovidel ďalej ako ostatní, je to preto, lebo som stál na pleciach obrov.

- **Nicole. Pierre:**

francúzsky filozof a teológ 1625 - 1695

Hlavným účelom našej lásky k pravde je presvedčiť samých seba, že to, čo máme radi, je pravda. (Eseje o morálke)

- **Nicolson. George Harold:**

britský diplomat a spisovateľ 1886 - 1968

Je zvláštne, ako veľmi opovrhuje človek neresťami, ktoré náhodou nemá on sám.

- **Niebuhr, Reinhold:**

americký duchovný a teológ 1892 - 1971

Man's capacity for justice makes democracy possible, but man's inclination to injustice makes democracy necessary.

Ľudská schopnosť pre spravodlivosť umožňuje demokraciu, ale ľudský sklon k nespravodlivosti robí demokraciu nevyhnutnou. (Deti svetla a deti tmy)

- **Niemöller, Martin:**

nemec, protestantský teológ, predseda Svetovej rady cirkví (1961 - 68) 1892 - 1984

Keď Hitler napadol Židov, ja som nebol Žid, a preto som tým nebol znepokojený. Keď Hitler napadol katolíkov, ja som nebol katolík, a preto som nebol tým znepokojený. Keď Hitler napadol odborárov a priemyselníkov, ja som nebol odborár a nebol som tým znepokojený. Potom Hitler napadol mňa a protestantskú cirkev - a už nezostal nikto, kto by tým bol znepokojený.

- **Nietzsche, Friedrich:**

nemecký filozof, básnik a esejista 1844 - 1900

Es ist mehr Vernunft in deinem Leibe als in deiner besten Weisheit.

V tvojom tele je viac rozumu ako v tvojej najlepšej múdrosti. (Tak hovoril Zarathustra)

Im echten Manne ist ein Kind versteckt; das will spielen.

V pravom mužovi je skryté dieťa, ktoré sa chce hrať. (tamtiež)

Presvedčenia sú nebezpečnejší nepriatelia pravdy ako klamstvá. (Ľudské, príliš ľudské)

Dal si mu príležitosť, aby ukázal veľkosť charakteru a on ju nevyužil. Nikdy ti to nezabudne. (Vybrané názory a maxi my)

Ak sa vojna skončí porážkou, ľudia sa pýtajú, kto je za ňu "vinný", ak sa skončí víťazne, oslavujú toho, kto ju vyvolal.

Buddha hovorí: "Nelíškej sa svojmu dobrodincovi!"

Povedzme to v kresťanskom kostole - a hneď to očistí vzduch od každého kresťanstva. (Veselá veda)

Je ľahšie zmieriť sa so zlým svedomím ako so zlou povestou, (tamtiež)

Myšlienky sú tiene našich citov - vždy temnejšie, prázdnejšie a jednoduchšie, (tamtiež)

Je ťažké žiť s ľuďmi, pretože mlčanie je tak ťažké.

Keby manželia nežili spolu, dobré manželstvá by boli častejšie.

Komu sa terazšie predsudky nezdajú byť dosť paradoxné, ešte dosť nerozmýšľal.

Láska odpúšťa milovanej bytosti dokonca aj chlípnosť.

Man hori nur die Fragen, auf die man imstande ist, eine Antwort zu finden.

Počujeme iba tie otázky, na ktoré dokážeme nájsť odpoveď.

Milujeme vlastnú túžbu a nie vec, po ktorej túžime.

Na lásku vždy existuje pomoc, vo väčšine prípadov je to antický radikálny liek: zaľúbiť sa znova.

Nech robíme čokoľvek, ľudia to nikdy nepochopia, ale vždy len chvália, alebo hania.

Niektoré matky potrebujú šťastných, čestných synov; iné potrebujú nešťastných synov: ináč nemôžu prejaviť svoju materinskú lásku.

Nikdy nerozprávať o sebe je veľmi nápadná pretváрка.

To, čo vytvára originálnosť človeka je, že vidí takú vec, ktorú všetci ostatní nevidia.

Túžba je príjemná keď sa považujeme za dostatočne silných na dosiahnutie jej predmetu.

V pomste a v láske je žena barbarskejšia ako muž.

Všetko, čo dnes nazývame nemorálnym bolo v inej dobe a na inom mieste morálne.

Z lásky sa ženy stávajú naozaj takými, aké sú v predstavách mužov, ktorí ich milujú.

Zle sa odvdáčiame za prácu nášho učiteľa, ak vždy zostaneme len žiakmi. (O darujúcej cnosti)

- **Nightingalová. Florence:**

anglická zdravotná sestra v Krymskej vojne 1820 - 1910

Treba určitú dávku hlúposti nato, aby sa z niekoho stal dobrý vojak. (List)

- **Nixon. Richard Milhouse:**

americký štátnik. 37. prezident USA (1969 - 1974) 1913-1994

Politický vodca, ktorý nevyvolal žiadne kontroverzie, sa nikdy nepostavil za nič.

V podstate je každé nešťastie ťažké len natoľko, ako ho berieme.

- **Nodier. Charles:**

francúzsky prozaik 1780 - 1844

Naše roky, naše dlhy a naši nepriatelia sú vždy početnejší, ako si predstavujeme.

- **Norrisová. Kathleen:**

americká spisovateľka 1880 - 1960

Over and over again mediocrity is promoted because real worth isn't to be found.

Znova a znova sa propaguje priemernosť, pretože skutočnú hodnotu nemožno nájsť.

- **Novalis (Friedrich Leopold von Hardenberg)**

nemecký básnik a prozaik 1772 - 1801

Nato, aby sme dokonale spoznali nejakú pravdu, najprv musíme o nej pochybovať a oponovať jej.

Nur ein Künstler kann den Sinn des Lebens erraten.

Iba umelec dokáže uhádnuť zmysel života

Nový zákon:

druhá časť Biblie obsahujúca život a učenie Ježiša Krista, zahrnujúca štyri Evanjeliá, skutky apoštolov, listy apoštolov a Zjavenie svätého Jána

- **Evanjelium podľa Matúša**

Nielen z chleba žije človek, ale z každého slova, ktoré vychádza z Božích úst. (Mt 4:4)

Blahoslavení chudobní v duchu, lebo ich je nebeské kráľovstvo. (Mt 5:5)

Blahoslavení plačúci, lebo oni budú potešení. (Mt 5:4)

Blahoslavení tichí, lebo oni budú dedičmi zeme. (Mt 5:5)

Blahoslavení lační a smädní po spravodlivosti, lebo oni budú nasýtení. (Mt 5:6)

Blahoslavení milosrdní, lebo oni dosiahnu milosrdenstvo. (Mt 5:7)

Blahoslavení čistého srdca, lebo oni uvidia Boha. (Mt 5:8)

Blahoslavení sú tí, čo šíria pokoj, lebo ich budú volať Božími synmi. (Mt 5:9)

Blahoslavení prenasledovaní pre spravodlivosť, lebo ich je kráľovstvo nebeské. (Mt 5:10)

Vy ste soľ zeme. Ak soľ stratí chuť, čím ju osolia? Už nie je na nič, len ju vyhodíť von, aby ju ľudia pošliapali. (Mt 5:13)

Neodporujte zlému. Ak ťa niekto udrie po pravom líci, nadstav mu aj druhé. (Mt 5:39)

Ale keď ty dávaš almužnu, nech nevie tvoja ľavá ruka, čo robí pravá. (Mt 6:3)

Nezhromažďujte si poklady na zemi, kde ich moľ a hrdza ničia a kde sa zlodeji dobývajú a kradnú. (Mt 6:19)

Nesúďte, aby ste neboli súdení. (Mt 7:1)

Proste a dostanete! Hľadajte a nájdete! Klopte a otvoria vám. (Mt 7:7)

Všetko, čo chcete, aby ľudia robili vám, robte aj vy im. (Mt 7:12)

Chráňte sa falošných prorokov: prichádzajú k vám v ovčom rúchu, ale vnútri sú draví vlci. (Mt 7:15)

Proroka si všade uctia, len nie v jeho vlasti a v jeho dome. (Mt 13:57)

A keď slepý vedie slepého, obaja padnú do jamy. (Mt 15:14)

Cti otca i matku a milovať budeš svojho blížneho ako seba samého. (Mt 19:19)

Ľahšie je ľave prejsť cez ucho ihly, ako boháčovi vojsť do Božieho kráľovstva. (Mt 19:24)

A mnohí prví budú poslednými a poslední prvými. (Mt 19:30)

Lebo mnoho je povolaných, ale málo vyvolených. (Mt 22:14)

Dávajte teda, čo je cisárovo, cisárovi, a čo je Božie, Bohu. (Mt 22:21)

Lebo som bol hladný a dali ste mi jesť; bol som smädný a dali ste mi piť; bol som počestný a pritúlili ste ma; bol som nahý a priodeli ste ma; bol som chorý a navštívili ste ma; bol som vo väzení a prišli ste ku mne. (Mt 25:35-36)
Čokoľvek ste urobili jednému z týchto mojich najmenších bratov, mne ste urobili. (Mt 25:40)

Lebo všetci, čo sa chytajú meča, mečom zahynú. (Mt 26:52)

Keď Pilát videl, že nič nedosiahne, ba že pobúrenie ešte vzrastá, vzal vodu, umyl si pred zástupom ruky a vyhlásil: «Ja nemám vinu na krvi tohto človeka. To je vaša vec.» (Mt 27:24)

- **Evanjelium podľa Marka**

Ak sa kráľovstvo vnútorne rozdelí, také kráľovstvo nemôže obstáť a ak sa dom vnútorne rozbije, taký dom nebude môcť obstáť. (Mk 3:24, 25)

Veď čo osoží človekovi, keby aj celý svet získal, a svojej duši by uškodil? (Mk 8:36)

- **Evanjelium podľa Lukáša**

Sláva Bohu na výsostiach a na zemi pokoj ľuďom dobrej vôle. (Lk 2:14)

Milujte svojich nepriateľov, robte dobre tým, čo vás nenávidia, žehnajte tým, čo vás preklínajú, a modlite sa za tých, čo vás potupujú. (Lk 6:27, 28)

Odpúšťajú sa jej mnohé hriechy, lebo veľmi miluje. Komu sa menej odpúšťa, menej miluje. (Lk 7:47)

... lebo robotník si zaslúži svoju mzdu. (Lk 10:7)

Kto nie je so mnou, je proti mne, a kto nezhrádza so mnou, rozhadzuje. (Lk 11:23)

Lebo každý, kto sa pýša, bude ponížený, a kto sa ponízuje, bude povýšený. (Lk 14:11)

Radujte sa so mnou, lebo som našiel ovcu, čo sa mi stratila. (Lk 15:6)

Otče, odpusť im, lebo nevedia, čo robia. (Lk 23:34)

- **Evanjelium podľa Jána**

Na počiatku bolo Slovo a Slovo bolo u Boha a to Slovo bolo Boh. (Jn 1:1)

Kto z vás je bez hriechu, nech prvý hodí do nej kameň. (Jn 8:7)

- **Listy svätého apoštola Pavla**

List Rimanom

Ak je Boh za nás, kto je proti nám? (Rím 8:31)

Ale keď bude tvoj nepriateľ hladný, nakŕm ho, keď je smädný, daj mu piť, lebo tým, že to urobíš, žeravé uhlie mu nahrnieš na hlavu. Nedaj sa premôcť zlu, ale dobrom premáhaj zlo. (Rím 12:20-21)

Láska nerobí zle blížnemu; teda naplnením zákona je láska. (Rím 13:10)

Prvý list Korinťanom

Láska je trpezlivá, láska je dobrotivá; nezávidí, nevypína sa, ne vystatú j e sa, nie je nehanebná, nie je sebecká, nerozčuľuje sa, nemyslí na zlé, neteší sa z nepravosti, ale raduje sa z pravdy. Všetko znáša, všetko verí, všetko dúfa, všetko vydrží. Láska nikdy nezanikne. Proroctvá prestanú, jazyky zamíknú a poznanie pominie. (1 Kor 13:4-8)

Druhý list Korinťanom

... lebo litera zabíja, kým Duch oživuje. (2 Kor 3:6)

List Kolosanom

Ženy, podriaďujte sa mužom, ako sa sluší v Pánovi! (Kol 3:18)

Muži, milujte manželky a nebuďte voči nim nevrli! (Kol 3:19)

Druhý list Solúnčanom

Kto nechce pracovať, nech ani nejde. (2 Sol 3:10)

Prvý list Timotejovi

Veď nič sme si na svet nepriniesli a nič si nemôžeme odniesť. (1 Tim 6:7)

Lebo koreňom všetkého zla je láska k peniazom; niektorí po nich pachtili, a tak zabľúdili od viery a spôsobili si mnoho bolestí. (1 Tim 6:10)

Druhý list Timotejovi

Dobrý boj som bojoval, beh som dokončil, vieru som zachoval. (2 Tim 4:7)

- **Listy svätého apoštola Petra**

Prvý Petrov list

Lebo každé telo je ako tráva a všetka jeho sláva ako kvet trávy. Tráva uschne, kvet odpadne, ale Pánovo slovo trvá naveky. (1 Pt 1:24-25)

- **Listy svätého apoštola Jána**

Prvý Jánov list

Ak niekto povie: «Milujem Boha,» a nenávidí svojho brata, je luhár. Veď kto nemiluje brata, ktorého vidí, nemôže milovať Boha, ktorého nevidí. (1 Ján 4:20)

- **Zjavenie svätého apoštola Jána:**

A keď Baránok otvoril siedmu pečať, nastalo v nebi asi pol hodiny ticho. (Zjv 8:1)

Ja som Alfa a Omega, Prvý a Posledný, Počiatok a Koniec. (Zjv 22:13) ¹⁸

¹⁸ Slovenský preklad všetkých citátov z Nového zákona prevzatý z: "Nový zákon, podľa typického vydania Novej Vulgáty. Preložila Slovenská liturgická komisia. Úvody kjednotlivým spisom pripravil Jozef Heriban, vydal Slovenský ústav svätého Cyrila a Metoda, Rím, 1988"

O

• **O'Casey, Sean:**

anglický dramatik a spisovateľ írskeho pôvodu 1880 - 1964

Peniaze sú rovnaké v každom vrecku, nie tak ako dievča, ktorého krása rozkvitne len vtedy, keď ju objíma naozajstný muž. (Purpurový prach)

Podľa mňa si musíme náboženstvo vážiť prinajmenšom natoľko, že ho udržíme stranou od všetkého, od čoho sa to len dá. (Pluh a hviezdy)

• **Oietti, Ugo:**

taliansky prozaik, výtvarný a literárny kritik, publicista 1871 - 1946

Di' bene del tuo nemico soltanto se sei certo che glielo andranno a ripetere.

Hovor dobre o svojom nepriateľovi len vtedy, ak máš istotu, že mu to pôjdu zopakovať.

// giornalista è il solo scrittore che, quando prende la penna, non spera nell'immortalità.

Novinár je jediný spisovateľ, ktorý keď vezme pero do ruky, nedúfa v nesmrteľnosť.

L'amore in questo assomiglia a Dio: per raggiungerlo bisogna crederci.

Láska sa podobá Bohu v tom, že na stretnutie s ňou treba v ňu veriť.

L'astuto è un uomo intelligente che ha paura d'essere un imbecile.

Prefíkanec je inteligentný človek, ktorý sa bojí byť hlupákom.

La fede è d'oro, l'entusiasmo è d'argento, il fanatismo è di piombo.

Viera je zo zlata, nadšenie je zo striebra, fanatizmus je z olova.

Nessuno dirà tanto di te quanto la donna che non ami più.

Nikto nepovie o tebe toľko ako žena, ktorú už neľúbíš.

Molte anime nobili amano il prossimo loro soltanto quando è miserabile, ammalato, agonizzante; quando insomma sono sicure della propria superiorità.

Mnohé dobré duše milujú svojho blízkeho len vtedy, keď je biedny, chorý, keď je v agónii; skrátka, keď sú si isté svojou vlastnou prevahou.

Quando la donna che t'ama, ti loda, non t'insuperbire: loda se stessa.

Keď ťa chváli žena, ktorá ťa ľúbi, nespyšni z toho: chváli samu seba.

Un amico t'ha rubato l'amante? Gli perdonerai. Tu hai rubato l'amante a un tuo amico? Non gli perdonerai mai.

Priateľ ti prebral milenkú? Odpustiš mu. Prebral si milenkú svojmu priateľovi? Nikdy mu neodpustiš.

Una donna, in ogni consiglio che dà, anche senza volerlo mette un poco del proprio vantaggio.

Žena vloží do každej rady, ktorú dáva, hoci aj podvedome, kúsok vlastnej výhody.

• **O'Neill, Eugene Gladstone:**

americký dramatik. Nobelova cena 1936, 1888 - 1953

Diplomat je muž, ktorý musí zmeniť bubnové údery štátnikov na jemné zvuky harfy.

Keď svätý Patrik vyhnať hadov z Írska, preplávali do New Yorku a dali sa k polícii! (Ladár prichádza)

• **Ono, Yoko:**

japonská speváčka a skladateľka v USA 1933 -

Woman is the nigger of the world.

Žena je neger sveta. (Interview pre magazín Nova, 1968 použil John Lennon ako titul piesne, 1972)

• **Oppenheimer, Jacob Robert:**

americký fyzik 1904-1967

The physicists have known sin; and this is a knowledge which they cannot lose.

Fyzici spoznali hriech a to je poznanie, ktoré nemôžu stratiť. (Prednáška, 1947)

- **Ortega. Jose y Gasset:**

španielsky spisovateľ a filozof 1883 - 1955

Hodnota muža sa meria podľa toho, čo robí, hodnota ženy podľa toho, čím je.

V smrti sa skrýva jedna veľká vec, a to je pravda

Vesmír vyzerá stále menej ako veľký stroj a stále viac ako veľká myšlienka.

- **Orwell. George:**

anglický spisovateľ 1903-1950

To accept an orthodoxy is always to inherit unresolved contradictions.

Akceptovať pravoverný názor vždy znamená zdediť nevyriešené rozpory. (Spisovatelia a Leviatan)

Each generation imagines itself to be more intelligent than the one that went before it, and wiser than the one that comes after it.

Každá generácia sa považuje za inteligentnejšiu ako bola predchádzajúca generácia a za múdrejšiu ako bude tá, čo príde po nej.

The quickest way of ending a war is to lose it.

Najrýchlejší spôsob na ukončenie vojny je prehrať ju.

Political language is designed to make lies sound truthful and murder respectable, and to give an appearance of solidity to pure wind.

Politický jazyk je skonštruovaný tak, aby klamstvá zneli vierohodne a vražda vyzerala úctyhodná a aby dodal pevný vzhľad aj samému vetru. (Streľba na slona)

One defeats the fanatic precisely by not being a fanatic oneself, but on the contrary by using one's intelligence.

Fanatika porazíme presne tým, že nie sme sami fanatici, ale naopak, používame vlastný rozum. (List Richardovi Heesovi, 1949)

Saints should always be judged guilty until they are proved innocent.

Svätých treba vždy považovať za vinných dovtedy, kým sa nedokáže ich nevina. (Úvahy o Gandhim)

The high sentiments always win in the end, the leaders who offer blood, toil, tears and sweat always get more out of their followers than those who offer safety and good time. When it comes to the pinch, human beings are heroic.

Veľké city nakoniec vždy zvíťazia Vadcovia, ktorí ponúkajú krv, drinu, slzy a pot vždy dostanú viac zo svojich stúpencov ako tí, ktorí ponúkajú bezpečnosť a dobré časy. Keď dôjde k najhoršiemu, ľudské bytosti sú hrdinské. (Umenie Donalda McGilla)

At fifty everyone has the face he deserves.

V päťdesiatke má každý takú tvár, akú si zaslúži. (Posledné slová v jeho zápisníku, 17. 4. 1949)

- **Osborne. John:**

anglický dramatik 1929 -1994

Počítač je logickým vývojom ľudí: inteligencia bez morálky.

Kto má zlú pamäť, ušetrí si mnohé výčitky svedomia

- **Overbury. sir Thomas:**

anglický spisovateľ 1581-1613

The man who has nothing to boast of but his ancestry is like a potato. The only good belonging to him is underground.

Človek, ktorý sa nemôže pochváliť ničím iným ako svojimi predkami, je ako zemiak. Jediná dobrá vec, ktorú má, je pod zemou.

- **Ovidius. Naso Publius:**

rímsky básnik 43 -18 pr. Kr.

To, čo je dovolené, nemá pôvab, čo je zakázané, je vzrušujúce. (Lásky)

Alebo sa nepokúšať, alebo ísť až do konca. (Umenie milovať)

V láske je toľko bolesti ako mušlí na morskom brehu, (tamtiež)

Tempus edax rerum.

Čas, požierač vecí. (Metamorfózy)

Video meliora, proboque; / Deteriora sequor.

Vidím lepšie veci a schvaľujem; / nasledujem horšie.
(tamtiež)

Gutta cavat lapidem, consumitur anulus usu.

Kvapka vyhlíbi kameň, reťaz sa opotrebuje používaním.
(Listy od Čierneho mora)

Parce páter virgas / iam numquam carmina dico.

Šetri prútmi, otec, už nikdy nebudem skladať básne.
(Údajný výrok, keď ho otec bil zato, že namiesto štúdia práva píše básne.)

- **Oxenstierng. gróf Axel Gustffson:**

švédsky štátnik 1583-1654

Češ sa podobá oku: nescie do neho padnúť ani to najmenšie smietko, aby sa úplne nezmenilo. (Úvahy a maximy)

Dar, ktorý dáva na seba dlho čakať, je skazený, keď konečne príde.

Duchaplný človek nie je nikdy sám, ale hlupák sa nudí všade.

Kráľovské dvory sú naozajstné Noemove archy: možno tam nájsť zvieratá všetkých druhov.

Najdôležitejšia a najzanedbávanejšia konverzácia je rozhovor so samým sebou.

S deťmi je to ako s hubami: nie všetky sú rovnako dobré.

Svet ľahko znudia ti, pre ktorých začal byť nudný.

Sú niektorí ľudia, od ktorých ľahostajnosť a pohŕdanie je väčšou poctou ako priateľstvo a chvála.

Ten, kto vždy robí to, čo chce, zriedka robí to, čo má.

Zásluha a šťastie sú dvaja nezmieriteľní nepriatelia, ktorí sa jeden druhému úzkostlivo vyhýbajú.

Nevieš, syn môj, s akým malým množstvom múdrosti je svet riadený? (List synovi, 1648)

P

- **Paine. Thomas:**

americký mysliteľ, pamfletista a revolucionár anglického pôvodu 1737 -1809

// is necessary to the happiness of man that he be mentally faithful to himself. Infidelity does not consist in believing, or in disbelieving, it consists in professing to believe what one does not believe.

Pre šťastie človeka je potrebné, aby bol myšlienkovy verný sám sebe. Nevera nespočíva v tom, že verí, alebo neverí, spočíva v tom, že hlása, že verí to, čo neverí. (Vek rozumu)

The sublime and the ridiculous are often so nearly related, that it is difficult to class them separately. One step above the sublime, makes the ridiculous; and one step above the ridiculous, makes the sublime again.

Vznešené a smiešne sú často v takom blízkom vzťahu, že je ťažké ich zatriediť oddelene. Jeden stupeň nad vznešeným zosmiešňuje a jeden stupeň nad smiešnym opäť dodáva vznešenosť, (tamtiež)

My country is the world and my religion is to do good.

Moja vlasť je svet a moje náboženstvo je robiť dobro.
(Práva človeka)

- **Palme. Olaf:**

švédsky štátnik, ministerský predseda (1969 - 76, 1982 - 86) 1927 - 1986

V politike sa netreba snažiť knokautovať päť bradou.

- **Palmerston. Henry John Temple:**

anglický štátnik, ministerský predseda (1855 - 1858, 1859 - 1865) 1784 - 1865

What is a merit? The opinion one man entertains of the other.

Čo je zásluha? Názor, ktorý má jeden človek o druhom. Nemáme žiadnych večných priateľov a nemáme trvalých nepriateľov. Naše záujmy sú večné a trvalé a je našou povinnosťou sledovať tieto záujmy. (Prejav, 1. 3. 1848)

- **Pankhurstová. Emmeline Goulden:**

anglická sufražetka 1858 -1928

The argument of the broken window pane is the most valuable argument in modern politics.

Argumentácia rozbitou okennou tabuľou je najcennejším argumentom v modernej politike. (Čudná smrť liberálneho Anglicka)

- **Parkerová. Dorothy (Dorothy Rotschildová):**

americká spisovateľka 1893 -1967

Four be the things I'd be better without: /Love, curiosity, freckles, and doubt.

Sú štyri veci, bez ktorých by som sa najradšej zaobišla: láska, zvedavosť, pehy a pochybnosť. (Inventár)

Sorrow is tranquility remembered in emotion.

Smútok je pokoj, na ktorý spomíname s dojatím. (Tu odpočíva)

- **Parkinson. Cecil Northcote:**

britský historik a žurnalista 1909-1993

Expenditure rises to meet income.

Výdavky stúpajú tak, aby dosiahli príjem. (Zákon a zisky)

Time spent on any item of agenda will be in inverse proportion to the sum involved.

Čas strávený prerokovaním určitého bodu rokovacieho poriadku bude nepriamo úmerný sume, o ktorú v ňom ide. (Parkinsonove zákony)

Work expands so as to fill the time available for its completion.

Práca sa rozrastá tak, aby zaplnila čas, ktorý je k dispozícii pre jej ukončenie. (Tamtiež)

- **Pascal. Blaise:**

francúzsky matematik, fyzik a filozof 1623 -1662

Čím viacej rozumu má niekto, tým viac ľudí považuje za originálnych. Nezáujímaví ľudia nevidia žiadny rozdiel medzi ľuďmi. (Myšlienky)

Ak chceš, aby ľudia o tebe zmýšľali dobre, nerozprávaj o sebe dobre.

Deux excès: exclure la raison, n'admettre que la raison.

Dve krajnosti: vylúčiť rozum a uznávať iba rozum.

// n'est pas certain que tout soit incertain.

Nie je isté, že všetko je neisté.

Il n'y a que deux sortes d'hommes: les uns justes, qui se croient pécheurs; les autres pécheurs, qui se croient justes.

Existujú len dva druhy ľudí: jedni, čo sú spravodliví a považujú sa za hriešnikov a druhí, čo sú hriešnici a považujú sa za spravodlivých.

Il est bien plus beau de savoir quelque chose de tout que de savoir tout d'une chose.

Je omnoho krajšie vedieť niečo o všetkom ako vedieť všetko o jednej veci.

Kresťanské náboženstvo tvrdí len dve veci: že človek je už od prírody krehký a že Ježiš Kristus nás spasí.

L'homme n'est qu'un roseau, le plus faible de la nature; mais c'est un roseau pensant.

Človek je len trstina, tá najkrehkejšia v celej prírode; ale je to mysliača trstina.

La cœur a ses raisons que la raison ne connaît point; on le sait en mille choses.

Srdce má svoje dôvody, ktoré rozum vôbec nepozná; vieme to z tisícich vecí.

La grandeur de l'homme est grande en ce qu'il se connaît misérable.

Veľkosť človeka spočíva v tom, že si je vedomý vlastnej úbohosti.

La justice sans la force est impuissante; la force sans la justice est tyrannique.

Spravodlivosť bez sily je bezmocná; sila bez spravodlivosti je tyranská.

La vraie éloquence se moque de l'éloquence, la vraie morale se moque de la morale.

Pravá výrečnosť sa vysmieva výrečnosti, pravá morálka sa vysmieva morálke.

Les extrémités se touchent.

Protiklady sa priťahujú.

Les grands hommes sont plus grands que nous parce qu'ils ont la tête plus élevée, mais ils ont les pieds aussi bas que le nôtres.

Slávni ľudia sú väčší ako my, pretože majú hlavy vyššie, ale nohy majú práve tak nízko ako my.

Málokedy sa koná zlo tak úplne a tak veselo ako vtedy, keď sa koná vedome.

Musia existovať rôzne stupne hodností, pretože všetci ľudia chcú vládnuť, a nie všetci môžu.

Non seulement nous ne connaissons Dieu que par Jésus-Christ, mais nous ne nous connaissons nous-mêmes que par Jésus-Christ.

Nous ne connaissons la vie, la mort que par Jésus-Christ.

Nielen že nepoznáme Boha ináč ako cez Ježiša Krista, ale poznáme aj seba len cez Ježiša Krista. Poznáme život a smrť len cez Ježiša Krista.

Peu de chose nous console, parce que peu de choses nous afflige.

Málo vecí nás poteší, pretože málo vecí nás zarmúti.

Posledným krokom rozumu je poznanie, že existuje nekonečné množstvo vecí, ktoré sú mimo jeho dosahu.

Proroctvá pochopíme len vtedy, keď sa potvrdia.

Soumission et usage de la raison, en quoi consiste le vrai christianisme.

Pokora a používanie rozumu, v tom spočíva pravé kresťanstvo.

Sú potrebné i zázraky, i pravda, pretože treba presvedčiť celého človeka: telo i dušu.

Najistejší spôsob na získanie bohatstva je jasne ukázať ľudom, že je v ich záujme podporovať váš záujem. (Charaktery, 'O daroch osudu')

// n'est pas nécessaire, parce que vous êtes duc, que je vous estime; mais il est nécessaire que je vous salue.

Pretože ste vojvoda, nemusím si vás vážiť, ale musím vás pozdraviť. (Rozprava o stave veľkých)

L'art de persuader consiste autant en celui d'agréer qu'en celui de convaincre.

Umenie prehovoriť druhých spočíva práve tak v tom, že súhlasíme, ako v tom, že ich presvedčíme. (Duch geometrický)

Napísal som tento list dlhší len preto, lebo som nemal čas nato, aby som ho skrátil.

- **Pasternak. Boris Leonidovič:**

ruský básnik, prozaik a prekladateľ, Nobelova cena 1958, 1890 - 1960

Človek sa narodil nato, aby žil a nie na to, aby sa pripravoval pre život (Doktor Živago)

- **Pasteur. Louis:**

francúzsky chemik, biológ a mikrobiológ 1822 - 1895

Neexistuje žiadna aplikovaná veda, iba aplikácia vedy. (Prednáška, 11. 9. 1872)

Pokiaľ sa týka pozorovania, náhoda praje iba pripravenej mysli. (Prednáška, 7. 12. 1854)

Vždy sú ľudia, v prítomnosti ktorých nie je vhodné byť príliš skromným, príliš sa potešia tomu, že vás môžu vziať za slovo.

- **Patton. George Smith, ml.:**

americký generál 1885 - 1945

Never telipeople how to do things. Tell them what to do, and they will surprise you with their ingenuity.

Nikdy nehovorte ľudom, ako treba niečo urobiť. Povedzte im, čo majú robiť a oni vás prekvapia svojou vynaliezavosťou.

- **Paul. Jean (Johann Paul Friedrich Richter):**

nemecký prozaik 1763 - 1825

Das große unzerstörbare Wunder ist der Menschenglaube an Wunder.

Veľký nezničiteľný zázrak je viera ľudí v zázraky. (Úvod do estetiky)

Das Ziel muß man früher kennen als die Bahn.

Musíme poznať cieľ skôr ako cestu k nemu. (tamtiež)

Der Mensch gewöhnt sich an wiederholte Liebe, nicht an wiederholte Ungerechtigkeit.

Človek si zvykne na opakovanú lásku, ale nie na opakovanú nespravodlivosť, (tamtiež)

Der Mensch ist nie so schön, als wenn er um Verzeihung bittet oder selbst verzeiht.

Človek nie je nikdy taký krásny ako vtedy, keď prosí o odpustenie, alebo keď sám odpúšťa, (tamtiež)

Der Mensch muß der Leidenschaft fähig und zugleich mächtig sein.

Človek musí byť schopný vášne a zároveň ju musí ovládať, (tamtiež)

Die Liebe ist das Leben des Weibes, aber eine Episode im Leben des Mannes.

Láska je životom ženy, ale iba epizódou v živote muža. (tamtiež)

Sloboda tvorí vtipy a vtipy tvoria slobodu, (tamtiež)

Die Menschen verraten ihre Absichten nie leichter und stärker, als wenn sie sie verfehlen.

Ludia nikdy neprežradia svoje úmysly lepšie ako vtedy, keď sa im nepodaria. (Lodný denník vzduchoplavca Giannozza)

Gegen das Fehlschlagen eines Plans gibt es keinen besseren Trost, als sofort einen neuen zu machen.

Proti nezdaniu určitého plánu niet lepšej útechy ako okamžite urobiť nový.

Spomienky sú jediným rajom, z ktorého nás nemožno vyhnúť.

- **Pavese. Cesare:**

taliansky básnik a prozaik 1908 - 1950

Človek prestane byť dieťaťom vtedy, keď si uvedomí, že vyrozprávaním svojich starostí nedosiahne ich zlepšenie. Je mylné domnievať sa, že môžeme vykonať nejakú činnosť alebo správať sa určitým spôsobom iba raz a nikdy viac. To čo robíme, urobíme znova, v skutočnosti sme to pravdepodobne už raz urobili v dávnej minulosti. Musíme hľadať iba jednu vec nato, aby sme našli mnohé. Niet rafinovanejšej pomsty ako je tá, ktorú vykonajú iní tvojmu nepriateľovi. Má naviac tú výhodu, že ti ponecháva úlohu veľkorysého človeka

Žiadna žena sa nevydáva kvôli peniazom. Sú dosť chytré nato, aby sa zamilovali do miliónára, predtým ako sa za neho vydajú.

- **Peacock. Thomas Love:**

anglický románopisec a básnik 1785 - 1866

My house has been broken open on the most scientific principles.

Vlámali sa mi do domu podľa najvedeckejších princípov. (Crotchetský zámok)

Respectable means rich, and decent means poor. I should die if I heard my family called decent.

Úctyhodný znamená bohatý a počestný znamená chudobný. Zomrel by som, keby som počul, že moju rodinu volajú počestnou, (tamtiež)

Laughter is pleasant, but the exertion is too much for me.

Smiech je príjemný, ale táto námaha je pre mňa prílišná, (Opátstvo hrôzy)

- **Péguy. Charles Pierre:**

francúzsky novinár a básnik 1873 - 1914

Aimer, c'est donner raison à l'être aimé qui a tort.

Milovať znamená dať za pravdu milovanej bytosti, ktorá nemá pravdu. (Poznámky o Descartesovi)

J'aime mieux un saint qui a des défauts qu'un pécheur qui n'en a pas.

Mám radšej svätého, ktorý má chyby, ako hriešnika, ktorý ich nemá. (Mystérium nevinných svätých)

Je nemožné písať antické dejiny, pretože nemáme dosť prameňov a je nemožné písať moderné dejiny, pretože ich máme príliš mnoho. (Clio)

Láska je ešte zriedkavejšia ako génus a priateľstvo je zriedkavejšie ako láska. (Agenda Galériei Lafayette)

Quarante ans est un âge terrible. Car c'est l'âge où nous devenons ce que nous sommes.

Štyridsiatka je strašný vek. Je to vek, v ktorom sa staneme tým, čím sme. (Victor-Marie, gróf Hugo)

Tout parti vil de sa mystique et meurt de sa politique.

Každá strana žije zo svojej mystiky a umiera na svoju politiku. (Naša mladosť)

Tyrania je vždy lepšie organizovaná ako sloboda.

(Základné pravdy)

- **Penn. William:**

anglický náboženský činiteľ, guvernér Pennsylvánie (1682 - 1684) 1644 - 1718

Time is what we want most, but alas, what we use worst.

Čas je to, čo najviac chceme, ale bohužiaľ to, čo najhoršie využívame.

- **Pepys. Samuel:**

anglický autor denníkov 1633 - 1703

Dopoludnia som išiel do kostola, kde som videl sobáš. Je čudné, akú radosť máme my ženatí, keď vidíme tých úbohých bláznov, ako ich vlákajú do nášho stavu.

(Denník)

- **Perikles:**

aténsky štátnik a generál 495 - 429 pr. Kr.

Najväčšou slávou pre ženu je, ak o nej muži najmenej rozprávajú.

Nevedieť znášať chudobu je hanba, ale ešte väčšia hanba je nevedieť odohnať ju prácou.

Pre slávnych ľudí je celý svet pamätníkom.

- **Pestalozzi. Johann Heinrich:**

švajčiarsky pedagogický reformátor 1746 - 1827

Der Mensch muß sich in der Welt selbst forthelfen. Dies ihn zu lernen, ist unsere Aufgabe.

Človek si musí na svete pomôcť sám. Našou úlohou je naučiť ho to.

Entschlossenheit im Unglück ist immer der halbe Weg zur Rettung.

Odhodlanosť v nešťastí je vždy pol cesty k záchrane.

Wahre Menschlichkeit ist köstlicher als alle Schönheit

Pravá ľudskosť je vzácnejšia ako všetka krása.

Wir wollen nicht die Verstaatlichung des Menschen, sondern die Vermenschlichung des Staates.

Nechceme poštátnenie človeka, ale poľudštenie štátu.

- **Pétain. Henri Philippe:**

francúzsky maršal, predseda vlády vo Vlchy (1940 - 1944) 1856 - 1951

Písať pamäti znamená hovoriť zle o každom okrem seba.

- **Peter. Laurence:**

americký teoretik manažmentu 1919 -

In a hierarchy every employee tends to rise to his level of incompetence.

V hierarchickej štruktúre každý zamestnanec smeruje k dosiahnutiu svojej úrovne neschopnosti. (Peterov princíp)

- **Petőfi. Sándor:**

madarský básnik 1823 - 1849

Hogysem tiz barátot szerezzek képmutatással, inkább szerzek öszinteségemmel száz ellenséget.

Radšej ako by som si mal získať desať priateľov pretvárkou, získam si sto nepriateľov úprimnosťou. (Predslov k zohraným básniam)

- **Petrarca. Francesco (Petracco):**

taliensky básnik, prozaik 1304 - 1374

Medzi slepotou z lásky a slepotou zo závidi je síce kvôli dôvodu veľký rozdiel, ale v účinku nie je vôbec žiadny. (Sokratovi v Avignone)

Nikto nepochlebuje dlho bez námahy. (Giacomovi Colonnovi v Ríme)

- **Petronius. Gaius ("Arbiter Elegantiae"):**

rímsky satirický spisovateľ ? - 66

Zriedka sa vidí múdrosť spojená s krásou. (Satirikon)

- **Phillips. Wendell:**

americký abolitionista a rečník 1811 - 1884

Every man meets his Waterloo at last.

Každý človek nakoniec stretne svoje Waterloo. (Prejav o tlači)

We Uve under a government of men and morning papers.

Žijeme, pod vládou ľudí a ranných novín, (tamtiež)

- **Picasso. Pablo Ruiz y :**

španielsky maliar, sochár a keramik baskického pôvodu 1881 - 1973

En réalité on travaille avec peu de couleurs. Ce qui donne l'illusion de leur nombre, c'est d'avoir été mises à leur juste place.

V skutočnosti sa pracuje s malým počtom farieb. Ilúziu ich množstva vytvára to, že boli dané na správne miesto.

Je n'évolue pas, je suis.

Ja sa nevyvíjam, ja som.

Každá pozitívna hodnota má svoju negatívnu cenu. Einsteinov génus vedie k Hirošime.

Každé dieťa je umelec. Problém je v tom, ako zostať umelcom, keď vyrastie.

Niektorí maliari zmenia slnko na žltú škvrnu; iní zmenia žltú škvrnu na slnko.

S'il y avait une seule vérité, on ne pourrait pas faire cent toiles sur le même thème.

Keby bola iba jedna pravda, nebolo by možné namaľovať sto plátien na tú istú tému.

Si l'on sait exactement ce qu'on va faire, à quoi bon le faire?

Ak vieme presne, čo urobíme, načo je dobré to urobiť?

Spisovatelia stále hovoria o svojich honorároch. Keby som mal portretovať spisovateľa, namaľoval by som ho, ako počíta peniaze.

Umenie je lož, ktorá nás prinúti pochopiť pravdu.

- **Pindaros:**

grécky básnik cca 520 - cca 440 pr. Kr.

Mlčanie je najvyššia múdrosť ľudí. (Ódy nemejské)

Závisť sa vždy spája so zásluhou, nikdy nevyhľadáva spor s podpriemernosťou, (tamtiež)

Prvému vynálezcovi patrí zásluha. (Ódy olympijské)

Šťastie nekvitne pre tých, ktorí nechodia po rovných cestách. (Ódy istmické)

- **Pinero. sir Arthur Wing:**

anglický dramatik 1855 - 1934

From forty to fifty a man is at heart either a stoic or a satyr.

Medzi štyridsiatkou a päťdesiatkou je muž vo svojom srdci buď stoikom, alebo satyrom. (Druhá pani Tanquerayová)

- **Pirandello. Luigi:**

taliansky dramatik, prozaik a literárny kritik, Nobelova cena 1934, 1867 - 1936

Každý má svoju vlastnú vnútornú drámu a rád by ju vykričal celému svetu. Ale práve v tom spočíva ťažkosť veci; z toho všetkého len to možno a to treba ukázať, čo súvisí s drámou ostatných postáv; avšak aj s tým malom treba dať vytyšiť to, čo nevypovieme! (Šesť postáv hľadá autora)

- **Pisarev. Dmitrii Ivanovič:**

ruský publicista, literárny kritik, revolučný demokrat 1840 - 1868

Vynútená cnosť stráca svoju hodnotu.

- **Pitt. William:**

anglický štátnik a rečník 1708 - 1778

Unlimited power is apt to corrupt the minds of those who possess it.

Neobmedzená moc má snahu skorumpovať mysle tých, ktorí ju majú v rukách. (Prejav, 2. 3. 1741)

The parks are the lungs of London.

Parky sú pľúca Londýna.

- **Pitt. William ml.:**
anglický štátnik, ministerský predseda (1783 - 1801, 1804 - 1806) 1759 - 1806
Necessity is the plea for every infringement of human freedom: it is the argument of tyrants; it is the creed of slaves.
Nevyhnutnosť je výhovorka pre každé porušenie ľudskej slobody. Je to argument tyranov a krédo otrokov. (Prejav, 18. 11. 1783)
Roll up that map; it will not be wanted these ten years.
Zbaľte tú mapu, nebude potrebná najbližších desať rokov. (O mape Európy, keď sa dopočul o Napoleonovom víťazstve pri Slavkove, 2. 12. 1805)
- **Plautus. Titus Maccius:**
rímsky básnik, autor komédií 254 - 184 pr. Kr.
Horúca lož je tá najlepšia. (Komédia o strašidle)
Žena, ktorá má najlepšiu vôňu, je tá, ktorá nie je navoňaná, (tamtiež)
Je nebezpečnejšie zamilovať sa ako spadnúť z útesu.
Každý posudzuje podľa vlastného vkusu, každý považuje svoju snúbenicu za najkrajšiu.
Na získanie peňazí treba utrátiť peniaze.
Nájdí mi rozumného milenca a dám ti toľko zlata, koľko váži.
Sú situácie, keď je lepšie prehrať ako vyhrať.
- **Platón:**
grécky filozof 427 - 347 pr. Kr.
Bezočivý je ten, kto znesie pohŕdanie, za podmienky, že dosiahne svoje. (Definície)
Príležitosť je presne ten okamih, keď máme niečo dostať, alebo niečo urobiť, (tamtiež)
Mladý muž nebude dobrým sudcom; sudca má byť starý a má mať skúsenosti z poznania nespravodlivosti. (Republika)
Sila tvorí právo a spravodlivosť je záujem najsilnejšieho, (tamtiež)

- Tie kráľovstvá sú šťastné, kde sú filozofi kráľmi a kde sú kráľi filozofmi, (tamtiež)
- Víťazstvo nad samým sebou je najväčšie víťazstvo. (Zákony)
- Ak nebudeš mnoho očakávať, budú sa ti zdať aj malé veci veľkými.
- Zlomyseľní majú malú dušu, ale prenikavý zrak.
- **Plinius. Secundus Gaius. starší:**
rímsky spisovateľ, polyhistor 23 - 79
Jedinou istotou je to, že nič nie je isté. (Prírodoveda)
 - **Plinius. Cascilius Secundus Gaius. mladší:**
rímsky spisovateľ a úradník cca 61 - cca 114
Blahobyt ukazuje šťastných, nepriazeň osudu odhalí veľkých. (Chválareč na Trajána)
Je lepšie vynikať v jednej veci, ako byť podpriemerným v niekoľkých. (Listy)
Popularita zlého človeka je práve tak zradná ako on sám. (tamtiež)
Prvá odmietnutá láskavosť vymaže všetky predtým poskytnuté láskavosti, (tamtiež)
Vo vláde, podobne ako v ľudskom tele, najťažšie choroby pochádzajú z hlavy, (tamtiež)
Vždy sa poháňa ostrohami ten kôň, ktorý beží. (tamtiež)
 - **Plútarchos z Chairóneie:**
grécky spisovateľ, filozof a historik 45 - 127
"Ešte jedno také víťazstvo proti Rimanom", povedal Pyrrhus, "a som stratený." (Životopisy)
Keby bol svet spravodlivý, nebola by potrebná udatnosť, (tamtiež)
Bol by som radšej prvý v tomto meste, ako druhý v Ríme. (Životopisy, Cézar)

Ten, kto podvádza pri prísaha, priznáva, že sa bojí svojho nepriateľa a že má nízku mienku o bohu. (Životopisy, Lysandros)

Prázdne sudy a hlupáci robia najväčší hluk. (Etické spisy)
Vládca je najšťastnejší vtedy, keď dosiahne, že sa poddaní neboja jeho, ale o neho. (Hostina siedmich mudrcov)

- **Poe. Edgar Allan:**

americký básnik, poviedkár a kritik 1809 - 1849

How many good books suffer neglect through the inefficiency of their beginnings!

Koľko dobrých kníh zostane nepovšimnutých v dôsledku nedostatkov na začiatku!

Those who dream by day are cognizant of many things which escape those who dream only by night.

Tí, čo snívajú vo dne, poznajú mnoho vecí, ktoré uniknú tým, čo snívajú len v noci.

- **Poincaré. Jules Henri:**

francúzsky matematik 1854 - 1912

Douter de tout ou tout croire, ce sont deux solutions également commodes, qui l'une et l'autre nous dispensent de réfléchir.

Pochybovať o všetkom a všetko uveriť: dve rovnako pohodlné riešenia na to, aby sme sa oslobodili od myslenia. (Veda a hypotéza)

Une accumulation de faits n'est pas plus une science qu'un tas de pierres n'est une maison.

Nahromadenie faktov nie je veda, práve tak ako hromada kameňov nie je dom. (tamtiež)

// ne peut pas y avoir de morale scientifique; mais il ne peut pas non plus y avoir de science immorale.

Nemôže byť vedecká morálka; ale nemôže byť ani nemorálna veda (Posledné myšlienky)

La liberté est pour la Science ce que l'air est pour l'animal.

Sloboda je pre vedu tým, čím je vzduch pre zvieratá. (tamtiež)

- **Polybios:**

grécky politik a historik cca 200 - 120 pr. Kr.

Monarchia sa zvrhne na tyranu, aristokracia na oligarchiu a demokracia na anarchiu. (Dejiny)

- **Pompadour, markíza de (Jeanne-Antoinette Poissonová):**

francúzska šľachtičná 1721 - 1764

Après nous le déluge.

Po nás potopa (Po bitke pri Hossbachu)

- **Pompidou. Georges:**

francúzsky štátnik, prezident (1969 - 1974) 1911 - 1979

Štátnik je politik, ktorý slúži národu. Politik je štátnik, ktorý prinúti národ, aby mu slúžil.

Tri veci môžu zapríčiniť úpadok: ženy, hazard a experti.

- **Pope. Alexander:**

anglický básnik, satirik a literárny kritik 1688 - 1744

'Blessed is the man who expects nothing, for he shall never be disappointed' was the ninth beatitude.

'Blahoslavený ten, kto neočakáva nič, pretože nebude nikdy sklamaný' to bolo deviate blahoslavenstvo. (List Fortescueovi, 23. septembra 1725)

Some praise at morning what they blame at night; / But always think the last opinion right.

Niektorí chvália ráno to, čo hania v noci, ale vždy považujú posledný názor za správny. (Esej o kritike)

Mýliť sa je ľudské, odpustiť - božské, (tamtiež)

Niektorí starí ľudia tým, že neustále chvália čas svojej mladosti, by nás takmer presvedčili, že v tých časoch neboli žiadni hlupáci, ale nanešťastie zostali sami na ukážku. (Myšlienky na rôzne témy)

To be angry is to revenge the faults of others upon ourselves.

Zlosť sa znamená pomstiť sa za chyby iných na sebe samých, (tamtiež)

We may see the small value God has for riches by the people he gives them to.

Akú malú hodnotu pripisuje Boh bohatstvu, to môžeme vidieť podlá ľudí, ktorým ho dáva. (tamtiež)

Who are next to knaves? Those that converse with them.

Kto sú ti, čo sú najbližšie k ničomníkom? Tí, čo sa s nimi stýkajú, (tamtiež)

Nikdy nebola strana, alebo sekta, v ktorej by tí, ktorí vedia najmenej, neboli zároveň tými, ktorí sú najpruďší.

- **Popper, sir Karl Raimund:**

britský filozof a sociológ rakúskeho pôvodu 1902 - 1994

Veda sa musí začínať mýtami a s kritikou mýtov.

We may become the makers of our fate when we have ceased to pose as its prophets.

Môžeme sa stať tvorcami nášho osudu, keď sa prestaneme vydávať za jeho prorokov. (Otvorená spoločnosť a jej nepriatelia)

- **Pound, Ezra Loomis:**

americký básnik, esejista, literárny kritik a vydavateľ 1885 - 1972

Umelci sú rohy hojnosti ľudstva.

- **Poussin, Nicolas:**

francúzsky maliar 1594 - 1665

Ce qui vaut la peine d'être fait vaut la peine d'être bien fait.

To, čo stojí zato, aby sa urobilo, stojí zato, aby sa urobilo dobre. (Osobné heslo)

- **Powell, Anthony:**

anglický románopisec 1905 -

Growing old is like being increasingly penalized for a crime you haven't committed.

Starnúť je také, akoby vás stále viac trestali za zločin, ktorý ste nespáchali. (Dočasní králi)

- **Préault, Antoine-Auguste:**

francúzsky sochár 1809 - 1879

To, čo vyžaduje dav, je podpriemernosť najvyššieho stupňa.

- **Preece, sir William Henry:**

britský technik, hlavný inžinier Britského poštového úradu 1834 - 1913

The Americans have need of the telephone, but we do not. We have plenty of messenger boys.

Američania potrebujú telefón, ale my nie. My máme hromadu poslíčkov.

- **Prémčand (Dhanpat Raj):**

indický hindský a urdský prozaik 1880 - 1936

Šťastná žena je ako kamenná stena, ktorú nikto nemôže prevrátiť. Nešťastná žena je však taká ako plot z dosák, ktorý stojí len tak dlho, pokiaľ do neho nikto nenarazí. (Nirmalá)

- **Presley, Elvis Aaron:**

americký rockový spevák 1935 - 1977

Vôbec sa nerozumiem hudbe. V mojom remesle to nie je potrebné. (Údajný výrok)

- **Prévost, abbé Antoine-François:**

francúzsky spisovateľ 1697 - 1763

// faut compter ses richesses par les moyens qu'on a de satisfaire ses désirs.

Bohatstvo treba počítať podľa prostriedkov, ktoré máme na splnenie našich túžob. (Manon Lescautová)

- **Priestley, John Boydon:**

anglický románopisec, esejista, dramatik a literárny kritik 1894 - 1984

First you take their faces from 'em by calling 'em the masses and then you accuse 'em of not having any face.

Najprv im vezmete tváre tým, že ich nazvete masami, a potom ich obviníte, že nemajú tváre. (Saturn nad vodou)

- **Proudhon. Pierre-Joseph:**

francúzsky filozof, sociológ a ekonóm 1809 - 1865

La propriété c'est le vol.

Vlastníctvo je krádež. (Čo je vlastníctvo?)

Mám rád jednoduchých ľudí, pretože nie sú dosť vzdelaní nato, aby rozumovali naopak.

- **Proust. Marcel:**

francúzsky spisovateľ 1871 - 1922

Je naozaj zriedkavé, že sa milenci rozídu v dobrom, pretože keby spolu dobre vychádzali, nerozišli by sa. (Hľadanie strateného času)

Laissons les jolies femmes aux hommes sans imagination.

Nechajme pekné ženy mužom bez fantázie, (tamtiež)

Le bonheur est salutaire pour le corps, mais c'est le chagrin qui développe les forces d'esprit.

Šťastie je blahodarné pre telo, ale sily ducha rozvíja smútok, (tamtiež)

Pamätáme si pravdu, pretože má meno, je zakorenená v minulosti, ale narýchlo vyrobená lož sa rýchlo zabudne, (tamtiež)

Rien n'est plus limité que le plaisir et le vice.

Nič nie je viac obmedzené ako rozkoš a neresť, (tamtiež)

L'espérance est un acte de foi.

Nádej je prejavom viery. (Rozkoše a dni)

Les femmes réalisent la beauté sans la comprendre.

Ženy dosahujú krásu bez toho, aby jej rozumeli, (tamtiež)

Les paradoxes d'aujourd'hui sont le préjugés de demain.

Paradoxy dneška sú predsudkami zajtrajška, (tamtiež)

Nato, aby sme naozaj zniesli realitu, musíme všetci skrývať v sebe trošku bláznovstva. (V Swannovom susedstve)

Ženy každým novým utrpením, ktoré nám spôsobia, často aj podvedome zväčšujú svoju nadvládu nad nami, ale zároveň aj naše požiadavky voči nim. (tamtiež)

Spoločné spomienky sú často najlepšími tvorcami mieru.

Stálosť určitého zvyku je vo všeobecnosti priamo úmerná jeho absurdnosti.

Nikdy nevieme, kedy sme šťastní. Nikdy nie sme takí nešťastní, ako si to o sebe myslíme. (Swannova láska)

Za mlada sme snívali o tom, že si získame aj srdce tej, do ktorej sme boli zaľúbení; ale neskôr pocit, že nám patrí srdce niektorej ženy, možno stačí na to, aby sme sa do nej zaľúbili, (tamtiež)

- **Prótagorás:**

grécky filozofca 485 - cca 415 pr. Kr.

Človek je mierou všetkých vecí.

- **Publilius. Svrus:**

latinský básnik aforizmov 1. storočie pr. Kr.

Aj voči nepriateľovi treba dodržať slovo.

Ak sme niekoho nazvali nevďačným, už sme o ňom povedali všetko zlé.

Časté odpúšťanie urobí z hlupáka darebáka.

Dvakrát dáva, kto rýchlo dáva.

Dvojnásobným víťazom je ten, kto sa dokáže premôcť pri víťazstve.

Hnev si vždy myslí, že má silu, ktorá presahuje silu.

Je väčšia radosť robiť dobre, ako prijať dobrý skutok.

Keď si zaľúbený, nemáš rozum, pretože keď máš rozum, nie si zaľúbený.

Krutosť sa neobmákkí slzami, ona sa nimi živí.

Na nevyhnutnosť niet zákona.

O svojom nepriateľovi si maximálne pomysli, ale nehovor zle.

Občas je užitočné zabudnúť na to, čo vieme.

Neznámeho nebezpečenstva sa duša bojí viac.

Odklad je nepríjemný, ale rozumný.

Odpusť nepriateľovi, získaš priateľov.

Odvaha rastie s trúfalosťou a strach s váhaním.

Oneskorené potešenie je príjemné trápenie.

Ovládaj svoje vášne, aby ťa neovládli ony.

Premôcť hnev znamená víťazstvo nad najväčším nepriateľom.

Stôl nám získa viac priateľov ako dobrota.

Šťastie je zo skla: vtedy, keď najkrajšie žiari, rozbije sa.

Štedrý človek si vymyslí aj dôvod na dávanie.

Ten, kto hovorí pravdu, je dosť výrečný.

Ten, kto stratil česť, už nemá čo stratiť.

Túžime predovšetkým po tom, čo nemáme mať.

Urážka sa ľahšie znáša ušami ako očami.

Verná žena rozkazuje svojmu manželovi tak, že ho počúva

Zbabelec sa považuje za opatrného; lakomec za sporivého.

Žena buď ľúbi, alebo nenávidí, tretia možnosť neexistuje.

Žena je vtedy naozaj dobrá, keď je otvorene zlá

Zlomyselnosť sa dá naučiť aj bez učiteľa

Znášaj bez reptania to, čo nemôžeš zmeniť.

- **Puzo. Mario:**

americký spisovateľ 1920 -

A lawyer with his briefcase can steal more than a hundred men with guns.

Advokát s aktovkou môže ukradnúť viac ako sto mužov s pištoľami. (Kmotor)

- **Pytagoras zo Samu:**

grécky filozof a matematik cca 580 - 500 pr. Kr.

Dokáž zvládnuť štyri veci: žalúdok, spánok, sexualitu a prchkosť. (Zlatý verš)

Q
m

- **Quevedo. Francisco de (Francisco Gómez de Quevedo v Villegas):**

španielsky básnik, satirik a filozof 1580 - 1645

Spravodlivosť je vzácna vec; práve preto je drahá.

- **Quintilianus. Marcus Fabius:**

rímsky súdny rečník 35 - 95

Klamár musí mať dobrú pamäť.

Kto je nerozhodný v začiatku, oneskorí sa pri konaní.
(Učebnica rečníctva)

Zaľúbení nedokážu posúdiť krásu.

Cnosti a hriechy natoľko susedia navzájom, že ohovárača považujú za úprimného, opovážlivca za smelého a táraja za výrečného.

R

• **Rabelais. François:**

francúzsky spisovateľ cca 1494 -1553

ily a plus de vieux ivrognes que de vieux médecins.

Je viac starých opilcov ako starých lekárov. (Gargantua)

Jamais je ne m'assujétis aux heures: les heures sont faites pour l'homme, et non l'homme pour les heures.

Nikdy som sa nepodriadlval hodinám. Hodiny sú vyrobené pre človeka a nie človek pre hodiny, (tamtiež)

• **Racine. Jean:**

francúzsky dramatik 1639 - 1699

Ainsi que la vertu le crime a ses degrés.

Tak ako cnosť, aj zločin má svoje stupne. (Faidra)

Často je príliš osudné žiť príliš dlho.

Elle flotte, elle hésite; en un mot, elle est femme.

Kolíše, váha; jedným slovom, je to žena (Athalie)

Mais sans argent l'honneur n'est qu'une maladie.

Ale bez peňazí je česť iba nemoc. (Sudiči)

Une extrême justice est souvent une injure.

Extrémna spravodlivosť je často nespravodlivosť.
(tamtiež)

• **Radnóti. Miklós:**

maďarský básnik 1909-1944

HETEDIK EKLOGA (úryvok)

*Alszik a tábor, látod-e, drága, suhognak az álmok,
horkan a felriadó, megfordul a szuk helyén és már
újra elalszik sfénylik az arca. Csak én ülök ébren,
félígszított cigarettát érzek a számban a csókok
íze helyett és nem jön az álom, az enyhétadó, mert
nem tudok én meghalni se, élni se nélküléd immár.*

SIEDMA ERLOGA(úryvok)

Tábor už spí a neviem, či do snov nám dovidíš, drahá,
zavše sa voľakto strháva zo sna a spotený v tvári
do spánku upadá znovu. Ja nemôžem, nemôžem zaspať,
namiesto objatia tvojho a vzdialených bozkov mi ústa
horká chuť cigariet páli. A spánok mi nechodí stíšiť
srdce, čo nemôže žiť ani umierať bez teba, drahá.

(Preklad: Ctibor Štítnický, prameň: Mikós Radnóti: Odsúdený,
Slovenský spisovateľ, Bratislava 1967)

• **Rákosi. Viktor:**

maďarský novinár a humorista 1860 -1923

A legtöbb ember csak azért panaszkodik, hogy elleplezze, milyen jó dolga van.

Väčšina ľudí sa sťažuje len zato, aby zatajili, ako sa majú dobre. (Sipulusove humoresky)

• **Raleigh, sir Walter:**

anglický bádateľ, štátnik, dvoran historik a básnik cca 1552 -1618

The difference between a rich man and a poor man is this: the former eats when he pleases, the latter when he can get it.

Rozdiel medzi bohatým a chudobným je ten, že bohatý sa naje, kedy sa mu zachce a chudobný, keď dostane jedlo.

• **Raleigh, sir Walter Alexander:**

anglický kritik a esejista 1861 -1922

In examinations those who do not wish to know ask questions of those who cannot tell.

Na skúškach tí, ktorí nechcú vedieť, kladú otázky tým, ktorí nevedia odpovedať.

• **Ramuz. Charles Ferdinand:**

švajčiarsky prozaik 1878 -1947

Keď sme zaľúbení, všetko považujeme za ľahké. Slnko je žiarivejšie, kvety sú krajšie, ľudia sú lepší. (Aline)

Láska sa nečujne prikradne do srdca; avšak potom čo sa tam zahniezdila, zavrie za sebou bránu, (tamtiež)

Láska sa prediera k svojmu cieľu bez okľúk, ako kamene,
čo sa rútia dole zo skál. (tamtiež)
Sotva máme čas ľúbiť tak od srdca; láska trvá tak krátko
ako úder blesku, (tamtiež)

- **Reade. Charles:**

anglický románopisec 1814 -1884

*Sow an act, and you reap a habit. Sow a habit and you reap
a character. Sow a character, and you reap a destiny.*

Zasej čin a zožneš zvyk. Zasej zvyk a zožneš charakter.
Zasej charakter a zožneš osud. (Pripisovaný výrok)

- **Reagan. Ronald Wilson:**

americký filmový herec, politik a štátnik, 40. prezident USA (1981 -1988)
1911 -

*/ once played a sheriff who thought he could do the job without
a gun. I was dead in twenty-seven minutes of a thirty minute show.*

Raz som hral šerifa, ktorý si myslel, že môže vykonávať
svoju prácu bez pištole. Bol som mŕtvy dvadsaťsedem
minút z tridsaťminútového predstavenia.

Teroristi môžu utekať pred spravodlivosťou, ale nikdy sa
nemôžu pred ňou skryť.

- **Reaganová. Nancy (Anne Frances Robbinsová):**

americká filmová herečka, manželka prezidenta R. Reagana 1921 -

*A woman is like a tea-bag; you can't tell how strong she is until
you put her in hot water.*

Žena je ako porciovaný čaj; aký je silný, to zistíte až
vtedy, keď ho dáte do horúcej vody.

- **Régnier. Henri de:**

francúzsky básnik, prozaik a kritik 1864 -1936

Ak niekto hovorí, že má všetky ženy, ktoré chce mať,
znamená to, že zo všetkých žien, ktoré by chcel mať, má
len tie, ktoré ho chcú. (On alebo ženy a láska)
Keby všetko zlé, čo sa hovorí o ženách, bola pravda, v tú
chvíľu by boli takmer dokonalé.

Láska je večná, pokiaľ trvá

Muži dokážu nenávidieť. Ženy naproti tomu vedia len
pohŕdať. A to je ešte horšie.

V láske skúsenosť neznamená nič, pretože keby
znamenal, už nikto by nebol zaľúbený.

Vo všetkých ženách je len jedna žena a v každej žene je
vždy niekoľko žien.

Ženy si pamätajú len mužov, ktorí ich rozosmiali; muži si
pamätajú len ženy, ktoré ich rozplakali.

Ženy si zachovávajú tajomstvo o všetkom, čo zistili samy,
ale sú menej diskrétné o tom, čo sa dozvedeli od iných.

Ženy sú schopné všetkého a muži všetkého ostatného.

Ženy sú zriedkakedy milované tak, ako by to samy chceli:
to jest, aby ich miloval Všemohúci Boh, ktorý by im dal
všetko a nepožadoval od nich nič.

Juger est quelquefois un plaisir, comprendre en est toujours un.

Posudzovať je niekedy potešením, porozumieť je vždy.
(Teda)

L'argent donne tout ce qui semble aux autres le bonheur.

Peniaze dávajú všetko to, čo druhí považujú za šťastie,
(tamtiež)

L'homme n'est pas digne de Dieu.

Človek nie je hodný Boha. (tamtiež)

Les feux d'amour laissent parfois une cendre d'amitié.

Oheň lásky niekedy zanechá popol priateľstva, (tamtiež)

*Si vous battez une femme avec une fleur, prenez plutôt une rose.
Sa tige a des épines.*

Ak udriete ženu kvetinou, radšej vezmite ružu. Jej stonka
má trné. (tamtiež)

Priateľstvo dáva predstavu trvanlivosti, láska predstavu
večnosti a egoizmus je to, čo prežije jedno i druhé.

- **Remarque. Erich Maria rErich Paul Remark):**

nemecko-švajčiarsky prozaik a dramatik 1898 - 1970

Den Charakter eines Menschen erkennt man erst dann, wenn er Vorgesetzter geworden ist.

Charakter človeka sa spozná až vtedy, keď sa stal nadriadeným.

Erst wenn man genau weiß, wie die Enkel ausgefallen sind, kann man beurteilen, ob man seine Kinder gut erzogen hat.

Až vtedy, keď presne vieme, ako dopadli vnúčatá, môžeme posúdiť, či sme si dobre vychovali deti.

- **Renan. Ernest:**

francúzsky spisovateľ 1823 - 1892

Celui qui obéit est presque toujours meilleur que celui qui commande.

Kto poslúcha, je takmer vždy lepší ako ten, kto rozkazuje. (Filozofické dialógy a fragmenty)

Dovtedy, pokiaľ bude na svete bolesť, kresťanstvo bude mať svoj dôvod existencie. (Budúcnosť vedy. Predslov)
Človek je zúfalý z toho, že je súčasťou nekonečného sveta, kde sa počíta za nulu. (Vytrhnuté listy)

Le plus simple écolier sait maintenant des vérités pour lesquelles Archimède eût sacrifié sa vie.

Aj najobyčajnejší žiak pozná dnes pravdy, za ktoré by bol Archimedes obetoval život. (Spomienky na detstvo a mladosť)

Les vrais hommes du progrès sont ceux qui ont pour point de départ un respect profond du passé.

Skutočne pokrokoví ľudia sú tí, pre ktorých je východiskom bodom hlboká úcta k minulosti, (tamtiež)

- **Renard. Jules:**

francúzsky prozaik a dramatik 1864 - 1910

Appelons la femme un bel animal sans fourrure dont la peau est très recherchée.

Nazvime ženu krásnym zvieraťom bez kožušiny, ktorého koža je veľmi vyhľadávaná. (Denník)

Buďte skromní! Je to druh pýchy, ktorý uráža najmenej.

Existuje falošná skromnosť, ale neexistuje falošná pýcha.

Je ťažšie byť čestným človekom týždeň, ako byť hrdinom pätnásť minút.

Keď dávam sto frankovú bankovku, dávam tú najšpinavšiu.

L'homme naît avec ses vices; il acquiert ses vertus.

Človek sa rodí so svojimi neresťami; svoje cnosti získa.

La peur de l'ennui est la seule excuse du travail.

Strach z nudy je jediným ospravedlnením práce.

Moje najlepšie výroky sú tie, ktoré by som ani ja nebol čakal.

Nebezpečenstvo úspechu je v tom, že kvôli nemu zabudneme na strašnú nespravodlivosť sveta.

Neúspech nie je jediný trest za lenivosť. Ešte existuje aj úspech druhých.

Nie som úprimný, ani vtedy, keď hovorím, že nie som.

On n'est pas heureux: notre bonheur, c'est le silence du malheur.

Nie sme šťastní: naše šťastie je len mlčaním nešťastia.

Si tu veux être sûr de toujours faire ton devoir, fais ce qui t'est désagréable.

Ak naozaj chceš vždy konať svoju povinnosť, rob to, čo ti je neprijemné.

Tolérez mon intolérance.

Tolerujte moju neznášanlivosť.

- **Renoir. Pierre August:**

francúzsky maliar 1841 - 1919

Mám rád ženy. Ženy nepochybujú o ničom. Keď si s nimi, svet je neuveriteľne jednoduchý. Všetko dajú na svoje miesto, zatriedia všetky veci podľa ich skutočnej hodnoty. Veľmi dobre vedia, že ich veľké pranie je aspoň tak dôležité, ako založenie Nemeckého cisárstva. Medzi ženami je život bezpečný.

Nikdy never tomu, koho nevzruší pekné ženské poprsie.

- **Retz, kardinál de (Jean-François Paul de Gondh:**

francúzsky kardinál, politik a spisovateľ 1613 - 1679

Ce qui est nécessaire n'est jamais ridicule.

To, čo je potrebné, nie je nikdy smiešne. (Pamäti)

Ce qui fait croire à la force l'augmente.

To, čo vyvoláva presvedčenie sily, posilňuje ju.

De toutes les passions la peur est celle qui affaiblit le plus le jugement.

, ^ všetkých vášní je strach tou, ktorá najviac oslabuje úsudok.

Existujú také chyby, ktoré svedčia o dobrom charaktere jasnejšie ako niektoré cnosti.

Il est bien plus naturel à la peur de consulter que de décider.

Pre strach je omnoho prirodzenejšie poradiť sa ako sa rozhodnúť.

L'on est plus souvent dupe par la défiance que par la confiance.

Častejšie nás oklame nedôvera ako dôvera

Les bonnes intentions se doivent moins outrer que quoi que ce soit.

Dobré úmysly sa majú menej preháňať ako čokoľvek iného.

Les scrupules et la grandeur ont été de tous temps incompatibles.

Škrupule a veľkosť sa nikdy neznášali.

Opovrhnutí ahodné veci nie sú vždy také veci, s ktorými treba zachádzať opovržlivo.

Rien ne marque tant le jugement solide d'un homme, que de savoir choisir entre les grands inconvénients.

Nič neprezrádza solídny úsudok človeka natoľko ako schopnosť vybrať si medzi veľkými nevýhodami.

Se trop ériger en négociateur n'est pas toujours la meilleur qualité pour la négociation.

Príliš sa povyšovať počas vyjednávania nie je vždy najlepšou vlastnosťou vyjednávača.

Slabí ľudia nikdy nepopustia vtedy, keď by mali.

Učíme sa zo skúsenosti, že všetko, čo je neuveriteľné, je nepravdivé.

Účinky slabosti sú nepredstaviteľné a úžasnejšie ako účinky najprudších vášní.

Vo veľkých záležitostiach neexistujú malé kroky.

Diminuer l'envie, c'est le plus grand de tous les secrets.

Najväčším tajomstvom je schopnosť zmenšiť závišť. (Maximy a úvahy)

Les hommes ne croient jamais les autres capables de ce qu'ils ne sont pas capables de faire eux-mêmes.

Ľudia nikdy neveria, že druhí sú schopní urobiť to, čo oni sami nedokážu, (tamtiež)

Les inimitiés qui ne sont pas bien fondées sont les plus opiniâtres.

Najzarytejšie sú nepriateľstvá, ktoré nemajú dobrý dôvod, (tamtiež)

- **Reverdy, Pierre:**

francúzsky básnik 1889 - 1960

Sme márnomyseľní od prírody, skromní z nevyhnutnosti. (Bez obalu)

- **Reynolds, sir Joshua:**

anglický maliar portrétov 1723 - 1792

If you have great talents, industry will improve them: if you have but moderate abilities, industry will supply their deficiency.

Ak máte veľký talent, usilovnosť ho zlepší; ak máte len priemerné schopností, usilovnosť vyrovná ich nedostatky. (Príhovory)

- **Rhodes, Cecil:**

britský podnikateľ a koloniálny politik 1853 - 1902

Imperializmus je dobrý, imperializmus plus dividenda je lepší.

- **Richardson, sir Ralph:**

britský herec a režisér 1902 - 1983

The art of acting consists of keeping people from coughing.

Herecké umenie spočíva v tom, že zabránime ľuďom, aby kašľali.

• **Richelieu, kardinál (Armand Jean du Plessis):**

francúzsky kardinál a štátnik, prvý minister kráľa Ľudovíta XIII (1624 - 1642)
1585-1642

Chacun conçoit les affaires selon la portée de son esprit.

Každý vytvára svoje záležitosti podľa rozsahu svojho ducha. (Maximy riadenia štátu)

// faut écouter beaucoup et parler peu pour bien agir au gouvernement d'un Etat.

Aby sme pri riadení štátu postupovali správne, musíme veľa počúvať a málo rozprávať, (tamtiež)

Faire une loi et ne pas la faire exécuter, c'est autoriser la chose qu'on veut défendre.

Vydať zákon a nezabezpečiť jeho vykonávanie znamená schváliť vec, ktorú chceme zakázať. (Pamäti)

En matière d'État, il faut tirer profit de toutes choses, et ce qui peut être utile ne doit jamais être méprisé.

V štátnych záležitostiach treba získať prospech zo všetkého a nikdy neslobodno podceňiť to, čo môže byť užitočné. (Politická záveť)

Les grands embrasements naissent de petites étincelles.

Veľké požiare vznikajú z malých iskier, (tamtiež)

Pour tromper un rival, l'artifice est permis, / On peut tout employer contre ses ennemis.

Oklamať rivala možno aj úskokom, / Všetko môžeš robiť proti svojim sokom. (Tuillerie)

Le dessein fait le crime, et non le hasard.

Zločin robí úmysel, a nie náhoda. (Mirame)

Savoir dissimuler est le savoir des rois.

Zatajovanie je umenie kráľov, (tamtiež)

Ak mi dáte šesť riadkov, ktoré napísal ten najčestnejší muž, vždy nájdem v nich niečo, za čo ho obesia. (Pripisovaný výrok)

• **Rilke. Rainer Maria:**

rakúsky básnik a prozaik 1875 - 1926

Budúcnosť vstupuje do nás, aby sa premenila v nás, skôr ako nastane. (Listy mladému básnikovi)

So leben wir und nehmen immer Abschied.

Tak žijeme a stále sa lúčime. (Duinské elégie)

Začína sa to ako sen a končí ako osud.

• **Ritz. Cé\$qr:**

švajčiarsky hôtelier 1850-1918

The customer is never wrong.

Zákazník má vždy pravdu.

• **Rivaroi. gróf de (Antoine Rivaroi):**

francúzsky spisovateľ, kritik, autor aforizmov 1753 - 1801

C'est un terrible avantage que de n'avoir rien fait, mais il ne faut pas en abuser.

Je ohromná výhoda, ak niekto neurobil nič, ale netreba to zneužívať. (Myšlienky, črty a vtipy)

Čo nie je jasné, nie je po francúzsky. (O univerzálnosti francúzskeho jazyka)

Spisovatelia, ktorí poznajú najviac jazykov, sú tí, ktorí používajú najviac nesprávnych výrazov, (tamtiež)

La raison se compose de vérités qu'il faut dire et de vérités qu'il faut taire.

Rozumnosť sa skladá z právd, ktoré treba povedať a z právd, ktoré treba zamlčať. (Politické fragmenty a myšlienky)

Malheureusement il y a des vertus qu'on ne peut exercer que quand on est riche.

Bohužiaľ, sú niektoré cnosti, ktoré môžu praktizovať iba bohatí, (tamtiež)

La vanité fait plus d'heureux que l'orgueil.

Márnomyseľnosť robí viac ľudí šťastnými ako pýcha. (Rozprava o rozumnom a morálnom človeku)

Mirabeau est capable de tout pour l'argent, même d'une bonne action.

Mirabeau je za peniaze schopný urobiť všetko, dokonca aj dobrý skutok. (Rivaroliana)

Sur dix personnes qui parlent de nous, neuf disent du mal, et souvent la seule personne qui en dit du bien le dit mal.

Z desiatich ľudí, ktorí o nás rozprávajú, deväti hovoria zlé veci a často ten jediný, ktorý hovorí dobré, to povie zle.

- **Robbins. Lord Lionel Charles :**

britský ekonóm 1898 - 1984

Economies is the science which studies the behaviour as a relationship between ends and scarce means which have alternative uses.

Ekonómia je veda, ktorá študuje chovanie ľudí ako vzťah medzi cieľmi a skromnými prostriedkami, ktoré majú alternatívne použitie. (Esej o povahe a významnosti ekonomickej vedy)

- **Robespierre. Maximilien de:**

francúzsky právnik, revolucionár, vodca jakobínov vo Francúzskej revolúcii 1758- 1794

La mort est le commencement de l'immortalité.

Smrť je začiatok nesmrteľnosti. (Prejav v Konvente 26. júla 1794)

Quand le gouvernement viole les droits du peuple, l'insurrection est pour le peuple le plus sacré et le plus indispensable des devoirs.

Keď vláda porušuje práva ľudu, povstanie je pre ľud najsvätejšou a najnevyhnutnejšou povinnosťou. (Prejav v Konvente, 10. júla 1794)

- **Rockefeller. John Davison:**

americký priemyselník a filantrop 1839 -1937

The growth of a large business is merely a survival of the fittest... The American beauty rose can be produced in the splendour and fragrance which brings cheer to its beholder only by sacrificing the early buds which grow up around it.

Rast veľkého biznisu je iba prežitie najschopnejších... Nádherná a vôňa krásnej americkej ruže, ktorá poteší svojho pozorovateľa, sa môže vypestovať iba tak, že sa obetujú skoré púčiky, ktoré rastú okolo nej.

/ believe that every right implies a responsibility; every opportunity an obligation; every possession a duty.
Som presvedčený, že z každého práva vyplýva zodpovednosť; z každej príležitosti záväzok; z každého vlastníctva povinnosť.

- **Rogers. Will (William Penn Adair Rogers):**

americký herec, humorista 1879 -1935

Everything is funny as long as it is happening to somebody else.

Všetko je smiešne, pokiaľ sa stáva niekomu druhému.

(Negramotný výber)

Income tax has made more liars out of the American people than Golf.

Daň z príjmu urobila z Američanov viac luhárov ako golf. (tamtiež)

U nás možno dostať množstvo dobrých päťcentových cigár, len škoda, že sa predávajú po pätnásť, (tamtiež)

Byť hrdinom, to je najkrátkodobejšie zamestnanie na svete. (Rogersov tezaurus)

Komik žije dovtedy, kým berie vážne sám seba, alebo kým obecnosť berie vážne jeho. (Novinový článok)

You can't say civilizations don't advance - in every war they kill you in a new way.

Nemožno povedať, že civilizácie nerobia pokrok - v každej vojne vás zabijú novým spôsobom.

- **Rojas. Fernando de:**

španielsky dramatik cca 1465 -1541

Prvý krok k šialenstvu je považovať sa za múdreho. (La Celestina)

Z toho, že niečo nie je čierne, netreba robiť uzáver, že je to biele.

- **Rolandová. Manon (rodená Philiponová):**

významná podporovateľka girondistov. manželka ministra vnútra 1754 -1793

Ô liberté! Ô liberté! Que de crimes on commet en ton nom.

Ó, sloboda, sloboda! Aké zločiny sa páchajú v tvojom mene! (Keď ju viedli na popravisko okolo sochy Slobody v Paríži, 8. 11. 1793)

Quel dommage que les sentiments ne soient pas des preuves!

Aká škoda, že city nie sú dôkazom! (List Sophii Cannetovej)

- **Rolland. Romain:**

francúzsky prozaik, dramatik, esejista a hudobný historik, Nobelova cena 1915. 1866-1944

La fatalité, c'est ce que nous voulons.

Osudovosť, to je to, čo chceme. (Nad ruvačkou)

Les mots nous trompent comme les fuies.

Slová nás klamú ako ľahké dievčatá. (Pätnásť rokov boja)

Nejamais formuler un mot de plus ou de moins que ce que l'on croit vrai.

Nikdy nepovedať ani slovo viac, alebo menej, ako je to, čo považujeme za pravdu. (Vnútoraná cesta)

Nemožno diskutovať s niekým, kto tvrdí, že nehľadá pravdu, ale už ju má.

Un héros, c'est celui qui fait ce qu'il peut.

Hrdina je ten, kto robí to, čo môže. (Ján Krištof)

- **Romains. Jules (Louis Fariaoule):**

francúzsky spisovateľ 1885 -1972

L'individu ne peut avoir raison indéfiniment contre l'humanité.

Jednotlivec nemôže mať pravdu proti ľudstvu do nekonečna. (Ľudia dobrej vôle)

Ľudia, ktorí sa cítia dobre, sú chorí ľudia, ktorí sa nepozorujú. (Knock alebo Triumf medicíny)

Une erreur n'est souvent qu'une vérité coupée en herbe.

Omyl je často len nezrelá pravda. (Lucienne)

- **Rooseveltová. Eleanor:**

manželka prezidenta F. D. Roosevelta 1884 -1962

No one can make you feel inferior without your consent.

Nikto vás nemôže prinútiť, aby ste sa cítili menejcenným bez vášho súhlasu.

- **Roosevelt. Franklin Delano:**

americký štátnik, 32. prezident USA (1933 -1945) 1882 - 1945 "

/ pledge you, I pledge myself, to a new deal for the American people.

Zaväzujem sa vám, zaväzujem seba, za nový údel amerického ľudu. (Prejav pri akceptovaní kandidatúry na prezidentský úrad, 2. 7. 1932)

The only thing we have to fear is fear itself.

Jediná vec, ktorej sa musíme báť je samotný strach.

(Prejav pri nástupe do funkcie prezidenta, 4. 3. 1933)

A radical is a man with both feet firmly planted in the air.

Radikál je človek, ktorý oboma nohami pevne stojí vo vzduchu.

Nemôžeme akceptovať, aby vojna navždy patrila k osudu ľudstva.

We look forward to a world founded upon four essential freedoms.

The first is freedom of speech and expression - everywhere in the world. The second is freedom of every person to worship God in his own way - everywhere in the world. The third is freedom from want... everywhere in the world. The fourth is freedom from fear ... anywhere in the world.

Očakávame svet založený na štyroch základných slobodách. Prvá je sloboda prejavu a vyjadrovania - všade na svete. Druhá je sloboda každého človeka uctievať Boha svojím vlastným spôsobom - všade na svete. Tretia je sloboda od núdze ... všade na svete. Štvrtá je sloboda od strachu ... kdekoľvek na svete. (Prejav, 6. 1. 1941)

- **Roosevelt. Theodore:**

americký štátnik. 26. prezident USA (1901 - 1909) 1858-1919

Speak softly and carry a big stick; you will go far.

Hovorte mierne a noste so sebou veľkú palicu; dostanete sa ďaleko. (Prejav v Minnesote, 2. 9. 1901)

The most successful politician is he who says what everybody is thinking most often and in the loudest voice.

Najúspešnejší politik je ten, kto hovorí to, čo si všetci myslia a hovorí to čo najčastejšie a najhlasnejšie.

- **Roscommon, gróf (Wentworth Dillon)**

anglický básnik 1637 - 1685

The multitude is always in the wrong.

Dav sa vždy mylí. (Esej o preloženom verši)

- **Rostand. Jean:**

francúzsky biológ a spisovateľ 1894 - 1977

Ak zabiješ človeka, si vrah. Ak zabiješ milióny ľudí, si dobyvateľ. Ak zabiješ každého, si boh. (Biológove myšlienky)

Je strašné vidieť, že všetko, čo bolo opovrhované v minulosti sa vracia späť oblečené do farieb budúcnosti. (Biológov zošit)

Zásluha závidí úspechu a úspech považuje sám seba za zásluhu. (O márnomyseľnosti)

Spolu s myšlienkami, ktoré sú pod našu úroveň, máme aj také, ktorých úroveň nedosahujeme my. (Denník, 1899)

- **Rousseau. Jean-Jacques:**

francúzsky spisovateľ 1712 - 1778

Jamais la nature ne nous trompe; c'est toujours nous qui nous trompons.

Príroda nás nikdy neklame, my sa mýlime. (Emil alebo O výchove)

Le plus lent à promettre est toujours le plus fidèle à tenir.

Kto je najpomalší v sľubovaní, je vždy najvernejší v dodržaní sľubu, (tamtiež)

Veľmi potrebnou obozretnosťou je vedieť, že nemožno všetko predvídať. (O spoločenskej zmluve)

L'homme est né libre et partout il est dans le fers.

Človek sa rodí slobodný a všade je v okovách, (tamtiež)

Les lois sont toujours utiles à ceux qui possèdent et nuisibles à ceux qui n'ont rien.

Zákony sú vždy užitočné pre tých, ktorí majú majetok a sú škodlivé pre tých, ktorí nemajú nič. (tamtiež)

V zdanlivej stálosti je často viac hlúposti ako odvahy. (Nová Héloisa)

Tout homme est utile à l'humanité par cela seul qu'il existe.

Každý človek je užitočný ľudstvu už len tým, že existuje, (tamtiež)

Je connais trop les hommes pour ignorer que souvent l'offensé pardonne mais que l'offenseur ne pardonne jamais.

Poznám ľudí príliš, aby som nevedel, že urazený často odpustí, ale že nactiutíhač neodpustí nikdy. (Vyznania)

Une vie dure est plus facile à supporter en province que la fortune à poursuivre à Paris.

Ľahšie možno znášať tvrdý život na vidieku, ako hnať sa za šťastím v Paríži, (tamtiež)

Le faux est susceptible d'une infinité de combinaisons; mais la vérité n'a qu'une manière d'être.

Klamstvo sa dokáže prejaviť v nekonečnom množstve kombinácií, ale pravda má iba jeden spôsob existencie. (Rozprava o vedách a umeniach)

Predovšetkým kvôli duši je potrebné cvičiť telo.

Šťastie: dobrý bankový účet, dobrý kuchár a dobré trávenie. (Pripisovaný výrok)

- **Rückert. Friedrich:**

nemecký lyrik a dramatik 1788 - 1866

Es wäscht die eine Hand die andre, wie man spricht, und beide waschen dann zusammen das Gesicht.

Ruka ruku umýva, ako sa hovorí a potom obe spolu umývajú tvár. (Múdrost' brahmínov)

Nur aufs Ziel zu sehn, verdirbt die Lust am Reisen.

Pozerať sa len na cieľ, to pokazí radosť z cestovania.

- **Rusk. Daniel Dean:**

americký politik a právnik 1909 -

V politike nezostane nič utajené, s výnimkou toho, čo sa verejne povie.

- **Rusk. John:**

anglický sociálny reformátor a kritik 1819 - 1900

Life without industry is guilt, and industry without art is brutality.

Život bez pracovitosť je previnenie a pracovitosť bez umenia je brutalita. (Prednášky o umení)

Remember that the most beautiful things in the world are the most useless; peacocks and lillies for instance.

Pamätajte si, že najkrajšie veci na svete sú najmenej užitočné, napríklad pávy a ľalie. (Kamene benátske)

There is no wealth but life.

Neexistuje žiadne bohatstvo okrem života. (Tomuto poslednému)

Podobne ako ľudia, aj národy sú poddajné len v mladosti; tým ako starnú, stávajú sa nenapraviteľnými.

- **Russel. Bertrand Arthur William:**

anglický filozof, matematik a spisovateľ. Nobelova cena 1950, 1872 - 1970

Boredom is ... a vital problem for the moralist, since half the sins of mankind are caused by the fear of it.

Nuda je závažným problémom pre moralistu, pretože polovica hriechov ľudstva je spôsobená strachom z nej. (Dobytie šťastia)

To be able to fill leisure intelligently is the last product of civilization.

Schopnosť inteligentne vyplniť voľný čas je posledný produkt civilizácie, (tamtiež)

Je zrejmé, že 'obscénnosť nie je výraz, ktorý možno presne právne definovať. V súdnej praxi to znamená 'všetko, čo šokuje súd'. (Skeptické eseje)

V skutočnosti máme vedľa seba dva druhy morálky; jednu, ktorú hlásame, ale nedodržiujeme a druhú, ktorú praktizujeme, ale zriedka hlásame, (tamtiež)

Prílišné nádeje sa zrodia z prílišnej biedy. (Nepopulárne eseje)

The most savage controversies are those about matters as to which there is no good evidence either way.

Najzúrivejšie rozpory sa týkajú vecí, o ktorých niet dobrých dôkazov ani na jednej strane, (tamtiež)

Nobody gossips about other people's secret virtues.

Nikto neklebetí o tajných cnostiach druhých ľudí. (O výchove)

Keby som bol lekárom, predpísal by som dovolenku každému pacientovi, ktorý by považoval svoju prácu za dôležitú.

Je strašná škoda, že hlupáci sú tok sebavedomí a múdri ľudia sú plní pochybností.

Láska môže prevítať len dovedy, kým je voľná a spontánna; ľahko ju môže zabiť myšlienka na povinnosť. Vedomie, že je našou povinnosťou milovať niekoho, je najistejším spôsobom ako ho znenávidieť. (Manželstvo a morálka)

Skutočným hriechom prostitútky je, že dokazuje prázdnotu moralistických učení, (tamtiež)
To, že niekto nenájde potešenie v sexuálnom živote, to nie je ani zďaleka cnosť, iba fyziologický alebo psychologický nedostatok, (tamtiež)

Príliš málo slobody spôsobuje stagnáciu, príliš veľa vedie k chaosu. (Autorita a jednotlivec)

Svetové dejiny sú súhrnom toho, čomu sa bolo treba vyhnúť.

Vlastenci vždy rozprávajú o tom, že treba zomrieť za vlasť, nikdy nie o tom, že treba za ňu zabíjať. (Pripisovaný výrok)

- **Russel. lord John:**

anglický štátnik, ministerský predseda (1846 -1852, 1865 -1866) 1792 -1878

If peace cannot be maintained with honour, it is no longer peace.

Ak mier nemožno udržať so cťou, už to nie je mier.

(Prejav, 19. 9. 1853)

- **Rustaveli. Šota:**

gruzínsky básnik, koniec 12. - zač. 13. storočia

Kto nikdy nepoznal smútok, nepochopí ani šťastie.

- **Rutherford. Ernest:**

britský fyzik a chemik, Nobelova cena za chémiu 1908, 1871 - 1937

All science is either physics or stamp collection.

Všetka veda je buď fyzika, alebo zbieranie známok.

We haven't got the money, so we've got to think!

Nemáme peniaze, musíme teda rozmýšľať!

- **Rutherford. Mark (William Hale White):**

anglický románopisec 1831 -1913

There is always a multitude of reasons both in favour of doing a thing and against doing it. The art of debate lies in presenting them; the art of life lies in neglecting ninety-nine hundredths of them.

Vždy existuje množstvo dôvodov preto, aby sme určitú vec urobili, aj proti tomu. Umenie diskutovať spočíva v tom, že ich prezentujeme. Umenie žiť spočíva v tom, že deväťdesiatdeväť stotín z nich zanedbáme. (Stránky z denníka)

Nikdy nehovorte nič pozoruhodného. Určite to bude nepravda. (Posledné stránky z denníka)

- **Sadat. Muhammad Anvar al**

egyptský štátnik, prezident (1970 - 1981), Nobelova cena mieru 1978, 1918 -1981

Mier je omnoho dôležitejší ako kúsok zeme.

- **Sa'dí. (Seich Abú Abdilláh MuSarifuddín ben MuslihV**

perzský básnik cca 1213 - cca 1292

Človek zlej nálady je väzeň vydaný na milosť a nemilosť nepriateľovi, ktorému nemôže ujsť. (Ružová záhrada)

Lepšia je lož, ak chce dobro, ako pravdivé slovo, ktoré zakrýva zlý úmysel. (Chvála dobrého úmyslu)

- **Sade, markíz Donatien Alphonse François de:**

francúzsky spisovateľ 1740-1814

Ce n'est jamais dans l'anarchie que les tyrans naissent, vous ne les voyez s'élever qu'à l'ombre des lois ou s'autoriser d'elles.

Tyrani sa nikdy nerodia v anarchii, vidíte ich len zdvíhať sa v tieni zákonov, alebo dovoľávať sa zákonov. (Aline a Valcour)

Il n'y a point de passion plus égoïste que cette de luxure.

Niet sebeckejšej záľuby ako je záľuba v prepychu. (Juliette)

La tolérance est la vertu du faible.

Tolerancia je cnosťou slabého. (Nová Justína)

- **Saganová. Françoise (Françoise Quoirezová):**

francúzska prozaička a dramatická 1935 -

Il préférerait avoir été malheureux pour une bonne raison qu'heureux pour une mauvaise.

Radšej bol nešťastný z dobrého dôvodu ako šťastný zo zlého. (Máte radi Brahmsa?)

L'insouciance est le seul sentiment qui puisse inspirer notre vie et ne pas disposer d'arguments pour se défendre.

Bezstarostnosť je jediný cit, ktorý môže inšpirovať náš život bez toho, aby mal argumenty na svoju obranu.

(Dobrý deň, smútok)

La musique de jazz, c'est une insouciance accélérée.

Džezová hudba, to je zrýchlená bezstarostnosť. (Akýsi úsmev)

Kompliment zdvojnásobuje účinnosť ženy.

- **Sainte-Beuve. Charles-Augustin:**

francúzsky spisovateľ 1804 - 1869

C'est ne pas mépriser assez certaines gens que de dire tout haut qu'on les méprise. Le silence seul est le souverain mépris.

Niektorými ľuďmi nepohľadame dostatočne, ak povieme nahlas, že nimi pohľadame. Iba mlčanie je najvyšším pohľadom. (Moje jedý)

Une laide est plutôt coquette qu'une belle; elle agace les hommes et l'autre les attend.

Škaredá žena je skôr koketná ako pekná; tá prvá dráždi mužov, tá druhá na nich čaká. (tamtiež)

Connaître au fond, et tel qu'il est, un être humain et l'aimer, c'est impossible.

Poznať ľudskú bytosť do hĺbky, takú, aká je a ľúbiť ju - je nemožné. (Korešpondencia, Ad éle Couriardovej, 17. S. 1859)

- **Saint-Exupéry. Antoine de:**

francúzsky prozaik a esejista 1904 - 1944

Aimer, ce n'est pas se regarder l'un l'autre, c'est regarder ensemble dans la même direction.

Hubiť, to neznamená pozeráť sa jeden na druhého, to znamená pozeráť sa spolu tým istým smerom. (Zem ľudí)

La vérité, c'est ce qui simplifie le monde et non ce qui crée le chaos.

Pravda je to, čo zjednodušuje svet a nie to, čo vytvára chaos, (tamtiež)

Dokonalosť sa nakoniec dosiahne nie vtedy, keď už nemožno nič pridať, ale vtedy, keď už nemožno nič ubrať.

Najväčšiu radosť zažijeme vždy tam, kde to najmenej čakáme. (Vietor, piesok a hviezdy)

Nul ne peut se sentir, à la fois, responsable et désespéré.

Nikto sa nemôže cítiť súčasne zodpovedným aj zúfalým. (Vojenský pilot)

Chacun est seul responsable de tous.

Každý je sám zodpovedný za všetkých, (tamtiež)

On ne voit bien qu'avec le cœur. L'essentiel est invisible pour les yeux.

Len srdcom vidíme dobre. To podstatné je očiam neviditeľné. (Malý princ)

Si tu veux comprendre le mot de bonheur, il faut l'entendre comme récompense et non comme but.

Ak chceš pochopiť slovo šťastie, treba ho chápať ako odmenu a nie ako cieľ. (Citadela)

Vojna nie je žiadne dobrodružstvo. Je to nemoc. Je ako týfus.

- **Saint-John. Perse (Alexis Saint-Léger Léger):**

francúzsky básnik, Nobelova cena 1960, 1887 - 1975

Et c'est assez, pour le poète, d'être la mauvaise conscience de son temps.

A pre básnika stačí, že je zlým svedomím svojej doby.

(Prejav pri prevzatí Nobelovej ceny v Štokholme 10. 12. 1960)

Le cœur est une fine horlogerie dont le caprice nous mène infiniment loin, à condition qu'on sache lui témoigner la même délicatesse.

Srdce je jemný hodinový strojček, ktorý nás svojim rozmarom zavedie nekonečne ďaleko, za podmienky, že mu dokážeme preukázať tú istú citlivosť.

(Korešpondencia, André Gideovi. 1. 2. 1948)

- **Saint-Just. Louis Antoine Léon de:**

francúzsky revolucionár 1767 -1794

Ceux qui font des révolutions à moitié n'ont fait que se creuser un tombeau.

Tí, ktorí robia revolúcie polovičato, si iba kopú vlastný hrob. (Správa pre Konvent, 3. 3. 1794)

Les longues lois sont des calamités publiques.

Dlhé zákony sú verejné pohromy, (tamtiež)

Les vertus farouches font les mœurs atroces.

Tvrdošijné cnosti vytvárajú ukrutné mravy. (Duch Revolúcie a ústava vo Francúzsku)

- **Saki (Hector Hugh Munro):**

anglický satirik, žurnalista, poviedkár a románopisec 1870 -1916

Každá reformácia musí mať svoje obete. Nemôžete očakávať, že sa vykŕmené teľa bude tešiť z návratu márnوترatného syna spolu s anjelmi. (Reginald na akadémii)

Nemôžete očakávať od chlapca, že bude skazený, pokiaľ nechodil do dobrej školy. (Reginald v Rusku)

We all know that Prime Ministers are wedded to the truth, but like other married couples they sometimes live apart.

Všetci vieme, že ministerskí predsedovia sú oddaní pravde, ale podobne ako iné manželské páry, často žijú oddelene. (Neznesiteľný Bassington)

- **Saleský. František (François de Sales):**

francúzsky duchovný, biskup v Ženeve 1567 -1622

C'est le meilleur de ne rien désirer et ne rien refuser.

Najlepšie je netúžiť po ničom a neodmietat' nič. (Duchovné rozhovory)

Entre les exercices des vertus, nous devons préférer celui qui est plus conforme à notre devoir, et non celui qui est plus conforme à notre goût.

Pri vykonávaní cností máme dať prednosť tej, ktorá je viacej v súlade s našou povinnosťou, pred tou, ktorá je nám viac po chuti. (Úvod do nábožného života)

Il n'y a nulle si bonne et désirable finesse que la simplicité.

Niet lepšieho a žiaducejšieho dôvtipu ako jednoduchosť, (tamtiež)

Les scrupules sont fils de l'orgueil le plus fin.

Škrupule sú synovia najprefíkanejšej pýchy. (Maximy, sentencie a myšlienky)

On prend plus de mouches avec du miel qu'avec du vinaigre.

Viac múch sa chytí na med ako na ocot.

- **Sallustius. Crispus Gaius:**

rímsky historik 86 - 35 pr. Kr.

Po víťazstve sa smú chváliť aj zbabelci, zatiaľ čo porážka poníži aj odvážnych.

- **Sandburg. Carl:**

americký básnik a prozaik, novinár, spevák a zberateľ ľudových piesní 1878 - 1967

I'm an idealist, I don't know where I'm going, but I'm on my way.

Som idealista. Nevie, kam idem, ale idem si svojou cestou.

- **Sandová. George (Amandine Aurore Lucie Dupinová. barónka Dudevantová)**

francúzska prozaička 1804 -1876

Le vrai est trop simple, il faut y arriver toujours par le compliqué.

Pravda je príliš jednoduchá treba k nej vždy dôjsť cez zložitost'. (Korešpondencia, Armandovi Barbèsovi, máj 1867)

Starí majstri nemajú radi žiakov, ktorí pochopia aj to, čo im nevysvetlia. (Consuelo)

Les chefs-d'œuvre ne sont jamais que des tentatives heureuses.

Majstrovské diela sú vždy iba vydarené pokusy. (František Najdúch)

Život sa podobá románu častejšie, ako sa romány podobajú životu.

- **Santayana George A. N. (Jorge Ruiz de Santavana y Borrás)**

americký filozof a básnik španielskeho pôvodu 1863 - 1952

Keď človek uskutočňuje niečo konkrétneho, zriekne sa všetkého ostatného. (Život rozumu)

Tí, čo sa nepamätajú na minulosť, sú odsúdení na to, aby ju znova prežili, (tamtiež)

Fanaticism consists of redoubling your efforts when you have forgotten your aim.

Fanatizmus spočíva v tom, že zdvojnásobíte svoje úsilie vtedy, keď ste zabudli na svoj cieľ.

Pravda je krutá, ale možno si ju obľúbiť a urobiť slobodnými tých, ktorí ju majú radi. (Úvod do Spinozovej etiky)

The Bible is literature, not dogma.

Biblia je literatúra a nie dogma, (tamtiež)

- **Sartre. Jean Paul:**

francúzsky filozof, dramatik a románopisec. Nobelova cena 1964, 1905 - 1980

Na osvetlenie dna ľudskej hlúposti treba dvojnásobné slnko. (Nekrasov)

La médiocrité ne s'imite pas.

Podpriemernosť sa nenapodobňuje. (tamtiež)

Kto má mať rád chudobných, keď sa chudobní nemajú radi navzájom? (Diabol a Pánboh)

Le désordre est le meilleur serviteur de l'ordre établi.

Neporiadok je najlepším služobníkom zavedeného poriadku, (tamtiež)

La beauté est une contradiction voilée.

Krása je zahalený rozpor. (Situácie)

- **Sborbaro. Camillo:**

taliansky básnik, prozaik a prekladateľ 1888 - 1967

Amico é con chipuoi staré in silenzio.

Priateľ je ten, s kým môžeš byť spolu a mlčať. (Bludičky)

Bacio o U morso civilizzato.

Bozk, čiže civilizované hryznutie. (tamtiež)

La saggezza dei proverbi sta nel contraddirsi.

Múdrosť prísloví je v tom, že si odporujú, (tamtiež)

Manželstvo, čiže láska v konzerve, (tamtiež)

Kto miluje a žiada opätovanie, je boháč, ktorý žobre od chudobného, (tamtiež)

- **Scott. sir Walter:**

škótsky romantický básnik a románopisec 1771 - 1832

Ridicule often checks what is absurd, and fully as often smothers that which is noble.

Výsmech často zadrží to, čo je absurdné a práve tak často zadusí to, čo je šľachetné. (Quentin Durward)

- **Scott. Eugène:**

francúzsky dramatik 1791 - 1861

Prednosťou divadelných princezien pred skutočnými princeznami je to, že tie prvé hrajú divadlo len večer, tie druhé celý deň. (Adrienne Lecouvreur)

Staroba je obdobím omylov, mladosť obdobím sklamaní. (Sklenica vody)

- **Scudéry. Madeleine de:**

francúzska spisovateľka 1607 - 1701

Láska je vrtošivé stvorenie, ktoré túži mať všetko a nedá sa uspokojiť takmer ničím. (O láske)

Láska robí nemých z tých, ktorí obyčajne rozprávajú najplynulejšie. (tamtiež)

Žiarlivý muž vždy nájde viac, ako hľadá. (O žiarlivosti)

- **Selden. John:**

anglický právnik, archeológ, orientalista a politik 1584 - 1654

Of all actions of a man's life, his marriage does least concern other people; yet of all actions of our life, 'tis the most meddled with by other people.

Zo všetkých činností v živote muža sa manželstvo najmenej týka druhých ľudí a predsa zo všetkých činností nášho života sa do tejto najviac miešajú iní ľudia.

(Konverzácie pri stole)

Never tell your resolution beforehand.

Nikdy nepovedzte svoje rozhodnutie dopredu, (tamtiež)

- **Seneca. Lucius Annaeus:**

rímsky filozof, spisovateľ a politik 4 pr. Kr. - 65

Najlepšie myšlienky sú spoločným vlastníctvom. (Listy)

Bez ohľadu na to, koľko ľudí dá tyran zavraždiť, nemôže zabiť svojho nástupcu.

Úspešný a výnosný zločin sa nazýva cnosťou. (Zúriaci Herkules)

Prvým pravidlom pre kráľa je vedieť znášať nenávisť.

Ak chcete, aby vaše tajomstvo bolo zachované, najistejšie je, ak si ho zachováte sami. (Hippolyt)

Aký veľký je okruh obdivovateľov, taký je okruh závistlivcov.

Česť zakazuje skutky, ktoré zákon toleruje. (Trójanky)

Dobrý sudca odsúdi zločin bez nenávisti k zločincovi. (O hneve)

Je prirodzené obdivovať skôr to, čo je nové, ako to, čo je veľké. (O prírodovedných otázkach)

Kráľovstvo založené na nespravodlivosti nemá trvania. (Médeia)

Nenávisť, ktorá sa otvorene prejaví, stráca prostriedok pomsty, (tamtiež)

Kto ľutuje, že zhrešil, už je takmer nevinný.

Miernosť zakrýva opovážlivosť, ostýchavosť zakrýva nehanebnosť a zbožnosť zakrýva zločin. (Faidra)

Nie preto sa neodvažujeme, že veci sú ťažké, ale veci sú ťažké, pretože sa neodvažujeme. (Listy Luciliovi)

Nič nie je isté, len minulosť.

O jednu časť nášho času nás otvorene olúpia, druhú časť od nás ukradnú a tretia nepozorovane odpláva.

Oboje je chybou: veriť každému a neveriť nikomu, to prvé je, povedal by som, poctivejšia chyba, to druhé je užitočnejšia.

Strach je dôsledkom nádeje.

Šťastný nie je ten, kto pred druhými tak vyzerá, ale ten, kto sa sám za neho považuje.

Veľká hodnosť je veľká služba. (Útecha Polybiovi)

Život je boj.

Životné útrapy učia umeniu mlčať.

- **Seume. Johann Gottfried:**

nemecký spisovateľ 1763-1810

Aber wer keinen Feind hat, verdient keinen Freund.

Ale kto nemá žiadnych nepriateľov, nezaslúži si žiadneho priateľa. (Apokryfy)

Privilegien aller Art sind das Grab der Freiheit und Gerechtigkeit.

Privilégiá každého druhu sú hrobom slobody a spravodlivosti, (tamtiež)

Es ist gleich schwach und gefährlich, die öffentliche Meinung zuviel und zuwenig zu achten.

Je rovnako slabé a nebezpečné prikladať verejnej mienke príliš veľkú ako aj príliš malú váhu. (tamtiež)

- **Sévigné. markíza de (Marie de Rabutin-Chantalová):**

francúzska spisovateľka 1626-1692

Čím viacej poznám mužov, tým viacej obdivujem psov. (Pripisovaný výrok)

Jedny šaty - žiadne šaty. (Korešpondencia, pani Grígnanovej a jej manželovi)

Le cœur n'a pas des rides.

Srdce nemá vrásky. (Korešpondencia, pani Grignanovej, 29. 12 1688)

Niet takého človeka, ktorý by nepredstavoval nebezpečenstvo pre niekoho. (List, 1675)

• **Shakespeare. William:**

anglický básnik a dramatik 1564 - 1616

A horse! A horse! My kingdom for a horse!

Koňa! Koňa! Moje kráľovstvo za koňa! (Richard III)

Celý svet je javisko a všetci muži a ženy sú iba herci. (Ako sa vám páči)

Beauty provoketh fools sooner than gold.

Krása vyprovokuje hlupákov skôr ako zlato, (tamtiež)

Do you not know lama woman? When I think, I must speak.

Nevieš, že som žena? Keď rozmýšľam, musím rozprávať. (tamtiež)

/ had rather have a fool to make me merry than experience make me sad.

Radšej by som mal blázna, ktorý by ma rozveselil ako skúsenosť, ktorá by ma zarmútila, (tamtiež)

The dullness of the fool is the whetstone of the wits.

Tuposť hlupákov je oslička na brúsenie mozgov, (tamtiež)

Brevity is the soul of wit.

Stručnosť je dušou vtipu. (Hamlet)

Krehkosť, tvoje meno je žena! (tamtiež)

Cowards die many times before their deaths; / The valiant never taste of death but once.

Zbabelci zomierajú mnohokrát, skôr ako zomrú; udatní okúsia smrť iba raz. (Julius Caesar)

He that dies pays all debts.

Ten, kto zomrie, splatí všetky dlhy. (Búrka)

The better part of valour is discretion.

Rozvaha je lepšia časť odvahy. (Henrich IV)

Men of few words are the best men.

Muži skúpi na slovo sú najlepší muži. (Henrich V.)

O tiger's heart wrapped in a woman's hide!

Ó, srdce tigra skryté v ženskej koži! (Henrich VI.)

Mercy is the mightiest in the mightiest.

Milosrdenstvo je najmocnejšie z najmocnejších. (Kupec benátsky)

Oh, it is excellent to have a giant's strength. But it is tyrannous to use it like a giant.

Ó, je vynikajúce mať silu obra. Ale je tyranské používať ju tak ako obor. (Oko za oko)

Shaw. George Bernard:

anglický dramatik, kritik a esejista írského pôvodu. Nobelova cena 1925. 1856-1950

Optimistic lies have such immense therapeutic value that a doctor who cannot tell them convincingly has mistaken his profession.

Optimistické klamstvá majú takú ohromnú terapeutickú hodnotu, že lekár, ktorý ich nedokáže presvedčivo povedať, si splietol povolanie. (Predslov k 'Nerovnému manželstvu')

Do not try to live for ever. You will not succeed.

Nesnažte sa žiť večne. Nepodariť sa vám to. (Predslov k 'Lekárovej dileme')

All professions are conspiracies against the laity.

Všetky profesie sú sprisaháním proti laickému stavu. (Lekárova dilema)

Life does not cease to be funny when people die any more than it ceases to be serious when people laugh.

Život neprestane byť zábavný, keď ľudia zomierajú, o nič viac, ako neprestane byť vážny, keď sa ľudia smejú.

Prvá láska je trochu bláznovstva a veľa zvedavosti. (Druhý ostrov Johna Bulla)

What really flatters a man is that you think him worth flattering.

To, čo naozaj lichotí človeku je skutočnosť, že ho považujete za hodného lichotení. (tamtiež)

You cannot be a hero without being a coward.

Nemôžete byť hrdinom bez toho, aby ste neboli zbabelcom, (tamtiež)

Neexistujú žiadne tajomstvá okrem tých, ktoré sa udržia samy. (Späť k Matuzalemovi)

Silence is the most perfect expression of scorn.

Mlčanie je najdokonalejším výrazom výsmechu, (tamtiež)

The word morality, if we met it in the Bible, would surprise us as much as the word telephone or motor car.

Keby sme sa stretli so slovom 'morálka' v Biblii, prekvapilo by nás práve tak ako slovo 'telefón', alebo 'auto'. (Predslov k 'Fanninej prvej hre')

Angličan si myslí, že je morálny len vtedy, ak sa cíti nepohodlne. (Človek a nadčlovek, Zásady pre revolucionárov)

But a lifetime of happiness! No man alive could bear it; it would be hell on earth.

Ale celý život šťastia! Živá duša by to nevydržala; to by bolo peklo na zemi.

Beauty is all very well at first sight; but who ever looks at it when it has been in the house three days?

Krása je veľmi dobrá na prvý pohľad, ale kto sa vôbec na ňu pozrie, keď je v dome už tri dni?

Beware of the man who does not return your blow: he neither forgives your nor allows you to forgive yourself.

Daj si pozor na človeka, ktorý ti nevráti tvoj úder; ani ti neodpustí, ani ti nedá zabudnúť. (Človek a nadčlovek, 'Maximy: Zabľúdené výroky')

Democracy substitutes election by the incompetent many for appointment by the corrupt few.

Demokracia nahradzuje zvolenie nekvalifikovanou väčšinou za menovanie skorumpovanou hŕstkou.

He who can, does. He who cannot, teaches.

Ten, kto vie, robí. Ten, kto nevie, vyučuje.

Home is the girl's prison and the woman's workhouse.

Domov je väzením pre dievča a miestom nútených prác pre ženu.

In heaven an angel is nobody in particular.

V nebi anjel nie je nič zvláštneho.

// is a woman's business to get married as soon as possible, and a man's to keep unmarried as long as he can.

Je vecou ženy, aby sa vydala čo najskôr a vecou muža, aby zostal slobodný tak dlho, ako len môže.

Liberty means responsibility. That is why most men dread it.

Sloboda znamená zodpovednosť. Preto sa jej väčšina ľudí hrozí.

Marriage is popular because it combines the maximum of temptation with the maximum of opportunity.

Manželstvo je populárne, pretože spája maximum pokušenia s maximálnym množstvom príležitostí.

Rozumný človek sa prispôsobí svetu; nerozumný sa vytrvalo snaží prispôbiť svet sebe. Preto všetok pokrok závisí od nerozumných ľudí.

Skutočný umelec radšej nechá svoju ženu hladovať, svoje deti chodiť bosé, svoju matku drieť na seba v sedemdesiatke, ako by mal akúkoľvek prácu popri svojom umení.

There are two tragedies in life. One is to lose your heart's desire. The other is to gain it.

Sú dve tragédie v živote. Jedna je, keď stratíme to, po čom túži naše srdce. Tá druhá je, keď to získame.

There is no love sincerer than the love of food.

Niet úprimnejšej lásky ako je láska k jedlu.

Two starving men cannot be twice as hungry as one; but two rascals can be ten times as vicious as one.

Dvaja hladujúci muži nemôžu byť dvakrát tak hladní ako jeden, ale dvaja naničhodníci môžu byť desaťkrát tak zlomyseľní ako jeden.

Duša Rimanov nenarástla o nič, zatiaľ čo ich moc sa rozšírila na celý svet. (Cézar a Kleopatra)

When a stupid man is doing something he is ashamed of, he always declares that it is his duty.

Ak hlupák robí niečo, za čo sa hanbí, vždy prehlasuje, že je to jeho povinnosť, (tamtiež)

Common sense is instinct. Enough of it is Genius.

Zdravý rozum je inštinkt. V dostatočnom množstve je to genialita.

Demokracia je systém, ktorý zaručuje, že nemáme lepšiu vládu, ako si zaslúžime.

Je pravda, že peniaze nerobia človeka šťastným. Tým sa však myslia peniaze tých druhých.

Jediné, čo nikto nechce veriť, je pravda. (Človek osudu)

Rone a ľudia sa navzájom podobajú v tom, že sa zriedka vzopru vedeniu. (Sprievodca inteligentnej ženy po socializme a kapitalizme)

Všetci novátori, ktorí používajú demokraciu ako odrazovú dosku k moci, považujú ju za obtiaž, len čo sa dostanú k moci. (tamtiež)

Kto hovorí príliš veľa pravdy, môže si byť katom istý. (Svätá Jana)

Political necessities sometimes turn out to be political mistakes.

Politické nevyhnutnosti sa niekedy prejavajú ako politické debakly. (tamtiež)

Musíme prosieť o lásku; je ako duch, nemôže hovoriť, pokiaľ sa k nej neozveme. (Candida)

Šťastný je človek, ktorý môže žiť svojmu koníčku. (Pygmalion)

Take care to get what you like or you will be forced to like what you get.

Snaž sa dostať to, čo chceš, ináč budeš nútený mať rád to, čo dostaneš.

The fickleness of the women I love is only equalled by the infernal constancy of women who love me.

Prelietavosti žien, ktoré milujem, sa vyrovná len pekelná stálosť žien, ktoré milujú mňa. (Prelietavec)

Alcohol is a very necessary article. It enables Parliament to do things at eleven at night that no sane person would do at eleven in the morning.

Alkohol je veľmi potrebný tovar. Umožňuje parlamentu robiť o jedenástej večer také veci, ktoré by žiadny človek so zdravým rozumom neurobil o jedenástej dopoludnia. (Majorka Barbara)

He knows nothing; and he thinks he knows everything. That points clearly to political career.

Nevie nič a myslí si, že vie všetko. To jasne ukazuje na politickú kariéru, (tamtiež)

I am a Millionaire. That is my religion.

Som miliónár. To je moje náboženstvo, (tamtiež)

Assassination is the extreme form of censorship.

Vražda je extrémna forma cenzúry. (Objavenie sa Blanco Posneta)

The great advantage of a hotel is that it's a refuge from home life.

Veľká výhoda hotela je v tom, že je útočiskom pred domácim životom. (Nikdy nemôžete povedať)

Dancing is a perpendicular expression of a horizontal desire.

Tanec je zvislé vyjadrenie horizontálnej túžby. (Pripisovaný výrok)

Anglicko a Amerika sú dve krajiny rozdelené spoločným jazykom. (Pripisovaný výrok)

Vo väzení je najnespokojnejší riaditeľ.

When a thing is funny, search it for a hidden truth.

Ak je niečo smiešne, hľadaj v ňom skrytú pravdu.

We have no more right to consume happiness without producing it than to consume wealth without producing it.

Nemáme o nič väčšie právo užívať šťastie bez toho, aby sme ho vytvárali, ako užívať bohatstvo bez toho, aby sme ho vytvárali.

- **Shaw. Henry Wheeler:**

americký humorista 1818 - 1885

Advice is like kissing. It costs nothing and is a pleasant thing to do.

Rada je ako bozkávanie. Nestojí nič a je to taká príjemná činnosť.

- **Shenstone. William:**

anglický básnik 1714-1763

Patience is the Panacea; but where does it grow, or who can swallow it?

Trpezlivosť je všeliek; ale kde rastie, alebo kto ho prehltnie? (Eseje o človeku a o správaní)

- **Sherman. William Tecumseh:**

americký generál 1820-1891

I am tired and sick of war. Its glory is all moonshine. War is hell.

Som unavený z vojny a je mi z nej zle. Všetka jej sláva je nezmysel. Vojna je peklo. (Pripisovaný výrok v prejave na Michiganskej vojenskej akadémii, 19. júna 1879)

- **Schiller. Johann Christian Friedrich:**

nemecký dramatik, básnik, umelecký teoretik 1759 - 1805

Jeden, ohne Unterschied, reizt der nahe Gewinn, aber nur große Seelen wird das entfernte Gute bewegen.

Každého bez rozdielu vzrušuje blízky zisk, ale iba veľké duše pohne vzdialené dobro.

Durch fremde Waffen gründet sich kein Thron.

Cudzími zbraňami sa nezaloží žiadny trón. (Demetrius)

Jedwede Tugend ist fleckenfrei, bis auf den Augenblick der Probe.

Každá cnosť je bez poškvrny až po okamih skúšky. (Don Carlos)

Wer besitzt, der lerne verlieren. Wer im Glück ist, lerne Schmerz.

Ten, kto vlastní, nech sa učí stratiť. Kto je šťastný, nech sa učí bolesti.

Wer gar zu viel bedenkt, wird wenig leisten.

Kto príliš otáľa, málo dokáže. (Wilhelm Tell)

- **Schlegel. Karí Wilhelm Friedrich von:**

nemecký spisovateľ, literárny teoretik, básnik a jazykovedec 1772 - 1829

Historik je prorok, ktorý hľadá dozadu.

- **Schnitzler. Arthur:**

rakúsky dramatik a prozaik 1862 - 1931

Je ľahké písať pamäti, keď máme zlú pamäť.

Keď sa nenávisť stane zbabelou, vyjde do spoločnosti a zmení si meno na spravodlivosť.

Počúvaj, čo o tebe hovoria ohovárači, tak sa dozvieš pravdu o sebe.

V láske si príliš neskoro uvedomíme, či nám bolo srdce dané len ako pôžička, či nám bolo venované, alebo či nám bolo priamo obetované.

Zradiť z presného dôvodu znamená byť takmer verný.

- **Schopenhauer. Arthur:**

nemecký filozof 1788 - 1860

Der Reichtum gleicht dem Seewasser; je mehr man davon trinkt, desto durstiger wird man.

Bohatstvo sa rovná morskej vode; čím viac z nej pijeme, tým sme smädnejší. (Aforizmy o životnej múdrosti)

Das Schicksal mischt die Karten, und wir spielen.

Osud mieša karty a my hráme. (tamtiež)

Intelekt je neviditeľný pre toho, kto ho nemá. (tamtiež)

Intelektuálne nadanému človeku ponúka samota dve výhody: predovšetkým to, že je sám so sebou a po druhé, že nie je s druhými, (tamtiež)

Voči bláznom a hlupákom existuje len jeden spôsob ako prejavíť vlastnú inteligenciu: nerozprávať sa s nimi. (tamtiež)

Kto vidí všetko čierne a vždy sa bojí najhoršieho a vždy sa podlá toho zariadi, nebude sklamaný tak často ako ten, kto všetkému pridá farbu a príjemné očakávanie, (tamtiež)

Keď máme podozrenie, že niekto klame, tvárme sa, že mu veríme: vtedy sa stane odvážnym a potom sa odhalí. Naproti tomu, keď spozorujeme, že mu čiastočne uniká pravda, ktorú by chcel udržať v tajnosti, tvárme sa, že mu neveríme, aby sme ho vyprovokovali naším odporom a tak ho prinútili vyjsť von aj so zýškom celej pravdy, (tamtiež) Malé nešťastia, ktoré nás každú chvíľu trápia, možno brať tak, že sú určené nato, aby nás udržiavali vo forme, aby nám v šťastí neochabli všetky sily potrebné nato, aby sme zniesli veľké ťažkosti, (tamtiež) Zdvorilosť je múdrosť, nezdvorilosť je teda hlúposť: vytvorí si nepriateľov takto bez dôvodu a z rozmaru je hlúposť, podobne ako tá, keď niekto založí oheň pod vlastný dom. (tamtiež)

Je v nás niečo múdrejšie ako naša hlava. (Rady a maximy)

Človek je jediný živý tvor, ktorý spôsobuje bolesť iným bez žiadneho iného cieľa okrem toho, že to chce urobiť, (tamtiež)

Každého, koho opustila nádej, opustil aj strach; to je význam slova 'zúfalý', (tamtiež)

Pýchu kritizujú a ostro odsudzujú, ale hlavne tí, ktorí nemajú byť načo pyšní, (tamtiež)

V hĺbke duše každý štát považuje druhý za bandu zlodejov, ktorá ho prepadne, len čo k tomu bude príležitosť, (tamtiež)

Der Arzt sieht den Menschen in seiner ganzen Schwäche, der Advokat in seiner ganzen Schlechtigkeit, und der Priester in seiner ganzen Dummheit.

Lekár vidí človeka v celej jeho slabosti, advokát v celej jeho zlobe a kňaz v celej jeho hlúposti.

Höflichkeit ist wie ein Luftkissen: es mag wohl nichts drin sein, aber sie mildert die Stöße des Lebens.

Zdvorilosť je ako vzduchová poduška: hoci v nej nič nie je, zmierňuje životné nárazy.

Natürlicher Verstand kann fast jede Art der Bildung ersetzen, aber keine Bildung den natürlichen Verstand.

Zdravý rozum môže nahradiť takmer každý druh vzdelania, ale žiadne vzdelanie nemôže nahradiť zdravý rozum.

Neun Zehntel unseres Glücks allein beruhen auf der Gesundheit.

Deväť desiatín nášho šťastia sa opiera o zdravie.

Die Freunde nennen sich aufrichtig; die Feinde sind es.

Priatelia hovoria o sebe, že sú úprimní; nepriatelia sú.

Obyčajne nestratíme žiadneho priateľa tým, že mu odmietneme pôžičku, ale veľmi ľahko tým, že mu ju dáme.

Einsamkeit ist das Los aller hervorragenden Geister.

Osamelosť je údelom všetkých vynikajúcich duchov.

Man muß denken wie die wenigsten und reden wie die meisten.

Musíme rozmyšľať ako menšina a vraviť ako väčšina ľudí.

Wir betrügen und schmeicheln niemanden durch so feine Kunstgriffe als uns selbst.

Nikoho neklameme a nelichotíme tak rafinovane ako sebe.

Človek môže urobiť to, čo chce, ale, žiaľ, nechce to, čo môže.

To, čo ľudia všeobecne nazývajú osudom, sa vo väčšine prípadov skladá z ich vlastných hlúpych skutkov.

Chyba vzniká vždy z ľudskej tendencie odvodzovať príčinu od následku.

Najužitočnejšia vlastnosť pre naše šťastie je, aby sme si vystačili sami, aby sme si sami boli všetkým v každom ohľade a aby sme dokázali povedať omnia mea mecum porto.

• Schumann. Robert:

nemecký skladateľ 1810-1856

Licht senden in die Tiefe des menschlichen Herzens - des Künstlers Beruf?

Vyslať svetlo do hĺbky ľudského srdca - to je povolaním umelca?

Na komponovanie stačí ak si pamätáte melódiu, na ktorú si ešte nikto nespomenul. (Pripisovaný výrok)

- **Schurz. Carl:**

americký politik a publicista nemeckého pôvodu 1829 - 1906

Ideale sind wie Sterne; man kann sie nicht erreichen, aber man kann sich nach ihnen orientieren.

Ideály sú ako hviezdy; nemožno ich dosiahnuť, ale možno sa podlá nich orientovať.

- **Schweitzer. Albert:**

nemecko-francúzsky mysliteľ, protestantský teológ, muzikológ, organista, Nobelova cena mieru 1952, 1875 - 1965

Es ist besser, hohe Grundsätze zu haben, die man befolgt, als noch höhere, die man außer acht läßt.

Je lepšie mať vysoké princípy, ktorými sa riadime, ako ešte vyššie, ktoré necháme bez povšimnutia

Glück ist gute Gesundheit und ein schlechtes Gedächtnis.

Šťastie je dobré zdravie a zlá pamäť.

Príklad nie je hlavná vec na ovplyvnenie ostatných. Je to jediná vec.

Strašný svet: Človek ovláda prírodu skôr, ako sa naučil ovládať sám seba

- **Sica. Vittorio de:**

taliansky filmový režisér a herec 1902 - 1974

Televízia je jediný uspávací prostriedok, ktorý sa berie očami.

- **Siegfried. Andre:**

francúzsky sociológ 1875-1959

Chcete poškodiť niečiu dobrú povesť? Nehovorte o ňom zle, hovorte o ňom príliš dobre. (Niekoľko maxím)

- **Sievés. abbé (Emmanuel Joseph Sievés):**

francúzsky politik, popredný účastník Francúzskej revolúcie 1748 - 1836

J'ai survécu.

Prežil som. (Odpoveď na otázku, ktorú mu položili v starobe, čo robil počas vlády Teroru.)

- **Silone. Ignazio (Secondo Tranquill):**

taliansky prozaik 1900 - 1978

Mnohí politici, ktorí v opozícii boli svižnými pilotmi stíhačiek, keď prídu k moci, stanú sa opatrnými letcami na vetroňoch.

Veľká sloboda sa skladá z mnohých malých slobôd.

- **Sinatra. Frank:**

americký spevák a herec 1915 -

Keď sa určitá neresť dostatočne rozšíri, stane sa z nej cnosť.

Všetko v našej dobe si vyžaduje stále menej času, ale stále viac peňazí. Tomu sa hovorí pokrok.

- **Skinner. Burrhus Frederic:**

americký psychológ 1904 - 1990

Education is what survives when what has been learned has been forgotten.

Vzdelanie je to, čo prežije, keď sme zabudli to, čo sme sa naučili.

The real question is not whether machines think but whether men do.

Skutočná otázka nie je to, či stroje myslia, ale či myslia ľudia.

- **Skovoroda. Hrihoryj Savyč:**

ukrajinský mysliteľ a básnik 1722 - 1794

Nie ten je hlupák, kto nevie, ale ten, kto nechce vedieť.

- **Skriabin. Alexander Nikolaievič:**

ruský skladateľ 1872-1915

Optimista vôbec nie je ten, kto nikdy netrpel, ale ten, kto prežil a premohol zúfalstvo.

- **Smiles. Samuel:**

škótsky spisovateľ 1812-1904

Ak si vážia ľudia sami seba, potom si radi vážia aj osobnosť druhého.

Cheerfulness gives elasticity to the spirit. Spectres fly before it.

Veselosť vytvára pružnosť ducha. Prízraky pred ňou utekajú. (Svojpomoc)

The shortest way to do many things is to do only one thing at once.

Najistejší spôsob ako urobiť mnoho vecí je robiť iba jednu vec naraz, (tamtiež)

Často objavíme to, čo vyhovuje tak, že zistíme, čo nevyhovuje a pravdepodobne ten, kto sa nikdy nedopustil chyby, nikdy neurobil žiadny objav, (tamtiež)

- **Smith. Adam:**

škótsky ekonóm a filozof 1723 - 1790

Consumption is the sole end and purpose of production; and the interest of the producer ought to be attended to only so far as it may be necessary for promoting that of the consumer.

Spotreba je jediný cieľ a účel výroby a o záujem výrobcu sa treba starať len natoľko, nakoľko je to potrebné pre podporu záujmu spotrebiteľa. (Bohatstvo národov)

There is no art which one government sooner learns of another than that of draining money from the pocket of the people.

Niet iného umenia, ktoré by sa jedna vláda skôr naučila od druhej, ako je vytiahnutie peňazí z vrecák ľudu. (tamtiež)

A man's wealth is measured by how much he can borrow.

Bohatstvo človeka sa meria tým, koľko si môže požičať.

Universities are designed for the convenience of the faculty, not for the convenience of the students.

Univerzity sú zariadené pre pohodlie fakulty, nie pre pohodlie študentov.

- **Smith. Alfred Emmanuel:**

americký politik 1873 - 1944

All the ills of democracy can be cured by more democracy.

Všetky neduhy demokracie sa môžu vyliečiť väčším množstvom demokracie. (Prejav, 27. 6. 1933)

- **Smith. Lloyd Logan Pearsall:**

americký esejista 1865 - 1946

A bestseller is the gilded tomb of a mediocre talent.

Bestseller je pozlátená hrobka podpriemerného talentu. (Dodatočné myšlienky)

All Reformers, however strict their social conscience, live in houses just as big as they can pay for.

Všetci reformátori, bez ohľadu na to, nakoľko prísne je ich sociálne uvedomenie, bývajú v takých veľkých domoch, aké si len dokážu zaplatiť, (tamtiež)

If you are losing your leisure, lookout! You may be losing your soul.

Ak strácaš svoj voľný čas, pozor! Možno, že strácaš svoju dušu. (tamtiež)

The test of vocation is the love of the drudgery it involves.

Skúškou povolania je láska k drine, ktorá je s ním spojená, (tamtiež)

There are two things to aim at in life: first, to get what you want; and, after that, to enjoy it. Only the wisest of mankind achieve the second.

V živote sú dve veci, na ktoré sa treba zamerať: najprv získať to, čo chceme a potom sa z neho tešiť. Len tí najmúdrejší dosiahnu to druhé, (tamtiež)

The denunciation of the young is a necessary part of the hygiene of older people, and greatly assists the circulation of the blood.

Odsudzovanie mladých je potrebnou súčasťou hygieny starších ľudí a do veľkej miery podporuje krvný obeh. (Posledné slová)

- **Smith. Sydney:**

anglický spisovateľ, kanonik v chráme Sv. Pavla v Londýne 1771 - 1845

A great deal of talent is lost to the world for the want of a little courage.

Mnoho talentov sa stratí pre svet, pretože im chýba trochu odvahy. (Základné poznámky o morálnej filozofii) Ako hovorí Francúzi, existujú tri pohlavia: muži, ženy a farári.

Avoid shame, but do not seek glory; nothing is so expensive as glory.

Vyhýbajte sa hanbe, ale nevyhľadávajte slávu. Nič nie je také nákladné ako sláva.

/ am just going to pray for you at St Paul's, but with no very lively hope of success.

Idem sa práve pomodliť za vás do chrámu Svätého Pavla, ale bez akejkolvek živej nádeje na úspech.

Life is to be fortified by many friendships. To love, and to be loved, is the greatest happiness of existence.

Život treba upevňovať mnohými priateľstvami. Milovať a byť milovaný, to je najväčšie šťastie bytia.

Poverty is no disgrace to a man, but it is confoundedly inconvenient.

Chudoba nie je žiadnou hanbou, ale je ukrutne nepohodlná.

What a pity it is that we have no amusements in England but vice and religion!

Aká škoda, že v Anglicku nemáme žiadne zábavy okrem nerestí a náboženstva!

- **Snow, sir Charles Percy:**
anglický spisovateľ 1905 - 1980

Keď sa niekoho opýtajú, čím by bol chcel byť v predchádzajúcom živote, dotýčny - ak je skromný - povie, že duchovným v dobe kráľa Jakuba, alebo statkárom v 18. storočí. Ale je vylúčené, aby bol mohol byť niečím takým. S najväčšou pravdepodobnosťou by bol sedliakom. (Ešte raz o dvoch kultúrach)

- **SotQklés:**
grécky básnik 496 - 406 pr. Kr.

Je mnoho obdivuhodných vecí, a nič nie je také obdivuhodné ako človek. (Antigona)

V porovnaní so skutočným šťastím je bohatstvo len tieňom dymu. (tamtiež)

Jediné slovo stačí na vytvorenie, alebo zničenie ľudského šťastia (Elektra)

Nerob bolesť neznesiteľnou večnými sťažnosťami, (tamtiež)

Človeku, ktorý sa bojí, všetko šuchoce.

Nepriateľa treba nenávidieť tak, akoby sa mohol raz stať priateľom a milovať priateľa tak, akoby sa mohol stať nepriateľom (Ajax)

Nesnaž sa nič zatajiť, pretože čas, ktorý všetko počuje a vidí, to aj tak odhalí.

Veľa rozprávať a hovoriť k veci, to nie je to isté. (Oidipus na Kolóne)

- **Sokratés:**
aténsky filozof a učiteľ cca 470 - 399 pr. Kr.

Ak ste krásni, staňte sa dôstojnými vašej krásy; ak ste škaredí, dajte zabudnúť na škaredosť svojou múdrosťou. Ale, môj milý Agathon, pravde nemôžeš odporovať. Bez akejkolvek ťažkosti však môžeš odporovať Sokratovi.

Kolko vecí, bez ktorých sa viem zaobiť! (Keď sa pozrel na množstvo tovarov na trhu)

Má sa muž ženiť? Či sa oženiť, či nie, bude ťutovať v jednom i v druhom prípade.

Nič nemôže škodiť dobrému človeku, ani zaživa, ani po smrti.

Nikdy nie je správne robiť zlo, alebo odplatiť za zlo zlom, alebo ak utrpíme príkorie, brániť sa tak, že spôsobíme príkorie ako odplatu.

Kto sa vie zbaviť prebytočného, je najbližšie k bohom.

Zlí ľudia žijú preto, aby jedli a pili, zatiaľ čo dobrí ľudiaedia a pijú preto, aby žili.

- **Solón:**
grécky štátnik a básnik cca 639 - 559 pr. Kr.

Treba sa naučiť poslúchať nato, aby sme vedeli rozkazovať.

Väčšmi dôverujte vznešenosti charakteru ako prísaha.

- **Solženicyn. Alexander Isajevič:**

ruský spisovateľ, Nobelova cena 1970, 1918 -

Moc nad ľuďmi máte len dovtedy, dokiaľ im všetko nevezmete. Ale ak ste olúpili človeka o všetko, už nie je vo vašej moci - je znova slobodný. (Prvý kruh)

Prečo sa porozumenie vždy rozširuje len pod tlakom moci?

Vážnove myšlienky - ani tie nie sú voľné. Stále sa vracajú k tým istým veciam (Jeden deň Ivana Dervišoviča)

Záchrana ľudstva spočíva práve v tom, že sa všetko týka všetkých.

- **Somoza. Anastasio Debavle:**

nicaragujský diktátor, prezident (1967 - 72, 1974 - 79) 1925 -1980

Vyhrali ste volby, ale ja som vyhral sčítanie hlasov.
(Odpoveď na obvinenie z falšovania volebných výsledkov,
17. 6. 1977)

- **Sontagová. Susan:**

americká spisovateľka 1933 -

Interpretation is the revenge of the intellect upon art.

Výklad diela je pomsta intelektu na umení.

- **Sorel. Georges:**

francúzsky sociológ a filozof 1847 -1922

Budúcnosť patrí tým, ktorí nie sú rozčarovaní.

- **Spaak. Paul Henri:**

belgický politik, generálny tajomník NATO (1957 - 61) 1899 -1972

Pre stratené príležitosti v politike neexistuje žiadne oddelenie strát a nálezov.

- **Sparková. Muriel:**

škótska spisovateľka 1916 -

The one certain way for a woman to hold a man is to leave him for religion.

Jediný istý spôsob ako si udržať muža je opustiť ho pre náboženstvo. (Utešitelia)

- **Spencer. Herbert:**

anglický filozof 1820-1903

Science is organized knowledge.

Veda je organizované poznanie. (Výchova)

Šikovná krádež bola chvályhodná u Sparťanov a rovnako je aj u kresťanov, za predpokladu, že je v dostatočne veľkom meradle. (Spoločenská štatistika)

No man can be perfectly free till all are free; no one can be perfectly moral till all are moral; no one can be perfectly happy till all are happy.

Nikto nemôže byť dokonale slobodný, kým všetci nebudú slobodní; nikto nemôže byť dokonale morálny, kým všetci nebudú morálni; nikto nemôže byť dokonale šťastný, kým všetci nebudú šťastní, (tamtiež)

Time: That which man is always trying to kill, but which ends in killing him.

Čas: To, čo sa človek vždy snaží zabiť, ale čo nakoniec zabije jeho. (Definície)

- **Spengler. Oswald:**

nemecký filozof 1880- 1936

A lies Bedeutende im Strom des Lebens ist durch Sieg und Niederlage entstanden.

Všetko významné v toku života vzniklo víťazstvom a porážkou.

- **Spinoza. Benedictus (Baruch d'Espinosa):**

holandský filozof 1632 -1677

Ak chcete, aby sa na vás život usmieval, najprv mu prineste dobrú náladu.

Deus, sive Natura.

Boh, čiže príroda (Etika)

Strach nemôže byť bez nádeje, ani nádej bez strachu, (tamtiež)

Túžba je pravá podstata človeka, (tamtiež)

Po počtách a sláve najviac túžia tí, ktorí najviac broja proti ich zneužívaniu a proti márnomyseľnosti sveta.

Porozumenie je začiatkom súhlasu. (Traktát teologicko-politický)

Snažil som sa nevysmievať sa ľudským skutkom, neplakať nad nimi, ani necítiť voči nim nenávisť, ale pochopiť ich. (tamtiež)

- **Spurgeón. Charles Haddon:**

anglický baptistický kazateľ 1834 - 1892

// is well said in the oldproverb, 'a lie will go round the world while truth ispulling its boots on'.

Dobre sa hovorí v starom prísloví, že "lož obehne svet, kým si pravda natiadne čižmy".

- **Staël, madame de (Anne-Louise-Germaine Neckerová):**

francúzska prozaička, historička a esejistka 1766 - 1817

Qui ne sait pas feindre ne sait pas vivre.

Kto sa nevie pretvarovať, nevie žiť. (Corinne)

Les hommes, en Italie, valent beaucoup moins que les femmes; car ils ont les défauts des femmes, et leurs propres en plus.

Muži v Taliansku sú omnoho horší ako ženy, pretože majú chyby žien a navyše svoje vlastné, (tamtiež)

Tout comprendre rend très indulgent.

Všetko pochopiť, to vedie k veľkej zhovievavosti, (tamtiež)

Je správne, že sú ženy vylúčené z verejných a občianskych záležitostí; nič nie je viac v protiklade s ich prirodzeným povolaním ako všetko to, čo by ich vzťahy s mužmi zmenilo na rivalitu. (O Nemecku)

Duchaplnosť spočíva v tom, že vidíme podobnosť medzi vecami, ktoré sú rozdielne a rozdiel medzi tými, ktoré sa navzájom podobajú, (tamtiež)

Un homme doit savoir braver l'opinion; une femme s'y soumettre.

Muž má vedieť vzdorovať cudziemu názoru; žena má vedieť podriaďovať sa mu. (Delphine)

Starý zákon:

prvá časť Biblie obsahujúca dejiny Židov, Mojžišov zákon, spisy prorokov, žalmy, atď.

- **Kniha Genezis - Kniha pôvodu**

V pote tváre svojej jedávať budeš svoj chlieb, kým sa nevrátiš do zeme, keďže z nej si bol vzatý, lebo prach si a v prach sa obrátiš!" (Gen 3:19)

- **Kniha prísloví**

Múdry syn naplňuje otca (svojho) radosťou, avšak syn pochabý býva na zármutok materi svojej. (Prís 10:1)

Nenadobudne človek vierolomnosťou pevnej pôdy pod sebou, ale koreňom spravodlivých neotrasie nik. (Prís 12:5)

Očakávanie, čo sa preťahuje, núti srdce chorľavieť, splnená túžba je však stromom života. (Prís 13:12)

Kto futuje svoj prút, ten nemá svojho syna rád, kto ho však miluje, ten priúča ho na trestanie zavčasu. (Prís 13:24)

Odpoveď vľúdna krotí hnev, roztrpčujúce slovo vzbudzuje však bes. (Prís 15:1)

Veselé srdce rozlieva jas po tvári, bolesťou srdca však sa zarmucuje duch. (Prís 15:13)

Lepšia je zelenina za pokrm a láska popritom, než vykŕmený vôl a pritom nenávisť. (Prís 15:17)

Pýcha je pred skazou a pred pádom je namyslený duch. (Prís 16:18)

Lepšie je bývať v kútke na streche, než s hašterivou ženou v jednom dome pospolu. (Prís 21:9)

Ak je ten, kto ňa nenávidí, hladný, daj mu chleba jesť, a keď je smädný, daj mu vody piť; bo žeravého uhlia nahŕňaš mu na hlavu a Pán ti odplatí. (Prís 25:21)

- **Kniha Ecclesiastes - Kniha kazateľ**

Márnosť, len márnosť - hovorí Kazateľ. Márnosť, len márnosť, všetko je iba márnosť. (Eccl 1:2)

Čo je to, čo bolo? - To, čo aj zasa bude. A čo je, čo sa už stalo? - To, čo sa znova stane. Nič nie je nové pod slnkom. (Eccl 1:9)

Všetko má svoj čas, a svoju dobu každé úsilie pod nebom. Svoju dobu má narodiť sa, svoju dobu má zomrieť, svoju dobu má vysádzať, svoju dobu má vytrhať sadenice. (Eccl 3:1-2)

Svoju dobu má milovať, svoju dobu má nenávidieť. Svoju dobu má boj, svoju dobu má pokoj. (Eccl 3:8)

Kto jamu kope, padá do nej, a kto borí múr, uštipne ho had. (Eccl 10:8)

- **Pieseň piesní**

Však si len krásna, moja priateľka, však si len spanilá! Sú tvoje oči, sľa by holubice za tvojím závojom. Sú tvoje vlasy ako stádo kôz, čo doľ sa valí z galaádskych hôr. (Pies 4:1)

Sú tvoje pery ako pásik karmazinový a tvoje ústa plné pôvabu. Sú tvoje líca sľaby krížalky granátového jablka za tvojím závojom. (Pies 4:3)

Môj milený je bielunký a ramenný, vyniká medzi desaťtisícmi. Je hlava jeho zlato, rýdze zlato, sú jeho kučery sľa riasy na datli, čierne jak havrany. Sú jeho oči sľa by holúbätá nad ručajami vôd, ktoré sa kúpavajú v mlieku a sedia na brehu. (Pies 5:10-12)

- **Prorocko Izaiášovo**

A rozsudzovať bude medzi národmi a naprávať početné kmene, takže z mečov svojich ukujú si radlá, zo svojich kopijí viničné nože. Národ proti národu nezdvihne meč a nebudú sa viac priúčať boju. (Iz 2:4) ¹⁹

- **Steele, sir Richard:**

anglický esejista a dramatik 1672 - 1729

The insupportable labour of doing nothing.

Nezniesiteľná námaha ničnerobenia.

Reading is to the mind what exercise is to the body.

Čítanie je to isté pre myseľ ako cvičenie pre telo.

A little in drink, but at all times your faithful husband.

Trochu podnapitý, ale vždy Váš verný manžel. (List manželke, 27. 9. 1708)

- **Steinemová. Gloria:**

americká aktivistka za práva žien 1934 -

A woman without a man is like a fish without a bicycle.

Žena bez muža je ako ryba bez bicykla. (Pripisovaný výrok)

- **Stendhal (Henri Beyle):**

francúzsky spisovateľ a esejista 1783 - 1842

Láska je krásny kvet, ale musíme mať odvahu odtrhnúť ho na pokraji hroznej priepasti. (O láske)

On peut tout acquérir dans la solitude, hormis du caractère.

V samote možno získať všetko okrem charakteru, (tamtiež)

Na väzení je najhoršie to, že si nemôžete zamknúť dvere závorou. (Červený a čierny)

Cent ans après sa mort, le plus grand bonheur qui puisse arriver à un grand homme, c'est d'avoir des ennemis.

Najväčšie šťastie, ktoré sa môže prihodiť slávnemu človeku o sto rokov po jeho smrti je, že má nepriateľov. (Armance)

Nepatrí sa milovať toho, s kým by sme sa hanbili zosobášiť.

Šťastný je manžel, ktorý môže všetko porozprávať svojej manželke.

La vieillesse n'est autre chose que la privation de folie, l'absence d'illusion et de passion.

Staroba nie je nič iného ako strata pochybností, nedostatok ilúzií a vášní. (Lucien Leuwen)

Le courage consiste à savoir choisir le moindre mal, si affreux qu'il soit encore.

Odvaha spočíva v tom, že si vyberieme najmenšie zlo, hoci ešte aj tak je strašné. (Rartúza parmská)

- **Steinbeck. John Ernst:**

americký spisovateľ, Nobelova cena 1962, 1902 -1968

Najviac času strácame tým, že by sme chceli získať čas.

Odborníci sa vždy hnevajú, keď laika napadne niečo, čo ich nenapadlo.

Zábava môže byť výrobok z bežiacého pásu, šťastie nikdy.

- **Stephens. James:**

írsky básnik a prozaik 1882 -1950

Curiosity will conquer fear even more than bravery will.

Zvedavosť premôže strach ešte viac ako odvaha.

- **Sterne. Lawrence:**

anglický spisovateľ 1713 -1768

An ounce of a man's own wit is worth a ton of other's people.

Uncia vlastného rozumu má takú cenu ako tona rozumu druhých ľudí. (Tristram Shandy)

- **Stevens. Wallace:**

americký básnik 1879 -1955

A poet looks at the world as a man looks at a woman.

Básnik sa pozerá na svet tak, ako sa pozerá muž na ženu.

- **Stevenson. Adlai Ewina:**

americký politik 1900-1965

A free society is a society where it is safe to be unpopular.

Slobodná spoločnosť je spoločnosť, kde je bezpečné byť nepopulárnym. (Prejav, Detroit, 7. 10. 1952)

Hladujúci človek nie je slobodný človek.

If the Republicans will stop telling lies about the Democrats, we will stop telling the truth about them.

Ak republikáni prestanú hovoriť lži o demokratoch, my prestaneme hovoriť pravdu o nich. (Prejav počas prezidentskej kampane, 1952)

- **Stevenson. Robert Louis Balfour:**

škótsky spisovateľ, básnik a esejista 1850 -1894

Books are good enough in their own way, but they are a mighty bloodless substitute for life.

Knihy sú svojím spôsobom dosť dobré, ale sú veľmi bezkrvnou náhradou za život.

Diabol niekedy koná veľmi čestne. (Nové arabské noci)

Every heart that has beat strong and cheerfully has left a hopeful impulse behind it in the world, and bettered the tradition of mankind.

Každé srdce, ktoré tíklo silne a radostne, zanechalo na tomto svete nádejný impulz a zlepšilo tradíciu ľudstva.

There is no duty we so much underrate as the duty of being happy.

Niet povinnosti, ktorú by sme tak podcenili ako povinnosť byť šťastnými. (Pre dievčatá a chlapcov)

The cruellest lies are often told in silence.

Najkrutejšie lži sa často povedia mlčky, (tamtiež)

Politics is perhaps the only profession for which no preparation is thought necessary.

Politika je snáď jediná profesia, pre ktorú sa nepovažuje za potrebnú žiadna príprava. (Dôverné štúdie ľudí a kníh)

The obscurest epoch is today.

Najtemnejšia epocha je dnešok. (Cez nížinu)

- **Stoppard. Tom (Tomáš Straussler):**

anglický spisovateľ a dramatik českého pôvodu 1937 -

Comment is free but facts are on expenses.

Komentár je zadarmo, ale fakty niečo stoja. (Noc a deň)

Demokracia nie je hlasovanie, je to počítanie hlasov.

I'm with you on the free press. It's the newspapers I can't stand.

Som na tvojej strane, pokiaľ sa týka slobodnej tlače. To, čo nemôžem vystáť, sú noviny, (tamtiež)

- **Stravinskii. Igor Fiodorovič:**

ruský skladateľ a dirigent 1882-1971

Iba Boh dokáže tvoriť. (Pamäti a poznámky)

- **Strindbera. Johann August:**

švédsky dramatik, prozaik, básnik 1849-1912

Keď sa človek dostal až tam, že sa zhovievavo usmieva nad pokleskami druhých, potom ani on sám nie je ďaleko od poklesku.

Žiak si myslí, že má ťažkú prácu, hoci on je kočiari a učiteľ je kôň.

- **Sully, vojvoda de (Moximilien de Béthune. barón de Rosny. vojvoda de Sully)**

francúzsky štátnik a vojvodca 1559-1641

Angličania sa oddávajú svojim rozkošiam smutne, podľa zvyku svojej krajiny. (Pamäti)

- **Sun-C':**

čínsky filozof 3. storočie pr. Kr.

Keď treba byť pevným, buďte ako hora. (Pravidlá)

To, čo je lepšie ako dobré, je často horšie ako zlé.

(tamtiež)

- **Surtees. Robert Smith:**

anglický románopisec a vydavateľ 1803-1864

Better to be killed than frightened to death.

Je lepšie dať sa zabiť ako sa vystrašiť na smrť. (Psy pána Facey Romforda)

Everyone knows that the real business of a ball is either to look for a wife, to look after a wife, or to look after somebody else's wife.

Každý vie, že tou pravou činnosťou na bali je vyhliadnuť si manželku, starať sa o manželku, alebo pozeráť sa za manželkou niekoho iného, (tamtiež)

- **Svevo. Italo (Ettore Schmitz):**

taliansky spisovateľ 1861-1928

Spornú vec vždy vysvetli svojmu protivníkovi veľmi podrobne, pretože len tak si môže byť istý, že jej lepšie rozumieš ako on. (Zenovo svedomie)

Od toho, že sa Zem krúti, ešte netreba dostaťorskú nemoc, (tamtiež)

Veru čudné je milovať ženu, po ktorej sme kedysi vrúcne túžili, ktorú sme ale nezískali a ktorá nás už ani trochu nezaujíma. V konečnom dôsledku sa dostaneme práve tam, kde by sme boli, keby sa bola splnila naša túžba; a nad tým sa musíme znova zamyslieť: z akých bezvýznamných vecí robíme občas otázku života a smrti! (tamtiež)

Krása ženy je daná stupňom túžby, ktorú vzbudí v mužovi.

- **Swift. Jonathan:**

anglický spisovateľ, básnik a pamfletista 1667-1745

Every man desires to live long; but no man would be old.

Každý chce dlho žiť, ale nikto nechce byť starý.

(Myšlienky na rôzne témy)

/ never wonder to see men wicked, but I often wonder to see them not ashamed.

Nikdy sa nečudujem tomu, že vidím zlých ľudí, ale často sa čudujem, keď vidím, že sa za to nehanbia, (tamtiež)

Party is the madness of many for the gain of the few.

Strana je šialenstvo mnohých pre zisk niekoľkých, (tamtiež)

The stoical scheme of supplying our wants, by lopping off our desires, is like cutting off our feet when we want shoes.

Stoicky spôsob uspokojenia našich potrieb tak, že zamietneme naše túžby, je taký, akoby sme si odrezali nohy, keď potrebujeme topánky, (tamtiež)

/ have heard of a man who had a mind to sell his house, and therefore carried a piece of brick in his pocket, which he showed as a pattern to encourage purchasers.

Počul som o istom mužovi, ktorý mal v úmysle predať dom, a preto nosil vo vrecku kúsok tehly, ktorý ukazoval ako vzorku na povzbudenie kupcov. (Listy súkenníka)
/ never saw, heard, nor read, that the clergy were beloved in any nation where Christianity was the religion of the country. Nothing can render them popular, but some degree of persecution.

Nikdy som nevidel, nepočul ani nečítal, že by kňazi boli obľúbení u niektorého národa, kde je kresťanstvo náboženstvom krajiny. Nič ich nemôže urobiť populárnymi okrem určitého stupňa prenasledovania. (Myšlienky o náboženstve)

Laws are like cobwebs, which may catch small flies, but let wasps and hornets break through.

Zákony sú ako pavučiny, ktoré môžu zachytiť malé muchy, ale dajú sa pretrhnúť o sám a sršňom. (Kritická esej o schopnostiach rozumu)

Necessity is the mother of invention.

Nevyhnutnosť je matka vynaliezavosti. (Gulliverove cesty)

Satire is a sort of glass, wherein beholders do generally discover everybody's face but their own.

Satira je druh zrkadla, v ktorom pozorovatelia objavujú tvár každého okrem vlastnej. (Bitka kníh)

She wears her clothes, as if they were thrown on her with a pitchfork.

Nosí šaty tak, akoby ich boli na ňu nahádzali vidlami. (Zdvorilý rozhovor)

When a true genius appears in the world, you may know him by the sign; that the dunces are all in confederacy against him.

Keď sa na svete objaví skutočný génius, poznáte ho podľa znamenia, že sa proti nemu spoliehajú všetci tupci.

- **Swinburne. Algernon Charles:**

anglický básnik a kritik 1837-1909

*We thank with brief thanksgiving
 Whatever gods may be
 That no man lives forever,
 That dead men rise up never;
 That even the weariest river
 Winds somewhere safe to sea.*

Podakujme sa čomukoľvek,
 čomukoľvek, čo bohom môže byť,
 za to, že žiť len chvíľu nechá ťa,
 že mŕtvi sa už nikdy nevrátia,
 že i tá rieka mútna, ustatá,
 do mora musí dakde vyústiť. (Záhrada Proserpiny) ²⁰

- **Szasz. Thomas:**

americký psychiater a psychoanalytik maďarského pôvodu 1920 -

A child becomes an adult when he realizes he has a right not only to be right but also to be wrong.

Dieťa sa stane dospelým vtedy, keď si uvedomí, že má právo nielen mať pravdu, ale aj myliť sa. (Druhý hriech)

Doubt is to certainty as neurosis is to psychosis. The neurotic is in doubt and has fears about persons and things; the psychotic has convictions and makes claims about them. In short, the neurotic has problems, the psychotic has solutions.

Pochybnosť je v takom pomere k istote ako neuróza k psychóze. Neurotik má pochybnosti a má strach z ľudí a vecí. Psychotik má presvedčenia a vyslovuje o nich tvrdenia. Skrátka, neurotik má problémy, psychotik má riešenia.

Man cannot long survive without air, water, and sleep. Next in importance comes food. And close on its heels, solitude.

Človek nemôže dlho prežiť bez vzduchu, vody a spánku. Potom, čo do dôležitosti, prichádza jedlo. A tesne v päťach za ním je samota.

How men hate waiting while their wives shop for clothes and trinkets; how women hate waiting, often for much of their lives, while their husbands shop for fame and glory.

Ako muži strašne neradi čakajú na svoje ženy, zatiaľ čo ony zháňajú šaty a čačky. Ako ženy strašne nerady čakajú, často väčšiu časť života, zatiaľ čo sa oni zháňajú za dobrou povestou a slávou.

Ours is an age in which partial truths are tirelessly transformed into total falsehoods and then acclaimed as revolutionary revelations.

Žijeme vo veku, v ktorom sa čiastočné pravdy vytrvalo menia na úplné klamstvá a potom sa prehlásia za revolučné objavy.

Traditionally, sex has been a very private, secretive activity. Herein perhaps lies its powerful force for uniting people in a strong bond. As we make sex less secretive, we may rob it of its power to hold men and women together.

Sex bol oddávna veľmi súkromnou, tajomstvom zahalenou činnosťou. V tom spočíva jeho veľká sila spájajúca ľudí mocným putom. Tým, že zbavujeme sex tajomstva, možno ho okrádame o jeho silu spájajúcu mužov a ženy.

Two wrongs don't make a right, but they make a good excuse.

Z dvoch zlých skutkov nevznikne jeden dobrý, ale je z nich dobrá výhovorka.

- **Szent-Gorgyi. Albert:**

americký biochemik maďarského pôvodu, Nobelova cena za chémiu 1937, 1893-1986

Research is to see what everybody else has seen, and to think what nobody else has thought.

Výskum znamená vidieť to, čo každý videl a pomyslieť si to, čo si ešte nikto nepomyslel.

- **Šelomo. Ibn Gabirol (Avicbron):**

židovský filozof z muslimského Španielska cca 1021 -1070

Ak chceš niečo utajiť pred svojím nepriateľom, nepovedz to svojmu priateľovi. (Výber perál)

Keď mudrc počul o človeku, ktorý získal veľké bohatstvo, opýtal sa: "Získal aj dni na to, aby si ho užil?" (tamtiež)
Otázka múdreho muža obsahuje polovicu odpovede, (tamtiež)

Pokiaľ je slovo nevyslovené, si jeho pánom, len čo ho vyslovíš, si jeho otrokom, (tamtiež)

Skúškou dobrého chovania je trpezlivosť voči zlému chovaniu, (tamtiež)

- **Šestov. Lev:**

ruský filozof a spisovateľ 1866 -1938

Ak chcete, aby vám ľudia závideli váš smútok, alebo vašu hanbu, tvárte sa tak, že ste na ňu pyšní. Ak sa vo vás skrýva dobrý herec, ubezpečujem vás, že sa z vás stane hrdina dňa. (Všetko je možné)

Kacíri boli často najkrutejšie prenasledovaní za svoje najmenšie odchýlky od akceptovanej viery. Práve ich zaťatosť týkajúca sa maličkovstí dráždila spravodlivých až k šialenstvu. 'Prečo nemôžu popustiť v takej maličkosti?' (tamtiež)

Ľudský egoizmus nás nepríjemne zaráža, pretože prezrádza našu vlastnú úbohosť. "Nemôžem sa podeliť o svoju hojnosť so svojím blížnym, pretože ak to urobím, zostane mne samému veľmi málo." (tamtiež)

Samochvála sa považuje za nesprávnu, za neskromnosť, avšak chváliť vlastnú sektu, vlastnú filozofiu sa považuje za najvyššiu povinnosť, (tamtiež)

T

• **Tacitus. Publius Cornélius:**

rímsky historik 55-120

Sine ira et studio.

Bez hnevu a zaujatosti. (Anály)

Rozčuľovať sa pre výčitku znamená uznať, že bola zaslúžená. (Anály)

Deos fortioribus adesse.

Bohovia sú na strane silnejšieho. (Dejiny)

Lahšie uveríme to, čomu nerozumieme. (Dejiny)

Je charakteristické pre ľudskú myseľ nenávidieť človeka, ktorému sme ukrivdili. (Agricola)

Zlý mier je horší ako vojna, (tamtiež)

V naj skazenej šom štáte je najviac zákonov.

• **Taine. Hyppolite:**

francúzsky historik, filozof a literárny kritik! 828 - 1893

Le vice et la vertu sont des produits comme le vitriol et le sucre.

Cnosť a neresť sú práve také produkty ako vitriol a cukor. (Dejiny anglickej literatúry)

Až do dvadsaťpäť rokov deti milujú svojich rodičov; keď majú dvadsaťpäť rokov posudzujú ich; potom im odpustia (Život a názory Thomasa Graindorgea)

L'honnête homme, à Paris, ment dix fois par jour, l'honnête femme vingt fois par jour, l'homme du monde cent fois par jour. On n'a jamais pu compter combien de fois par jour ment une femme du monde.

Čestný muž v Paríži klame desaťkrát za deň, čestná žena dvadsaťkrát za deň, muž veľkého sveta stokrát za deň. Nebolo nikdy spočítané, koľkokrát za deň klame žena veľkého sveta, (tamtiež)

Qui goûte de tout se dégoûte de tout.

Tomu, kto ochutná všetko, sa zoškliví všetko, (tamtiež)

• **Talleyrand-Périaord. Charles Maurice de-**
francúzsky štátnik a diplomat 1754 -1838

// n'ont rien appris, ni rien oublié.

Nič sa nenaučili a nič nezabudli. (O šľachticoch, ktorí sa vrátili do Francúzska po Napoleonovej porážke)

ily a quelqu'un qui a plus d'esprit que Voltaire, c'est tout le monde.

Sú aj vtipnejší od Voltaira - a to sú všetci.

La parole a été donnée à l'homme pour déguiser sa pensée.

Reč bola daná človeku na to, aby zatajil svoje myšlienky. (Výrok pripisovaný aj iným)

Les femmes pardonnent parfois à celui qui brusque l'occasion, mais jamais à celui qui la manque.

Ženy občas odpustia tomu, kto sa prenáhli využiť príležitosť, ale nikdy nie tomu, kto ju prepasie.

Méfiez-vous du premier mouvement; il est toujours généreux.

Dajte si pozor na prvý popud; je vždy ušľachtilý.

Netreba sa zlosť na veci, lebo ony si z toho nič nerobia.

Nikdy o sebe nerozprávajte zle, vaši priatelia vždy povedia dosť na túto tému.

On ne croit qu'en ceux qui croient en eux.

Veríme len tým, ktorí si sami veria

Surtout, Messieurs, point de zèle.

Predovšetkým, páni, vôbec žiadnu horlivosť. (Pripisovaný výrok)

Tout ce qui est exagéré est insignifiant.

Všetko čo je prehnané, je bezvýznamné.

Žiadna rozlúčka na svete nepadne ťažšie ako rozlúčka s mocom.

Un monarchie doit être gouvernée par les démocrates et une république par les aristocrates.

V monarchii majú vládnuť demokrati a v republike aristokrati.

Vojna je príliš vážna vec nato, aby bola ponechaná na starosť vojakom. (Pripisovaný výrok, ktorý Aristid Briand citoval Lloydovi Georgeovi)

- **Talmud**

hebrejský kódex zákonov, tvorený od 6. stor. pr. Kr. do 5. stor. po Kr.

Dobre začať je dobré, ale dobre skončiť je lepšie.

Jediný vzdych môže zlomiť človeka napoly.

Keď sa múdry rozhnevá, prestane byť múdrom.

Charakter človeka sa najlepšie pozná pri peňažných záležitostiach, pri pijatike a v hneve.

Chudoba prenasleduje chudobného a bohatstvo bohatého.

Koho raz pohrýzol pes, ten sa bojí aj jeho štekania.

Konať zle s dobrým úmyslom je viac ako dodržiavať zákon so zlým úmyslom.

Kto sa dvakrát dopustí toho istého hriechu, už ho viac nepovažuje za hriech.

Múdrego možno poznať podlá siedmich vlastností: nerozpráva pred tým, kto ho prevyšuje vedomosťami a vekom, neskáče druhému do reči, neodpovedá unáhle, pýta sa a odpovedá tak, ako sa patrí, udržiava poriadok v reči, povie, keď nerozumie a súhlasí s pravdou.

Musíme tak pracovať, akoby sme žili večne a musíme tak žiť, akoby sme mali zajtra zomrieť.

Najprv naprav sám seba, až potom sa snaž napraviť druhých.

Neodsudzuj nikoho skôr, ako si bol v jeho položení.

Nespravodlivosť treba radšej strpieť ako spáchať.

Odmena dobrých skutkov je ako datle: neskoré, zrelé a sladké.

Opovážlivosť je kráľovská hodnosť bez koruny.

Pane, oslobod ma od mojich priateľov, od nepriateľov sa oslobodím aj sám.

Rob dobre a myslí na to, že každá tvoja hodina môže byť posledná.

Svoj úsudok vynášaj oneskorene, s rozmyslom.

Ten, kto inšpiruje k dobrým skutkom, je väčší ako ten, kto ich vykoná.

Ten, kto prvý zmlkne pri spore, si zaslúži väčšiu pochvalu.

Vďačnosť nestojí nič a je milá Bohu i ľuďom.

Vystúp o stupienok vyššie, keď hľadáš priateľa; zostúp o stupienok nižšie, keď hľadáš manželku.

- **Tammsaare. Anton (Hansen):**

estónsky prozaik a dramatik 1848 -1940

Proti láske zmôže niečo len smrť, alebo ešte väčšia láska.
(Mal som rád jednu Nemku)

- **Tasso. Torquato:**

taliansky básnik 1544 - 1595

Všetok čas, ktorý nie je naplnený láskou, je stratený čas.

- **Tati. Jacques (Jacques Tatischeff):**

francúzsky herec a kabaretiér. filmový režisér 1908 - 1982

Najväčšia povera je viera v pokrok.

- **Tawney. Richard Henry:**

britský historik a národohospodár 1880 -1962

Private property is a necessary institution, at least in a fallen world; men work more and dispute less when goods are private than when they are common.

Súkromné vlastníctvo je potrebná inštitúcia, aspoň v padlom svete. Ľudia pracujú viac a menej sa škriepia, keď je majetok súkromný ako vtedy, keď je spoločný.
(Náboženstvo a vznik kapitalizmu)

Property is not theft, but a good deal of theft becomes property.

Majetok nie je krádež, ale veľká časť krádeží sa stane majetkom. (Hrabivá spoločnosť)

- **Taylor, sir Henry:**

anglický básnik 1800-1886

A secret may be sometimes best kept by keeping the secret of its being secret.

Tajomstvo sa niekedy najlepšie udrží tak, že sa zatají, že je to tajomstvo. (Štátnik)

Niekedy sa stáva, že ten, kto by neublížil ani muche, ublíži celému národu, (tamtiež)

- **Teng. Siao-pchina:**

čínsky politický a štátny činiteľ, generálny tajomník Komunistickej strany Číny (1954-1966) 1904-1997

Je úplne jedno, či je mačka biela, alebo čierna; hlavné je, že chytá myši.

- **Terentius. Publius Afer:**

rímsky básnik, autor komédií cca 190 - 159 pr. Kr.

Kto nemôže tak ako chce, musí chcieť tak ako môže.

(Dievča z Andra)

Lahko je radiť chorým tomu, kto má dobré zdravie, (tamtiež)

Homo sum; humani nil a me alienum puto.

Som človek a nič ľudského nepovažujem za cudzie.

(Sebatrápič)

Fortis fortuna adiuvat.

Udatným šťastie pomáha (Formio)

Quot homines tot sententiae: suo quoque mos.

Koľko ľudí, toľko názorov: každý je sám sebe zákonom.

(tamtiež)

Nič nie je ľahké, ale stane sa ťažkým, keď to robíš s neochotou.

- **Tertullianus fQuintus Septimius Florens Tertullianus):**

rímsky cirkevný otec cca 160 - cca 230

Nenávisť je dcéra strachu. (Apologetika)

- **Thackeray. William Makepeace:**

anglický románopisec 1811 -1863

Business first; pleasure afterwards.

Najprv obchod, potom potešenie. (Ruža a prsteň)

A woman with fair opportunities and without a positive hump, may marry whom she likes.

Ak má žena priaznivé príležitosti a nie je vyslovene hrbatá, vydá sa za toho, za koho chce. (Trh márnosti)

Čo vedia muži o martýrstve žien? Zbláznili by sme sa, keby sme museli zniesť čo i len stotinu toho súženia, ktoré mnoho žien krotko znáša, (tamtiež)

Tí, ktorí sa nedôstojne správajú k ženám, dostanú od nich najviac nežnosti. Ženy sú najbezočivejšie k tým, ktorí sa k nim správajú najpokornejšie, (tamtiež)

To endure is greater than to dare; to tire our hostile future;... who can say this is not greatness?

Vydržať je väčšia vec ako odvážiť sa; unaviť našu nepriateľsky naladenú budúcnosť;... kto môže povedať, že toto nie je veľkosť?

- **Thákur. sir Rabindrantáth:**

bengálsky básnik a spisovateľ, Nobelova cena 1913, 1861 - 1941

Bigotry tries to keep truth safe in its hand with a grip that kills it.

Bigotnosť sa snaží pevne držať pravdu v ruke zovretím, ktoré ju zabíja. (Svätojánske mušky)

He who is too busy doing good finds no time to be good.

Ten, kto je príliš zamestnaný tým, že robí dobro, nemá čas na to, aby bol dobrý. (Zatúlané vtáky)

He who wants to do good knocks at the gate; he who loves finds the gate open.

Kto chce robiť dobro, zaklope na bránu. Kto ľúbi, nájde bránu otvorenú, (tamtiež)

Chvála ma zahanbuje, pretože tajne o ňu prosím, (tamtiež)

Zosilňovaním klamstva nedosahujeme pravdu.

- **Thalesz Milétu:**

grécky filozof cca 624 - 543 pr. Kr.

Nestačí mať čisté ruky, treba mať čistého ducha.

- **Thant. Sithu U:**

barmský politik, generálny tajomník OSN (1961 -1971) 1909 -1974

Počas rokovaní sa treba usmievať - aj vtedy, keď na protivníka čeríme zuby.

- **Thatcherová Margaret:**

britská politička, ministerská predsedkyňa (1979 - 1990) 1925 -

Neexistuje nič takého ako spoločnosť. Sú jednotliví muži a ženy a sú rodiny.

We must try to find ways to starve the terrorist and the hijacker of the oxygen of publicity on which they depend.

Musíme nájsť spôsob nato, ako zbaviť teroristov a únoscov kyslíka reklamy, od ktorého závisia. (Prejav, 15. 7. 1985)

- **Theofrastos z Eresu:**

grécky filozof a prírodovedec cca 372 - 287 pr. Kr.

Najdrahší výdavok je strata času.

Smutnej duši je všetko podozrivé, ešte aj láskanie jeho milenky. (Charaktery)

- **Theognis z Megary:**

grécky elegický básnik cca 550 - 500 pr. Kr.

Bohatstvo zakrýva neresť a chudoba cnosť. (Sentencie)

Mladá žena vydatá za starého muža je bárka, ktorá neposlúcha kormidlo a odchádza nocou hľadať iný prístav, (tamtiež)

Nikto nie je priateľom vyhnanca a toto je najkrutejšie na vyhnanstve, (tamtiež)

- **Thiers. Louis Adolphe:**

francúzsky štátnik a historik 1797 - 1877

Všetko treba brať vážne, ale nič tragicky. (Prejav v Národnom zhromaždení, 24. mája 1873)

- **Thomas. Dylan:**

waleský básnik píšuci po anglicky 1953 -

Somebody's boring me... I think it's me.

Niektó ma nudí. Myslím, že som to ja.

- **Thomson, lord of Fleet (Roy Thomson):**

britský podnikateľ a tlačový magnát 1894 - 1976

Akoby ste mali vlastnú licenciu na tlač peňazí. (O výnosnosti komerčnej televízie v Británii)

- **Thoreau. Henry Dávid:**

americký prírodovedec, filozof a spisovateľ 1817 - 1862

Varujte sa všetkých podujatí, ktoré si vyžadujú nové šaty. (Walden, alebo život v lesoch)

/ had three chairs in my house; one for solitude, two for friendship, three for society.

Mal som tri stoličky vo svojom dome; jednu pre osamelosť, dve pre priateľstvo, tri pre spoločnosť, (tamtiež)

/ never found the companion that was so companionable as the solitude.

Nikdy som nenašiel tak družného spoločníka, ako je samota, (tamtiež)

Goodness is the only investment that never fails.

Dobrota je jediná investícia, ktorá sa vždy vyplatí.

Na vypovedanie pravdy treba dvoch: jedného, ktorý ju povie a druhého, ktorý si ju vypočuje. (Týždeň na rieke Concord and Merrimack)

Všetka táto svetská múdrosť bola kedysi nepríjemným kacírstvom nejakého múdreho človeka. (Denníky)

Tisíc takých, ktorí osekávajú vetvy zla, pripadá na jedného, ktorý zasahuje jeho korene.

Nepriatelia sa verejne oznamia. Vyhlásia vojnu. Priateľ nikdy nevyhlasuje svoju lásku, (tamtiež)

- **Thurber. James Grover:**

americký spisovateľ, humorista a karikaturista 1894 - 1961

Zavčas vstávať a skoro si ľahnúť, to robí muža zdravým, bohatým a mŕtvym.

Komické veci sú tragické veci napísané zrkadlovým písmom.

Well, if I called the wrong number, why did you answer the phone?

Teda, ak som zavolať na zlé číslo, prečo ste zdvihli telefón? (Kreslený film: Muži, ženy a psy)

- **Tibullus. Albius:**

rímsky elegický básnik cca 54 - cca 19 pr. Kr.

Te spectem, suprema mihi cum venerit hora, / Te teneam moriens deficiente manu.

Kiež by som ťa videl, keď moja posledná hodina príde, umierajúc držal ťa slabnúcou rukou.

- **Tocqueville. Charles Alexis Henri Clérel de:**

francúzsky historik a politik 1805 - 1859

História je galéria obrazov, v ktorej je zopár originálov a mnoho kópií. (Bývalý režim)

Každá ústredná vláda zbožňuje uniformitu: uniformita ju zbavuje povinnosti skúmať nekonečné množstvo podrobností, o ktoré sa treba starať, ak sa majú pravidlá prispôbiť rozličným ľuďom a namiesto toho bez rozdielu núti všetkých ľudí podriať sa tomu istému pravidlu. (Demokracia v Amerike)

- **Toffler. Alvin:**

americký sociológ 1928 -

Kultúrny šok je to, čo sa stane, keď sa cestovateľ odrazu ocitne na mieste, kde áno môže znamenať nie, kde sa o 'pevnej cene' možno jednať, kde nútené čakanie v predsieni kancelárie nie je dôvodom pre urážku, kde smiech môže znamenať hnev. (Budúci šok)

- **Tolstoj. Lev Nikolaievič:**

ruský spisovateľ a filozof 1828 - 1910

Čistý a úplný žal je práve tak nemožný ako čistá a úplná radosť. (Vojna a mier)

Prameň šťastia nie je mimo nás, ale v nás. (tamtiež)

Najmocnejšia zbraň nevedomosti je rozšírenie tlačeného slova. (Vojna a mier, Epilóg)

Nie ten je milý, kto je pekný, ale ten je pekný, kto je milý. (tamtiež)

Nikto, kto ešte nesedel vo väzení nevie, čo je to štát.

K tomu, aby v manželskom živote bolo možné niečo začať, treba, aby medzi manželmi buď bola úplná roztržka, alebo zaľúbený vzájomný súlad. Keď je vzťah manželov neistý, ani taký, ani onaký, nemožno začať nič. (Anna Kareninová)

Keď ľúbime, ľúbime celého človeka takého, aký je, nie takého, akým chceme, aby bol. (tamtiež)

Tam, kde sa končí láska, začína sa nenávisť, (tamtiež)

Všetky šťastné rodiny sú si podobné, každá nešťastná rodina je nešťastná svojím spôsobom, (tamtiež)

Žiarlivosť znamená ponížiť samého seba i ju. (tamtiež)

Lao-c' hovorí, že veci sú kvôli tomu vzácne, čo v nich chýba. Tak aj život: jeho hlavná hodnota je v tom, aby v ňom nebolo zlo. (Pamäti)

Šľachetným slovám zriedka odpovedajú šľachetné činy. (Mladosť)

V ničom sa tak jasne neprejaví charakter ľudí, ako pri hre. (Vzkriesenie)

- **Tomasi. Giuseppe di Lampedusa:**

taliansky prozaik 1896 - 1957

Ak chceme, aby veci zostali tak ako sú, veci sa budú musieť zmeniť. (Gepard)

- **Tomáš Kemoenskv (Thomas Hamerken von Kl'empenl:**

nemecký mních a učenec 1380 - 1471

Es ist leichter, ganz schweigen, als sich im Reden müßigen.

Je ľahšie úplne mlčať ako sa mierniť v reči. (Nasledovanie Krista)

O quam cito transit gloria mundi.

O, ako rýchlo sa pominie svetská sláva! (tamtiež)

V deň posledného súdu sa nás nebudú pýtať, čo sme si prečítali, ale čo sme urobili, (tamtiež)

Zvyk sa prekoná zvykom, (tamtiež)

- **Tommaseo. Niccolò:**

taliansky básnik, filozof, filológ a politik 1802 - 1874

K manželstvu a k smrti málo ľudí dospeje tak, aby boli pripravení. (Myšlienky o morálke)

- **Toumegr, Cyril;**

anglický dramatik cca 1575-1626

Were it not for gold and women, there would be no damnation.

Keby nebolo zlata a žien, nebolo by zatratenia.

(Pomstiteľová tragédia)

- **Trevelyan. Georae Macaulay:**

anglický historik 1876-1962

Nezištná intelektuálna zvedavosť je životná nevyhnutnosť skutočnej civilizácie. (Anglické spoločenské dejiny)

Education ... has produced a vast population able to read but unable to distinguish what is worth reading, an easy prey to sensations and cheap appeals.

Vzdelanie vytvorilo obrovské množstvo obyvateľstva, ktoré vie čítať, ale nedokáže rozlíšiť to, čo stojí za prečítanie a je ľahkou korisťou senzácií a lacných pôvabov, (tamtiež)

If the French noblesse had been capable of playing cricket with their peasants, their chateaux would never have been burnt.

Keby francúzska šľachta bola bývala dokázala hrať kriket so svojimi sedliakmi, jej zámky by neboli nikdy vypálené, (tamtiež)

- **Trioletová. Eisa (Eisa Jurjevna Briková):**

francúzska prozaička a esejistka ruského pôvodu 1896 - 1970

J'ai appris que pour être prophète, il suffisait d'être pessimiste.

Naučila som sa, že na to, aby človek bol prorokom, stačí mu byť pesimistom. (Elzine príslovia)

Mlčanie je ako vietor; rozdúcha veľké nedorozumenia a zahasí len malé. (tamtiež)

Les barricades n'ont que deux côtés.

Barikády majú len dve strany, (tamtiež)

Stále a nikdy, jedno je práve tak dlhé ako druhé, (tamtiež)

- **Trockij. Lev (Lev Davidovič Bronštejn):**

ruský revolucionár, spisovateľ a politik, ľudový komisár obrany (1918 - 1925) 1877-1940

Civilizácia urobila z roľníctva mulicu na nosenie bremien. Buržoázia iba postupne zmenila formu bremena. (Dejiny ruskej revolúcie)

Staroba je tá najmenej očakávaná vec, ktorá postihne človeka. (Denník v exile)

- **Trojqt. Henri (Lev Tarasov):**

francúzsky spisovateľ, esejista a dramatik ruského pôvodu 1911 -

Konferencie sú brzdné stopy dejín.

- **Truman. Harry Spencer:**

americký štátnik. 33. prezident USA (1945 - 1953) 1884 - 1972

If you cannot convince them, confuse them.

Ak ich neviete presvedčiť, popleťte ich.

Recesia je vtedy, keď váš sused stratí prácu. Hospodárska kríza je vtedy, keď ju stratíte vy.

Všade, kde máte efektívnu vládu, máte diktatúru.

(Prednáška na Kolumbijskej univerzite, 28. 4. 1959)

- **Tucholsky. Kurt:**

nemecký publicista, básnik a prozaik 1890 - 1935

Ľud chápe väčšinu vecí nesprávne; ale väčšinu cíti správne.

Nemecko je anatomická zvláštnosť: Píše ľavicou a koná pravickou.

Diek sein ist keine physiologische Eigenschaft - das ist eine Weltanschauung.

Byť tučným, to nie je fyziologická vlastnosť, to je svetonázor. (Kňaz a detektív)

Národné hospodárstvo je, keď sa ľudia pýtajú, prečo nemajú peniaze.

Keď chceme niekoho správne posúdiť, vždy si položíme otázku: "Chcel by si ho mať za nadriadeného?" (Útržok)

- **Turenne. vikomt de (Henri de la Tour d'Auvergne):**

francúzsky maršal 1611 - 1675

Dieu est toujours pour les gros bataillons.

Boh je vždy na strane veľkých bataliónov. (Pripisovaný výrok)

- **Turgenev. Ivan Sergejevič:**

ruský spisovateľ 1818-1883

Príroda nie je chrám, ale dielňa a človek je robotníkom v nej. (Otcovia a deti)

Ten, kto ľúbi, má právo vytýkať a opravovať. (Hudín)

Všetky city môžu viesť k láske, k vášni, všetky: nenávisť, sústrasť, ľahostajnosť, hlboká úcta, priateľstvo, strach, dokonca aj pohrdanie. Len jeden nie: vďačnosť. (Prvá láska)

- **Tuwim. Julian:**

poľský básnik 1894-1953

Láska je sen osamelého človeka, osamelosť je sen muža, ktorý prežíva romantickú lásku. (Aforizmy)

Učený hlupák je hlúpejší ako neučený, (tamtiež)

- **Twain. Mark (Samuel Langhorne Clemens):**

americký spisovateľ a humorista 1835 - 1910

Všetko čo je ľudské, je patetické. Tajným zdrojom samotného humoru nie je radosť, ale smútok. V nebi nie je žiadny humor. (Pozdĺž rovníka)

Man is the only animal that blushes - or needs to.

Človek je jediný živý tvor, ktorý sa červená alebo sa musí červenať, (tamtiež)

Truth is the most valuable thing we have. Let us economize it.

Pravda je najcennejšia vec, ktorú máme. Šetríme ňou. (tamtiež)

When in doubt, tell the truth.

V prípade pochybností povedz pravdu, (tamtiež)

Bankár je chlap, ktorý ti požičia svoj dáždík, keď svieti slnko, ale chce ho vrátiť práve vtedy, keď začne pršať.

A man cannot be comfortable without his own approval.

Nemôžeme sa cítiť pohodlne bez toho, aby sme s tým súhlasili.

Vždy konajte správne. To urobí radosť niektorým ľuďom a prekvapí ostatných.

The difference between the right word and a nearly right word is that of a lightning and of a lightning-bug.

Rozdiel medzi správnym slovom a takmer správnym slovom je rozdiel medzi bleskom a svätojánskou muškou. Blázon prehovoril takto: "Neklad všetky vajcia do jedného koša" - čiže nevsad všetko na jednu kartu a rozdeľ svoje peniaze a pozornosť. Múdry však povedal: "Polož všetky vajcia do jedného koša a DÁVAJ VEĽKÝ POZOR NA TEN KÔŠ."

Keď prichýlite hladujúceho psa a poskytnete mu dobrý život, neuhryzie vás. To je hlavný rozdiel medzi psom a človekom

Je málo takých nepríjemných a neznesiteľných vecí na svete ako dobrý príklad niekoho druhého.

Let us so endeavour to live, that when we come to die, even the undertaker will be sorry.

Snažme sa tak žiť, aby až umrieme, smútil za nami ešte aj majiteľ pohrebného ústavu.

V skutočnosti je smelý ten, kto odolá strachu, kto premôže svoj strach a nie ten, komu chýba strach.

Aj dávno očakávané nás zastihne neočakávane, keď sa konečne prihodí. (Zápisník)

Good breeding consists in concealing how much we think of ourselves and how little we think of other persons.

Dobré vychovanie spočíva v tom, že zatajíme, akú vysokú mienku máme o sebe a akú nízku o druhých, (tamtiež)

Je niekoľko spôsobov obrany proti pokušeniam, ale najistejšia je zbabelosť, (tamtiež)

Najlepšia metóda nato, aby sme sa rozveselili, je rozveseliť niekoho iného, (tamtiež)

Pravda je mocná a zvíťazí. To by aj bolo v poriadku, len škoda, že to tak nie je. (tamtiež)

Nothing needs reforming as other people's habits.

Nič netreba zreformovať natoľko ako zvyky ostatných ľudí.

Guides cannot master the subtleties of the American joke.

Sprievodcovia cudzincov nedokážu zvládnuť subtilnosti amerických vtipov. (Nevinní v cudzine)

The report of my death was an exaggeration.

Správa o mojej smrti bola prehnaná. (Telegram z Európy agentúre Associated Press)

Vzdelanie je to, čo zostane, keď je preč aj posledný dolár.

The job of the journalist is to attract people to something they are not interested in.

Zamestnaním novinára je upútať pozornosť ľudí na niečo, čo ich nezaujíma.

Na vede je niečo fascinujúce. Človek dostane ohromnú návratnosť domnienok zo zanedbateľnej investície faktov. To, čo urobilo Robotníka veľkým a mocným, to je stroj, ktorý prináša úsporu práce a nič na svete by to ani nebolo dokázalo urobiť. Každý veľký vynález oberie päťdesiat tisíc ľudí o chlieb - a za desať rokov vytvorí obživu pre pol milióna. (List)

Klasika je niečo, čo každý chce mať prečítané a čo nikto nechce čítať. (Prejav: Zmiznutie literatúry)

Prečo sa radujeme na svadbe a plačeme na pohrebe?

Pretože sa to netýka nás.

- **Uhse. Bodo:**

nemecký spisovateľ a publicista 1904-1963

Auf seine Feinde kann man sich eben am besten verlassen.

Na svojich nepriateľov sa môžeme najlepšie spoľahnúť. (Nedeľňajšie snenie v Alamede)

- **Unamuno. Miquel de y Juco:**

španielsky filozof, spisovateľ a spoločenský činiteľ 1864 - 1936

La vida es duda, y la fe sin la duda es sólo muerte.

Život je pochybnosť a viera bez pochybnosti je iba smrť. (Básne)

Mučeníci tvoria vieru viac ako viera tvorí mučeníkov. (Tragický pocit života)

- **Undsetová. Sigrid:**

nórska prozaička. Nobelova cena 1928, 1882 - 1949

Niektorí majú radi kvety a zvieratá, pretože svojho blížneho nie sú schopní pochopiť.

- **Upanižady:**

najstaršie filozoficko-náboženské spisy indickej literatúry 7 storočie pr. Kr.

Smrť povedala: "Dobré je jedna vec, príjemné druhá; tieto dve veci, ktoré majú rozdielne ciele, zviažu človeka. Je dobre tomu, kto sa pridrižiava dobrého; ten, kto si zvolí príjemné, minie sa svojím cieľom." (Katha Upanišada)

- **Uodike. John:**

americký spisovateľ 1932 -

America is a land whose centre is nowhere; England is one whose centre is everywhere.

Amerika je krajina, ktorej stred nie je nikde. Anglicko je krajina, ktorej stred je všade. (Pozbierané kúsky)

America is a vast conspiracy to make you happy.

Amerika je obrovské sprisahanie nato, aby vás urobila šťastnými. (Problémy)

- **Ustinov, sir Peter:**

britský herec, režisér a dramatik 1921 -

I do not believe that friends are necessarily the people you like best, they are merely the people who got there first.

Neverím, že priatelia sú nutne tí, ktorých máte najradšej, sú to iba ľudia, ktorí sa tam dostali ako prví. (Preboha!)

Laughter... the most civilized music in the world.

Smiech: najcivilizovanejšia hudba na svete, (tamtiež)

Diplomat v súčasnosti nie je nič iného ako vrchný čašník, ktorý si občas smie sadnúť. (Romanoff a Julieta)

At the age of four with paper hats and wooden swords we're all Generals. Only some of us never grow out of it.

Ako štvorroční, s papierovými klobúkmi a drevenými mečmi sme všetci generáli. Ibaže niektorí z toho nikdy nevyrastieme. (tamtiež)

Detstvo je tá krásna doba, keď sme venovali bratovi k narodeninám osýpky.

If Boticelli were alive today he'd be working for Vogue.

Keby Botičelli žil dnes, pracoval by pre magazín Vogue.

- **USinskij Konstantin Dmitrijevič:**

ruský pedagóg 1824 - 1870

Strach je najbohatším zdrojom hriechov.

- **Valéry. Paul:**

francúzsky básnik 1871 - 1945

Ce qui m'est difficile m'est toujours nouveau.

To, čo mi je ťažké, je pre mňa vždy nové. (Mravné ponaučenia)

Podnetom pre najzaťatejšiu pýchu je predovšetkým nemohúcnosť, (tamtiež)

La politique est l'art d'empêcher les gens de se mêler de ce qui les regarde.

Politika je umenie zabrániť ľuďom, aby sa miešali do toho, čo sa ich týka. (Komпасové čiarky)

Podaktorí sú pravdovravní zato, že vôbec nemajú čo luhať. (Iné komпасové čiarky)

Les grandes flatteries sont muettes.

Veľké lichôtky sú nemé. (tamtiež)

// faut être léger comme l'oiseau et non comme la plume.

Treba byť ľahký ako vtáčik a nie ako pierko. (Zabité veci)

Inšpirácia je hypotéza, ktorá redukuje autora na pozorovateľa (tamtiež)

Le secret d'un homme d'esprit est moins secret que le secret d'un sot.

Tajomstvo duchaplného človeka je menším tajomstvom ako tajomstvo hlupáka, (tamtiež)

Neváham prehlásiť, že diplom je nepriateľom kultúry. (Rozličné)

Márnomyseľnosť, nepriateľka egoizmu, môže vyvolať všetky účinky lásky k blížnemu. (Zbierka)

Les hommes se distinguent par ce qu'ils montrent et se ressemblent par ce qu'ils cachent.

Ľudia sa odlišujú tým, čo ukazujú a podobajú sa tým, čo skrývajú, (tamtiež)

Le pouvoir sans abus perd le charm.

Moc bez zneužitia stráca šarm. (Zošit B 1910)

Slávni ľudia zomierajú dvakrát raz ako ľudia a raz ako slávni, (tamtiež)

Knihy majú tých istých nepriateľov ako ľudia: oheň, vlhkosť, zvieratá, čas - a svoj vlastný obsah. (Literatúra)
Otec udalostí je neznámy. Ich matkou je nutnosť.
(Politika)

Ťažkosť našej doby spočíva v tom, že budúcnosť už nie je tá, čo bývala.

Umelec nikdy naozaj neukončí svoje dielo, iba ho nechá.

Nádej vidí chybu v pancieri vecí. (Zlé myšlienky a iné)

La faiblesse de la force est de ne croire qu'à la force.

Slabosťou sily je, že verí iba v silu. (tamtiež)

Le bonheur a les yeux fermés.

Šťastie má zavreté oči. (tamtiež)

Všetci nepriatelia sú smrteľní.

- **Vanbrugh. sir John:**

anglický dramatik a architekt 1664 - 1726

Love, like fortune, turns upon a wheel, and is very much given to rising and falling.

Láska, podobne ako šťastie, sa otočí na päte a má veľké sklony stúpať a klesať. (Falošný priateľ)

Keď raz žena dala svoje srdce, už sa nikdy nemôžete zbaviť toho ostatného z nej. (Recidíva)

- **Varèse. Edgar:**

americký skladateľ, dirigent, hudobný pedagóg a spisovateľ francúzskeho pôvodu 1883- 1965

Everyone is born with genius, but most people only keep it a few minutes.

Každý sa narodí s genialitou, ale väčšina ľudí si ju ponechá len na pár minút.

- **Vauvenargues. markíz de (Luc de Clapiers)**

francúzsky spisovateľ a autor aforizmov 1715-1747

Akokoľvek máme radi svojich priateľov alebo svoju rodinu, šťastie druhých nikdy nepostačuje pre naše vlastné šťastie.

C'est un malheur que les hommes ne puissent d'ordinaire posséder aucun talent sans avoir quelque envie d'abaisser les autres.

Je nešťastím, že ľudia obyčajne nemôžu mať talent bez toho, aby nemali chuť ponížiť druhých.

Človek, ktorý sa narodil pre poslúchanie, bude poslúchať aj na tróne.

Dary prírody a šťastia nie sú také zriedkavé, ako umenie užívať ich.

// est difficile d'estimer quelqu'un comme il veut l'être.

Je ťažké ctiť si niekoho tak, ako to on chce.

Il y a plus des grandes fortunes que de grands talents.

Je viac veľkých úspechov ako veľkých talentov.

Je ľahšie povedať nové veci, ako navzájom zladať tie, ktoré už boli povedané.

Je pravda, že sa nikdy nemôžeme zbaviť nerestí. Umenie vládnuť spočíva v tom, že sa využijú nato, aby prispievali k verejnému blahu.

Keby si ľudia navzájom nelichotili, neexistovala by žiadna forma spoločenského života.

Krátkosť života nás nemôže odradiť od jeho potešení, ani nás nemôže utešiť za jeho bolesti.

L'indolence est le sommeil des esprits.

Lahostajnosť je ospalosť ducha.

Užitočnosť cnosti je tak očividná, že zlí ľudia ju prakticky prejavujú zo zisťnosti.

La clarté orne les pensées profondes.

Jasnosť je ozdobou hlbokých myšlienok.

La commerce est l'école de la tromperie.

Obchod je škola podvodu.

La patience est l'art d'espérer.

Trpezlivosť je umenie dúfať.

Svet je veľký bál, kde je každý maskovaný.

Les femmes ne peuvent comprendre qu'il y a des hommes désintéressés à leur égard.

Ženy nemôžu pochopiť, že sú muži, ktorí od nich nič nechcú.

Les grandes pensées viennent du cœur.

Veľké myšlienky pochádzajú zo srdca

Les paresseux ont toujours envie de faire quelque chose.

Leniví vždy majú chuť niečo urobiť.

Ľudia sa niekedy cítia dotknutí chválou, pretože stanovia hranicu ich zásluh.

Mnohí ľudia žijú šťastne bez toho, aby o tom vedeli.

Najabsurdnejšie a najbláznivejšie nádeje a sny sa niekedy stávajú príčinou mimoriadneho úspechu.

Neobyčajný výraz, s pomocou malého množstva pravdy, nás môže preväpíť tak, že akceptujeme klamstvo.

Nevyhnutosť nás oslobodzuje od rozpakov z výberu.

Ani nevedomosť nie je chybou ducha, ani vedomosti nie sú dôkazom génia.

Niektorí ľudia by boli prekvapení, keby sa dozvedeli dôvody úcty svojich blížnych voči sebe.

Nikto nemá rád súcitiť za svoje chyby.

Nikto neurobí viacej chýb ako človek, ktorý koná iba na základe úvahy.

Nous n'avons ni la force ni les occasions d'exécuter tout le bien et tout le mal que nous projetions.

Nemáme ani sily ani príležitostí nato, aby sme vykonali všetko dobré a všetko zlé, čo plánujeme.

Odhalíme v sebe to, čo pred nami iní skrývajú a spoznáme v iných to, čo skrývame pred sebou.

Odvaha má viac prostriedkov proti nešťastiu ako rozum.

On méprise des grands desseins lorsqu'on ne se sent pas capable des grand succès.

Ľudia opovrhujú veľkými plánmi vtedy, keď sa necítia schopní dosiahnuť veľké úspechy.

Qui sait tout souffrir peut tout oser.

Kto dokáže všetko pretrpieť, môže si trúfnuť na všetko.

Pour exécuter de grandes choses, U faut vivre comme si on ne devait jamais mourir.

Nato, aby sme vykonali veľké veci, musíme žiť tak, akoby sme nikdy nemuseli zomrieť.

Stálosť je príznakom lásky.

Veci, ktoré vieme najlepšie, sú tie, ktoré sme sa neučili.

Veľkodušnosť nepotrebuje dokazovať rozvážnosť svojich motívov.

Zúfalstvo nesťažuje len našu biedu, ale aj našu slabosť.

Zvyk je všetko - dokonca aj v láske.

- **Veblen. Thorstein:**

americký ekonóm a sociológ 1857 - 1929

Conspicuous consumption of valuable goods is a means of reputability to the gentleman of leisure.

Honosná spotreba drahého tovaru je prostriedok na získanie uznania pre zámožného zaháfača. (Teória záhaľčivej triedy)

Conspicuous leisure and consumption ...In the one case it is a waste of time and effort, in the other it is a waste of goods.

Honosné využívanie voľného času a spotreba. V jednom prípade je to strata času a úsilia a v druhom je to plytvanie tovarom.

Invention is the mother of necessity.

Vynález je matka nutnosti.

- **Veaa. Lope de (Lope Félix de Vega Carpiol:**

španielsky dramatik 1562 - 1635

Pán vždy nenávidí svojho sluhu, ak je v hocičom lepší od neho. (Záhradníkov pes)

Zabudnúť na určitú ženu je preto ťažké, lebo nám dobre padne spomínať na ňu. (tamtiež)

- **Vegetius. Flavius Renatus:**

rímsky štátnik 4 storočie

Qui desiderat pacem, praeparet bellum.

Kto túži po mieri, nech pripravuje vojnu. (Nárys vojenského umenia)

- **Verdi. Giuseppe:**

taliánsky skladateľ 1813-1901

Kopírovať skutočnosť môže byť dobré, ale vymyslieť skutočnosť je lepšie, omnoho lepšie. Kopírovať skutočnosť môže byť pekná vec, ale to je fotografovanie a nie maliarske umenie. (List)

- **Veres. Peter:**

maďarský prozaik a publicista 1897 - 1970

"Adjátok meg a császárnak, ami a császáré" - de elégedjen is meg vele.

"Dajte cisárovi, čo je cisárovo" - ale nech sa s tým aj uspokojí.

- **Vergilius. Publius Moro:**

rímsky epický básnik 70 - 19 pr. Kr.

Non omnia possumus omnes.

Nemôžeme všetci urobiť všetko. (Pastierske spevy)

Omnia vincit Amor et nos cedamus Amori.

Láska víťazí nad všetkým, aj my ustúpme láske, (tamtiež)

Trahit sua quemque voluptas.

Každého ťahá jeho obľúbená rozkoš, (tamtiež)

Felix qui potuit rerum cognoscere causas.

Šťastný je ten, kto mohol poznať príčiny vecí. (Roľnícke spevy)

Sed fugiit iníerea, fugit inreparabile tempus.

Zatiaľ však uteká, uteká nenávratný čas. (tamtiež)

Experto erédite.

Skúsenému verte. (Aeneida)

Varium et mutabile semperfemina.

Žena je vždy premenlivá a vrtkavá, (tamtiež)

- **Vespasianus. Titus Flavius:**

rímsky vojvodca, cisár (69 - 79) 9 - 79

Pecunia non olet.

Peniaze nesmrdia. (Ako odpoveď na námietku voči daniam z verejných záchodov)

Beda mi, myslím si, že sa stávam bohom. (Keď bol smrteľne nemocný)

- **Veto. József:**

maďarský novinár 1910-1977

Pomocníca v domácnosti je žena, ktorá vykonáva práce v domácnosti za určitý plat. Tá čo to robí zadarmo, sa volá manželka. (Zo zápisníka novinára)

A sikernek sok apja van, a kudarc mindig árva.

Úspech má veľa otcov, porážka je vždy sirota, (tamtiež)
Amikor a felszólaló azt mondja, hogy "talán nem tévedek", ezen azt érti, hogy "erre mérget vehettek, pupákot".

Keď rečník povie, že "asi sa nemýlim", má tým na mysli, že "na to môžete vziať jed, sprostáčikovia". (tamtiež)

- **Vidal. Gore:**

americký prozaik a dramatik 1925 -

He will lie even when it is inconvenient: the sign of the true artist.

Bude klamať aj vtedy, keď to bude nepohodlné. To je znak pravého umelca. (Pripisovaný výrok)

- **Vidor. King:**

americký filmový režisér 1895 - 1982

Marriage isn't a word... it's a sentence!

Manželstvo, to nie je slovo, to je výrok²¹ (film Dav, 1928)

- **Vigny. Alfréd Vietor de:**

francúzsky romantický básnik, prozaik a dramatik 1797 - 1863

L'espérance est la plus grande de nos folies.

Nádej je naša najväčšia pochabosť. (Stello)

²¹ Slovná hračka: V angličtine slovo "sentence" má význam "veta", ale aj "výrok, rozsudok",

Najmenej zlá vláda je tá, ktorá sa ukazuje najmenej, ktorú počuť najmenej a ktorú platíme najmenej. (Básnikov denník)

Keď sa cítíme zachvátení láskou k žene, mali by sme si položiť otázku: "Kto sú ľudia v jej okolí? Aký život doteraz viedla?" Celá naša budúcnosť sa skrýva v odpovedi, (tamtiež)

Seul le silence est grand, tout le reste est faiblesse.

Len ticho je veľké; všetko ostatné je slabosť. (Vlkova smrť)

- **Vinei, Leonardo da:**

taliansky maliar, sochár, architekt, technik a vedec 1452 - 1519

Keď si chorý, chráň sa lekárov.

Pokarhaj svojho priateľa tajne, pochváľ ho pred ostatnými.

Kto môže ísť k prameňu, nech nejde ku krčahu s vodou. Železo hrdzavie, keď sa nepoužíva, stojatá voda stráca svoju čistotu a v zime zamrzne, práve tak nečinnosť podkopáva sviežosť mysle.

- **Vitruvius. Marcus Pollio:**

rímsky stavitel' a spisovateľ, Cezarov vojenský stavitel' 1. storočie pr. Kr.

Talent bez znalostí, alebo znalostí bez talentu nikoho nemôžu urobiť dokonalým umelcom. (Desať kníh o staviteľstve)

- **Voltaire (Francois Marie Arouet):**

francúzsky satirik, filozof, dramatik a historik 1694 - 1778

Aime la vérité, mais pardonne à l'erreur.

Miluj pravdu, ale odpúšťaj omylu. (Veršovaná rozprava o človeku)

Le secret d'ennyuer est celui de tout dire.

Tajomstvo nudy je v tom, že povieme všetko, (tamtiež)

Bien des erreurs sont nées d'une vérité dont on abuse.

Veľa chýb sa zrodilo zo zneužívanej pravdy. (Esej o mravoch)

To, čo nazývame náhodou, nie je a nemôže byť nič iné ako neznáma príčina známeho účinku. (Filozofický slovník)

Le mieux est l'ennemi du bien.

Najlepšie je nepriateľom dobrého, (tamtiež)

Tí, čo tvrdia, že všetko je dobré, hovoria hlúposť; mali povedať, že všetko je čo najlepšie. (Candide alebo optimizmus)

Le travail éloigne de nous trois grands maux: l'ennui, le vice et le besoin.

Práca od nás odháňa tri veľké nešťastia: nudu, neresť a núdzu, (tamtiež)

Si nous ne trouvons pas des choses agréables, nous trouverons du moins des choses nouvelles.

Ak nenájdeme príjemné veci, nájdeme aspoň nové veci. (tamtiež)

Človek, ktorý sa dnes zabije v záchvate melanchólie, by bol chcel žiť, keby bol počkal ešte týždeň.

Dire le secret d'autrui est une trahison, dire le sien est une sottise.

Povedať tajomstvo druhého je zrada, povedať vlastné je hlúposť. (Indiskrétny)

// vaut mieux hasarder de sauver un coupable que de condamner un innocent.

Radšej treba riskovať záchranu jedného vinníka ako odsúdiť nevinného. (Zadig)

// vaut mieux tard que mal, et cela en tout genre.

Radšej neskoro ako zle a to vo všetkých žánroch. (List Colinimu, 7. 10. 1761)

Láska občas stojí viac ako celý regiment. (Jeannot a Colin)

Le désespoir a souvent gagné les batailles.

Zúfalstvo často vyhralo bitky. (Hendriada)

Najistejšie teda je nebyť si istý ničím. (Osobitosti povahy)

Lekárske umenie spočíva v zabávaní pacienta, zatiaľ čo príroda lieči nemoci.

Les faiblesses des hommes font la force des femmes.

Slabosti mužov vytvárajú silu žien. (Hanblivá)

Les traductions augmentent les fautes d'un œuvre et en gâtent les beautés.

Preklady zväčšujú chyby diela a pokazia jeho krásy. (Esej o epickej poézii)

Manželstvo je jediné dobrodružstvo otvorené pre zbabelcov.

Nesúhlasím s tým, čo hovoríte, ale budem brániť až do smrti vaše právo povedať to. (Pripisovaný výrok)
Sme povinní vzdávať úctu živým; mŕtvym dlžíme len pravdu. (Oidipus)

On parle toujours mal quand on n'a rien à dire.

Vždy hovoríme zle, keď nemáme čo povedať. (Poznámky ku Corneilleovi)

Chacun baise en tremblant la main qui nous enchaîne.

Každý roztrasený bozkáva ruku, ktorá nás spútava. (Cézarova smrť)

Človek, ktorý zanechá vo svojej poslednej vôli peniaze na dobročinné účely, dáva len to, čo už mu aj tak nepatrí. (List, 1769)

Ešte nikdy neexistovala dokonalá vláda, pretože ľudia majú náruživosti a keby nemali náruživosti, nebola by potrebná žiadna vláda. (Politika a legislatíva: Republikánske idey)

Mŕtvi sú ľahostajní voči ohováraniam, ale živí z neho môžu zomrieť. (List, 1768)

Na oživenie veľkej chvály treba štipku satiry. (List, 1770)
Veľkou úľavou v živote je povedať, čo si myslíme. (List, 1765)

Zvieratám treba závidieť dve veci: nič nevedia o budúcnosti súženiach, ani to, čo o nich ľudia hovoria. (List, 1739)

- **Vonnegut. Kurt. Jr.**

americký prozaik a dramatik 1922 -

We are what we pretend to be.

Sme to, za čo sa vydávame.

W

- **Walpole. Horace:**

anglický spisovateľ 1717-1797

The way to ensure summer in England is to have it framed and glazed in a comfortable room.

Spôsob na zabezpečenie leta v Anglicku je zarámovať ho a zaskliť v pohodlnej izbe. (List reverendovi Williamovi Coleovi, 28. 5. 1774)

The world is a comedy to those that think, a tragedy to those that feel.

Svet je komédia pre tých, ktorí rozmýšľajú, tragédia pre tých, ktorí cítia. (List grófke z Upper Ossory, 16 augusta 1776)

- **Walser. Robert:**

švajčiarsky prozaik a lyrik 1878 - 1956

Man lebt nicht, wenn man nicht für etwas lebt.'

Človek nežije, ak nežije pre niečo.

- **Warhol. Andy (Andrej Warhola):**

americký maliar slovenského pôvodu 1928 - 1987

In the future everybody will be worldfamous for fifteen minutes.

V budúcnosti bude každý svetoznámy na pätnásť minút.

They always say that time changes things, but you actually have to change them yourself.

Vždy sa hovorí, že čas zmení veci, ale v skutočnosti si ich musíte zmeniť sami.

- **Washington. Booker Taliaferro:**

americký černošský vychovávateľ a autor 1856 - 1915

There is as much dignity in tilling a field as in writing a poem.

Je práve toľko dôstojnosti v obrábaní pôdy ako v písaní básne.

- **Washington. George:**

americký štátnik, 1. prezident USA (1789 - 1797) 1732 - 1799

Associate yourself with men of good quality if you esteem your own reputation for 'tis better to be alone than in bad company.

Spoločujte sa s kvalitnými ľuďmi, ak si vážite vlastnú reputáciu, pretože je lepšie byť sám ako v zlej spoločnosti.

- **Waugh. Evelyn Arthur St. John:**

anglický spisovateľ 1903 - 1966

Manners are especially the need of the plain. The pretty can get away with anything.

Dobré spôsoby sú zvlášť potrebné pre škaredých. Pekným prejde hocičo.

Punctuality is the virtue of the bored.

Presnosť je cnosť znudených. (Denník)

Veľký rozdiel: veriť niekomu, alebo veriť v niekoho.

(Milovaná)

- **Webster. Daniel:**

americký štátnik a rečník, 1782 - 1852

When tillage begins, then arts follow. The farmers are therefore the founders of human civilization.

Keď sa začne obrábanie pôdy, potom nasleduje umenie.

Roľníci sú preto zakladateľmi ľudskej civilizácie.

- **Weizsäcker. Richard von:**

nemecký štátnik, spolkový prezident (1984 - 1994) 1920 -

Sich zu vereinen, heißt teilen lernen.

Spojiť sa, znamená učiť sa podeliť sa.

- **Welles. Orson:**

americký divadelný a filmový herec a režisér 1915 - 1985

Kedysi musel byť človek slávny, aby si mohol dovoliť škandál. Dnes stačí jeden škandál, aby sa stal slávnym.

- **Wellington, vojvoda (Arthur Wellesley):**

britský generál a štátnik, ministerský predseda (1828 - 1830) 1769 - 1852

As Lord Chesterfield said of the generals of his day, 'I only hope that when the enemy reads the list of their names, he trembles as I do.'

Ako povedal svojho času o generáloch lord Chesterfield: 'Dúfam len, že keď si nepriateľ prečíta ich menoslov, bude sa triasť práve tak ako ja' (List, 29. 8. 1810)

Nothing except a battle lost can be half so melancholy as a battle won.

Nič okrem prehranej bitky nemôže byť ani spolovice tak melancholické ako vyhraná bitka (Depeša z bojiska pri Waterloo)

- **Wells. Herbert George:**

anglický románopisec, poviedkar, žurnalista, sociológ a historik 1866 - 1946

He had read Shakespeare and found him weak in chemistry.

Čítal Shakespeara a zistil, že je slabý v chémii.

Moral indignation is jealousy with a halo.

Morálne rozhorčenie je žiarlivosť s gloriolou. (Žena sira Isaaca Harmana)

The path of social advancement is, and must be, strewn with broken friendships.

Cesta spoločenského vzostupu je a musí byť posiatá rozbitými priateľstvami. (Kipps)

- **Welk. Ehm:**

nemecký spisovateľ 1884 - 1966

Sagte der Greis: Das Schönste im Leben sind die Erinnerungen.

Povedal starec: To najkrajšie v živote sú spomienky.

(Moja krajina, ktorá žiari v diaľke)

- **Werfel. Franz:**

rakúsky spisovateľ 1890 - 1945

Človek je márnomyseľný, komediant je márnomyseľnejší a najmárnomyseľnejší je politický rečník. (Kráľovstvo božie v Čechách)

Zwischen zufrüh und zu spät liegt immer nur ein Augenblick.

Medzi príliš skorým a príliš neskorým je vždy iba okamih.

- **Westová. Mae:**

americká filmová herečka 1893 - 1980

Between two evils I always like to take the one I've never tried before.

Z dvoch ziel si vždy vyberiem to, ktoré som ešte nevyskúšala.

Too much of a good thing is wonderful.

Príliš veľa z dobrej veci je krásne.

- **Westová. Rebecca (Cicily Isabel Fairchild):**

britská novinárka 1892 -1983

Každým druhým cólom gentleman. (O Michaelovi Arlenovi)

The point is that nobody likes having salt rubbed into their wounds, even if it is the salt of the earth.

Ide o to, že nikto nemá rád, keď mu sypú soľ do rany, aj keby to bola soľ zeme. (Soľ zeme)

- **Whlhcote. Benjamin:**

anglický teológ 1609-1683

None so empty, as those who are full of themselves.

Nikto nie je taký prázdny ako tí, ktorí sú plní samých seba. (Morálne a náboženské aforizmy)

- **Whistler. James Abbott McNeill:**

americký maliar a rytec v Anglicku 1834 - 1903

An admirer once told him: "There are only two great painters, you and Velazquez." Whistler replied, "Why drag in Velazquez?"

Istá obdivovateľka mu raz povedala: "Sú iba dvaja veľkí maliari, vy a Velazquez." Whistler odpovedal: "Prečo sem ťaháte Velázqueza?"

- **White. Edgar Douglas:**

predseda Najvyššieho súdu USA (1910 -1921) 1845 - 1921

Problém so systémom vytvárania zisku bol vždy ten, že bol vysoko neziskový pre väčšinu ľudí.

- **White. Elwyn Brooks:**

americký spisovateľ 1899 - 1985

Half a man's life is devoted to what he calls improvements, yet the original had some quality which is lost in the process.

Polovica ľudského života je venovaná tomu, čo nazýva zlepšeniami, ale originál mal určitú kvalitu, ktorá sa medzitým stratila.

- **White. William Allen:**

americký novinár 1868 - 1944

I am not afraid of tomorrow, for I have seen yesterday and I love today.

Nebojím sa zajtrajška, pretože som videl včerajšok a milujem dnešok.

- **Whitehead. Alfred North:**

britský matematik, logik a filozof 1861 - 1947

Civilizácia postupuje tým, že rozširuje počet dôležitých operácií, ktoré môžeme vykonať bez toho, aby sme na ne museli myslieť. (Úvod do matematiky)

The safest general characterization of the European philosophical tradition is that it consists of a series of footnotes to Plato.

Najbezpečnejšia charakteristika európskej filozofickej tradície je, že spočíva v sérii poznámok pod čiarou k Platónovi. (Proces a realita)

We think in generalities, but we live in detail.

Myslíme vo všeobecnostiach, ale žijeme v podrobnostiach.

- **Wilcoxová. Ella Wheeler:**

anglická spisovateľka a poetka 1855 - 1919

Laugh and the world laughs with you;/ Weep and you weep alone;/ For the sad old earth must borrow its mirth,/ But has trouble enough of its own.

Smej sa a svet sa bude s tebou smiať; plač a budeš veru plakať sám; smutný svet si požičiava veselosť, ale dosť má svojich vlastných rán.

Wilde. Oscar Fingal O'Flahertie Wills:

írsky dramatik, prozaik a básnik 1854 -1900

In examinations the foolish ask questions that the wise cannot answer.

Na skúškach kladú hlúpi otázky, na ktoré múdri nedokážu odpovedať. (Výroky a filozofie pre potreby mladých)

One should always be a little improbable.

Človek by mal vždy byť trochu nepravdepodobný. (tamtiež)

Only the shallow know themselves.

Iba plytkí poznajú sami seba. (Tamtiež)

To love oneself is the beginning of a life-long romance.

Láska k samému sebe je začiatok celoživotného fúbošného dobrodružstva, (tamtiež)

When you really want love you will find it waiting for you.

Red naozaj chcete lásku, zistíte, že na vás čaká. (Z priepasti)

Väčšina ľudí sú iní ľudia. Ich myšlienky sú názory niekoho iného, ich život je napodobovanie, ich vášne sú citáty, (tamtiež)

Judges, like the criminal classes, have their lighter moments.

Sudcovia, podobne ako vrstvy zločincov, majú svoje svetlejšie chvíľky. (Sentencie)

A kiss may ruin a human life.

Jeden bozk môže zruinovať ľudský život. (Bezvýznamná žena)

After a good dinner one can forgive anybody, even one's own relations.

Po dobrej večeri možno odpustiť hocikomu, dokonca aj vlastným príbuzným.

Ale šťastie ženatého muža, môj milý Gerald, je závislé od tých, s ktorými sa neoženil.

Srdcia žijú tým, že sú zranené. Rozkoš môže spôsobiť, že srdce skamenie, bohatstvá ho môžu zatvrdiť, ale smútok - smútok ho nemôže zlomiť.

If a man is a gentleman, he knows quite enough, and if he is not a gentleman, whatever he knows is bad for him.

Ak je niekto gentleman, vie dosť a ak nie je gentleman, nech vie hocičo, je to pre neho zlé.

Men always want to be a woman's first love. That is their clumsy vanity. We women have a more subtle instinct about things. What we like is to be a man's last romance.

Muži vždy chcú byť prvou láskou ženy. To je ich nemotorná márnomyseľnosť. My ženy máme jemnejší inštinkt pre veci. Chceme byť posledným fúbošným dobrodružstvom muža.

Muži sa ženia, pretože sú unavení; ženy sa vydávajú, pretože sú zvedavé. Obaja sú sklamaní.

Moderation is a fatal thing. Nothing succeeds like excess.

Umiernenosť je katastrofálna vec. Nič nie je také úspešné ako výstrednosť.

Mali by sme byť vždy zaľúbení. Preto by sme sa nemali nikdy ženiť.

Rozprávaj sa s každou ženou tak, akoby si bol do nej zaľúbený a s každým mužom tak, akoby ťa nudil a na konci svojej prvej sezóny budeš mať povest' človeka, ktorý má najdokonalejší spoločenský takt.

Jediný rozdiel medzi svätcom a hriešnikom je, že každý svätec má minulosť a každý hriešnik má budúcnosť.

These are things that are right to say, but that may be said at the wrong time and to the wrong people.

Je správne povedať tieto veci, ale môžu byť povedané v nepravý čas a nepravým ľuďom.

Keď sme zaľúbení, začíname tým, že klameme sami seba. A skončíme tým, že klameme druhých.

Ženy sú obrazy. Muži sú problémy. Ak chceš vedieť, čo má žena naozaj na mysli - čo je, mimochodom, vždy veľmi nebezpečné urobiť - pozeraj sa na ňu a nepočúvaj ju.

Women love us for our defects. If we have enough of them, they will forgive us everything, even our gigantic intellects.

Ženy nás ľúbia pre naše chyby. Ak ich máme dosť, odpustia nám všetko, aj náš gigantický intelekt.

Ale žiadny muž by nemal mať tajnosti pred svojou ženou. Ona mu na to vždy príde. Ženy majú skvelý inštinkt na veci. Dokážu objaviť všetko okrem toho, čo je očividné. Rád rozprávam o ničom, otec. To je jediná vec, o ktorej niečo viem.

Questions are never indiscreet. Answers sometimes are.

Otázky nie sú nikdy indiskrétné. Odpovede niekedy áno.

When gods wish to punish us they answer our prayers.

Keď nás bohovia chcú potrestať, vyslyšia naše modlitby. Mala na sebe včera večer príliš veľa rúžu, a nie celkom dosť šiat. To je u ženy vždy príznakom zúfalstva. Sila žien pochádza zo skutočnosti, že nás psychológia nedokáže vysvetliť. Mužov možno analyzovať, ženy len zbožňovať.

Please do not shoot at the pianist. He is doing his best.

Nestrieľajte, prosím, na klaviristu. Robi, čo môže. (Dojmy z Ameriky, 'Leadville')

Vo veciach závažnej dôležitosti je podstatný štýl, a nie úprimnosť.

Truth is never pure, and rarely simple.

Pravda nikdy nie je čistá a zriedkakedy je jednoduchá.

A man who moralizes is usually a hypocrite, and a woman who moralizes is invariably plain.

Muž, ktorý moralizuje, je obyčajne pokrytec a žena, ktorá moralizuje, je zväčša škaredá. (Vejár pani Windermerevej)

A man who knows the price of everything and the value of nothing.

Človek, ktorý pozná cenu všetkého a hodnotu ničoho.

[Definícia cynika]

Between men and women there is no friendship possible. There is passion, enmity, worship, love, but no friendship.

Medzi mužmi a ženami nie je možné priateľstvo. Existuje vášeň, nepriateľstvo, zbožňovanie, láska, ale žiadne priateľstvo.

Crying is the refuge of plain women but the ruin of pretty ones.

Plač je útočiskom škaredých žien, ale je skazou pekných.

Experience is the name every one gives to their mistakes.

Skúsenosť je meno, ktoré každý dáva svojim omylom.

/ can resist everything except temptation.

Odolám všetkému okrem pokušenia.

I am the only person in the world I should like to know thoroughly.

Som jediný človek na svete, ktorého by som chcel dokonale poznať.

Je absurdné deliť ľudí na dobrých, alebo zlých. Ľudia sú buď očarujúci, alebo nudní.

Na svete sú len dve tragédie. Jedna je, keď nedosiahneme to, čo chceme a druhá je, keď to dosiahneme. Tá posledná je najhoršia; tá posledná je skutočná tragédia!

V dnešných časoch je nebezpečné pre manžela prejavovať akúkoľvek pozornosť vlastnej manželke na verejnosti.

Ľudia si potom myslia, že ju bije, keď sú sami.

We are all in the gutter, but some of us are looking at the stars.

Všetci sme v priekope, ale niektorí sa pozeráme na hviezdy.

What a pity that in life we only get our lessons when they are of no use to us.

Aká škoda, že v živote získame poučenia až vtedy, keď už sú nám nanič!

Red' už muž nemá žiadneho nepriateľa, potom musí byť na ňom niečo úbohého. (Vera alebo Nihilisti)

Trochu úprimnosti je nebezpečná vec, a veľa je absolútne katastrofálna. (Ritik ako umelec)

Ah! don't say you agree with me. When people agree with me I always feel that I must be wrong.

Ah, nepovedz, že so mnou súhlasíš. Red' so mnou ľudia súhlasia, vždy mám dojem, že sa musím myliť, (tamtiež)

There is no sin except stupidity.

Niet hriechu okrem hlúposti, (tamtiež)

A 'grande passion' is the privilege of people who have nothing to do. That is the one use of the idle classes of the country.

Veľká vášeň' je privilégium ľudí, ktorí nemajú čo robiť. Je to jediné využitie zaháláčskych tried tejto krajiny.

Anything becomes a pleasure if one does it too often. That is one of the important secrets of life.

Hocičo sa môže stať potešením, ak to robíme príliš často. To je jedno z dôležitých tajomstiev života.

As for conversation, there are only five women in London worth talking to, and two of these can't be admitted into decent society.

Pokiaľ sa týka konverzácie, v Londýne je iba päť žien, s ktorými stojí za to sa rozprávať, a dve z nich nemôžu byť prijaté v slušnej spoločnosti.

Vernosť... aj v láske je čisto otázka fyziológie. Nemá nič Spoločného s našou vlastnou vôľou. Mladí muži chcú byť verní a nie sú; starí muži by chceli byť neverní a nemôžu: to je všetko, čo môžeme povedať.

Humanity takes itself too seriously. It is the world's original sin. If the caveman had known how to laugh, History would have been different.

Ľudstvo sa berie príliš vážne. To je dedičný hriech sveta. Keby sa bol jaskynný človek vedel smiať, dejiny by boli bývali iné.

Laughter is not at all a bad beginning for a friendship, and it is far the best ending for one.

Smiech nie je vôbec zlý začiatok pre priateľstvo a je zďaleka najlepší pre jeho ukončenie.

Nič nemôže vyliečiť dušu, iba zmysly, práve tak ako nič nemôže vyliečiť zmysly, iba duša.

One can always be kind to people about whom one cares nothing.

Vždy môžeme byť milí k ľuďom, na ktorých nám vôbec nezáleží.

One should never make one's debut in a scandal. One should reserve that to give interest to one's old age.

Netreba debutovať so škandálom. Treba si ho rezervovať na vzbudenie záujmu v starobe.

There are many things that we would throw away if we were not afraid that others might pick them up.

Je mnoho vecí, ktoré by sme odhodili, keby sme sa nebáli, že by ich iní mohli zdvihnúť.

There is only one thing in the world worse than being talked about, and that is not being talked about.

Na svete je len jedna vec horšia od toho, keď sa o nás rozpráva a to - keď sa o nás nerozpráva

To get back one's youth, one has merely to repeat one's follies.

Aby sme získali späť mladosť, stačí zopakovať naše bláznovstvá.

Women are decorative sex. They never have anything to say, but they say it charmingly.

Ženy sú okrasné pohlavie. Nikdy nemajú čo povedať, ale hovoria to okúzľujúco.

/ have nothing to declare except my genius.

Nemám nič, čo by som deklaroval, okrem svojho génia [(Na colnici v New Yorku), F. Hams: Oscar Wilde]

He [Bernard Shaw] hasn't an enemy in the world, and none of his friends like him.

Nemá (Bernard Shaw) ani jedného nepriateľa na svete a nikto z jeho priateľov ho nemá rád. [Shaw: Šestnásť vlastných skíc]

'Ah, well then,' said Oscar, 'I suppose that I shall have to die beyond my means.'

'Tak dobre', povedal Oskar, 'Myslím, že budem musieť zomrieť nad svoje pomery' [(Keď od neho pýtali veľkú sumu peňazí za operáciu) Sherard: Wildov život] Aby sme pochopili mnohé zločiny, stačí poznať obeť. Ak chceš poznať druhých, musíš zosilniť vlastný individualizmus.

Blessed are those who have nothing to say and keep their mouths shut.

Blahoslavení sú tí, ktorí nemajú čo povedať a majú zatvorené ústa.

Dlhotrvajúce obdobie zasnúb umožňuje vzájomne odhaliť pred manželstvom charakter; čo nie je nikdy radno. Egoizmus nespočíva v tom, že žijeme, ako sa nám páči, ale v tom, ak vyžadujeme, aby druhí žili tak, ako sa páči nám

Existuje jediná trieda ľudí, ktorá myslí na peniaze viac ako bohatí: chudobní. Chudobní nedokážu myslieť na nič iného.

Fashion is a form of ugliness so intolerable that we have to alter it every six months.

Móda je istá forma ošklivosti, tak neznesiteľná, že ju musíme meniť každých šesť mesiacov.

Hocikto dokáže mať súcit so smútkom priateľa, ale iba šľachetná duša dokáže sympatizovať s úspechom priateľa.

Keď nie si zubár, nevyjadruj sa ako zubár. Robí to zlý dojem.

Len vtedy, keď neplatíme svoje dlhy, môžeme dúfať, že budeme žiť v pamäti obchodníkov.

Lož je pravda tých druhých.

Man is a rational animal who always loses temper when he is called upon to act in accordance with the dictates of reason.

Človek je rozumný živý tvor, ktorý sa vždy rozčúli, keď je vyzvaný, aby konal v súlade s tým, čo diktuje zdravý rozum.

Mladí sú vždy ochotní podeliť sa so starými o ovocie svojho nedostatku skúseností.

Myslenie je najnezdoravšia vec na svete. Možno naň umrieť ako na každú inú chorobu. Našťastie myslenie nie je nákazlivé.

Nato, aby sme poznali ročník a kvalitu vína, netreba z neho vypiť celú fľašu.

Nikdy neodkladám na zajtra to, čo môžem urobiť pozajtra.

Peniaze demoralizujú a núdza pokoruje. Treba preto mať dosť peňazí, aby sme sa necítili pokorenými a okamžite ich vydať, aby sme unikli demoralizácii.

Pravý umelec si vôbec nevšíma obecenstvo.

Žena dokáže koketovať s prvým, ktorý príde, za podmienky, že ju ostatní pozorujú.

Žena, ktorá nedokáže urobiť svoje chyby očarujúcimi, je iba ženská.

Žene neslobodno darovať nič, čo si nemôže hneď večer vziať na seba.

Ženy nie sú nikdy odzbrojené komplimentom. Muži sú vždy. To je jediný rozdiel medzi oboma pohlaviami.

- **Wilder. Thornton:**

americký románopisec a dramatik 1897 - 1975

Life is an unbroken succession of false situations.

Život je neprerušovaný sled nesprávnych situácií.

Pokrokom sa skôr rozumie tempo ako smer.

- **Williams. Tennessee (Thomas Lanieri):**

americký dramatik, básnik a prozaik 1914 - 1983

Mendacity is a system that we live in. Liquor is one way out an' death's the other.

Žijeme v systéme bezočivého klamstva. Pálenka je jedno východisko a smrť druhé. (Mačka na horúcej plechovej streche)

We're all ofus guinea pigs in the laboratory of God. Humanity is just a work in progress.

Všetci sme pokusné morča tá v Božom laboratóriu.

Ludstvo je iba rozpracovaná výroba. (Kráľovská cesta)

- **Willkie. Wendell Lewis:**

americký politik 1892 - 1944

The constitution does not provide for first and second class citizens.

Ústava nepripúšťa občanov prvej a druhej triedy. (Americký program)

- **Wilson. Charles Erwin:**

americký technik a priemyselník 1890 - 1961

For years I thought what was good for our country was good for General Motors and vice versa.

Roky som si myslel, že čo je dobré pre našu krajinu, je dobré aj pre General Motors a naopak. (Výpoveď pred Senátnym výborom ozbrojených síl pri návrhu nominácie na ministra obrany, 15. 1. 1953)

- **Wilson. Thomas Woodrow:**

americký štátnik, 28. prezident USA (1913-1921), Nobelova cena mieru 1919, 1856-1924

/ use not only all the brains I have, but all I can borrow.

Nepoužívam len všetok mozog, ktorý mám, ale aj ten, ktorý si môžem vypožičať.

If you want to make enemies, try to change something.

Ak chceš mať nepriateľov, snaž sa niečo zmeniť.

Nezabite toho, kto sa aj tak stane samovrahom.

Nikto sa nemôže modliť k Bohu, alebo milovať svojho blížneho, ak má prázdny žalúdok. (K americkým odborníkom versailleskej mierovej konferencie)

- **Wittgenstein. Ludwig:**

rakúsky filozof 1889-1951

Aj myšlienky občas padajú zo stromu nezrelé.

Bolo by možné stanoviť cenu myšlienok. Jedny by stáli veľa, iné menej. A čím sa platí za myšlienky? Myslím, že odvahou.

Byť dobrý voči tomu, kto ti nie je milý, si vyžaduje nielen veľkú blahosklonnosť, ale aj veľa taktu.

Ctižiadosť je smrť myšlienky.

Často sa vysloví pripomienka a až potom sa zistí, aká je pravdivá.

Iba veľmi nešťastný človek má právo na súcit s druhým.

Je ťažké vedieť niečo a robiť sa, akoby sme to nevedeli.

Keby sa ľudia občas nedopustili hlúposti, nevzniklo by absolútne nič múdreho.

Naše najväčšie hlúposti môžu byť veľmi múdre.

Nikdy sa neboj povedať nezmysly! Ale dobre počúvaj, keď ich hovoríš.

O tom, o čom nemožno rozprávať, treba mlčať.

Odpočívať na vlastných vavrínoch je práve také nebezpečné ako odpočívať na snehovej lavíne. Zdriemneš si a zomrieš vo sne.

Talent je prameň, z ktorého vyteká vždy nová voda. Ale tento prameň stratí všetku svoju hodnotu, ak sa správne nevyužije.

Chcieť myslieť je jedna vec. Mať k tomu talent je druhá.

Tí, čo sa stále pýtajú "prečo", sú ako turisti, ktorí zastanú pred historickou pamiatkou a čítajú príručku pre turistov.

Práve čítanie výkladu o pôvode, o histórii, atď. tejto pamiatky im bráni pozrieť sa na pamiatku.

Tvár je duša tela

Žiadne náboženské vyznanie nehrešilo natoľko zneužívaním metafyzických výrazov ako matematika

Zvieratá k nám prídu, keď ich zavoláme po mene. Presne tak ako ľudia

- **Wodehouse. Pelham Greenville:**

anglický románopisec 1881 -1975

It is a good rule in life never to apologize. The right sort of people do not want apologies, and the wrong sort take a mean advantage of them.

Je dobrým životným pravidlom nikdy sa neospravedlňovať. Správny druh ľudí nechce ospravedlnenia a ten nesprávny ich zneužije. (Muž na poschodí)

It was my Uncle George who discovered that alcohol was a food well in advance of the medical thought.

Môj strýko George objavil, že alkohol je potravinou, ktorá ďaleko predbehla predstavy lekárskej vedy. (Nenapodobiteľný Jeeves)

To my daughter Leonora without whose never-failing sympathy and encouragement this book would have been finished in half the time.

Mojej dcére Leonóre, bez ktorej neúnavnej pomoci a sympatie by táto kniha bola dokončená za polovičnú dobu. (Šašovo srdce - venovanie)

- **Wolf. Friedrich:**

nemecký dramatik, prozaik a publicista 1888 - 1953

Gegen Verleumdung und Dummheit kann man sich nicht schützen.

Proti ohováraníu a hlúposti sa nemožno brániť.

(Beaumarchais)

- **Woolfová. Virginia:**

anglická spisovateľka a esejistka 1882 - 1941

A woman must have money and a room of her own if she is to write fiction.

Žena musí mať peniaze a vlastnú izbu, ak má písať romány. (Vlastná izbička)

/ do not believe that gifts, whether of mind or character, can be weighed like butter and sugar, not even at Cambridge.

Nemyslím si, že nadanie, rozumové, alebo charakterové, možno vážiť ako maslo a cukor, ani v Cambridgi nie. (tamtiež)

Women have served all these centuries as looking-glasses possessing the magic and delicious power of reflecting the figure of a man twice its natural size.

Po všetky stáročia ženy slúžili ako zrkadlá, ktoré majú čarovnú a nádhernú moc odzrkadľovať muža v dvojnásobku jeho životnej veľkosti, (tamtiež)

- **Woolcott. Alexander:**

americký novinár a politik 1887 - 1943

A broker is man who takes your fortune and runs it into a shoestring.

Burzový maklér je chlap, ktorý ti vezme majetok a vrazí ho do šnúry na topánky.

All the things I really like to do are either illegal, immoral, or fattening.

Všetky veci, ktoré naozaj robím rád, sú buď protiprávne, nemorálne, alebo sa od nich priberá.

- **Wordsworth. William:**

anglický básnik 1770 - 1850

Power is much more easily manifested in destroying than in creating.

Sila sa omnoho ľahšie prejaví ničením ako tvorením.

- **Wotton. sir Henry:**

anglický diplomat 1568 - 1639

An ambassador is an honest man sent to lie abroad for the good of his country.

Veľvyslanec je čestný človek, ktorého pošlú do zahraničia, aby tam lhal pre dobro svojej krajiny.

- **Wright. Frank Lloyd:**

americký architekt 1869 - 1959

The two most important tools an architect has are the eraser in the drawing room and the sledge hammer on the construction site.

Dva najdôležitejšie nástroje architekta sú: guma v kresliarni a pritíkácie kladivo na stavenisku.

Tip the world over on its side and everything loose will land in Los Angeles.

Prevráťte svet na jednu stranu a všetko, čo je voľné, sa zastaví v Los Angeles.

- **Wycherley. William:**

anglický dramatik cca 1640-1716

Inquisitiveness as seldom cures jealousy, as drinking in a fever quenches the thirst.

Prezvedavosť vylieči žiarlivosť tak zriedka, ako pitie v horúčke uhasí smäd. (Láska v lese)

X

• **Xenofón:**

grécky vojvodca, historik a spisovateľ 430 - 355 pr. Kr.

Despota, verte mi, žije deň a noc ako celým svetom
odsúdený na smrť za svoje zlé skutky.

Y

• **Yeats. William Butler:**

írsky básnik, dramatik a kritik, Nobelova cena 1923, 1865 - 1939

*Neither Christ nor Buddha nor Socrates wrote a book, for to do
that is to exchange life for a logical process.*

Ani Kristus, ani Buddha, ani Sokrates nenapísal žiadnu
knihu, pretože toto znamená zameniť život za logický
proces. (Odcudzenosť, Autobiografia)

*We make out of the quarrel with others, rhetoric, but of the
quarrel with ourselves, poetry.*

Zo sporu s druhými robíme rétoriku a zo sporu so samým
sebou poéziu. (Anima Hominis)

• **Young. Edward:**

anglický básnik a dramatik 1683 - 1765

*At thirty a man suspects himself a fool; knows it at forty, and
reforms his plan.*

V tridsiatke má človek podozrenie, že je blázon.
V štyridsiatke to vie a zmení svoj plán. (Nárek alebo
nočné rozjímanie o živote, smrti a nesmrteľnosti)

By night an atheist halfbelieves a God.

V noci ateista napoly verí v Boha. (tamtiež)

Death! Great proprietor of all!

Smrť! Veľký majiteľ všetkých! (tamtiež)

Procrastination is the thief of time.

Váhanie je zlodej času. (tamtiež)

*To know the world, not love her, is the point. /She gives but little,
nor that little, long.*

Cieľom je poznať svet, a nie mať ho v láske. Dáva iba
málo a aj to málo nie nadohľad, (tamtiež)

*Life is the desert, life the solitude; Death joins us to the great
majority.*

Život je púšť, život je osamelosť. Smrť nás spojí s veľkou
väčšinou. (Pomsta).

- **Zangwill. Israel:**

anglický spisovateľ 1864 - 1926

America is God's Crucible, the great Melting-Pot where all the races of Europe are melting and reforming!

Amerika je Boží téglik, veľký Taviaci tégeľ, kde sa všetky európske rasy roztavia a nadobudnú nový tvar. (Taviaci tégeľ)

Take from me hope that I can change the future and you will send me mad.

Vezmite mi nádej, že môžem zmeniť budúcnosť a doženiete ma do šialenstva.

- **Zarathuštra:**

iránsky náboženský mysliteľ, zakladateľ zoroastrizmu cca 6. stor. pr. Kr.

V prípade pochybností sa nevyjadruj. (Avesta)

- **Zeffirelli. Franco**

taliansky divadelný a filmový režisér 1923 -

V Taliansku fungujú iba tri inštitúcie: Vatikán, mafia a Scala v Miláne

- **Zola. Émile:**

francúzsky prozaik 1840- 1902

Émanciper la femme, c'est excellent; mais il faudrait avant tout lui enseigner l'usage de la liberté.

Emancipovať ženu, to je výborné; ale predovšetkým by ju bolo treba naučiť, ako má používať slobodu. (Kroniky)

J'accuse.

Obviňujem. (Nadpis otvoreného listu prezidentovi republiky v súvislosti s Dreyfusovou aférou, uverejneného v L'Aurore 13. 1. 1898)

Savoir où Von veut aller, c'est très bien; mais U faut encore montrer qu'on va.

Vedieť, kam chceme ísť, to je veľmi dobré; ale treba ešte ukázať aj to, že tam ideme. (Korešpondencia, Léonovi Henniqueovi, 2. 9. 1877)

- **Zuckmayer. Carl:**

nemecký dramatik, esejista, prozaik a básnik 1896 - 1977

Die Welt wird nie gut, aber sie könnte besser werden.

Svet nebude nikdy dobrý, ale mohol by byť lepší.

- **Zweig. Stefan:**

rakúsky spisovateľ 1881 - 1942

Erst im Unglück weiß man wahrhaft, wer man ist.

Až v nešťastí naozaj vieme, kto je kto. (Marie Antoinette)

Wahrhaftigkeit und Politik wohnen selten unter einem Dach.

Pravdovravnosť a politika zriedka bývajú pod jednou strechou. (Tamtiež)

VÝROKY NEZNÁMYCH AUTOROV

DESIDERATA

Go placidly amid noise and haste, and remember what peace there may be in silence. As far as possible without surrender, be on good terms with all persons. Speak your truth quietly and clearly, and listen to others, even the dull and ignorant - they, too, have their story. Avoid loud and aggressive persons - they are vexations to the spirit.

Kráčaj pokojne uprostred hluku a chvatu a pamätaj na to, aký pokoj môže byť v tichu. Pokiaľ je to len možné bez toho, aby si sa vzdal, vychádzaj dobre so všetkými ľuďmi. Vyslovuj svoju pravdu pokojne a jasne a počúvaj na ostatných, aj na tupých a nevzdelaných - oni tiež majú svoj príbeh. Vyhýbaj sa hlučným a agresívnym ľuďom - oni sú súžením ducha.

If you compare yourself to others you may become vain and bitter, for always there will be greater and lesser persons than yourself.

Ak sa porovnávaš s druhými, môžeš sa stať márnomyseľným a zatrpklým, pretože vždy budú väčší a menší ľudia, ako si ty sám.

Enjoy your achievements as well as your plans. Keep interested in your career, however humble; it is a real possession in the changing fortunes of time.

Teš sa z dosiahnutých výsledkov i zo svojich plánov.

Udržiavaj trvalý záujem o svoje povolanie, hocako skromné je; je to trvalé vlastníctvo v časoch, keď sa mení priazeň osudu.

Exercise your caution in your business affairs, for the world is full of trickery. But let this not blind you to what virtue there is; many persons strive for high ideals, and everywhere life is full of heroism.

Buď opatrný v obchodných veciach, pretože svet je plný úskokov. Ale nech ťa to nezaslepí tak, aby si nevnímal prípadné cnosti; mnoho ľudí sa usiluje dosiahnuť vysoké ideály a život je všade plný hrdinstva

Be yourself. Especially, do not feign affection. Neither be cynical about love, for in the face of all aridity and disenchantment it is as perennial as the grass.

Buď sám sebou. Najmä však nepredstieraj náklonnosť.

Ani nebuď cynický k láske, pretože pri všetkej suchopárnosti a rozčarovaní je tak trvácna ako tráva

Take kindly the counsel of the years, gracefully surrendering the things of youth. Nurture strength of spirit to shield you in sudden misfortune. But do not distress yourself with imaginings. Many fears are born of fatigue and loneliness.

Prijímaj láskavo to, čo ti radia roky, vzdávaj sa vecí mladosti s pôvabom. Pestuj v sebe silu ducha, aby ťa ochraňovala v náhlom nešťastí. Ale netráp sa predstavami. Mnohé obavy sa zrodia z únavy a zo samoty.

Beyond a wholesome discipline, be gentle with yourself. You are a child of the Universe, no less than the trees and the stars; you have a right to be here. And whether or not it is clear to you, no doubt the Universe is unfolding as it should. Therefore, be at peace with God, whatever you conceive him to be, and in the noisy confusion of life keep peace with your soul, whatever your labors and aspiration.

Okrem všeobecnej disciplíny buď milý k sebe. Si dieťaťom Vesmíru, o nič menej ako stromy a hviezdy; máš právo tu byť. A či ti to je jasné, alebo nie, Vesmír sa vyvíja tak, ako sa má. Preto buď zmierený s Bohom, bez ohľadu na to, ako si ho predstavuješ a v hlučnom zmätku života udržuj mier a pokoj vo svojej duši, bez ohľadu na to, aká je tvoja námaha a tvoja túžba

With all its sham, drudgery and broken dreams, it's still a beautiful world. Strive to be happy.

Aj popri všetkej pretvárke, drine a nesplnených snoch je to prekrásny svet. Snaž sa byť šťastný.

(Starý kostol Svätého Pavla, Baltimore, Maryland, USA, 1691, Zdroj: Brian Schnabel)

STOPY

One night a man had a dream. He dreamed he was walking along the beach with the Lord. Across the sky flashed scenes from his life. For each scene he noticed two sets of footprints in the sand: one belonging to him and the other to the Lord.

Istý človek mal raz v noci sen. Snívало sa mu, že kráča po pláži s Pánom. Na oblohe sa premietali scény z jeho života. Pri každej scéne si všimol dva páry stôp v piesku: jeden pár patrilo jemu a druhý Pánovi.

When the last scene flashed before him, he looked back at the footprints in the sand. He noticed that many times along the path of his life there was only one set of footprints. He also noticed that it happened at the very lowest and the saddest times in his life. This really bothered him and he questioned the Lord about it. "Lord, you said that once I decided to follow you, you would

walk with me all the way. But I have noticed that during the most troublesome times in my life, when I needed you most, you would leave me."

Keď sa mu premietla posledná scéna, pozrel sa späť na stopy na piesku. Všimol si, že mnohokrát počas jeho životnej dráhy tam boli len jedny stopy. Všimol si aj to, že sa to stalo vždy v najhorších a najsmutnejších chvíľach jeho života. To ho naozaj rozrušilo a opýtal sa na to Pána. "Pane, povedal si, že keď sa rozhodnem nasledovať ťa, stále ma budeš sprevádzať. Ale všimol som si, že počas najťažších dôb môjho života, keď som ťa najviac potreboval, si ma opustil."

The Lord replied, "My precious, precious child, I love you and I would never leave you. During your times of trial and suffering, when you saw only one set of footprints, it was then that I carried you."

Pán odpovedal: "Moje predrahé dieťa, milujem ťa a nikdy ťa neopustím. Počas dôb skúšok a utrpenia si videl iba jeden pár stôp, to bolo vtedy, keď som ťa ja niesol."

(FOOTPRINTS, Zdroj: Brian Schnabel)

Christianity: All thing whatsoever ye would that men do to you, do ye even so to them.

Kresťanstvo: Čokoľvek chcete, aby druhí robili vám, robte tak aj vy im.

Judaism: What is hateful to you do not do to your fellow men.

Judaizmus: To, čo nemáš sám rád, nerob svojim blíznym.

Brahmaism: Do naught unto others which would cause you pain if done to you.

Brahmanstvo: Nerob druhým nič, čo by ti spôsobilo bolesť, keby to robili tebe.

Buddhism: Hurt not others in ways that you would find hurtful.

Budhizmus: Nezraňuj druhých takým spôsobom, ktorý by si pre seba považoval za bolestivý.

Confucianism: Do not unto others that you would not have them do unto you.

Konfucianizmus: Nerob druhým to, čo nechceš, aby oni robili tebe.

Taoism: Regard your neighbour's gain as your own gain and your neighbour's loss as your own loss.

Taoizmus: Považuj zisk svojho blížneho za svoj vlastný zisk a stratu svojho blížneho za vlastnú stratu.

Zoroastrianism: That nature alone is good which refrains from doing unto another whatsoever is not good for itself.

Zoroasterianizmus: Tá povaha je dobrá, ktorá sa zdržiava robiť druhým čokoľvek, čo nie je dobré pre ňu samu.

Islam: No one of you is a believer until he desires for his brother what which he desires for himself.

Islam: Nikto z vás nie je veriaci, ak nepraje svojmu bratovi to, čo praje sám sebe. (Zlaté pravidlo)

A committee is a group of the unwilling, chosen from the unfit, to do the unnecessary.

Výbor je skupina neochotných, vybraná z neschopných nato, aby robila nepotrebné.

A flatterer is a man that tells you your opinion and not his own.

Lichotník je človek, ktorý vám povie váš názor, a nie vlastný.

A gentleman never drinks in the morning.

Gentleman nikdy nepije dopoludnia.

A proof tells us where to concentrate our doubts.

Dôkaz nám povie, kam máme sústrediť naše pochybnosti.

Ad majorem Dei glóriám.

Na väčšiu slávu Božiu. (Heslo jezuitského rádu)

Advice to persons about to marry - Don't.

Rada tým, ktorí chcú uzavrieť manželstvo: Nerobte to. (Punch, anglický humoristický časopis, 1845)

Anarchija - mat'porjadka.

Anarchia je matka poriadku. (Heslo ruských anarchistov v občianskej vojne).

Any time you feel you have influence, try ordering around someone else's dog.

Vždy, keď máš pocit, že máš vplyv, snaž sa rozkazovať cudziemu psovi.

As cowardly as a coward is, it is not safe to call a coward a coward.

Hoci je zbabelec zbabelý, nie je bezpečné nazvať zbabelca zbabelcom.

Ave Caesar, morituri te salutant.

Buď pozdravený, Cézar, tí čo idú na smrť, ťa pozdravujú.
(Pozdrav gladiátorov rímskemu cisárovi)

Az úr nem siet, nem fízet - és sose csodálkozik.

Gentleman sa neponáhľa, neplatí - a nikdy sa nečuduje.

Because God is mostly silent, some think they can do anything they want in his name.

Pretože Boh väčšinou mlčí, niektorí si myslia, že môžu robiť v jeho mene, čo len chcú.

Bezočiví ľudia majú najlepší zrak. Vidia aj to, čo nemajú.

Compliments were made for strangers, not for friends.

Komplimenty boli vytvorené pre cudzích ľudí, nie pre priateľov.

Cynici majú najlepšie charaktery. Idealisti sú najnezniesiteľnejší.

Čím by bol svet bez obchodnej morálky? Stádom zlodejov, idealistov a leňochov.

Človek je veľký vo svojich úmysloch, a slabý v ich uskutočňovaní.

Človek sa zriedka rodí hlúpy, ale ľahko sa ním môže stať.

Čo na to povie cudzina? (Jedna z pokryteckých zásad totalitných režimov.)

Death and taxes may always be with us, but death at least doesn't get any worse.

Smrť a dane asi budú s nami vždy, ale smrť sa aspoň nezhoršuje.

Death is nature's way of telling you to slow down.

Smrť je spôsob, ktorým ti príroda hovorí, že máš spomaliť. (Heslo životného poistenia)

Demokracia nevytvára imunitu proti hlúposti. Ba čo viac, sloboda prejavu je pre niektorých nutkaním, aby vyrukovali s vlastnou hlúposťou na verejnosť.

Do a little more than is expected of you and soon more will be expected of you.

Urob o niečo viac, ako sa od teba očakáva a čoskoro sa bude od teba očakávať viac.

Dobrý politik dokáže vytĺcť politický kapitál aj zo striedania ročných období.

Dokonalá lož sa skladá z deväťdesiat percent dokázateľnej pravdy, z deväť percent informácií vysokej pravdepodobnosti (ktoré sa mohli, ale nemuseli stať) a z jedného percenta takej prefíkanej lži, ktorá stojí za tých ostatných deväťdesiatdeväť.

Dve veci nemajú hraníc: vesmír a ľudská hlúposť.

Every successful person has had failures, but repeated failure is no guarantee of eventual success.

Každý úspešný človek mal neúspechy, ale opakovaný neúspech nie je zárukou konečného úspechu.

Everybody is not capable of being a friend, but anybody has in his power to be an enemy.

Každý nie je schopný byť priateľom, ale hocikto má vo svojej moci stať sa nepriateľom.

Experience is the hardest kind of teacher. It gives you the test first, and the lesson afterward.

Skúsenosť je najtvrdší učiteľ. Najprv vás vyskúša a až potom vám dá lekciu.

Failure is the stepmother of invention.

Neúspech je macocha vynálezu.

Great Spirit, help me never to judge another until I have walked in his moccasins for two weeks.

Veľký Duch, pomôž mi, aby som nikdy neposudzoval druhého dovtedy, kým som nechodil v jeho mokasínoch aspoň dva týždne. (Modlitba Indiánov z kmeňa Siouxov)

He who hurries cannot walk with dignity.

Kto sa ponáhľa, nemôže dôstojne kráčať.

He who tells all he knows also tells all he doesn't know.

Ten, kto povie všetko, čo vie, povie aj to, čo nevie.

Hlúpe myšlienky má každý, ale múdry si ich nechá pre seba

Honi soit qui mal y pense.

Čistému je všetko čisté (Nápis na stuhe britského Podvážkového radu. Doslova: Hanba tomu, kto si o tom myslí niečo zlé.)

Obávam sa, pán Jones, že servírujete skazené vajíčko! Oh, nie, mylord, ubezpečujem vás! Niektoré časti z neho sú vynikajúce! (Punch, anglický humoristický časopis, 1895)

I've gone into hundreds of fortune-tellers' parlors, and have been told thousands of things, but nobody ever told me I was a policewoman getting ready to arrest her.

Bola som v stovkách salónov jasnovidiiek a povedali mi tisíce vecí, ale žiadna mi ešte nepovedala, že som policajтка, ktorá sa chystá ju zatknúť. (Istá policajтка v New Yorku)

It's doing good with what you've got that lights the morning star.

Robiť dobro s tým čo máš, to rozsvieti zorničku.

It's not easy taking my problems one at a time when they refuse to get in line.

Nie je pre mňa ľahké brať problémy jeden za druhým, keď sa nechcu postaviť do radu.

is impossible to make anything foolproof, because fools are so ingenious.

Nemožno nič urobiť tak, aby bolo zabezpečené proti hlupákovi, pretože hlupáci sú vynaliezaví.

// is not possible for everyone to have virtues of the same character; yet 'tis possible for everyone to be equally virtuous.

Nie je možné, aby mal každý cnosti toho istého charakteru, ale predsa je možné, aby každý bol rovnako cnostný.

Ja nie som neverec. Ja som len ťažko veriaci človek.

Kapitalizmus je systém, v ktorom tí, ktorí majú bohatstvo, majú politickú moc v štáte. Socializmus je systém, kde tí, ktorí majú politickú moc v štáte, majú aj bohatstvo.

Každý preklad je ako žena: alebo je pekný a nie je verný, alebo je verný a nie je pekný.

Keď niekomu darujem rozprávkovú zlatú ryбку, je od neho prinajmenšom opovážlivosť vypýtať si k nej aj akvárium.

Kto nemá zmysel pre humor, je každému na smiech.

Spoločný život sa skladá z malých odpúšťaní a z malých zabúdání. (Zdroj: Centre d'Accueil et de Rencontres, Rue de l'Arrouza, Loufdes, France)

Láska by nemala byť poškrvnená priateľstvom. Koniec je koniec.

Láska je aj napriek zdaniu veľmi krutá. Zápas o srdce milovanej ženy, alebo milovaného muža, je jediný boj, v ktorom porazený nemôže prosieť o milosť.

Láska je ktosi, s kým chceš zostarnúť.

Láska nič nemusí, láska smie všetko.

Láska robí ženu bystrozrakou, ale muža mátie.

Laughter is a tranquilizer with no side effects.

Smiech je sedatívum bez vedľajších účinkov.

Len to, čo sa nenosí s istotou, vyzerá lacné.

Lenivosť je nemoc, ktorú spoľahlivo vylieči len núdza alebo smrť.

Lenivosť je neresť, ktorú si môžu dovoliť len milionári alebo žobráci.

Lepší hrozný koniec ako hrôza bez konca.

Life is a sexually transmitted disease.

Život je sexuálne prenášaná choroba. (Graffitto v londýnskej podzemnej dráhe)

Look here, Steward, if this is coffee, I want tea; but if this is tea, then I wish for coffee.

Pozrite sa sem, steward, ak je toto káva, chcem čaj; ale ak je to čaj, potom chcem kávu. (Punch, anglický humoristický časopis, 1902)

Manželky sú základným hnacím motorom ekonomického rozvoja. Keby nebolo manželiek, ktoré poháňajú svojich mužov ku stále vyšším zárobkom, ľudstvo by ešte stále žilo na stromoch.

Mlčanie diplomatov obyčajne v sebe skrýva veľmi výrečné prehlásenie.

Mnohé ženy mi pripomínajú slová Očenáša. Pri jedných si pomyslí: "... a neuved' nás do pokušenia.." a pri tých druhých: "... ale zbav nás od zlého."

Mnoho je povolaných, ale málo je protežovaných.

Moc je najchytľavejšia choroba

Na lásku nemožno uzavrieť poisťku proti strate, krádeži alebo havárii.

Nahováral šesťdesiatročný šestnásťročnú a tá blamáž, keď privolila!

Najlepší spôsob ako stratiť ženu, je ukázať jej spôsob života, ktorý jej môžeme poskytnúť iba na niekoľko dní. Pokúsi sa ho udržať - ale s niekým, kto jej ho môže poskytnúť natrvalo.

Najprekvapivejšia pomsta je pomsta dobrým skutkom.

Najväčšou cnosťou hotelových zamestnancov je diskretnosť. Indiskretní môžu byť iba ľudia veľkého sveta.

Naozajstnou metlou ľudstva sú horliví hlupáci.

Nápis na tabuli na pomedzí štátov Ohio a Michigan

(USA):

Keep Ohio clean!

Udržujte Ohio v čistote! Pod tým pripísané rukou:

Dump your garbage in Michigan!

Sypte smeti do Michiganu!

Napíš len to, čo v prípade potreby môžeš obhájiť.

Nemo me impune lacessit.

Nikto ma beztrešne nevyprovokuje. (Motto škótskej koruny a všetkých škótskych plukov)

Nesúhlasím celkom so známym tvrdením, že najstaršie remeslo je prostitúcia. Hoci sa to zdá neuveriteľné, prvé remeslo na svete bola - nezamestnanosť. Čo iného bolí Adam a Eva po vyhnaní z raja ak nie prví nezamestnaní, ktorým dal Pán výpoveď s okamžitou platnosťou pre stratu dôvery?

Nech žena urobí čokoľvek, vždy si nato nájde - hoci aj dodatočne - náležitý dôvod.

Nič nie je tak trvalé ako provizórium.

Nič nie je také nepravdepodobné ako skutočnosť.

Nič sa neopakuje. My sa opakujeme.

Niet neschopných mužov, sú iba netrepežlivé ženy.

Niet nešťastnejšieho človeka od majiteľa nemocnej zlatej rybky.

Nikoho nemožno urobiť šťastným proti jeho vlastnej vôli a nikomu nemožno zabrániť, aby bol šťastný takým spôsobom, aký si z vlastnej vôle zvolí.

No pasaran!

Neprejdú! (Heslo republikánov v španielskej občianskej vojne)

Nobody hates a proud man more than a proud man.

Nikto neodsudzuje pyšného človeka tak ako pyšný človek.

None are more apt to praise others extravagantly, than those who desire to be praised themselves.

Nikto nemá väčšie sklony prehnane chváliť druhých ako tí, ktorí sami chcú byť pochválení.

Nostalgia is the realization that things weren't as unbearable as they seemed at the time.

Nostalgia je zistenie, že veci neboli také neznesiteľné, ako sa svojho času zdali byť.

Nostalgia isn't what it used to be.

Nostalgia už nie je tá, čo bývala

Nothing is easier than to keep a secret: there needs no more but to shut one's mouth.

Niet nič ľahšieho ako udržať tajomstvo: netreba nič inšie ako zavrieť ústa.

Obľuba senzácií je spoločným rysom novinárov a žien..

Obyčajní ľudia používajú lož ako každodennú zbraň na zakrytie svojich vrodenných nedostatkov. Predvídajú, prefíkaní a úspešní politici (obchodníci, manažéri, atď., vo všeobecnosti všetci tí, ktorí chcú dosiahnuť a natrvalo si udržať vysoké spoločenské postavenie) sú vystatovačne otvorení a úprimní. Zachádzajú s ľžou ako s cennou tvrdou valutou a používajú ju výlučne v tých nevyhnutných prípadoch, keď si za ňu môžu kúpiť dôležité politické (finančné, obchodné, atď.) zisky a iné osobné výhody. Od starostlivého otca rodiny nemožno ani očakávať, ani žiadať, aby sa stal hrdinom, ktorý sa obetuje pre Velkú Vec. Možno, že prejavuje dostatočné hrdinstvo už tým, ako sa stará o svoju rodinu.

Odpustenie je prejavom sily, pomsta je prejavom slabosti a žiarlivosť je priznaním vlastnej bezmocnosti.

Optimisti, pozor! Svetlo na konci tmavého tunela môže byť aj prichádzajúca lokomotíva.

Osol sa nepotkne dvakrát o ten istý kameň.

Peace may cost as much as war, but it is a better buy.

Možno že mier stojí práve toľko ako vojna, ale je to lepšia kúpa.

Podvody, ktorých sa dopúšťajú muži, aby nás dobyli, sú osľňujúce, vtipné a rafinované. Tie, ktorými sa nás chcú zbaviť, sú nešikovné a veľmi priehľadné. (Neznáma autorka)

Pokiaľ sa pijatiky týka, pravý gentleman dodržiava tri zásady: Nikdy nepije dopoludnia, nikdy sa neopije pred západom slnka - a nikdy nie je triezvy po západe slnka.

Poznal som ženu, ktorá hovorievala, že je ľahšie vyspať sa s mužom, ako ho osloviť krstným menom.

Pre lásku a pre obchod sú potrební dvaja partneri.

Prendre un peut moins de place, c'est pouvoir accueillir les autres.

Zaber trochu menej miesta, aby si mohol dať miesto druhým.

Priemerná žena vlastne ani nechce mať dobrého, šľachetného, milého muža. V hĺbke duše túži po mužovi, ktorého by jej závideli jej priateľky.

Puberta je obdobie, keď sa mladý človek začína čudovať, ako je možné, že takí hlúpi rodičia majú také múdre dieťa.

Remember: The average is as close to the bottom as it is close to the top.

Pamätaj si: Priemer je práve tak blízko k spodku ako k vrcholu.

Revenons à ces moutons.

Vráťme sa k tým ovečkám, (tj. k pôvodnej téme)

Rozdiel medzi bláznivosťou a hlúposťou: Vo väčšine prípadov si uvedomíme svoju vlastnú bláznivosť, iba nemáme dosť síl nato, aby sme jej vzdorovali. Avšak sme hlúpi vtedy, keď sme presvedčení, že máme úplne a výlučne pravdu iba my.

Sex je pro chudý lidi. My bohatí máme golf. Pod tým pripísané inou rukou: Co jiného vám impotentum zbývá?! (Pražské graffitto)

Si monumentum requiris, circumspice.

Ak hľadáš pamätník, pozri sa okolo seba. (Nápis v katedrále sv. Pavla v Londýne)

Si tacuisses, philosophus mansisses.

Keby si bol mlčal, bol by si zostal filozofom.

Si tu veux vivre en paix accepte que ton voisin soit différent.

Ak chceš žiť v mieri, zmier sa s tým, že tvoj blížny je odlišný.

Sic transit gloria mundi.

Tak sa pominie svetská sláva. (Slová prednášané pri korunovaní nového pápeža, keď sa pred jeho očami spália tri kľbká konopnej kúdele)

Som pyšný na to, že som skromný.

Sú ľudia, ktorí majú zlé srdce a slabý rozum - sú to brutálni primitívi. Varujme sa ich. Sú ľudia, ktorí majú dobré srdce, ale slabší rozum - sú to dobromyseľní naivkovia. Neubližujme im. Sú ľudia, ktorí majú zlé srdce, ale zato bystrý rozum - sú to rodení podvodníci. Nedajme sa od nich klamať. Sú ľudia, ktorí majú dobré srdce aj bystrý rozum - sú to naozajstní dobrodincovia ľudstva. Nasledujme ich príklad.

Sviatočný vodič: Sto koní pod kapotou a jeden somár za volantom.

Šikovná žena nikdy neprosí manžela o to, po čom veľmi túži. Jej šikovnosť spočíva v tom, že nenápadne inšpiruje manžela aby s tým veľkým darom vyrukoval ako s vlastným nápadom.

Šťastie je zlomok, v ktorého čitateli je to, čo máme a v menovateli to, čo si želáme mať. Ak máme presne to, čo si želáme, zlomok sa rovná jednej a sme spokojní. Ak máme menej, ako si želáme, zlomok je menší ako jedna a sme nešťastní. Vtedy, keď máme viac, ako si želáme, zlomok je väčší ako jedna a sme šťastní. Existujú však dve možnosti ako dosiahnuť, aby zlomok mal hodnotu väčšiu ako jedna- Buď stále zväčšovať čitateľa, alebo zmenšovať menovateľa

Tempora mutantur, et nos mutamur in illis.

Časy sa menia a my sa meníme v nich.

Ten, koho jeho okolie považuje za blázna, sa môže nakoniec ukázať ako génus. Ale ten, kto je sám o sebe presvedčený, že je génus, je takmer vždy blázon.

Ten, kto útočí, musí vyhrať. Tomu, kto sa bráni, stačí prežiť.

The affection of a father and a son are different: the father loves the person of the son, and the son loves the memory of his father.
Otcovská a synovská láska sú odlišné: otec miluje synovu osobu a syn miluje spomienky na otca.

The average woman would rather have beauty than brains because the average man can see better than he can think.

Priemerná žena by radšej chcela mať krásu ako rozum, pretože priemerný muž lepšie vidí, ako rozmýšľa

The highest happiness of man is to have probed what is knowable and quietly to revere what is unknowable.

Najväčšie šťastie človeka je to, keď skúsil to, čo je poznateľné a pokojne uctieva to, čo je nepoznateľné.

There's a miracle called "Friendship", that dwells within the Heart, and you don't know how it happens or when it gets its start. But the happiness it brings you, always gives a special lift and you realize that friendship is God's most precious gift.

Existuje zázrak, ktorý sa volá "priateľstvo", ktorý prebýva v srdci a nevieš, ako vznikne, ani kedy sa začne. Ale šťastie, ktoré ti prináša, ťa vždy osobitne povznesie a uvedomíš si, že priateľstvo je najvzácnejší dar Boží.

To err is human but to really foul things requires a computer.

Mýliť sa je ľudské, ale na to, aby sa veci naozaj zamotali, nato treba počítač.

Tout passe, tout casse, tout lasse.

Všetko sa pomíňa, všetko sa rozbije, všetko omrzí.

Tu n'est quelqu'un que si tu es quelqu'un pour l'autre.

Nie si niekto, ak nie si niekým pre druhého.

V dávnych ťažkých časoch niektorí chudobní ľudia chodili po žobraní. Dnes hľadajú sponzorov.

V láske, podobne ako v geopolitickom dianí, nemôže trvalé existovať vákuum. Tam, odkiaľ jeden ustúpi, čoskoro príde druhý.

V úplnej tme je aj bludička svetlom.

Viera má veľmi blízko k fanatizmu. Preto si náboženstvá vyžiadali toľko krvi. Znášanlivosť je dcérou pochybnosti.

Virtues and vices are of a strange nature; for the more we have, the fewer we think we have.

Cnosti a neresti majú čudnú povahu, pretože čím viac ich máme, myslíme si, že ich máme menej.

Všetci máme príbuzných, ale iba podaktorí majú strýčka.

Všetko čo potrebuje zdôvodnenie, je už podozrivé.

Všetky cesty vedú do Ríma, a iba jedna do horúceho pekla
- a my sme práve na nej! Povedal veliteľ vojenskej
jednotky, ktorá v noci zablúdila v lese.

Vždy očakávaj neočakávané.

War will cease when men refuse to fight.

Vojna sa skončí vtedy, keď muži odmietnu bojovať.

(Pacifistické heslo z r. 1936)

Wenn die Sonne der Kultur sinkt, dann werfen selbst die Zwerge riesige Schatten.

Keď slnko kultúry zapadá, potom aj trpaslíci vrhajú
obrovské tieň.

Wenn über eine dumme Sache endlich mal Gras gewachsen ist, kommt sicher ein Kamel gelaufen, das alles wieder unterfrißt.

Keď nejaká hlúpa vec konečne zarastie trávou, určite
pribehne nejaká ľava, ktorá to všetko znova spasia.

What we think an unreasonable price when we are to buy, we think just and equitable when we are to sell.

To, čo považujeme za nerozumnú cenu vtedy, keď
kupujeme, považujeme za spravodlivú a primeranú, keď
predávame.

When things go wrong, don't go with them.

Keď veci idú zle, nechod's nimi.

When you are in it up to your ears, keep your mouth shut.

Keď si v tom až po uši, neotváraj ústa.

Who dares wins.

Kto sa odváži, vyhrá

Wir sind gewöhnt, daß Leute verhören was sie nicht verstehen.

Sme zvyknutí na to, že ľudia prepočujú to, čomu
nerozumejú.

Za električkou a za ženou nikdy nebežím - príde druhá.

Za Žižku se bojovalo velice těžce, neboť nebylo **téma?**

letadel. (Istý podplukovník československej ľudovej
armády na hodine vojenskej výuky pre vysokoškolákov
v roku 1954)

Žena nikdy nie je neverná, len v prípade potreby zmení
predmet svojej vernosti.

Žena, ktorá nám vehementne ponúka rozkoše svojho tela,
sa nazýva prostitútka. Naproti tomu žena, ktorá nám tieto
rozkoše poskytne až na naše veľké unúvanie, sa nazýva
počestná žena, v tom horšom prípade naša zákonitá
manželka.

Ženy majú neomylný cit pre reálne hodnoty života,
omnoho lepší ako muži. Typický muž dokáže stratiť hlavu
a často i celý majetok pre pár pekných očí, pre jednu
zvodné pery, pre krásnu postavu ženy. Naproti tomu
typická žena nikdy nezaváha: Pred mužom, ktorý má zlaté
srdce, dá rozhodne prednosť mužovi, ktorý má zlato
v bankovom sejfe.

PRÍSLOVIA

- **Albánske**

Pre myš je mačka levom.

- **Americké**

Bad luck and twins never come alone.

Nešťastie a dvojčatá nikdy neprichádzajú samy.

- **Amišké**

We didn't inherit the land from our fathers. We are borrowing it from our children.

Nezdedili sme zem od našich otcov. Požičiavame si ju od
našich detí.

- **Anglické**

A little knowledge is a dangerous thing.

Trochu vedieť je nebezpečná vec.

All is fair in love and war.

V láske a vo vojne je všetko dovolené.

All is not gold that glitters.

Nie je všetko zlato, čo sa blyští.

Attack is the best form of defence.

Útok je najlepšia forma obrany.

Don't lock the stable door after the horse has bolted.

Nezatváraj dvere na maštali potom, keď ti ušiel kôň.

Don't change horses when crossing a stream.

Nemeň kone, keď sa brodíš cez rieku.

Early to bed and early to rise makes a man healthy, wealthy and wise.

Skoro si ľahnúť a zavčasu vstávať, to robí človeka zdravým, bohatým a múdrom.

Eat at pleasure, drink by measure.

Jedzte, koľko sa vám páči, pite s mierou.

Every man for himself (and the devil take the hindmost).

Každý nech sa postará o seba (a nech čert vezme posledného).

Faint heart never won fair lady.

Bojazlivé srdce si ešte nezískalo peknú dámu.

He who pays the piper calls the tune.

Ten, kto platí gajdoša, objednáva pesničku.

The grass is always greener on the other side of the fence.

Na druhej strane plotu je tráva vždy zelenšia.

The proof of the pudding is in the eating.

Skúškou pudingu je, že ho zjedia

The road to hell is paved with good intentions.

Cesta do pekla je dláždená dobrými úmyslami.

You can take the horse to the water but you can't make him drink.

Môžeš priviesť koňa k vode, ale nemôžeš ho prinútiť, aby sa napil.

You don't get a second chance to make the first impression.

Nedostaneš druhú príležitosť nato, aby si urobil prvý dojem

• Antilské

Dúha by bola ešte krajšia, keby to nebolo divadlo zadarmo.

• Arabské

Ak sa dvaja sporia a jeden príde za tebou s jedným vypichnutým okom, nedaj mu za pravdu skôr, kým neuvidíš druhého, ktorý možno stratil obe oči.

Al ibra taksú anjiäs wa hija 'urjána.

Ihla oblieka svet a sama je nahá.

Az_zajnu_l chakimi samt.

Ozdobou múdreho je mlčanie.

Cintoríny sú plné ľudí, ktorí sa považovali za nenahraditeľných.

Čas od času zbi ženu, keď ty nevieš začo, ona už bude vedieť.

Dobročinný človek je ten, kto mi robí dobre, hoci by celému svetu robil zle.

Dva škorpióny v jednej diere sa znesú lepšie ako dve sestry v jednom dome.

Jazyk je lev: ak ho uviažeš, ochráni ťa, ak ho pustíš na slobodu, zožerie ťa.

Je päť stupňov na dosiahnutie múdrosti: mlčať, počúvať, pamätať si, konať, vzdelávať sa.

Keď nepríde hora k Mohamedovi, musí prísť Mohamed k hore.

Keď vystrelíš šíp pravdy, namoč jeho špičku do medu.

Kniha je záhrada, ktorú nosíme vo vrecku.

Manželstvo je vrece, v ktorom je 99 hadov a jeden úhor. Kto sa odváži strčiť do neho ruku?

Najsprostší človek je ten, kto neprijme žiadne ospravedlnenie, kto nezakryje žiadny hriech a kto neodpustí žiadnu chybu.

Najťažšie pre človeka je poznať samého seba.

Nehovor o svojich ťažkostiach druhým; krahulec a sup sa vrhajú na trasúcu sa ranenú zver.

Nech Boh žehná toho, kto skráti svoju návštevu.

Neklam pred Allahom a pred priateľom.

Opica sa pozerala do zrkadla a videla gazelu.

Porad sa s manželkou, a rob si podlá svojej hlavy.

Priateľ je ten, kto ťa varuje.

Sáhibu san'áti málíku qal'áti.

Kto ovláda remeslo, je ako vládca pevnosti.

San'átufijjádi amánu min_alfagri.

Remeslo v rukách - záruka proti chudobe.

Slovo, ktoré zastavíš na perách, je tvojím otrokom, to, ktoré vyslovíš, je tvojím pánom.

Smútok vlka je sviatkom líšky.

Ten, kto prináša dar na oslovi, očakáva, že dostane dar, ktorý naloží na ťavu.

Ten, kto chce niečo urobiť, nájde si na to prostriedok; kto nechce robiť nič, nájde si výhovorku.

Tomu, kto je prvý, patrí sláva, aj vtedy, keď to nasledovníci urobili lepšie.

Trpezlivosť je kľúč k radosti.

Vajíčko nájdeš len v špinavom kurníku.

Vďačnosť má tri formy: cit v hĺbke srdca, výraz poďakovania a dar na odplatu.

Vďačný pes je lepší ako nevďačný človek.

Ver svojim priateľom a zamykaj dvere.

Vzdych mladej dievčiny počuť ďalej ako rev leva.

Žiadne náboženstvo nemá ten, kto nemá žiadnu ľudskosť.

• Arménske

Jedz so svojim priateľom, ale nerob s ním žiadne obchody.

Nebuď príliš sladký, prehltli by ťa. Nebuď príliš horký, vypľuli by ťa.

Z toho istého kvetu včela nasaje med a vretenica jed.

• Baskické

Žrebec necíti, keď ho kope kobyla.

• Belgické

Boh stvoril Zem a odpočinul si jeden deň. Potom stvoril ženu a odvtedy už nemá pokoja.

• Berberské

Pre dobrých ľudí je dobrý skutok pôžičkou; pre zlých je to almužna.

• Brazílske

Tam, kde tiekla krv, nemôže vyrásť strom zabudnutia.

• Bulharské

Na trhu sa predáva viac ovčích koží ako vlčích.

Susedova sliepka vždy znáša väčšie vajcia.

• České

Dočkej času jako husa klasu.

Hlupců netreba sítí, sami se rodí.

Je lépe mluvit s císařem nežli s písařem.

Každá krása v letech samá vráska.

Kdo nemá v hlavě, musí mít v pátách.

Kdo chce kam -pomůž me mu tam.

Kdo se moc ptá, moc se doví.

Když dva dělají totéž, není to totéž.

Když je největší spěch, je nej lepší si sednout.

Lepší dobré jméno než bohaté veno.

Liná huba hotově neštěstí.

Není šprochu, aby na něm nebylo pravdy trochu.

Nestačí jenom slib dáti, ale také mu dostáli.

Nouze naučila Dalibora housti.

Po žáběpfijde ropucha.

Ranní ptáče dál doskáče.

Sedavej panenka v koutě, budeš-li hodná, najdou té.

Snadno tomu lháti, kdo zdaleka se vrátí.

• Čínske

Aj ten najbledší atrament je lepší ako najlepšia pamäť.

Ak sú vaše deti zlé, nezaslúžia si, aby po vás dedili, ak sú dobré a pracovité, nepotrebuju to.

Ak ti z neba padá datľa, otvor ústa.
 Čas otvára brány tomu, kto vie čakať.
 Človek, ktorý sa nevie usmievať, nech si neotvorí obchod.
 Ďaleko od domova uctievať človeka podľa toho, na čo vyzerá; doma podľa toho, čím je.
 Hladný nie je dobrým úradníkom.
 Iba očami druhých môžeme dobre vidieť vlastné chyby.
 Jazyk je dýka žien, nikdy ho nenechajú zhrdzavieť.
 Jediná chvíľka trpezlivosti môže zabrániť mnohým nešťastiam.
 Je ťažké uspokojiť chuť do jedla maľovaním koláčov.
 Keď nosím v srdci zelenú halúzku, sadne si na ňu spevavý vtáčik.
 Keď sa na nás šťastie usmieva, stretávame priateľov, keď sa obráti proti nám, stretneme peknú ženu.
 Keď sa s vami rozpráva žena, usmievajte sa na ňu, ale nepočúvajte ju.
 Keď si sám, myslí na svoje chyby, keď si v spoločnosti, zabudni, že iní ich majú tiež.
 Keď sú spolu muži, počúvajú jeden druhého; ženy a dievčatá sa na seba pozerajú.
 Ľahšie je vstúpiť do chrámu prostitútke oblečenej do drahej kožušiny ako desiatim počestným ženám v handrách vojsť do boháčovho domu.
 Lepšie je stokrát odmietnuť ako nedodržať jediný daný sľub.
 Manželstvo je ako obliehaný hrad: tí, čo sú vonku, chcú vojsť dovnútra, tí čo sú dnu, chcú z neho vyjsť.
 Miluj svojich susedov, ale zato nestrhávaj dole plot
 Musíme byť za mlada vážni, aby sme mohli byť na starosť roztopašní.
 Muž sa má oženiť so ženou, ktorá má polovicu jeho veku, plus sedem rokov.

Myslieť si, že uspokojíme svoje túžby tým, že ich splníme, je rovnaké, ako počítať s tým, že zahasíme oheň slamou.
 Na boháčovom pohrebe nechýba nič okrem ľudí, ktorí by ho ľutovali.
 Nemôžeš byť hlavou rodiny, ak sa nebudeš tváriť ako hlupák a hluchý.
 Nemôžete zabrániť vtákom smútku, aby vám lietali nad hlavou, ale môžete im zabrániť, aby na nej založili hniezdo.
 Neodháňajte psa, ak nevíete, kto je jeho pánom.
 Neresť otrávi rozkoš, vašeň ju skazí, zdržanlivosť ju povzbudí, nevinnosť ju očistí, nežnosť ju zdvojnásobí.
 Nesnažte sa ujsť pred povodňou tak, že sa chytíte tigrovho chvosta.
 Neverná žena má výčitky svedomia, verná žena má záchvaty ľútosti.
 Nie burina zahluší dobré zrno, ale hospodárova nedbanlivosť.
 Niet v duši tajomstva, ktoré by neprezradilo správanie.
 Nikdy nezablúdime tak ďaleko ako vtedy, keď si myslíme, že poznáme cestu.
 Pekné dievčatá nie sú vždy šťastné a múdri chlapci sú zriedka pekní.
 Podobne ako sa rieka vlieva do mora, aj dar sa vráti k darcovi.
 Pochlebník sa namáha viac ako oráč.
 Pozametajte si sneh pred vlastným prahom skôr, ako sa budete sťažovať na námrazu, ktorá pokrýva susedovu strechu.
 Predavačka vejárov sa ovieva vlastnými rukami.
 Sporivý nie je ten, kto si zavčasu ľahne, aby usporil sviečku a má z toho dvojčatá.
 Stôl dlhý jeden lakeť, obložený drahými kameňmi je vzácna vec, ale okamih času je omnoho vzácnejší.

Stráviť jeden deň v pohode znamená byť jeden deň nesmrteľným.

Suchý prst nenaberie soli.

Sú ľudia, ktorí chytajú ryby a sú takí, ktorí iba mútia vodu.

Sú tri druhy ľudí, s ktorými je dobré stýkať sa: vnútorne silní, úprimní a tí, čo sa veľa naučili.

Ťažké je chytiť čiernu mačku v tmavej komore, najmä vtedy, keď tam nie je.

Ten, kto jazdi na tigrovi, nemôže z neho len tak ľahko zoskočiť.

Kto má peniaze a nemá detí, nie je naozaj bohatý; kto má deti a nemá peniaze, nie je naozaj chudobný.

Ten, kto premiestnil horu, začal svoju prácu tak, že zodvihol malé kamienky.

Ten, kto sa mi líška, je môj nepriateľ, kto ma karhá je môj učiteľ.

Ten, kto sa pýta, vyzerá hlúpy na päť minút, kto sa nepýta, zostane ním navždy.

Kto sa chce stať drakom, musí zožrať veľa malých hadov.

Kto chce dobre jesť, nesmie uraziť kuchára.

Tí, čo vedia lepšie rozprávať, nehovoria lepšie veci.

Tí, čo vedia, nič nehovoria, tí, čo hovoria, nič nevedia.

Treba rýchlo urobiť to, čo nie je sŕne, aby sme mohli robiť pomaly to, čo je sŕne.

V jazyku sa skrýva drak, ktorý neprelieva krv, ale predsa vraždí.

Veľké šťastie prichádza z neba, malé radosti od ľudí.

Veriť na sny znamená stráviť život v spánku.

Veriť súcitu druhého je práve také hlúpe ako spoliehať sa na plameň lampy vo vetre.

Vládcovia a krásne ženy povedia tým viac, čím menej rozprávajú.

Vlastné chyby môžeme vidieť iba očami druhých.

Všetky peniaze sveta nemajú takú cenu, ako pohár dobrého vína v pravý čas.

Výška veže sa meria podľa tieňa, zásluhy človeka počtom závistlivcov.

Vždy získame tým, keď nepovieme to, čo nemusíme.

Za schopným človekom stojí vždy iný schopný človek.

Ženy a hlupáci nikdy neodpúšťajú.

Zmeň veľké ťažkosti na malé a malé na vôbec žiadne.

• Dánske

Láska je jednooká, ale nenávisť je slepá.

Peniaze sú výrečnejšie ako dvanásť poslancov parlamentu.

Plášť pravdy je často podšitý klamstvom.

Rýchlo zdvíhajte klobúk a pomaly siahajte do mešca.

Kto neotvorí oči vtedy, keď kupuje, musí otvoriť mešec vtedy, keď platí.

Kto nevie, že má tvrdú posteľ, spí dobre.

Kto slúži každému, nedostáva žiadnu mzdu.

Zjedz rybu, pokiaľ je čerstvá a vydaj dcéru, pokiaľ je mladá.

• Egyptské

Hoď šťastného človeka do Nílu a vypláva s rybou v ústach.

Láska k žene sa neznáša s láskou k vede.

• Eskimácke

Kto je tvoj priateľ, to poznáš až vtedy, keď praskne ľad.

• Estónske

Ak sa nepodarí pečenie chleba, stratí sa týždeň času, ak je zlá žatva, stratí sa rok, ak sa nevydarí manželstvo, stratí sa celý život.

Deväť detí nájde miesto v otcovom náručí, ale v dome deviatich detí niet nikdy dosť miesta pre otca.

Red' príde smrť, nemá už bohatý peniaze a chudobný žiadne dlhy.

- **Etiópske**

Rôra jedného stromu neprilíha na druhý.

Nevyčítaj Bohu, že stvoril tigra, radšej sa mu poďakuj za to, že mu nedal krídla.

- **Filipínske**

Čím väčší je bambus, tým nižšie sa chýli.

- **Fínske**

Keď jedna ovca mečí, celý sálaš chce piť.

Koňa si pochváľ zajtra, syna vtedy, keď mu narastie brada, dcéru vtedy, keď sa vydá a seba nikdy.

- **Francúzske**

Ami au prêteur, ennemi au rendre.

Priateľ pri požičaní, nepriateľ pri vrátení.

Au royaume des aveugles, les borgnes sont rois.

V kráľovstve slepých sú jednookí kráľmi.

Ce sont les tonneaux vides qui font le plus de bruit.

Prázdne sudy najviac dunia

Des goûts et des couleurs il ne faut pas discuter.

O vkuse a o farbách sa nemá diskutovať.

Fille et ville qui parlementent son à moitié rendues.

Dievča a mesto, ktoré vyjednáva, sa napoly vzdalo.

Fou qui se tait passe pour sage.

Blázon, ktorý mlčí, je považovaný za múdreho.

L'hôte et la pluie, après trois jour ennui.

Host' a dážď omrzia po troch dňoch.

La langue est la meilleure et la pire des choses.

Jazyk je najlepšia a najhoršia vec.

La plus belle fille du monde ne peut donner que ce qu'elle a.

Aj najkrajšia dievčina na svete môže dať len to, čo má.

La vieillesse de l'homme demande de la vénération, celle de la femme du tact.

Mužova staroba si vyžaduje úctu, staroba ženy si vyžaduje takt.

Le petits cadeaux entretiennent l'amitié et le grands cadeaux entretiennent l'amour.

Malé darčeky udržujú priateľstvo a veľké dary udržujú lásku.

Les bons comptes font des bons amis.

Dobré účty robia dobrých priateľov.

Les causes qui manquent de raison ont besoin de fortes paroles.

Veci, ktorým chýbajú dôvody, potrebujú silné slová.

Les paroles s'envolent, les écrits restent.

Slová odletia písomnosti zostanú.

Où il n'y a rien, le roi perd ses droits.

Tam, kde niet nič, kráľ stráca svoje práva.

Poisson sans boisson est poison.

Ryba bez nápoja je jed.

Promettre et tenir sont deux.

Sľubovať a dodržať sľub sú dve veci.

Quand le diable devient vieux, il se fait ermite.

Keď diabol zostarne, stane sa pustovníkom.

A cheval donné on ne regarde pas à la dent.

Darovanému koňovi nepozerať na zuby.

A une femme et à une vieille maison, il y a toujours à refaire.

Na žene a na starom dome je vždy čo naprávať.

Si les chats gardent les chèvres, qui attrapera les souris?

Keď mačky strážia kozy, kto bude chytať myši?

Vouloir, c'est pouvoir.

Chcieť znamená môcť.

- **Grécke**

Reby brada stačila k múdrosti, cap by sa vyrovnal Platónovi.

Krása je mocná. Peniaze sú všemocné.

- **Gruzínske**

Pevnosti sa búrajú zvnútra.

Šťastie je ako ľahká ženská: pohľadá chudobným, opája sa pôvabmi boháča.

- **Guineiské**

Keď horia brady, každý sa snaží hasiť svoju.

- **Hindustánske**

Ak je tovar drahý, zaplačeš raz, ak je lacný, neprestaneš plakať.

- **Holandské**

Na spálenú stranu torty nasypú najviac cukru.

To, čo je ťažké, dá sa urobiť rýchlo, nemožné si vyžaduje určitý čas. (Nápis na hrádzi Zuidersee)

Za zlatými slovami často nasledujú olovené skutky.

Zlodejov vešajú za krk, bohatých za mešec.

- **Indické**

Buď vždy dobre oblečený, aj vtedy, keď ideš žobrať.

Lepšie menej hrmenia v ústach a viacej bleskov v hrsti.

Perla vo svojej vlastnej mušli nemá žiadnu cenu.

Pravda je to, čo hovoria susedia a nie to, čo hovorí matka.

Spoločníkom ženy je muž, spoločníkom muža je práca.

- **Indočínske**

Nespravodlivosť nie je nikdy len na jednej strane.

Vyhýbať sa slonom nie je hanba.

- **Írske**

Daj svoju lásku manželke, ale svoje tajomstvo zver matke alebo sestre.

Horlivosť je dobrá pre mudrcov, ale najčastejšie ju stretávame u hlupákov.

Každý matke svieti slnko iba na jej dieťa.

Prázdny žalúdok je veľká príťaž.

Slzy, ktoré tečú po tvári sú horké, ale tie, ktoré netečú, sú ešte horkejšie.

Vietor nie je rýchlejší ako voľba ženy medzi dvoma mužmi.

- **Islandské**

Hlad, práca a pot sú najlepším korením.

Klamstvo, ktoré udržiava život, je lepšie ako pravda, ktorá zničí život.

Vôľa je rajom človeka, ale môže sa stať jeho peklom.

- **Jamajské**

Ak chceš spoznať priateľa, ľahni si na kraj cesty a rob sa, že si opitý.

- **Japonské**

Kultúra je to, čo zostane človeku vtedy, keď všetko zabudol.

Nešťastie môže byť mostom ku šťastiu.

Nevypovedané slová sú kvety mlčania.

Pri prvom pohári pije muž víno, pri druhom víno pije víno, pri treťom víno pije muža.

Raz vidieť na vlastné oči má väčšiu cenu ako počuť sto noviniek.

Ten, kto prizná svoju nevedomosť, ukáže ju raz; ten, kto sa ju snaží skrývať, ukáže ju mnohokrát.

Kto sa smeje namiesto toho, aby zúril, je vždy ten silnejší.

Víťazstvo nás poučí, ale porážka omnoho viac.

Vždy sa nájde osa, čo uštipne uplakanú tvár.

- **Juhoamerické**

Radšej stratiť minútu života ako život za minútu.

- **Kurdské**

Cudzinec, ktorý hovorí mojím jazykom, je mi milší ako krajan, ktorý ho nepozná.

Keby Boh nemal rád pekné ženy, nebol by ich stvoril.

Žena je pevnosť, muž je jej zajatcom

- **Kórejské**

Jednodňové psíča sa nebojí tigra.

- **Laoské**

Keď sa byvoly medzi sebou rujú, veľmi tým trpí tráva.

- **Latinské stredoveké**

Acta exteriora indicant interiora secreta.

Otvorené skutky potvrdzujú skryté úmysly.

Affirmanti, non neganti, incumbit probatio.

Dôkaz je povinnosťou toho, kto tvrdí a nie toho, kto popiera

Caveat emptor, quia ignorare non debuit quodjuss alienum emit.

Nech si dáva pozor kupec, pretože nemôže nepoznať povahu toho, čo kupuje.

Communiter negligitur quod communiter possidetur.

To, čo sa vlastní spoločne, spoločne sa zanedbáva.

Culpa sua damnum sentiens non intelligitur damnum puti.

Kto utrpí škodu vlastnou nedbanlivosťou, nepovažuje sa za poškodeného.

De gustibus et coloribus non est disputandum.

O vkuse a o farbách netreba diskutovať.

Dormit aliquando jus, moritur nunquam.

Právo niekedy spí, ale nikdy nezomiera

Dum herba crescit; equus moritur.

Pokiaľ vyrastie tráva, kôň zdochne.

Duo cum faciunt idem, non est idem.

Keď dvaja robia to isté, nie je to to isté.

Exceptio probat regulam.

Výnimka potvrdzuje pravidlo.

Fallere fallentem non est fraus.

Oklamať podvodníka nie je podvod.

Fames est optimus coquus.

Hlad je najlepší kuchár.

Feris caret necessitas.

Nevyhnutnosť nemá prázdniny.

Festinatio justitiae est noverca infortunii.

Unáhlená spravodlivosť je macocha nešťastia.

Finis coronai opus.

Koniec korunuje dielo.

Fortis imaginatio generai casum.

Silná predstavivosť privolá udalosť.

Fraus latet in generalibus.

Podvod sa skrýva vo všeobecnostiach.

Genitrix virtutum frugalitas.

Striedmosť je matka cností.

Honores mutant mores.

Pocty menia mravy.

Ignorantia juris neminem excusat.

Neznalosť zákona nikoho neospravedlňuje.

Medici tibificant haec tria: mens hilaris et requies et moderata diaeta.

Maj troch lekárov: veselosť, odpočinok a miernu stravu.

Medicus cibi, medicus sibi.

Striedmy človek si je sám lekárom.

Mundus vult decipi, decipitur.

Svet chce byť klamaný, nech je teda klamaný.

Nemo debet bis puniri pro uno delicto.

Nikto nemá byť dvakrát trestaný za to isté previnenie.

Non omne quod licei honestum est.

Nie všetko je čestné, čo je dovolené.

Non progredi est regredi.

Kto nejde vpred, kráča späť.

Non pudeat dicere quod non pudet sentire.

Nehanbite sa povedať to, čo sa nehanbíte myslieť.

Occasio facit furem.

Príležitosť robí zlodeja.

Omnis comparatio claudicat.

Každé prirovnanie kríva.

Paenitentia sera raro vera.

Neskorá ľútosť je zriedka úprimná.

Pigmaei gigantum humeris impositi plus quam ipsi gigantes vident.

Trpaslíci na pleciah obrov dovidia ďalej ako oni.

Post tres dies piscis vilescit et hospes.

Host' a ryba po troch dňoch smrdí.

Praestat cautela quam medela.

Predvídať je lepšie ako liečiť.

Puras Deus, non plenas aspicit manus.

Boh sa pozerá na čisté, nie na plné ruky.

Qui iure suo utitur neminem laedit.

Kto vykonáva svoje právo, nikomu neškodí.

Qui tacet, consentire videtur.

Kto mlčí, súhlasí.

Quidquid agis, prudenter agas, et respice finem.

Čokoľvek robíš, múdro rob a pamätaj na koniec.

Quieta non movere.

Tomu, čo je pokojné treba dať pokoj.

Quod licet Iovi, non licet bovi.

Čo je dovolené Jovovi, nie je dovolené volovi.

Sapiens nihil affirmat quod non probat.

Múdry človek netvrdí nič, čo nedokazuje.

Si finis bonum est, totum bonum est.

Ak je koniec dobrý, všetko je dobré.

Si quem laudaris, parce laudare memento.

Keď chváliš niekoho, buď stručný.

Tenere non potes, potes non perdere diem.

Nemôžeš zadržať tento deň, ale nemôžeš ho stratiť.

(Nápis na slnečných hodinách)

Utatur motu animi qui uti ratione non potest.

Kto nemá rozum, má mať inštinkt.

Vacuae manus temeraria petitio est.

S prázdnyimi rukami je prosba opovážlivá.

Verba movent, exempla trahunt.

Slová pohýnajú, príklady tiahnú.

Verba volant, scripta manent.

Slová odletia, písmo pretrvá

Vilis saepe cadus nobile nedar habet.

Chatrný džbán často obsahuje lahodný nektár.

Vinum lac senum.

Víno je mlieko starcov.

• Libanonské

Či kohút spieva, či nie, slnko aj tak vychádza.

Je ľahšie zostať sto rokov slobodným ako vdovcom jeden mesiac.

Keby silný hlas na niečo bol, somár by už mal postavený palác.

• Litovské

S cudzím rozumom ďaleko nezájdeš.

• Maďarské

A macska is szereti a halat, de keruli a vizet.

Aj mačka má rada ryby, ale vyhýba sa vode.

A szamár nagypbbra becsilli a szalmát, mint az aranyat.

Osol si viacej cení slamu ako zlato.

Három gazember van a világon: Ráérek, Elfelejtettem, Majd.

Na svete sú traja naničhodníci: Mámčas, Zabudolsom, Potom.

Hiába mondod a farkasnak: páternoszter, azt mondja rá: bárányláb.

Darmo hovoríš vlkovi: paternoster, odpovie na to: barania noha.

Isten nem ver bottal.

Boh netrestá palicou.

Kár a gebére ezüstpátó.

Skoda vychudnutému koňovi strieborná podkova.

Kuria az éleí, de a nyomorúsággal nagyon hosszabodik.

Život je krátky, ale biedou sa veľmi predlžuje.

Ordög vigye a káposztái, ha a disznó eldöglött.

Nech čert vezme kapustu, keď sviňa zdochla.

Részeg ember imádsága, beíeg ember bítje semmit sem ér.

Modlitba opitého a pôst chorého nestojí za nič.

Szemérmes koldusnak iires a tarisznája.

Hanblivý žobrák má prázdnu kapsu.

- **Malqašské**

Hriech, ktorý oľutuješ, je otcou cnosti, ale cnosť, ktorou sa chváliš, je matkou hriechu.

Láska je ako ryža, keď sa presadí, vyrastie inde.

- **Marocké**

Krásu muža je v jeho rozume, rozum ženy je v jej kráse.

- **Nemecké**

An drei Dingen erkennt man den Weisen: Schweigen, wenn Narren reden; denken, wenn andere glauben; und handeln, wenn Faule träumen.

Podlá troch vecí sa pozná múdry človek: mlčí, keď blázni rozprávajú, myslí, keď ostatní veria, koná, keď leniví snívajú.

Aus einem schönen Gesicht kann man keine Butter schlagen.

Z peknej tváre sa nedá zmútiť maslo.

Auf den Zufall bauen ist Torheit, den Zufall benutzen ist Klugheit.

Spoliehať sa na náhodu je hlúposť, využiť náhodu je múdrosť.

Aus fremden Beuteln ist gut blechen.

Z cudzích mešcov sa dobre platí.

Besser was als gar nichts, sagte der Wolf, da fraß er eine Mücke.

Lepšie niečo ako nič, povedal vlk a zožral komára.

Das Ei will oft klüger sein als die Henne.

Vajce chce často byť múdrejšie ako sliepka.

Das Gesicht eines Menschen erkennst du bei Licht, seinen Charakter im Dunkeln.

Tvár človeka poznáš pri svetle, jeho charakter potme. Smútku sa nemôže nikto ubrániť, rozmrzenosti sa môže každý.

Der Weg zur Hölle ist mit guten Vorsätzen gepflastert.

Cesta do pekla je dláždená dobrými úmyslami.

Der Wennich und der Hüttich sind zwei arme Brüder.

Kebysombol a Kebysommál sú dvaja chudobní bratia

Ein alter Irrtum hat mehr Freunde als eine neue Wahrheit.

Starý omyl má viac priateľov ako nová pravda.

Ein armer Teufel muß das Holz zur Hölle selber tragen.

Chudobný čert si musí drevo do pekla nosiť sám

Ein aufrichtiges Donnerwetter ist besser als ein falsches Vaterunser.

Úprimné zahrešenie je lepšie ako falošný očenaš.

Ein Narr kann mehr fragen, als zehn Kluge beantworten können.

Jeden blázon sa vie viac pýtať, ako môže zodpovedať desať múdrych.

Eine schöne Wirtin verkauft auch saures Bier.

Pekná krčmárka predá aj kyslé pivo.

Es führen viele Wege in die Hölle, aber keiner heraus.

Mnoho ciest vedie do pekla, ale žiadna nevedie von.

Nič sa nestane bez príčiny (povedala slúžka, keď jej začali byť šaty príliš tesné).

Es ist nicht alles Butter, was von Kühen kommt.

Nie je všetko maslo, čo pochádza od kráv.

Es läßt sich alles reden, aber Brot und Käse läßt sich essen.

Všetko sa dá povedať, ale chlieb a syr sa dá jesť.

Es müssen sich nicht alle heiraten, die einmal zusammen gähnen.

Nemusia sa zosobášiť všetci, čo raz spolu zívajú.

Geld gibt Ehre, sagte der Frosch und setzte sich auf einem Heller.

Peniaze prinášajú poctu, povedala žaba a sadla si na halier.

Geld macht nicht glücklich (aber es beruhigt).

Peniaze nerobia človeka šťastným (ale upokojujú ho).

*Glaube nicht alles, was du hörst; sag nicht alles, was du weißt;
gib nicht alles, was du hast; verlange nicht alles, was du siehst;
tue nicht alles, was du kannst.*

Never všetkému, čo počuješ; nehovor všetko, čo vieš;
nedaj všetko, čo máš; nechci všetko, čo vidíš; nerob
všetko, čo môžeš.

Ist von der Kuh die Rede, so denkt man an die Milch.

Red' je reč o krave, máme na mysli mlieko.

Kurze Predigt und lange Bratwürste haben die Bauern gern.

Sedliaci majú radi krátku kázeň a dlhé klobásky.

Laß den Hund bellen, singen kann er nicht.

Nechaj psa štekať, spievať aj tak nevie.

Man muß das Beste hoffen, das Schlimmste kommt von selbst.

Treba dúfať v to najlepšie, to najhoršie príde samo od
seba.

*Mann sollte sich lieber etwas Irdisches als das Blaue vom Himmel
versprechen lassen.*

Treba si radšej dať sľúbiť niečo pozemského ako modré
z neba.

Rühmt man Dich, so halte Dich danach.

Red' ťa chvália, drž sa podl'á toho.

Schöne Tage lobt man abends, schöne Frauen morgens.

Pekné dni chválime večer, pekné ženy ráno.

Schweigen und denken mag niemand kränken.

MLčať a rozmyšľať, to nemôže nikomu ublížiť.

*Viele Leute kaufen mit dem Geld, das sie nicht haben, Dinge, die
sie nicht brauchen, um Leuten zu imponieren, die sie nicht
ausstehen können.*

Mnohí ľudia si za peniaze, ktoré nemajú, kupujú veci,
ktoré nepotrebujú, aby imponovali ľuďom, ktorých nemôžu
zniesť.

*Was man genug hat, dessen ist man satt, sagte der Bauer, da war
er drei Tage verheiratet.*

Čoho má človek dosť, toho sa presýti, povedal sedliak,
keď bol tri dni ženatý.

Wenn's aufs Schwören ankommt, ist die Kuh unser.

Red' záleží na prisahe, krava je naša.

Wenn die Gewalt kommt, geht das Recht auf Krücken.

Red' príde násilie, ide právo o barlách.

Wenn jeder vor seiner Türe fegt, wird es überall sauber.

Red' si každý zametie pred svojimi dverami, bude všade
čisto.

Wer sich selber zum Esel macht, dem will jeder Säcke aufladen.

Rto sám zo seba robí somára, tomu chce každý naložiť
vrecia na chrbát.

Zorn und Geld verwirren die Welt.

Hnev a peniaze balamutia svet.

• Nórske

Nikto nie je taký veľký, aby sa nemohol natiahnuť a nikto
nie je tak malý, aby sa nemohol ohnúť.

• Perzské

Ak skočíš do studne, nie je povinnosťou Prozreteľnosti ísť
ťa tam hľadať.

Ak sultán prikáže zabaviť päť vajec, jeho vojaci dajú
usmažiť tisíc sliepok.

Ak ti kráľ na poludnie povie, že je noc, pozeraj sa na
hviezdy.

Dlhý jazyk skrakuje život.

Chvat pochádza od diabla, Boh pracuje pomaly.

Múdra žena je tá, ktorá má veľa čo povedať, ale zachová
mlčanie.

Múdry je ten, kto sa vie učiť od každého človeka.

Mužov sluha sa môže dožiť sto rokov, otrok ženy umiera
za šesť mesiacov.

Ponáhľať sa smieme v troch prípadoch: pochovať mŕtveho,
otvoriť dvere pútnikovi a vydať dcéry.

Psy štekajú a karavána ide ďalej.

Radšej si zaplátaj staré šaty, ako by si mal požičať nové.

Srdce nevďačníka je ako púšť, ktorá nenásytné pije dážď
z neba, zhltne ho a nevydá žiadnu úrodu.

Kto seje jačmeň, nemôže žať pšenicu.

To najlepšie, čo človek prinesie z ciest, je zdravá koža.

Vďačný pes stojí viac ako nevďačný človek.

Zo štyroch vecí máme viac, ako si myslíme: hriechov, dlhov, rokov a nepriateľov.

- **Poľské**

Ruka, ktorá dáva, je vždy pekná.

Žena sa zblázni dva razy: keď sa zaľúbi a keď jej začnú šedivieť vlasy.

- **Portugalské**

Dobré mlčanie sa nazýva svätosť.

Každé víno by chcelo byť šampanským.

Návštevy vždy potešia, keď nie pri príchode, potom pri odchode.

Nehovor všetko, čo vieš, never všetkému, čo počuješ, nerob všetko, čo môžeš.

Strecha pekla je postavená zo stratených príležitostí.

Žena a sklo sú vždy v nebezpečí.

- **Provensálske**

Leau gate le vin, le charette le chemin, et la femme l'homme.

Voda pokazí víno, kára cestu a žena muža.

- **Rumunské**

Keď sa muž ožení, prestane sa báť pekla.

Keď sa skončí sviatok, nikto nechce po zametať sálu.

Schody sa začínajú zametať odhora.

- **Ruské**

Ak chudobný nájde zlatú mincu, určite je falošná.

Capa sa boj spredu, koňa odzadu a človeka zo všetkých strán.

Čas nie je vlk, neutečie do lesa.

Do Boga vysoko, do carja dalekol

K Bohu je vysoko, k cárovi ďaleko.

Ešte nikto sa nestal majstrom bez toho, aby niečo nepokazil.

Host', ktorý príde v nepravú chvíľu, je horší ako Tatár.

Keď ideš do vojny, pomodli sa raz; keď ideš na more, dvakrát; keď sa však ideš ženiť, pomodli sa trikrát.

Keď muž pije, horí polovica domu, keď pije žena, celý dom je v ohni.

Keď ruble padajú z neba, smoliar nemá vrece.

Kto sa boji vlkov, nech nechodí do lesa.

Na mäkkej posteli sa tvrdo spí.

Nie zákona, sudcu sa boj!

Ruky pracujú, ale hlava živí.

S jedným synom môžeš kráčať, s dvoma môžeš jazdiť na koni, s tromi si môžeš odpočinúť.

Ten, kto ti lichotí, alebo ťa oklamal, alebo dúfa, že to urobí.

Vlk je vždy ochotný dať sa bezplatne najať za pastiera.

- **Senegálske**

Len pomalými pohybmi možno chytiť opicu.

- **Slovenské**

Aké prasa, taký kvik; aký človek, taký zvyk.

Akou mierou meriaš, takou i tebe odmerajú.

Ani to čert nevymyslí, čo má žena v svojej mysli.

Bláznom a pánom všetko slobodne

Človek hlúpy neustúpi.

Čo je vzácne, nie je lacné.

Čo triezvy na srdci má, to opitému na jazyku vypukne.

Čoho sa kto bojí, o tom sa mu najskôr sníva.

Daj, Pane Bože -aľe takoj!

Dobrá pečienka ďaleko vonia, ale zlá ešte ďalej smrdí.

Dobrí priatelia sa s jednou jahodou podelia

Hlúposť býva príčina, že sa mnohý vypína,

Chudobná je to myš, čo má len jednu skrýš.

I sviňa gazdiňa, kedpolna dolina.

I vo Viedni ľudia biedni.

Išla by duša do raju, ale jej hrehi nedajú.

Jak še vysuši, tak še vykruši.

K čomu má kto vôľu, nájde príležitosť.

Kázalpan - musel sam.

Každí tedy, keď ma kedi.

Kde sa pán smeje, celý dom je veselý.

Keby nie tie šaty, nebolo by väčšej špáty.

Keby Pánboh pastierovu kľatbu vyslyšal, všetky kravy by mu do roka vydochli.

Kto sa hanbí, má prázdne gamby.

Kto sa na druhých znecháva, škodu a nie osoh máva

Lakomec je rovný svini: len po smrti osoh činí.

Lepší chlebič v pokoji, ako koláč v rozbroji.

Mlynárovu sliepku neponúkaj zrnem.

Na žene stoja tri uhly domu a na mužovi štvrtý.

Nemala baba roboti, našla sebe kľopot.

Nevyberaj ženu v tanci, ale v poli medzi ženci.

Niet tak dlhého dňa, žeby mu koniec neprišiel.

Nieto toho vysokého múru na žiadnom zámku, žeby ho jeden somár s vrecom peniazmi naplneným nepreskočil.

Obecunka - šalenému radosc.

Chýbaj ma, manko, zakiaľ som ja Janko; keď ja budem Jano, nezohneš ma, mamó.

Pekným slovom kedy-tedy i psa utíšiš.

Polož me Pane Bože dze sceš, lem me ciho zlož.

Ranný dážď ako starej baby tanec.

Šťastie oči zaslepuje a nešťastie otvára

Trafená hus zagága.

Lacné mäso psí žerú.

Vďaka a pšenica iba v dobrej zemi rastú.

Veľká paráda: obuto vidno - a boso štedno.

Vtedy zapál svetlo, keď je tma; vtedy čiň dobre, keď je tomu čas.

Žiadaj radu, sto ľudí ti hneď pomáha; žiadaj skutok, všetkých sto sa pohnúť zdráha.

• Slovinské

Keby pôžičky boli na niečo dobré, požičiavali by sa aj ženy.

• Srbské

Láska veľa zmôže, ale peniaze ešte viac.

Lásku za lásku, ale sušené slivky za múku.

Rybárová žena zriedka zje večeru, poľovníkova nikdy.

Zvon tiež nie vždy zvoní jedným hlasom.

• Škótske

Never marry a widow, unless her husband was hanged

Nikdy sa neožeň s vdovou, ledaže jej obesili manžela

• Španielske

Cudnosť má dvoch nepriateľov: lásku a nemoc.

Čím je ľahšie slovo tomu, kto ho vypustí z úst, tým ťažšie je tomu, kto ho dostane.

I vojna sa končí tak, ako sa mala začať.

Keď sa jedny dvere zamykajú, druhé sa otvárajú.

Ľahni si a buď chorý, hneď spoznáš, kto ti chce dobre a kto zle.

Mucha, ktorá uštipne korytnačku, si zlomí nos.

Nepriateľovi i priateľovi poviem že si zlý, aby ťa nemal nikto rád okrem mňa

Pre dobrú vec je skutok viac ako úmysel; pre zlú je úmysel viac ako skutok.

Pre jeden klinec sa stratí podkova, pre podkovu kôň, pre koňa jazdec.
 Prípitok: Na našu lásku, zdravie a bohatstvo - a na to, aby sme mali čas si to všetko užiť.
 Skôr zabudne slávik spievať ako žena rozprávať.
 Slobodný mládenec je páv, snúbenec je lev, ženatý je somár.
 Slová ohovárača sú ako uhlie: ak nepopáli, začierni.
 Tam kde sú figy, sú i priatelia.
 Umenie obchodovať spočíva v tom, že si dáme zaplatiť a nie v tom, že predávame.
 Veselá myseľ dokáže premeniť sneh na oheň.
 Víno má dve chyby: keď do neho dolejeme vodu, bude zlé, keď nedolejeme, bude zle nám.
 Vo vojne a v láske víťaz má vždy pravdu.

- **Švajčiarske**

Quand le voisin divorce, chacun pense à sa femme.
 Keď sa sused rozvádza, každý myslí na vlastnú ženu.
Chacun a ses manies, et qui croit n'en pas avoir en a plusieurs.
 Každý má svoju mániu a ten, kto si myslí, že nemá, má ich viac.
Les mots sont des nains, les exemples des géants.
 Slová sú trpaslíci, príklady sú obrí.
Lieber ein Ei im Frieden als eine Henne im Krieg.
 Radšej vajce v mieri ako sliepku vo vojne.

- **Švédske**

Láska robí z mužov hrdinov, ale hlupákov ešte viac.
 Mladosť má krásnu tvár, staroba má krásnu dušu.
 Najbohatší sedliaci majú najchudšie mačky.
 Od dažďa rastie tráva, od vína reči.
 Zbrane sú najhoršie argumenty.
 Ženu a polievku netreba nikdy nechať čakať, ináč vychladne.

- **Talianске**

Jeden ženský vlas utiahne aj desať párov volov.
 Keď sa strieľa zlatým kanónom, spravodlivosť stráca svoju moc.
 Kliatby, podobne ako procesie, sa vrátia tam, odkiaľ vyšli.
 Najhoršia búrka vypukne v čase žatvy.
 Prvý stupeň šialenstva dosiahne ten, kto sa považuje za múdreho, druhý ten, kto to o sebe prehlasuje.
Chi va piano, va sano; chi va sano, va lontano.
 Kto ide pomaly, ide zdravo, kto ide zdravo, dôjde ďaleko.
Un bel fugir tutta la vita escarpa.
 Dobrý útek zachráni celý život.

- **Tamilské**

Nech má rieka zákrut kolko chce, nakoniec vyústi do mora.
 Štyri veci majú zlý koniec: slúžiť kráľom, nahromadiť bohatstvo, rozhnevať sa a byť veštom.

- **Tibetské**

Reč má byť odvážna ako lev, krotká ako zajačik, ostrá ako šíp a vyrovnaná ako opasok zopnutý uprostred.

- **Thajské**

Desať jazykov, potvrdzujúcich správu, má menšiu cenu ako dve oči, ktoré vidia; dve oči, ktoré vidia, nemajú takú cenu ako ruka, ktorá ohmatá.
 Srdce ženy je nestále tak ako kvapka vody, ktorá sklzne po lotosovom liste.

- **Turecké**

Allah dáva chlieb jednému a chuť do jedla druhému.
 Človek je zrkadlo ľudí.
 Dobré víno a krásna žena sú dva príjemné jedy.
 Každého, kto hovorí pravdu, vyženu z deviatich dedín.

Keď prídeš s prázdnyimi rukami, povedia ti: "Efendi spí."
Keď prinesieš dar, povedia ti: "Efendi, ráčte vstúpiť!"
Keď chcú zabiť psa, povedia, že zašpinil múr mešity.
Med je jedna vec a cena medu je druhá vec.
Múdry nehovorí to, čo vie, hlúpy nevie, čo hovorí.
Nebesá dávajú priaznivú inšpiráciu sudcovi, ktorý dostal bakšiš.
Nečinnosť je matka prekvapení.
Nesnaž sa ponížiť nešťastníka. Príde deň, keď ho Boh pozdvihne.
Sťatú hlavu už nemožno opraviť.
Kto pre každého plače, nakoniec utratí oči.
Kto sa popálil mliekom, fúka aj na zmrzlinu.
Kto váha medzi dvoma mešitami, vráti sa domov bez modlenia.

- **Valónske**

Quand on a passé l'eau, on ne se soucie plus de passeur.

Keď prejdeme riekou, už sa nes tárame o prívozníka.

- **Židovské**

Aj vtip musí mať Božie požehnanie.
Dobří ľudia sa naučia od zlých viac ako zlí od dobrých.
Keď pracujeme, nemáme čas zarábať peniaze.
Na úlohu Mesiáša je prebytok kandidátov.
Nech vás Pánboh chráni od zlých žien a od tých dobrých sa chráňte sami.
Nie je drahé to, čo je pekné, ale pekné je to, čo je drahé.
Nie vždy je krása dobrá, ale dobro je vždy krásne.
Pánubohu a žandárom sa nekladú otázky.
Polovičná pravda je najnebezpečnejšie klamstvo.
Rabín zomrel - Biblia zostala
S klamstvom možno zájsť ďaleko, ale bez nádeje na návrat.

Tvoje tajomstvo je tvojím otrokom, ale ak mu dovolíš uniknúť, stane sa tvojím pánom
Váž si lekára skôr, ako ho potrebuješ.
Veľa som sa naučil od svojich učiteľov, od svojich kolegov viac, od svojich žiakov ešte viac.
Žid radšej napíše knihu, ako by si ju kúpil.
Život s peniazmi nie je až taký dobrý, ako je zlý bez nich.

Životné múdrosti

Chvála sto bláznov sa nevyrovná výčitke jediného múdreho človeka

Kto hľadá pomocnú ruku, nech sa najprv pozrie na koniec vlastného ramena.

Lahšie uveríme lži, ktorú sme tisíckrát počuli, ako skutočnosti, ktorá je pre nás úplne nová.

Nejeden človek si cení len tú skúsenosť, ktorá ho stála naozaj veľa

Nikto nevie o nás toľko zlého ako my sami - a napriek tomu nezmysľá o nás nikto tak dobre ako my sami.

Pravda musí mať tvrdú lebku, pretože ju často stavajú na hlavu.

So šťastím je to ako s okuliarmi: človek ich má na nose, a nevie o tom.

Šťastie je nepatrné, nešťastie nie.

Vyrovnaný charakter zriedkakedy vznikol vyrovnanými cestami.

Použitá literatúra

1. Pramene citátov

1.1 Anglické:

Noble House, James Clavell Dell Publishing Co. Inc., New York, 1987
Plays (Lady Windermere's Fan, A Woman of No Importance, An Ideal Husband, The Importance of Being Earnest), Oscar Wilde Foreign Languages Publishing House, Moscow 1961

The Concise Oxford Dictionary of Quotations, Angela Partington Oxford University Press, Oxford, New York, 1994

The Oxford Book of Aphorisms, John Gross Oxford University Press, Oxford, New York, 1987

The Penguin Dictionary of Quotations, J. M. and M.J. Cohen Penguin Books Ltd, London, 1964

1.2 Francúzske:

Dictionnaire des citations françaises Larousse, Paris, 1991

Dictionnaire des proverbes, sentences et maximes, Maurice Maloux Larousse, Paris, 1990

Œuvres complètes, La Rochefoucauld Éditions Gallimard, Paris, 1980

1.3 Maďarské:

Bölcsessegek könyve I-II - Aforizmak, szállóigék, Kristó Nagy István Gondolát, Budapest, 1982

1.4 Nemecké:

Das große Buch der Zitate, Gerhard Hellwig Mosaik Verlag GmbH, München, Sonderausgabe Orbis Verlag für Publizistik GmbH, München, 1990

Zitatenlexikon, Ursula Eicherberger VEB Bibliographisches Institut, Leipzig, 1984

1.5 Talianske:

Il libro degli aforismi, Federico Roncoroni Arnoldo Mondadori Editore S.p.A., Milano, 1989

2. Pramene prísloví

Das große Buch der Zitate, Gerhard Hellwig Mosaik Verlag GmbH, München, 1990, Sonderausgabe Orbis Verlag für Publizistik GmbH, München

Dictionnaire des proverbes, sentences et maximes, Maurice Maloux Larousse, Paris

Magyar szólások és közmondások, O. Nagy Gábor Madách Könyvkiadó, Bratislava 1976

Oxford Dictionary of Current Idiomatic English, Volume 2: Phrase, Clause & Sentence Idioms, A. P. Cowie, R. Mackin & I. R. McCaig Oxford University Press, 1988

- Slovenské príslovia a porekadlá, Adolf Peter Záturský Tatran, Bratislava, 1975
- Sprichwörterlexikon, Horst und Annelies Beyer VEB Bibliographisches Institut, Leipzig, 1985
- Velký francouzsko-Český slovník I-II, Dodatky, Josef Neumann, Vladimír Hofejší a kol. Academia, Praha, 1992
3. **Pramene prevzatých slovenských prekladov básní**
- Rudyard Kipling: If, slovenský preklad: Jana Kantorová-Báliková, DOTYKY 5/1989
- Miklós Radnóti: Hetedik ekloga (úryvok) slovenský preklad: Ctibor Štítnický, básnická zbierka: Miklós Radnóti: Odsúdený, Slovenský spisovateľ, Bratislava 1967
- Algernon Charles Swinburne: The Garden of Proserpine (úryvok) slovenský preklad: Štefan Kýška z románu: Jack London: Martin Eden, Tatran, Bratislava, 1979
4. **Zdroje údajov o autoroch, resp. dielach**
- Das neue farbige Lexikon, Christine Liebold, Martin Werner Bassermann'sche Verlagsbuchhandlung, Niedernhausen/Ts., 1988
- Dejiny anglické literatúry I-II, George K. Anderson, Hardin Craig, Louis I. Bredvold, Joseph Warren Beach Statní nakladatelství krásné literatury a umení, Praha, 1963
- Dejiny prírodných vied v dátach, Jaroslav Foltá, Ľuboš Nový Smena, Bratislava, 1981
- Encyklopédie jazzu a moderní populární hudby, A-K, L-Z, Antonín Matzner, Ivan Poledňák, Igor Wasserberger a kolektiv, Editio Supraphon, Praha 1986
- Le Petit Robert 2, Alain Rey Les Dictionnaires ROBERT, Canada S.C.C., Montreal, 1991
- Malá československá encyklopédie, sv. 1-6, Josef Riman, Miroslav Štěpánek a kol. Encyklopedický inštitút ČSAV, Praha, 1986
- Malá encyklopédie filmu, Dr. Richard Blech a kol. Obzor, Bratislava, 1974
- Malá encyklopédia spisovateľov sveta, kolektiv autorov, zostavovateľ Ján Juríček Obzor, Bratislava, 1978 (a jej tretie, prepracované a doplnené vydanie z roku 1987)
- Webster's New Biographical Dictionary, Daniel J. Hopkins, Cynthia S. Ashby Merriam - Webster Inc., Springfield, Mass., 1988
- Webster's New World Dictionary College Edition, Dávid B. Guralnik, Joseph H. Friend Nelson, Foster & Scott Ltd., Toronto, 1960

A

advokát, 330
alkohol, 157,327,393
Amerika, 207, 217,327,367,368,398
anarchia, 403
Anglicko, 104,327,336,367
armáda, 258
ateizmus, 22

B

bankár, 174,258
básnik, 118,344
biblia, 318
bieda, 14
bitka, 36
blázon, 12,49,54,100,107,146
Boh, 94,168,180,237,268,339,346,
364,430,431
bohatstvo, 22,43,102,112,115,118,
164,182, 238,242, 289,295,329,
334,354,358
bojovať, 10
bolest', 143, 228
budúcnosť, 16,228,302,338
byrokracia, 24

C

cestovať, 249
Cirkev, 14,19
cit, 16,26,37,43,106,143,256,314,
415,418
civilizácia, 58, 93,143,363,383
cnosť, 22, 23,44,136,138,149,161,
196, 248,283, 293,294,316,328,
333, 352,371,413
cynizmus, 57,136

Č

čas, 15,32,109,189, 211
česť, 272
človek, 32,45,47, 49, 57,95,101,110,
119,126,128,170,182,204,210,217

D

dáma, 64,151
daň, 242, 305
dav, 18
dejiny, 11,36,58,205,312
demokracia, 19,156,326,334,345,
404
detektív, 156
diabol, 183,345,425
diéta, 117
diplomat, 111,156,237,368
dobro, 195
dokonalosť, 30,315
dôvera, 71,113,244,300
duchaplnosť, 226, 272, 340

E

egoista, 37, 238
egoizmus, 351,369,389
expert, 54,135

F

fanatizmus, 318
fantázia, 139
Francúzsko, 75,149

G

generácia, 253, 270
génus, 51,90,103,256,282,348
gentleman, 129, 250, 258, 385,403,
404

H

historik, 162,329
hlad, 110, 238
hlupák, 96,103,126, 215, 219,230,
257,291,322,325,329,406
hlúposť, 9,10, 27,100, 206, 262, 318,
392,438
hnev, 24,161,291,341,352
hrdina, 306
hrdinstvo, 15,57

hriech, 129,149,293,311,387

hudba, 58,314

humor, 100,120,172

CH

charakter, 15,214,216,354

choroba, 44

chudoba, 78,109,115,280,295,336,
354

chyba, 31,121,134, 204,213

I

idealista, 317

idiot, 37

imperializmus, 209,301

inteligencia, 139

J

jed, 223

jednoduchosť, 317

K

kapitál, 41

klamár, 55

klamstvo, 117,118,124,163,223,309,
323,350,391

kleptoman, 37

kňaz, 54, 254

kniha, 23,213

komik, 305

kompliment, 404

kompromis, 37

komunizmus, 19,209

korupcia, 11,116

kráľ, 162,220

kráľovstvo, 264

krása, 318

krest'an, 38

krest'anstvo, 107, 348

kritik, 159

kritika, 80,103,133,211

lakomec, 24

láska, 30,33, 60, 65, 82,83,142,146,
160,165,183,189,197,199,212,
224,229,230,234,237, 249,261,
265,279,295, 296,311, 319,323,
329, 341,343,355, 361, 364,370,
384,407,423,432,439,440

lekár, 27,100,160,180, 311, 330

lenivosť, 186,407

liberál, 71

liek, 223,243

logika, 87

Londýn, 283,388

lož, 17,82,166, 239, 284,390

ľudstvo, 44, 98,161,391

M

majetok, 20, 200,355

maliar, 90

maličkosť, 16

manžel, 203, 235, 249,343

manželka, 169,346,407,418

manželstvo, 31,38,147,150,158,166,
235,244,254,319,320,325,361,
362,375,378,420

márnomyseľnosť, 303,369

matematika, 223

matka, 26,34,261

melanchólia, 116

Mexiko, 80

mier, 38,92,313,352,374

milovať, 148,197,279,336,347

minulosť, 16, 228,318

mladosť, 82,106,192

mlčanie, 22, 224, 239, 282,324,362

mlčať, 28,35,236,417,434

moc, 9, 25, 26,47, 53,144,179, 203,
247,370

modlitba, 143, 210

morálka, 10,153

more, 221

mozog, 37

múdrosť, 13,16,23,59,126,135,144,
154,162,181,194,197,236, 237,
251, 252,281,319,330,359,417,432

muž, 27,52,60, 69,115,125,137,138,
141, .155,169,187,190,191,233,
250,270, 284,319,322,340,385,428

mysliet, 35,79

mysliteľ, 21

myšlienka, 28,32,129,261

N

náboženstvo, 22,49,91,135, 246, 268,
275,338,418

nacionalizmus, 13

nádej, 28,375

náhoda, 95,106,198,225,277,377,
432

nápad, 47

národ, 71,118,134,157,184,227,342

náruživosť, 12

nedôvera, 252,300

Nemecko, 363

nenávisť, 26,68,320,361

neporiadok, 63

nepriateľ, 46,207, 236,248,265,268,
273,281,291,321,330,337,367,392

neprijemnosť, 134

neslušnosť, 232

nesmrteľnosť, 14

nespravodlivosť, 20,299

nešťastie, 25,29,188,190,245,256,
330,415,427

nevera, 119

novinár, 39

noviny, 183

nuda, 27,310

O

obchod, 67

obchodník, 26,175

odpočívať, 222

odvaha, 38, 76,212,257,372

oheň, 67

omyl, 15,19,122,306

opatnosť, 252

opozícia, 78

optimista, 56,231,333,410

optimizmus, 12

osud, 44,90,192,215,331

otrok, 46,187

P

Paríž, 137

peklo, 16,33,102,166

peniaze, 17,20,22,30,54,83,86,87,
98,158,160,233,248,251,268,284,
297,303,312,326,375,390,423,
425,433

pesimizmus, 12

plač, 50

pochybnosť, 9, 205

počasie, 254

počítač, 271

pokoj, 89,94

pokora, 276

pokrok, 15,54, 69,92,355

pokrytec, 28,231

polemika, 29

polícia, 25

politik, 114, 287,308,333

politika, 10,42,112,113,115,153,
169,229, 257,310,345,369

pomoc, 134

pomsta, 23, 278,408

poníženosť, 21

popularita, 143,285

poriadok, 12,63,69

poslušnosť, 12

povinnosť, 86, 305

pozorovateľ, 50

práca, 95,164,221,231

pravda, 9,12,15,34,40,42,47,49,51,
57,68, 99,110,123,163, 225, 227,

239, 259, 292, 314, 317, 340, 350, 365, 366, 386, 390
 priateľ, 10, 269, 273, 281, 318, 321, 331, 337, 351, 353, 371, 417, 423
 priateľstvo, 38, 246, 386
 priemernosť, 262'
 príroda, 195, 234, 308, 364
 problém, 104
 prorok, 264

R

radikál, 307
 radosť, 121, 138, 202, 231, 265
 reklama, 14, 30, 256
 revolúcia, 50, 154, 168
 Rím, 139, 161, 285, 414
 riskovať, 81
 riziko, 14
 robotník, 70
 rozkoš, 25, 78, 155
 rozmyšľať, 12
 rozum, 43, 71, 79, 99, 133, 168, 194, 203, 260, 274, 326, 331, 430

S

satira, 348
 sex, 205, 350, 411
 sila, 33
 skeptik, 63, 145
 skromnosť, 142, 185, 196, 298, 299
 skúsenosť, 56, 322, 387
 slabosť, 33, 201
 sláva, 22, 257, 336, 339, 361
 sloboda, 39, 72, 112, 132, 209, 223, 240, 247, 278, 286, 306, 307, 311, 325, 333
 slovo, 51, 141
 slušnosť, 244
 smiech, 32, 152, 279, 368, 388
 smrť, 117, 228, 242, 304, 355, 397
 smútok, 62, 70, 274, 312
 sobáš, 89

spisovateľ, 100, 224, 256, 282, 303
 spokojnosť, 62
 spoločnosť, 227
 spravodlivosť, 12, 140, 169, 208, 260, 275, 284, 293
 srdce, 19, 68, 93, 107, 230, 275, 291, 315, 322, 341, 435
 staroba, 188, 208, 245, 344, 363, 425
 stôl, 48
 strach, 31, 42, 61, 300, 307, 339, 368
 súcit, 26
 sudca, 58
 svedomie, 81, 143, 206
 svet, 46, 48, 58, 81, 272, 379, 429

Š

šaty, 129, 321
 špión, 65
 šťastie, 10, 39, 63, 103, 105, 112, 117, 127, 136, 151, 152, 171, 199, 254, 273, 283, 290, 292, 299, 309, 312, 327, 331, 332, 343, 356, 360, 370, 384, 412, 420, 426, 444
 štatistika, 125

T

tajomstvo, 28, 70, 355, 369, 377
 talent, 85, 88, 122, 226, 301, 335, 376, 393
 Taliansko, 398
 technika, 62
 televízia, 139
 teológia, 223
 terorizmus, 155
 tlač, 104
 tolerancia, 111, 313
 trpezlivosť, 172, 193, 210, 328, 371, 418
 tyran, 45

U

úcta, 20, 147
 učiteľ, 98
 umelec, 262, 282, 288, 325, 331, 370, 390
 umenie, 77, 100, 122, 127, 179, 206, 215, 234, 276
 úsmev, 43, 156
 úspech, 53, 258, 308

V

váhať, 104
 vášeň, 44, 52, 82, 193, 202, 278, 387
 vdova, 26
 veda, 53, 92, 108, 145, 277, 288, 339, 366
 vedec, 52
 verejnosť, 75
 vernosť, 234, 388
 vesmír, 132, 223
 viera, 268
 víťazstvo, 61, 285, 317
 vláda, 10, 13, 82, 144, 360
 vládnut', 45, 49, 113
 vlasť, 45, 273, 312
 vlastenectvo, 13, 35
 vlastníctvo, 22
 vojna, 63, 140, 157, 225, 241, 243, 260, 353, 374, 439
 vtip, 61
 výsmech, 187
 vytrvalosť, 88
 vzdelanie, 362, 366
 vzťah, 151

Z

zákon, 26, 48, 121, 153, 176, 218, 226, 246, 302, 309, 316
 závist', 199
 zázrak, 238, 277
 zbabelosť, 366
 zbohatnúť, 24

zdravie, 44, 83
 zdvorilosť, 85, 330
 zlato, 59
 zlo, 195, 337, 382
 zločin, 27, 294, 302, 320
 zlodej, 12
 zodpovednosť, 305, 315
 zvedavosť, 143, 344, 362
 zviera, 232
 zvyk, 10, 362, 373

Ž

žena, 9, 11, 17, 24, 25, 27, 29, 34, 35, 36, 49, 54, 69, 74, 84, 89, 97, 98, 100, 104, 105, 108, 114, 115, 118, 119, 125, 130, 142, 150, 167, 175, 178, 184, 190, 191, 204, 226, 232, 233, 239, 249, 250, 269, 289, 290, 292, 296, 297, 314, 340, 343, 347, 353, 356, 357, 358, 372, 374, 385, 390, 391, 394, 411, 415, 428, 436
 žiarlivosť, 183, 200, 201, 208, 361, 395
 život, 55, 93, 102, 108, 123, 127, 188, 240, 241, 245, 253, 310, 317, 321, 323, 367, 383, 397
 žobrák, 48, 154
 žoldnier, 225

SOLDI s. r. o., Mostová 1840/11, 927 00 Šaľa

poskytuje solídny *obchodno-poradenský servis*
na celom území Slovenska zameraný na potreby štátom
registrovaných cirkví, nadväzujúcich inštitúcií, a cirkevných
osôb (kňazi, seminaristi, rehoľníci, katechéti a pod.)

PONÚKAME

- **motorové vozidlá (*Fiat, Volkswagen*)**
- **kancelársku techniku, tlačiarne, kopírovacie stroje, kalkulačky**
- **počítačové zostavy**
- **telekomunikačnú techniku (*faxy, telefónne aparáty*)**
- **iné stroje, prístroje, zariadenia podľa Vášho želania**
- **služby pre zákazníkov, vrátane možnosti financovania**

Telefón: ^ 0706/70 71 01
 ^> 0706/70 71 02
Fax: ^ 0706/70 71 03

SOLDI s. r. o., Mostová 1840/11, 927 00 Šaľa

Pozoruhodné výroky

Vybral a preložil
Jozef Tomaščín

Vydalo Vydavateľstvo Michala Vaška
Ružová 22, 080 01 Prešov
tel./fax: 091/427 63

ISBN 80-7165-069-2

